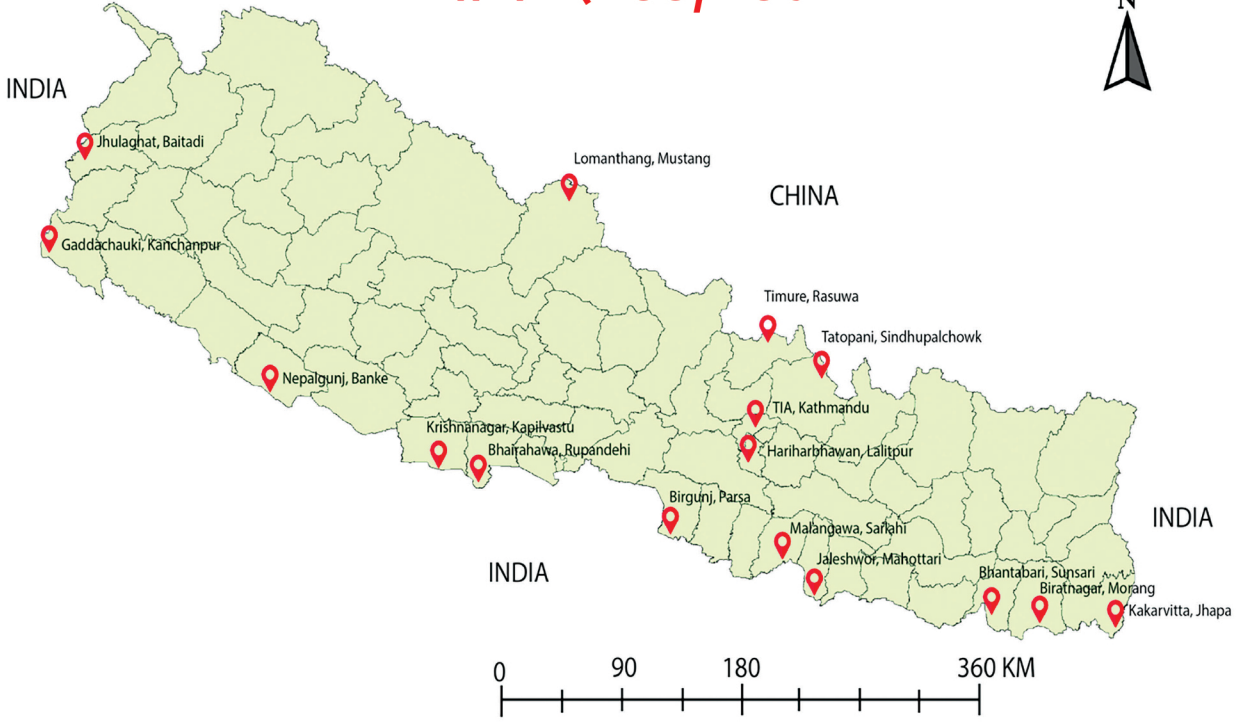

वार्षिक कार्यक्रम तथा तथ्याङ्क पुस्तिका

आ.व. २०७७/०७८

नेपाल सरकार

कृषि तथा पशुपन्थी विकास मन्त्रालय

प्लाण्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन केन्द्र

हरिहरभवन, ललितपुर, फोन नं. ९७७-१-५५२१५२७

इमेल: info@npponepal.gov.np/ website: www.npponepal.gov.np

क्वारेन्टाइन कार्यालय टिमुरे रसुवाको अनुगमन

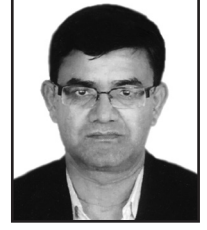

Consignment Inspection and certification

NNSW Team at PQPMC for launching 2077-11-16

दुई शब्द

विरुवा तथा विरुवाजन्य उपजको अन्तर्राष्ट्रिय व्यापारको क्रममा विरुवा स्वस्थतामा पर्न जाने संभावित जोखिमलाई नियमन गर्न र विरुवा तथा विरुवाजन्य उपजहरूको उत्पादन तथा उत्पादनोपरान्त लाग्ने रोग, कीरा, भारपात, चरा, मुसा आदिको क्षति नियन्त्रणका लागि आवश्यक विषादीको आयात, वितरण, उपयोग र व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यहरू गर्नका लागि कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय अर्न्तगत प्लाण्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन केन्द्रको स्थापना भएको हो । यस केन्द्रलाई जीवनाशक विषादी व्यवस्थापन ऐन २०७६ तथा विरुवा संरक्षण ऐन २०६४ को कार्यान्वयनको जिम्मेवारी छ । यस केन्द्रले विषादीको आयात, वितरण, उपयोग र व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यलाई सुदृढ बनाउने, विरुवा तथा विरुवाजन्य उपजको अन्तर्राष्ट्रिय व्यापारको क्रममा विरुवा स्वस्थतामा पर्न जाने संभावित जोखिमलाई नियमन गर्ने, Emerging Pest, Invasive Species एवं विभिन्न Quarantine Pest हरूको व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यहरू गर्ने, विरुवा संरक्षण ऐन अनुरूप NPPO ले गर्नुपर्ने कार्यहरूलाई व्यवस्थित रूपमा कार्यान्वयन गर्ने तथा IPPC को Focal Point को रूपमा रही IPPC का क्रियाकलाप एवं विरुवा संरक्षण संगठनका क्रियाकलापहरूलाई कार्यान्वयन गर्ने जस्ता जिम्मेवारी पाएको छ ।

कृषिको व्यवसायीकरण, विविधिकरण, औद्योगीकरण, बजारीकरण र दिगो कृषि विकासमा कृषक सशक्तीकरणको महत्वपूर्ण स्थान रहेको हुन्छ । विभिन्न माध्यमबाट सिकेका ज्ञान, सीप, पेशागत अनुभव र राष्ट्रिय कृषि नीति, कृषकका आवश्यकता, विगतमा कार्यक्रम संचालनबाट सिकेका पाठहरूलाई जीवन्त रूपमा कृषकको खेतबारीमा उतार्नको लागि यस केन्द्र तथा अर्न्तर्गतका विभिन्न कार्यालयबाट विभिन्न कार्यक्रमहरू संचालन हुँदै आएका छन् । यसबाट विषादीको न्युनतम र न्यायोचित प्रयोगका साथै विषादीबाट पर्न सक्ने नकारात्मक प्रभाव न्यूनीकरण गर्ने व्यवस्थापन विधि बारे जनचेतनामूलक कार्यक्रम संचालन र ऐन, नियम कार्यान्वयन पक्ष सुदृढ हुँदै आएका छन् । संक्रामक रोग कीरा इत्यादिको प्रवेश रोक्न क्वारेन्टाइन कार्यक्रमलाई व्यवस्थित गर्ने प्रयास निरन्तर भइरहेको छ । नेपाल विश्व व्यापार संगठन, WTO अन्तर्राष्ट्रिय बाली संरक्षण महासन्धि IPPC र एसिया प्रशान्त क्षेत्रीय बाली संरक्षण आयोग, APPPC को सदस्य र बेसल कन्भेन्सन, रोटरेडम कन्भेन्सन, स्टकहोम कन्भेन्सनका पक्षधर भएबाट राष्ट्रले पूरा गर्नुपर्ने दायित्वसँग सम्बन्धित उपर्युक्त ऐन र नियमको तर्जुमा, सामञ्जस्यता, परिमार्जन र कार्यान्वयन गर्ने कार्य भइरहेका छन् । कृषकस्तरमा स्थानीय तह र प्रदेशस्तरबाटै रोगकीरा पहिचान तथा व्यवस्थापन सेवा पुऱ्याउने, स्वायत्त शासनको अवधारणालाई मुर्तरूप दिने क्रममा स्थलगत आकस्मिक बाली संरक्षण सेवा, प्लाण्ट क्लिनिक कार्यक्रम, अभियान मुलक प्राविधिक सेवा संचालन गर्ने कार्य भइरहेका छन् ।

आ.व. २०७७/७८ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुसारको कृषकलापहरू समेटी तयार पारिएको यस पुस्तिका कृषक समूह, कृषि प्रसार कार्यकर्ता, कृषि अनुसन्धानकर्ता, योजनाविद, जनप्रतिनिधि, विद्यार्थी तथा कृषि विषयमा चासो राख्ने जो कोहीलाई पनि उपयोगी हुनेछ भन्ने आशा लिएको छ । प्रस्तुत पुस्तिका तयार गर्ने क्रममा आवश्यक विवरण उपलब्ध गराई सहयोग गर्नुहुने सबै सम्बन्धित निकायप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु । यस पुस्तिका तयार गर्न खटिनु भएका बाली संरक्षण अधिकृत श्री महेश तिमल्सिना, श्रीणु कुमारी भ्ना लगायत प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष रूपमा सहयोग पुऱ्याउनु हुने यस केन्द्रका सम्पूर्ण कर्मचारीहरूलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु । अन्तमा यस प्रकाशनलाई आगामी दिनहरूमा अभै परिस्कृत र सूचनामूलक बनाउन पाठक वर्गहरूबाट रचनात्मक सुभाबको अपेक्षा राखेको छु ।

सहदेव प्रसाद हुमागाई

केन्द्र प्रमुख

(रा.प.प्र.प्रा.)

विषय सूची

सि.नं.	विवरण	पेज नं.
खण्ड-१		
१.	प्लाण्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन: एक परिचय	१
१.१	पृष्ठभूमि	१
१.२	दृष्टिकोण	२
१.३	उद्देश्य	३
१.४	रणनीति	४
१.५	कार्यनीति	४
खण्ड-२		
२.	प्लाण्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन केन्द्र तथा अन्तरगतका कार्यालयहरूको संक्षिप्त जानकारी	५
२.१	ऐतिहासिक पृष्ठभूमि	५
२.२	केन्द्रका शाखाहरू	५
२.३	सांगठनिक संरचना	८
२.४	नागरिक वडापत्र	१०
२.५	प्रमुखहरूको नामावली	१७
खण्ड-३		
३.	आ.व २०७७/०७८ को लक्षित कार्यक्रमहरूको वार्षिक प्रगति विवरण	१८
३.१	वार्षिक प्रगति सारांश	१८
३.२	प्लाण्ट क्वारेन्टाइन एवं विषादी व्यवस्थापन केन्द्र र अन्तर्गतका कार्यालयहरूको	२१
३.३	आर्थिक विवरण	३५
३.४	कार्यक्रम कार्यान्वयनका क्रममा देखिएका चुनौतिहरू	४०
३.५	भावी कार्यदिशा	४०
खण्ड-४		
कर्मचारी विवरण		४१
१.	प्लाण्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन केन्द्र, हरिहरभवन	४१
२.	क्वारेन्टाइन कार्यालय, काकडभिट्टा, भापा	४३
३.	क्वारेन्टाइन कार्यालय, बिरगंज, पर्सा	४३
४.	क्वारेन्टाइन कार्यालय, भैरहवा, रुपन्देही	४४
५.	क्वारेन्टाइन कार्यालय, विराटनगर, रानी	४४
६.	क्वारेन्टाइन कार्यालय, गड्डाचौकी, कञ्चनपुर	४५
७.	क्वारेन्टाइन कार्यालय, जलेश्वर, महोत्तरी	४५
८.	क्वारेन्टाइन कार्यालय, भण्टाबारी, सुनसरी	४६
९.	क्वारेन्टाइन कार्यालय मलंगवा, सर्लाही	४६
१०.	क्वारेन्टाइन कार्यालय, तातोपानी, सिन्धुपाल्चोक	४६
११.	क्वारेन्टाइन कार्यालय, लोमान्थाङ्ग, मुस्ताङ	४७
१२.	क्वारेन्टाइन कार्यालय, नेपालगंज, बाँके	४७

१३.	क्वारेन्टाइन कार्यालय, कृष्णनगर, कपिलवस्तु	४८
१४.	क्वारेन्टाइन कार्यालय, त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल, काठमाडौं	४८
१५.	क्वारेन्टाइन कार्यालय, टिमुरे, रसुवा	४९
१६.	क्वारेन्टाइन कार्यालय, भुलाघाट, बैतडी	४९

खण्ड-५

५.	विविध	५०
५.१	विषादी पञ्जीकरण (दर्ता) व्यवस्था र कार्यविधि:	५०
५.२	विषादी खुद्रा बिक्रेता, व्यवसायिक प्रयोगकर्ता, संश्लेषणकर्तालाई इजाजत पत्र दिने कार्यविधि इजाजत लिनुपर्ने	५२
५.३	विषादी खुद्रा बिक्रेता ईजाजतपत्र, सुरक्षित बिक्री वितरण, भण्डारण एवं प्रयोग संचालन कार्यविधि, २०७१	५६
५.४	जीवनाशक विषादी नियमावली, २०५० को संशोधन २०६४	६२
५.५	विरुवा स्वस्थताको प्रमाणपत्र प्रदान गर्ने कार्यविधि	६२
५.६	आयात इजाजत पत्र प्रदान	६३
५.७	पोष्ट इण्ट्र सर्भे:	६४
५.८	आयात निर्यात हुने वस्तुहरूका अभिलेख अद्यावधिक	६४
५.९	प्लाण्ट क्वारेन्टाइन कार्यालयहरूको कार्यविधि	६४
६.	जीवनाशक विषादी व्यवस्थापन ऐन, २०७६	६५
परिच्छेद-१		
	प्रारम्भिक	६५
परिच्छेद-२		
	जीवनाशक विषादीको पञ्जीकरण	६६
परिच्छेद-३		
	इजाजतपत्र सम्बन्धी व्यावस्था	६८
परिच्छेद-४		
	समितिको गठन तथा काम, कर्तव्य र अधिकार	६९
परिच्छेद-५		
	पञ्जीकरण तथा व्यवस्थापन केन्द्र	७१
परिच्छेद-६		
	जीवनाशक विषादीको प्रयोग र व्यवस्थापन	७२
परिच्छेद-७		
	कसूर, सजाय तथा क्षतिपूर्ति	७५
७.	प्लाण्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन केन्द्र अन्तर्गतका कार्यालयहरूको आयात निर्यात तथ्याङ्क	७९

१. प्लाण्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन: एक परिचय

१.१ पृष्ठभूमि

नेपालका करिब दुई तिहाइ जनताहरू (६५.६ प्रतिशत) कृषि पेशामा संलग्न छन् र कुल ग्राहस्थ उत्पादनको कृषि क्षेत्रले २७ प्रतिशत स्थान ओगटेको छ। नेपालको बढ्दो जनसंख्यालाई खाद्यान्न उत्पादन गर्न कृषि क्षेत्रको प्रमुख दायित्व हो। जीवीकोपार्जन खेतीबाट व्यवसायिक खेतीमा रूपान्तरण गराउनु आजको अपरिहार्यता रहेको परिप्रेक्षमा बालीको उत्पादन तथा उत्पादकत्व बढाउन उन्नत बीउ विजन, मल खादको प्रयोग, नविनतम प्रविधिको अवलम्बन गर्नुको साथै बाली संरक्षण गर्नु आवश्यक हुन्छ।

विरुवा तथा विरुवा जन्य वस्तुहरूको आयात निर्यात संगसंगै हानिकारक संक्रामक रोग, कीरा, फारपात इत्यादिको प्रवेश र विस्तारमा तिनीहरूले पुऱ्याउने गरेको संभावित नोक्सानीबाट बच्न सन् १९५१ मा अन्तर्राष्ट्रिय बाली संरक्षण महासन्धि (International Plant Protection Convention, IPPC) ले विरुवा स्वस्थता कार्यको लागि आफ्नो अन्तर्गत विभिन्न ८ वटा क्षेत्रीय संगठनहरूको व्यवस्था गरेकोमा नेपालले पनि सन् १९६५ मा एशिया र प्रशान्त क्षेत्रीय बाली संरक्षण आयोग (Asia Pacific Plant Protection Commission, APPPC) को सदस्यता प्राप्त गरी विरुवा संरक्षण ऐन, २०२९ र विरुवा संरक्षण नियमावली, २०३१ जारी गरी वि.सं. २०३१ सालदेखि नै विरुवा स्वस्थता प्रकृया (Phytosanitary Measures) संचालनार्थ राष्ट्रियस्तरको कार्यालय, राष्ट्रिय प्लाण्ट क्वारेन्टाइन कार्यक्रम मार्फत विरुवा र विरुवाजन्य वस्तुहरूको कारोबारलाई अवलम्बन गर्दै आएको छ। हाल आएर विरुवा संरक्षण ऐन, २०२९ खारेज भई मिति: २०६५ भाद्र २७ देखि विरुवा संरक्षण ऐन २०६४ लागु हुनुका साथै विरुवा संरक्षण नियमावली २०६६ पनि पारित भै सकेको छ।

वातावरणीय प्रतिकूलता आज विश्वकै एउटा विकराल समस्या बनेको छ। कुनै एक कुनामा भएको प्रदूषणको असर विश्वको अर्को कुनामा समेत पर्ने भएकोले अहिले वातावरण प्रदूषणलाई विश्वको साभ्भा समस्याको रूपमा परिभाषित गर्ने गरिएको छ। खासगरी मानव जीवनलाई सर्वसुलभ तुल्याउने अभिप्रायले गरिएका विभिन्न क्रियाकलापहरू जसले वातावरणका साथसाथै मानव स्वास्थ्यलाई समेत प्रभावित पार्ने गर्दछ, ती मध्ये एक प्रमुख हो: विषादीको उत्पादन तथा यसको जथाभावी प्रयोग नगर्ने। नेपालमा आयात, निर्यात, उत्पादन, संश्लेषण, बिक्री वितरण र व्यावसायिक प्रयोगमा नियमगन गराई विषादी व्यवस्थापन गराउने उद्देश्यले जीवनाशक विषादी व्यवस्थापन ऐन, २०७६ तयार भई २०७६ भाद्र १३ गते देखि राज्यभर लागु भईसकेको छ।

विश्वमा द्रुत गतिमा बढिरहेको जनसंख्यालाई खुवाउने चिन्तासङ्गै सन् १९६० को दशकमा हरित क्रान्तिको शुरुवात भयो। कृषि उत्पादन बढाउनका लागि बढी उत्पादन दिने खालका जातहरूको प्रयोगका साथै रासायनिक मलखाद, विषादी आदिको अत्यधिक प्रयोग बढ्न गयो जसको निरन्तर प्रयोगले विश्व वातावरणीय सन्तुलनमा नकारात्मक परिणाम देखा पर्न थाल्यो। फलतः उत्पादन लागतमा वृद्धि, माटोको उर्वरा शक्तिमा ह्रास, हानिकारक कीराहरूमा विष पचाउने क्षमताको विकास, शत्रुजीवलाई नियन्त्रण गरी राख्ने मित्रजीवहरूको विनाशका साथै कम हानिकारक कीराहरू प्रमुख बालीशत्रुको रूपमा देखा पर्नु आदि कारणहरूले गर्दा बालीनालीमा रोग कीराको प्रकोप बढ्न गई कृषि उत्पादन, उत्पादकत्व, गुणस्तर तथा वातावरणीय सन्तुलनमा समेत नकारात्मक असर देखा परिरहेको छ।

नेपालमा शत्रुजीवहरूले बालीनालीमा करिब ३५% नोक्सानी पुऱ्याउँदै आएकोले सो नोक्सानी कम गर्न रासायनिक विषादीहरूको अत्यधिक प्रयोगबाट वायु, जल तथा भूमि प्रदूषण हुन गई सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक तथा अन्य क्षेत्रमा

नकारात्मक असरहरू देखा परेका छन्। कृषि विकासका लागि हाल उपलब्ध प्रविधिहरू पनि मूलतः रासायनिक पदार्थहरूमा आधारित खेतीलाई प्रोत्साहित गर्ने खालका छन्। हाल वातावरणीय विनाशको समस्या विश्वकै एक मुख्य साभा चुनौति र चिन्तनको विषयवस्तु भै सकेको छ। यसर्थ, प्रकृतिले प्रदान गरेका अमूल्य सम्पत्तिको उपयोग बढो सावधानीपूर्वक गर्नुपर्नेमा सो नभई क्षणिक मानवीय स्वार्थ र असावधानीका कारण वातावरण प्रदुषणबाट डरलाग्दो परिणाम आउन सक्ने भएकोले विश्व प्राकृतिक सम्पदालाई खलल नपारी भावी पिढीलाई हस्तान्तरण गर्नु हाम्रो परम कर्तव्य हो।

नेपालको कृषि विकासको समस्यालाई गहिरिएर विश्लेषण गर्दा दीगो कृषि विकासको लागि वातावरण अनुकूल उपयुक्त प्रविधिको कमी नै न्यूनतम उत्पादकत्वको प्रमुख कारण देखिन्छ। परम्परागत सीप, ज्ञान तथा प्रविधिलाई जगेर्ना गर्न तथा आवश्यकता अनुसार परिमार्जन गरी श्रोत व्यवस्थापन गर्नु आजको समयको माग भएको छ। अतितमा भोगेका कटु सत्यहरू हामीले कहिल्यै पनि बिर्सन हुँदैन, किनभने यस देशमा हिजोका दिनहरूमा भए गरेका वातावरणीय विनाशका कृयाकलापहरूले निम्त्याएका समस्याहरू अबै हाम्रो मानसपटलमा ताजा नै छन्। यिनमा सुधार ल्याउन निकै परिश्रम/मेहनत गर्नुपरेको छ। आगामी योजनाहरूमा विषादीको समुचित व्यवस्थापन मर्म तथा भावनालाई चरितार्थ गर्न विषादीको न्यूनतम प्रयोगको निमित्त एकीकृत शत्रुजीवका व्यवस्थापन प्रणालीको प्रवर्द्धन गरिनुको साथै प्राञ्जारिक मलमा आधारित कृषि उत्पादन र वनस्पतिजन्य विषादीको पञ्जकरण र प्रयोगमा प्रोत्साहन र विशेष प्राथमिकता दिनुपर्ने देखिन्छ।

हामीकहाँ विषादीको विकल्पमा प्रयोग हुनसक्ने जैविक एवं परम्परागत तौरतरिकाहरू प्रशस्तै छन्। त्यस्ता तरिकाहरूमा विषादीको विकल्पमा वर्तमान कृषि प्रणालीमा स्थानीयस्तरमा उपलब्ध नीम, पुदिना, वावरी, कपूर, सिल टिम्मुर, वकाईनो, टिम्मुर, लसुन, बोभो, तितेपाती आदिको प्रयोग विशेष उल्लेखनीय छन्। यसका लागि कृषकहरू र सरोकारवालाहरू (Stakeholders) मा यस्ता जैविक कीटनाशक विषादीहरूको उपयोग गर्ने तौरतरिका र प्रभावकारिताका बारेमा ज्ञान अभिवृद्धि गर्नु जरुरी छ।

नेपाल सरकारले दीर्घकालीन कृषि योजना (१९९५-२०१५) लाई कृषि क्षेत्रको विकासको मुख्य वाहकको रूपमा लिएको थियो। तर यस अवधिमा राजनीतिक अस्थिरता तथा द्वन्द्वका कारण योजनाले अपेक्षा गरे अनुरूप लगानी हुन नसक्दा आयातित प्रतिफल भने पाउन सकिएन। तसर्थ हालै नेपाल सरकारले २० वर्षे कृषि विकास रणनीति अवलम्बन गरी प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना मार्फत पकेट, ब्लक, जोन तथा सुपरजोन निर्धारण गरी स्थानीय विशेष कृषि वस्तुपहरूको उत्पादन, प्रशोधन, उद्योग स्थापना, आयात प्रतिस्थापन, निर्यात प्रवर्द्धन जस्ता कार्य मार्फत देशको गरिबी १० प्रतिशत परियोजना अवधिमा भार्ने लक्ष्य गरिएको छ। यस परिप्रेक्ष्यमा कृषि क्षेत्रको उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धिमा वातावरण मैत्री एकीकृत व्यवस्थापन प्रविधिको उपयोग र हाल बदलिँदो राजनैतिक परिवेशमा स्थानीय तह, प्रादेशिक तह, संघीय तहमार्फत बाली संरक्षणका सेवा पुर्‍याउने लक्ष्य लिईएको छ।

१.२ दृष्टिकोण

नेपालमा कृषि विकासको समस्यालाई गहिरिएर विश्लेषण गर्दा दीगो कृषि विकासको लागि वातावरण अनुकूल उपयुक्त प्रविधिको भूमिका महत्वपूर्ण देखिन्छ। कृषि व्यवसायलाई व्यवसायीकरणको दिशातर्फ उन्मुख गराउन विषादी व्यवस्थापनका लागि जीवनाशक व्यवस्थापन विषादी ऐन, २०७६ सफल कार्यान्वयन भइरहेको छ तथा यसलाई समय सापेक्ष परिमार्जन गर्दै लगिने छ। विषादीको गुणस्तर परिक्षण गर्ने प्रयोगशालाको सुदृढीकरण गर्दै लगिने छ। मानिस, जनावर र वातावरणलाई समेत दृष्टिगत गरी विषादीको समुचित प्रयोग र तिनको विकल्प समेतको प्रयोग गरी देशभित्र विषादीको खपतमा कमी ल्याइने छ। त्यसैगरी कृषि पर्यावरण सुहाउँदो प्रविधि विकास र प्रयोगमा जोड दिइने छ। बाली

कटानी पूर्व र पश्चात: हुने नोकसानी कम गर्ने प्रविधि विकास तथा प्रसारका साथै बाली कटानी, प्रशोधन र भण्डारण, उपकरणको निर्माण, स्थानीय कालीगढबाट नै गराउने र उनीहरूलाई व्यवहारिक तालिम दिई सोको आपूर्तिमा निजी क्षेत्रको संलग्नतालाई बढावा दिन पोष्टहार्भेष्ट व्यवस्थापन निर्देशनालयको स्थापना भई कार्य संचालन भइरहेको छ ।

छिमेकी मुलुकहरूसङ्ग कृषि व्यापार वृद्धि गर्ने संभावना लगायत क्षेत्रीय व्यापार र विश्व व्यापार संगठन (WTO) सम्झौता अनुरूप पुरा गर्नुपर्ने SPS Measure अपनाउन प्लाण्ट क्वारिन्टिनलाई समय सापेक्ष विकसित गर्दै लिएको छ । यसको लागि आन्तरिक श्रोत र साधनको परिचालन (sharing basis)मा गरिने छ र वाह्य श्रोत साधनको खोज र प्रयोग पनि बढाईने छ । प्लाण्ट क्वारिन्टिनसँग सम्बन्धित ऐन नियमलाई प्रभावकारी रूपले कार्यान्वयन गर्न विभिन्न निकायहरू बिच समन्वय कायम गर्दै विश्व व्यापार संगठन (WTO) को परिप्रेक्ष्यमा पनि विरुवा संरक्षण ऐन नियममा समय सापेक्ष सुधार गर्दै लगिने छ । कृषक समूह मार्फत एकिकृत शत्रुजीव व्यवस्थापन (IPM) प्रविधिको व्यापक उपयोग गरी निजी क्षेत्र समेतको सहभागितामा कृषिको सघनिकरण र विविधीकरणद्वारा दीगो रूपमा कृषि उत्पादकत्व वृद्धि गर्न सहयोग पुऱ्याइने छ ।

१.३ उद्देश्य

निजी क्षेत्रको उच्चतम सहभागितामा कृषि क्षेत्रलाई खुल्ला प्रतिस्पर्धात्मक एवं बजारमुखी बनाउन सहजीकरण गरी आन्तरिक एवं वाह्य व्यापारबाट प्राप्त प्रतिफललाई जनस्तरमा पुऱ्याउने तथा कृषि तथा वनजन्य वस्तुहरूको आयातलाई नियमन गरी कृषि विकाससङ्ग आवद्ध गर्दै निर्यात प्रवर्द्धनमा जोड दिई स्वस्थ कृषि/वन जन्य वस्तुहरूको कारोबारलाई प्रोत्साहन गरी कृषि क्षेत्रलाई व्यवसायिकरण गर्न मद्दत पुऱ्याउन तथा जीवनाशक व्यवस्थापन ऐन, २०७६ ले व्यवस्था गरेको अधिकारको उपयोग गरी देशभित्र आयात एवं खपत हुने विषादीहरूको समुचित व्यवस्था गर्न यस केन्द्रका निमित्त निम्न उद्देश्य राखिएको छ :

- राष्ट्रिय विरुवा संरक्षण संगठनको रूपमा कार्य गर्ने
- IPPC को Focal Point को रूपमा रही IPPC का कृयाकलाम एवं विरुवा संरक्षण संगठनका कृयाकलापहरूलाई कार्यान्वयन गर्ने
- विरुवा संरक्षण ऐन २०६४ र विरुवा संरक्षण नियमावली २०६६को कार्यान्वयनको व्यवस्था
- जीवनाशक विषादी व्यवस्थापन ऐन, २०७६ र नियमावली, २०५० को पहिलो संशोधन २०६४ को कार्यान्वयनको व्यवस्था
- वनस्पति एवं विरुवा क्वारेन्टाइन चेक पोष्टको स्थापना एवं व्यवस्थापन
- कृषि तथा वनजन्य वस्तुहरूको ओसार पसार गर्दा नेपालको सीमा क्षेत्र भित्र रहेका वानस्पतिक/जैविक विविधताको स्वास्थ्यमा पर्न सक्ने जोखिमलाई कम गरी सुरक्षित व्यापार सहजीकरण
- वनस्पति एवं विरुवा क्वारेन्टाइन सम्बन्धी कार्यहरू
- Plant Health System संग सम्बन्धित Plantwise लगायतका कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने
- विषादीको आयात, वितरण, उपयोग र व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, मापदण्ड, कानून र नियमन
- प्रयोगमा आएका र प्रतिवन्धित विषादीको सूचना संकलन र प्रवाह
- विषादी नियन्त्रण र व्यवस्थापनसँग सम्बन्धित अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थासंगको सम्पर्क, समन्वय र सहकार्य
- विषादीको आयात, अनुमति र नियमन सम्बन्धी कार्य
- देशभित्र रहेका शत्रुजीवहरूको सूची तयारी, update गर्ने तथा अवस्था बारे जानकारी राख्ने

- आयात हुने वस्तुहरूको शत्रुजीव जोखिम विश्लेषण कार्य गर्ने
- Emerging Pest, Invasive Species एवं विभिन्न Quarantine pest हरूको व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यहरू गर्ने
- शत्रुजीवहरूको व्यवस्थापनमा आकस्मिक सेवा प्रदान गर्ने

१.४ रणनीति

कृषि तथा वनजन्य उपजहरूको उत्पादनमा व्यवसायीकरण तथा विविधिकरण गराई वैदेशिक व्यापारमा तीव्रता ल्याई आयात प्रतिस्थापन तथा निर्यात प्रवर्द्धन गर्ने तर्फ देशको नीति एवं कार्यक्रमहरू निर्देशित छन् ।

यस परिपेक्ष्यमा उदार, प्रतिस्पर्धात्मक बजारमुखी अर्थतन्त्रको संरचना भित्र निजी क्षेत्रको कृयाशीलतामा कृषि तथा वनजन्य वस्तुहरूको व्यापारलाई अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरूप सहजीकरण एवं सरलीकरण गर्न प्लाण्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन केन्द्रका निम्नासुरका प्रमुख रणनीतिहरू रहेका छन् ।

- विषादीहरूको प्रभाव न्यून गर्न जीवनाशक व्यवस्थापन विषादी ऐन र नियमावलीको पूर्ण पालन गरी विषादी व्यवस्थापन कार्य गर्ने ।
- कृषिजन्य वस्तुहरूको आयात सँगसँगै संक्रामक रोग कीराहरूको प्रवेश र विस्तार रोक्न प्लाण्ट क्वारेन्टाइन सेवालालाई समयापेक्ष प्रभावकारी बनाउन आवश्यक पूर्वाधारको विकास गर्ने र कृषि व्यापार प्रवर्द्धन बढाउने ।

१.५ कार्यनीति

१. विरुवा संरक्षण ऐन २०६४ द्वारा प्रदत्त अधिकारको उपयोग गरी कृषिजन्य बीउ विजन र बोट विरुवा निकासी तथा पैठारी गर्दा संक्रामक रोगकीराको विस्तार नियन्त्रणलाई ध्यानमा राखी तिनको निकासी र पैठारीलाई सु-ब्यवस्थित एवं नियमित गर्ने ।
२. जीवनाशक विषादी व्यवस्थापन ऐन २०७६ र नियमावली २०५० को पहिलो संशोधन २०६४ ले व्यवस्था गरेको अधिकारको उपयोग गरी देश भित्र आयात र खपत हुने विषादीहरूको समूचित व्यवस्था गर्ने ।
३. बाली संरक्षण कार्यमा संलग्न राष्ट्रिय, अन्तर्राष्ट्रिय, सरकारी, गैह्र-सरकारी र निजीक्षेत्रका संघ/संस्था बिच समुचित समन्वय राखी कार्य गर्ने ।
४. बाली संरक्षण क्षेत्रमा कार्यरत प्राविधिकहरूको कार्य दक्षता बढाउन विषय विशेष सम्बन्धी ज्ञान र शीपको अभिवृद्धि गर्न समयापेक्ष तालिम, भ्रमण तथा गोष्ठीको आयोजना गर्ने ।

२. प्लाण्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन केन्द्र तथा अन्तरगतका कार्यालयहरूको संक्षिप्त जानकारी

२.१ ऐतिहासिक पृष्ठभूमि

तात्कालिन कृषि विकास विभागको संगठनमा भएको सुधार अनुरूप २०४९ साउन १ गते देखि लागु हुने गरी बाली संरक्षण तथा व्यवसायिक कीट विकास महाशाखाको स्थापना भएको र २०४९ मार्ग १८ गते देखि हरिहरभवन, ललितपुरमा यसको कार्यालय खोली कार्य संचालन हुँदै आएको र तत्पश्चात् नेपाल सरकार (मन्त्री परिषद्) को २०५२ असार ५ गते को निर्णय अनुसार बाली संरक्षण महाशाखाको स्थापना भई प्राविधिक सेवा टेवा पुऱ्याउँदै आईरहेकोमा नेपाल सरकार (मन्त्री परिषद्) को मिति २०५७ असार २६ गतेको निर्णय अनुसार बाली संरक्षण निर्देशनालयको स्थापना भई बाली संरक्षण सम्बन्धी कार्यहरू सुचारु रूपले संचालन हुँदै आईरहेकोमा नेपाल सरकार (मन्त्री परिषद्) को मिति २०७५/०१/०४ को कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयको नयाँ संगठन संरचना स्वीकृत भए अनुसार साविकका बाली संरक्षण निर्देशनालय, हरिहरभवन, राष्ट्रिय प्लाण्ट क्वारेन्टाइन कार्यक्रम, हरिहरभवन र विषादी पञ्जिकरण तथा व्यवस्थापन शाखा, हरिहरभवन गाभिएर पुर्नगठित कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयको नयाँ संरचना अनुसार यस प्लाण्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन केन्द्र स्थापना भएको छ ।

विरुवा तथा विरुवा जन्य उपजको अन्तर्राष्ट्रिय व्यापारको क्रममा विरुवा स्वस्थतामा पर्न जाने संभावित जोखिमलाई नियमन गर्न र विरुवा तथा विरुवाजन्य उपजहरूको उत्पादन तथा उत्पादनोपरान्त लामे रोग, कीरा, फारपात, चरा, मुसा आदिको क्षति नियन्त्रणका लागि आवश्यक विषादीको आयात, वितरण, उपयोग र व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यहरू गर्नका लागि कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय अन्तरगत प्लाण्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन केन्द्रको स्थापना भएको हो ।

नेपाल सरकारले केन्द्रिय स्तरमा एक प्लाण्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन केन्द्र र यसको मातहतमा १५ वटा क्वारेन्टाइन कार्यालयहरू स्थापना गरेको छ । १५ वटा क्वारेन्टाइन कार्यालयहरू मध्य ११ वटा क्वारेन्टाइन कार्यालयहरू नेपाल भारत सिमामा रहेका छन्, ३ वटा नेपाल चीन नाका र १ वटा अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलमा रहेको छ ।

२.२ केन्द्रका शाखाहरू

प्लाण्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन केन्द्रमा रहेका ५ वटा शाखाहरू निम्नानुसार रहेका छन्:

- विषादी व्यवस्थापन तथा पञ्जिकरण शाखा
 - जीवनाशक विषादी व्यवस्थापन ऐन र नियमावलीको परिधिभित्र रही विषादीको आयात, निर्यात, उत्पादन, किनबेच तथा प्रयोग सम्बन्धी व्यवस्था गर्ने ।
 - विषादी सम्बन्धी राष्ट्रिय नीति तर्जुमा, विषादीको गुणस्तर नियमित वा नियन्त्रित र निजी तथा सरकारी क्षेत्रबिच समन्वय कायम गर्ने ।
 - विषादीहरूको प्रभाव न्यून गर्ने सिलसिलामा जीवनाशक विषादी व्यवस्थापन ऐन र नियमावलीको पूर्ण पालन गरी विषादी व्यवस्थापन कार्य गर्ने ।
 - देशमा आयात, संश्लेषण, बिक्री वितरण, व्यवसायिक प्रयोग गरिने विषादीहरूको नियमानुसार पञ्जिकरण गराई प्रमाणपत्र/इजाजतपत्रद्वारा विषादी व्यवस्थापन/नियन्त्रण गराउने ।
 - अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा नेपाल सरकारले जाहेर गरेका प्रतिवद्धता पूरा गर्न जीवनाशक विषादी व्यवस्थापन ऐन

नियमलाई समयानुकूल परिष्कृत, परिमार्जन र संशोधन गर्दै लैजान प्राथमिकता दिई सुदृढीकरण गरिने ।

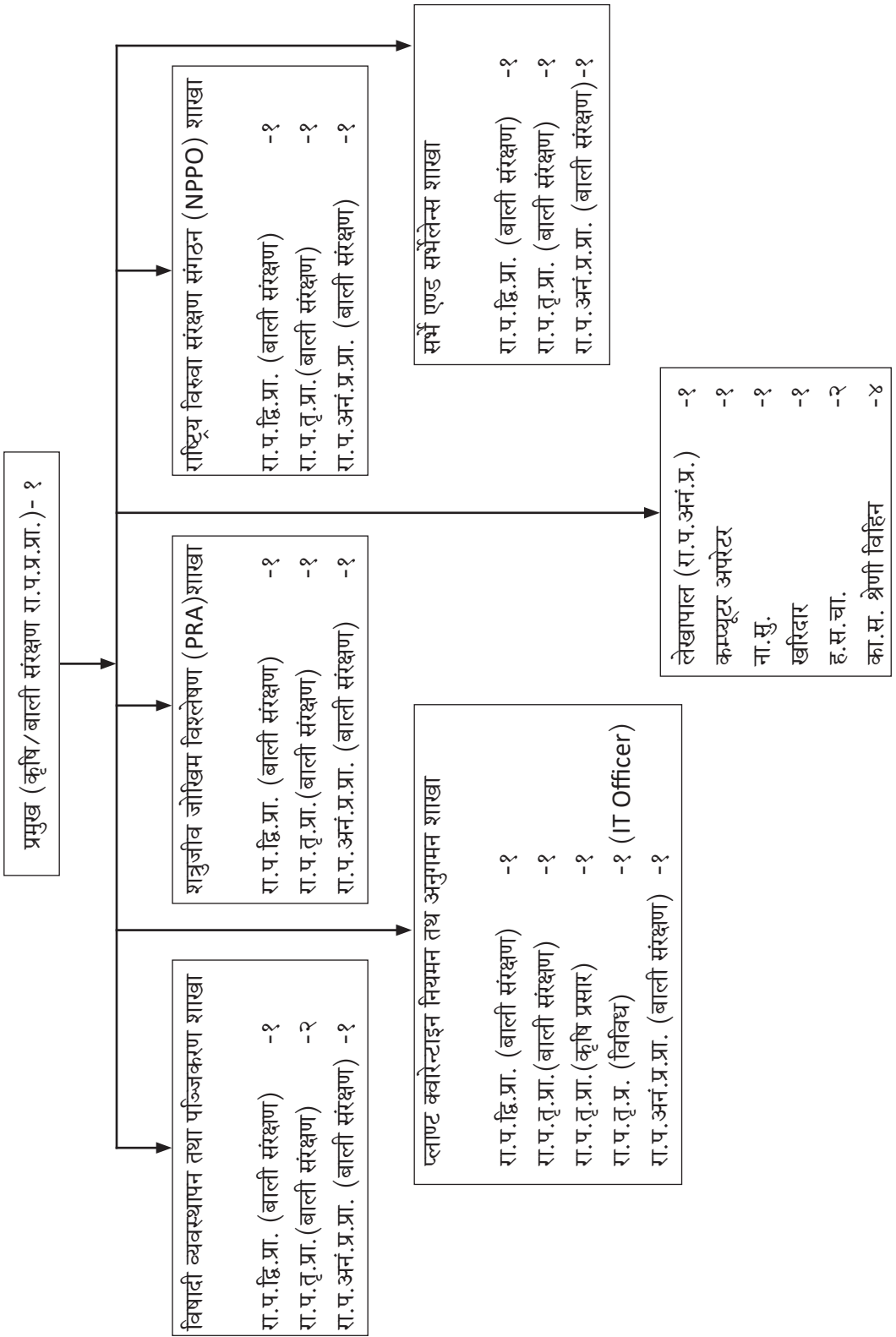
- विषादी आयात एवं बिक्री वितरणको लागि तथ्यांक अद्यावधिक गर्ने ।
- वनस्पतिजन्य र वायो-याशलन पेष्टिसाइड विषादीहरूको प्रयोगलाई प्रोत्साहित गर्न ती वनस्पतिहरूको उत्पादन र प्रयोगमा जोड दिने ।
- शत्रुजीव जोखिम विश्लेषण (PRA)शाखा
 - निर्यात योग्य विरुवा, विरुवाजन्य उपजहरूको माग बमोजिम PRA Request फाराम तयार गर्ने
 - आयातहुने वस्तुहरूको शत्रुजीव जोखिम विश्लेषण कार्य गर्ने
 - नियमित शत्रुजीवहरूको Diagnosis Protocol/Fact Sheet तयार गर्ने
 - Post Entry Quarantine का आधारहरू तयार गर्ने
- राष्ट्रिय विरुवा संरक्षण संगठन (NPPO) शाखा
 - राष्ट्रिय विरुवा संरक्षण संगठनको सचिवालयको रूपमा कार्य गर्ने
 - नियमित शत्रुजीवहरूको सूची तयार गर्ने
 - अन्य निकायहरूमा शत्रुजीवहरूको बारेमा जानकारी गराउने
 - पैठारी वा निकासी गरिने विरुवा वा विरुवाजन्य उपजको स्वस्थता सम्बन्धी मापदण्ड तयार गर्ने, लागु गर्ने, गराउने
 - विरुवा, विरुवाजन्य उपज, वायोलोजिकल कन्ट्रोल एजेन्ट, लाभदायक कीरा र अन्य वस्तुको परिक्षण, जाँच, निरीक्षण र उपचार सम्बन्धी निर्देशिका तयार गरी लागु गर्ने
 - संकटोत्पन्न क्षेत्रको पहिचान गरी क्वारेन्टाइन प्रक्याबाट सो क्षेत्रको विरुवा तथा विरुवाजन्य उपजको संरक्षण गर्ने गराउने
 - शत्रुजीव मुक्त क्षेत्र एवं कम शत्रुजीव संक्रमित क्षेत्र पहिचान गरी त्यस्ता क्षेत्रको घोषणा तथा निगरानी गर्ने
 - विरुवा तथा विरुवाजन्य उपज, वायोलोजिकल कन्ट्रोल एजेन्ट, लाभदायक कीराको ओसार पसार र प्रयोग सम्बन्धी शर्त तथा बन्देज तोक्ने
 - विरुवा, विरुवाजन्य उपज, वायोलोजिकल कन्ट्रोल एजेन्ट, लाभदायक कीरा र अन्य वस्तु सम्बन्धी कामको राष्ट्रिय रूपमा समन्वय गर्ने
 - अन्य राष्ट्रहरूको विरुवा स्वस्थता सम्बन्धी निकायसँग समन्वय तथा समझदारी गर्ने
- प्लाण्ट क्वारेन्टाइन नियमन तथा अनुगमन शाखा
 - कृषि तथा वनजन्य वस्तुहरूको आयात निर्यातमा विरुवा स्वस्थता प्रमाणिकरण गर्ने ।
 - विरुवा र विरुवाजन्य उपजहरू र यससँग सम्बन्धित शत्रुजीवहरूको आन्तरिक र वाह्य प्रवेश र निकासीलाई प्रभावकारी रूपमा नियमन गर्ने ऐन नियमावलीहरूमा आवश्यकतानुरूप परिमार्जन एवं संशोधन गर्ने ।
 - शत्रुजीवहरूको प्रवेश एवं विस्तार हुनबाट रोक्न निरीक्षण, परिक्षण र उपचार प्रक्याहरूको आवश्यकता अनुसार निर्देशिका बनाई अवलम्बन गर्ने गराउने ।
 - प्लाण्ट क्वारेन्टाइनसँग सम्बन्धित प्राविधिक निकायहरू बिच आपसी समन्वय र सहयोग विकासका लागि समय सापेक्ष परिमार्जन गर्दै लाने ।
 - आवश्यक बालीहरू पहिचान गरी आन्तरिक प्लाण्ट क्वारेन्टाइन कार्यक्रम संचालनको लागि आवश्यक

निर्देशिका बनाउने र सोको समय सापेक्ष परिमार्जन गर्दै लाने ।

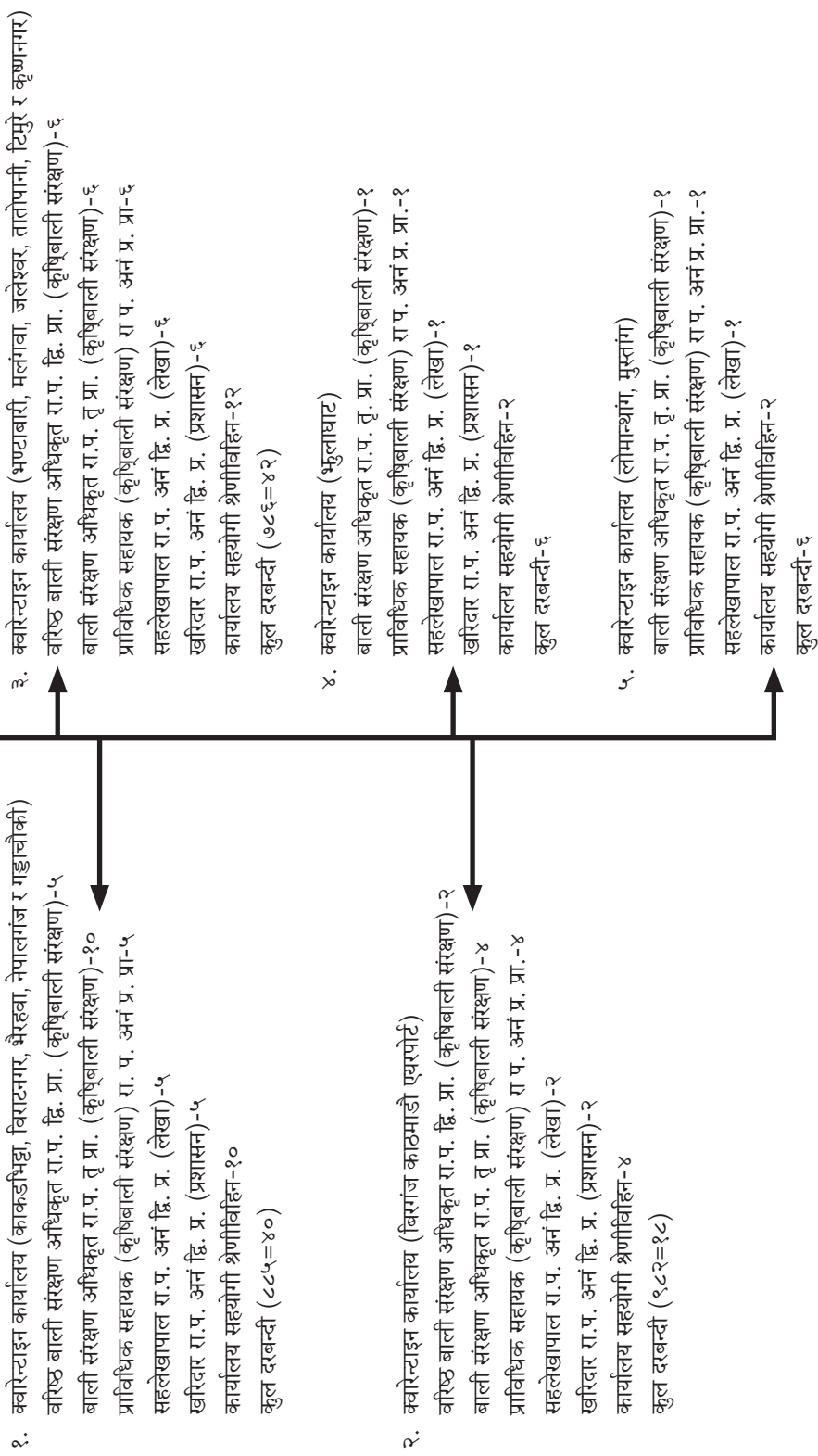
- विश्व व्यापार संगठनको Sanitary and Phytosanitary (SPS) सम्झौता एवं अन्य अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिवद्धताहरू अनुरूप देशमा लागू गरिएका विरुवा स्वस्थता सम्बन्धी उपायहरूको बारेमा सम्बन्धित राष्ट्रहरूलाई जानकारी गराउने ।
- WTO का सदस्य राष्ट्रहरू एवं व्यापारिक साभेदार राष्ट्रहरूलाई आवश्यकता अनुसार नियन्त्रित शत्रुजीवहरूको सूची उपलब्ध गराउने ।
- सर्भे एण्ड सर्भेलेन्स शाखा
 - देश भित्र रहेका शत्रुजीवहरूको सूची तयारी तथा update गर्ने
 - देश भित्र रहेका शत्रुजीवहरूको अवस्था बारे जानकारी राख्ने
 - शत्रुजीव सर्भेक्षण कार्यको लागि आवश्यक मापदण्ड, सर्भे प्लान, फर्म, फर्मेटको तयारी तथा नियमन गर्ने
 - राष्ट्रियस्तरमा शत्रुजीव सर्भेक्षण कार्य संचालन गर्ने
 - देश भित्र रहेका शत्रुजीवहरूको Factsheet तयार गर्ने

२.३ सांघठनिक संरचना

प्लान्ट क्वारेन्टाइन एवं विषादी व्यवस्थापन केन्द्रको सांघठनिक संरचना यस प्रकार रहेको छ -

प्लान्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन केन्द्र

२.४ नागरिक वडापात्र

क्र. सं.	प्रदान गरिने सेवा / कामको विवरण	सेवाप्राहिले पुन्याउपुर्ण प्रकृया र पेश गर्नुपर्ने कागजात	सेवा प्रदान गर्ने शाखा	शाखासंग सम्बन्धित जिम्मेवार अधिकृत तथा कर्मचारी	गुनासो सुन्ने अधिकारी	सेवाको लागि लाग्ने समय	लाग्ने दस्तुर रु.	क्षतिपूर्ति रकम	कैफियत
१	राष्ट्रिय विरुवा संरक्षण संगठन सम्बन्धी जानकारी	शाखामा सम्पर्क	राष्ट्रिय विरुवा संरक्षण संगठन शाखा	ब.वा.सं.अ. श्री फणिन्द्र राज देवकोटा वा.सं.अ. श्री माधव भट्ट	प्रमुख श्री सहदेव प्रसाद हुमागाई	नियमित	निःशुल्क		
२	देश भित्र रहेका शत्रुजीवको अवस्था वारे जानकारी	शाखामा सम्पर्क	सर्भे सभेलेन्स शाखा	ब.वा.सं.अ. श्री महेशचन्द्र आचार्य वा.सं.अ. श्री शृणु कुमारी भ्ना	प्रमुख श्री सहदेव प्रसाद हुमागाई	नियमित	निःशुल्क		
३	सर्भे योजना अनुमोदन	शाखामा सर्भे योजना सहित सम्पर्क	सर्भे सभेलेन्स शाखा	ब.वा.सं.अ. श्री महेशचन्द्र आचार्य वा.सं.अ. श्री शृणु कुमारी भ्ना	प्रमुख श्री सहदेव प्रसाद हुमागाई	नियमित	निःशुल्क		
४	रोग/कीरा/भारपातको नमूना पहिचान तथा अभिलेख	शाखामा सम्पर्क	सर्भे सभेलेन्स शाखा	ब.वा.सं.अ. श्री महेशचन्द्र आचार्य वा.सं.अ. श्री शृणु कुमारी भ्ना	प्रमुख श्री सहदेव प्रसाद हुमागाई	नियमित	निःशुल्क		
५	आयात हुने विरुवा वा विरुवाजन्य वस्तुहरूको शत्रुजीव जोखिम विश्लेषण अनुरोध	शाखामा सम्पर्क	शत्रुजीव जोखिम विश्लेषण शाखा	ब.वा.सं.अ. श्री प्रकाश पौडेल वा.सं.अ. श्री महेश तिमिल्सिना	प्रमुख श्री सहदेव प्रसाद हुमागाई	नियमित	निःशुल्क		

क्र. सं.	प्रदात गरिने सेवा / कामको विवरण	सेवाप्राहिले पुऱ्याउनुपर्ने प्रकृया र पेश गर्नुपर्ने कागजात	सेवा प्रदान गर्ने शाखा	शाखासँग सम्बन्धित जिम्मेवार अधिकृत तथा कर्मचारी	गुनासो सुन्ने अधिकारी	सेवाको लागि लाग्ने समय	लाग्ने दस्तुर रु.	क्षतिपूर्ति रकम	कैफियत
६	विस्वा तथा विस्वाजन्य उपज, वायोलोजिकल कन्ट्रोल एजेन्ट वा लाभदायक कीराको प्रवेश अनुमति पत्र	<ul style="list-style-type: none"> नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणाली मार्फत एल पी सि ओ १०७ मोड्यूलमा अनलाइन आवेदन प्रोफर्मा इन्भोइस बीउ विजन आयात गर्नाका लागि बीउ विजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्रको सिफारिस आयात अनुसन्धानसँग सम्बन्धित छ भने सम्बन्धित पक्षसँग भएको संझौता पत्र तथा नेपाल कृषि अनसन्धान परिषदको सिफारीश आनुवंशिक श्रोत वस्तुको हकमा Germplasm Exchange Authority Committee को सिफारिस 	प्लाण्ट क्वारेन्टाइन नियमन तथा अनुगमन शाखा	ब.वा.सं.अ. श्री महेश चन्द्र आचार्य वा.सं.अ. श्री किरण धिमिरे	प्रमुख श्री सहदेव प्रसाद हुमागाई	निवेदन दर्ता भएको वढीमा ७ दिन	२००	१०००	
७	विस्वा तथा विस्वाजन्य उपज, वायोलोजिकल कन्ट्रोल एजेन्ट वा लाभदायक कीराको प्रवेश अनुमतिपत्र नवीकरण	<ul style="list-style-type: none"> नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणाली मार्फत म्याद सकिने एक हप्ता भित्रको अवधिमा नवीकरणका लागि अनुरोध । आयात नहुनाको कारण पहिले जारी गरिएको अयात अनुमतिपत्रको प्रति 	प्लाण्ट क्वारेन्टाइन नियमन तथा अनुगमन शाखा	ब.वा.सं.अ. श्री महेश चन्द्र आचार्य वा.सं.अ. श्री किरण धिमिरे	प्रमुख श्री सहदेव प्रसाद हुमागाई	निवेदन दर्ता भएको वढीमा ७ दिन	४००	१०००	

क्र. सं.	प्रदान गरिने सेवा / कामको विवरण	सेवाप्राहिले पुऱ्याउनुपर्ने प्रकृया र पेश गर्नुपर्ने कागजात	सेवा प्रदान गर्ने शाखा	शाखासँग सम्बन्धित जिम्मेवार अधिकृत तथा कर्मचारी	गुनासो सुन्ने अधिकारी	सेवाको लागि लाग्ने समय	लाग्ने दस्तुर रु.	क्षतिपूर्ति रकम	कौफियत
८	विस्वा तथा विरुवाजन्य उपजको स्वस्थता प्रमाणपत्र	<ul style="list-style-type: none"> नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणाली मार्फत एल पी सि ओ १०८ मोड्यूलमा अनलाइन आवेदन बीजक, उत्पतिको प्रमाणपत्र र प्याकिङ लिष्ट रिसिद वा एल.सी. खोलिएको बैकको पत्र पुरातत्व सम्बन्धित वस्तुको लागि नेपाल सरकारको सम्बन्धित निकायको सिफारिस वन सम्बन्धित वस्तुहरूको लागि नेपाल सरकारको सम्बन्धित निकायको सिफारिस अनुसन्धान सामग्रीको हकमा सम्बन्धित देशको अनुसन्धान संस्थाले सामग्री भित्र्याउन दिएको अनुमति वा संभौता पत्र आयात कर्ता देशको पैठारीका शर्तहरू अनुसन्धानको लागि निर्यात हुने अनुवांशिक श्रोत वस्तुको हकमा Germplasm Exchange Authority Committee को सिफारिस 	प्लाण्ट क्वारेन्टाइन नियमन तथा अनुगमन शाखा	ब.वा.सं.अ. श्री महेश चन्द्र आचार्य वा.सं.अ. श्री किरण धिमिरे	प्रमुख श्री सहदेव प्रसाद हुमागाई	निवेदन दर्ता भएको वढीमा ७ दिन	१००	१०००	स्थलगत निरिक्षणको लागि वा अन्य जाँचको लागि कन्साइन्मेन्ट प्रयोगशालामा लाग्नु पर्ने भएमा प्राविधिकको भ्रमण खर्च तथा प्रयोगशाला खर्च सम्बन्धित आयातकर्ताले व्यहोर्नु पर्ने

क्र. सं.	प्रदान गरिने सेवा / कामको विवरण	सेवाप्राहीले पुऱ्याउनुपर्ने प्रकृया र पेश गर्नुपर्ने कागजात	सेवा प्रदान गर्ने शाखा	शाखासँग सम्बन्धित जिम्मेवार अधिकृत तथा कर्मचारी	गुनासो सुन्ने अधिकारी	सेवाको लागि लाग्ने समय	लाग्ने दस्तुर रु.	क्षतिपूर्ति रकम	कैफियत
९	विरुवा तथा विरुवा जन्य वस्तुको आयात निर्यात सम्बन्धी तथ्यांक अभिलेख जानकारी तथा योजना तर्जुमा	शाखामा सम्पर्क	प्लाण्ट क्वारेन्टाइन नियमन तथा अनुगमन शाखा	ब.वा.सं.अ. श्री महेश चन्द्र आचार्य वा.सं.अ. श्री श्री किरण धिमिरे	प्रमुख श्री सहदेव प्रसाद हुमागाई	निवेदन दर्ता भएको वढीमा ७ दिन	निःशुल्क		
१०	विषादी पञ्जिकरण (नयाँ टेक्नीकल नामको विषादी)	<ul style="list-style-type: none"> ● रु १० को टिकट टाँसेको अनुसुची १ बमोजिमको आवेदन फारम ● विषादी पञ्जिकरणका लागि समितिले तोकेको फारममा उल्लेखित कागजात तथा विवरणहरू 	विषादी व्यवस्थापन तथा पञ्जिकरण शाखा	व. वा.सं.अ. श्री मनोज पोखरेल वा.सं.अ. श्री स्तुती आचार्य	प्रमुख श्री सहदेव प्रसाद हुमागाई	समितिको निर्णय भएको ३० दिन	१०००	२०००	
११	विषादी पञ्जिकरण (दर्ता भैसकेको टेक्नीकल नामको विषादीको नयाँ व्यापारीक नाम)	<ul style="list-style-type: none"> ● रु १० को टिकट टाँसेको अनुसुची १ बमोजिमको आवेदन फारम ● विषादी पञ्जिकरणका लागि समितिले तोकेको फारममा उल्लेखित कागजात तथा विवरणहरू 	विषादी व्यवस्थापन तथा पञ्जिकरण शाखा	व. वा.सं.अ. श्री मनोज पोखरेल वा.सं.अ. श्री स्तुती आचार्य	प्रमुख श्री सहदेव प्रसाद हुमागाई	३० दिन	१०००	२०००	

क्र. सं.	प्रदान गरिने सेवा / कामको विवरण	सेवाप्राहिले पुऱ्याउपुर्ण प्रकृया र पेश गर्नुपर्ने कागजात	सेवा प्रदान गर्ने शाखा	शाखासँग सम्बन्धित जिम्मेवार अधिकृत तथा कर्मचारी	गुनासो सुन्ने अधिकारी	सेवाको लागि लाग्ने समय	लाग्ने दस्तुर रु.	क्षतिपूर्ति रकम	कैफियत
१२	व्यावसायिक रुपमा विषादी छर्कने इजाजतपत्र	<ul style="list-style-type: none"> ● रु १० को टिकट टाँसेको अनुसुची ३ बमोजिमको आवेदन फारम ● व्यावसायिक रुपमा विषादी प्रयोगकर्ताका लागि समितिले तोकेको फारममा उल्लेखित कागजात तथा विवरणहरू 	विषादी व्यवस्थापन तथा पञ्जकरण शाखा	व. वा.सं.अ. श्री मनोज पोखरेल वा.सं.अ. श्री स्तुती आचार्य	प्रमुख श्री सहदेव प्रसाद हुमागाई	३० दिन	५०००	३०००	
१३	व्यावसायिक रुपमा विषादी छर्कने इजाजतपत्र नवीकरण	<ul style="list-style-type: none"> ● रु १० को टिकट टाँसेको अनुसुची ३ बमोजिमको आवेदन फारम ● व्यावसायिक रुपमा विषादी प्रयोगकर्ताका लागि समितिले तोकेको आवेदन फारममा उल्लेखित कागजात तथा विवरणहरू 	विषादी व्यवस्थापन तथा पञ्जकरण शाखा	व. वा.सं.अ. श्री मनोज पोखरेल वा.सं.अ. श्री स्तुती आचार्य	प्रमुख श्री सहदेव प्रसाद हुमागाई	१५ दिन	१०००	१०००	
१४	विषादी संश्लेषण इजाजतपत्र	<ul style="list-style-type: none"> ● रु १० को टिकट टाँसेको अनुसुची ४ बमोजिमको आवेदन फारम ● विषादी संश्लेषणकर्ताको लागि समितिले तोकेको फारममा उल्लेखित कागजात तथा विवरणहरू ● उद्योगको वारेमा गरिएको वातावरणीय प्रभाव मुल्यांकन प्रतिवेदन ● नेपाली नागरिकताको प्रमाणित प्रतिलिपी 	विषादी व्यवस्थापन तथा पञ्जकरण शाखा	व. वा.सं.अ. श्री मनोज पोखरेल वा.सं.अ. श्री स्तुती आचार्य	प्रमुख श्री सहदेव प्रसाद हुमागाई	समितिको निर्णय भएको ३० दिन	१००००	३०००	

क्र. सं.	प्रदान गरिने सेवा / कामको विवरण	सेवाग्राहीले पुऱ्याउनुपर्ने प्रकृया र पेशा गर्नुपर्ने काराजात	सेवा प्रदान गर्ने शाखा	शाखासँग सम्बन्धित जिम्मेवार अधिकृत तथा कर्मचारी	गुनासो सुन्ने अधिकारी	सेवाको लागि लाने समय	लाने दस्तुर रु.	क्षतिपूर्ति रकम	कैफियत
१५	विषादी संश्लेषण इजाजतपत्र नवीकरण	<ul style="list-style-type: none"> ● रु १० को टिकट टाँसेको अनुसुची ४ बमोजिमको आवेदन फारम ● विषादी संश्लेषणकर्ताको लागि समितिले तोकेको फारममा उल्लेखित कागजात तथा विवरणहरू ● भण्डारण निरीक्षण चेक लिष्ट अनुसारको माप दण्ड पुरा भएको 	विषादी व्यवस्थापन तथा पञ्जकरण शाखा	व. वा.सं.अ. श्री मनोज पोखरेल वा.सं.अ. श्री स्तुती आचार्य	प्रमुख श्री सहदेव प्रसाद हुमागाई	३० दिन	२०००	२०००	
१६	विषादीको सुरक्षित भण्डारण तथा प्रयोग सम्बन्धी तालिमको प्रमाणपत्र	<ul style="list-style-type: none"> ● नागरिकताको प्रतिलिपी ● तालिममा सहभागि भई उत्तीर्ण भएको मिति खुल्ने गरी निवेदकको निवेदन 	विषादी व्यवस्थापन तथा पञ्जकरण शाखा	व. वा.सं.अ. श्री मनोज पोखरेल वा.सं.अ. श्री स्तुती आचार्य	प्रमुख श्री सहदेव प्रसाद हुमागाई	रितपूर्वक आवेदन प्राप्त भएको १५ दिन	निशुल्क		
१७	विषादी खुद्रा बिक्रेता इजाजत पत्र	<ul style="list-style-type: none"> ● रु १० को टिकट टाँसेको अनुसुची २ बमोजिमको आवेदन फारम ● विषादी पसल वा गोदाम निरीक्षण चेक लिष्ट ● नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी ● विषादी सुरक्षित प्रयोग तथा भण्डारण सम्बन्धी तालिममा सहभागी भई परीक्षा उत्तीर्ण प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी 	विषादी व्यवस्थापन तथा पञ्जकरण शाखा	व. वा.सं.अ. श्री मनोज पोखरेल वा.सं.अ. श्री स्तुती आचार्य	प्रमुख श्री सहदेव प्रसाद हुमागाई	रितपूर्वक आवेदन प्राप्त भएको १५ दिन	५००	१०००	

क्र. सं.	प्रदान गरिने सेवा / कामको विवरण	सेवाप्राहिले पुऱ्याउनुपर्ने प्रकृया र पेश गर्नुपर्ने कागजात	सेवा प्रदान गर्ने शाखा	शाखासँग सम्बन्धित जिम्मेवार अधिकृत तथा कर्मचारी	गुनासो सुन्ने अधिकारी	सेवाको लागि लाग्ने समय	लाग्ने दस्तुर रु.	क्षतिपूर्ति रकम	कैफियत
१८	विषादी खुद्रा बिक्रीता इजाजत पत्र नवीकरण	<ul style="list-style-type: none"> ● रु १० को टिकट ● टाँसेको अनुसुची २ बमोजिमको आवेदन फारम ● विषादी पसल वा गोदाम निरिक्षण चेकलिष्ट ● सम्बन्धित कृषि ज्ञान केन्द्रको सिफारीश 	विषादी व्यवस्थापन तथा पञ्जकरण शाखा	व. वा.सं.अ. श्री मनोज पोखरेल वा.सं.अ. श्री स्तुती आचार्य	प्रमुख श्री सहदेव प्रसाद हुमागाई	रितपूर्वक आवेदन प्राप्त भएको १५ दिन	२००/५००	१०००	म्याद समाप्त भएको ३५ दिन भित्र रु २०० र ३५ दिन नाघेपछि ६५ दिन भित्र थप रु ३००, म्याद समाप्त भएको ६५ दिन पछि नवीकरण नहुने।
१९	प्राविधिक सेवा प्रदान गर्ने	विषय अनुसार शाखामा सम्पर्क	सबै शाखाहरू	सबै प्राविधिक कर्मचारीहरू	प्रमुख श्री सहदेव प्रसाद हुमागाई	नियमित	निःशुल्क		

२.५ प्रमुखहरूको नामावली

नेपाल सरकार (मन्त्री परिषद्) को मिति २०७५/०१/०४ को कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयको नयाँ संगठन संरचना स्वीकृत भए अनुसार साविकका बाली संरक्षण निर्देशनालय, हरिहरभवन, राष्ट्रिय प्लाण्ट क्वारेन्टाइन कार्यक्रम, हरिहरभवन र विषादि पञ्जकरण तथा व्यवस्थापन शाखा, हरिहरभवन गाभिएर पुर्नगठित कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयको नयाँ संरचना अनुसार यस प्लाण्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन केन्द्र सञ्चालन भएकाले यस केन्द्रमा पहिलो प्रमुखका रूपमा डा. डिल्ली राम शर्माले २०७५/०५/०४ बाट बहाली गर्नुभयो।

प्लाण्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन केन्द्र, हरिहरभवनमा हालसम्म कार्यरत कार्यालय प्रमुखहरू

क्र.सं.	नाम, थर र पद	अवधि		कैफियत
		देखि	सम्म	
१.	श्री डा. डिल्लीराम शर्मा (प्रमुख)	२०७५/०५/०४	२०७६/०५/०२	
२.	श्री सहदेव प्रसाद हुमागाई (प्रमुख)	२०७६/०५/०३	हालसम्म	

यसैगरी, यस केन्द्र मातहतमा १५ वटा प्लाण्ट क्वारेन्टाइन कार्यालयहरू समेत रहेका छन्।

क्र. सं.	कार्यालयको नाम	कार्यालय स्थापना भएको साल	क्र. सं.	कार्यालयको नाम	कार्यालय स्थापना भएको साल
१	क्वारेन्टाइन कार्यालय, काकडभिड्डा, भापा	२०३१	९	क्वारेन्टाइन कार्यालय, तातोपानी, सिन्धुपाल्चोक	२०६२, बैशाख
२	क्वारेन्टाइन कार्यालय, विराटनगर, मोरङ	२०३१	१०	क्वारेन्टाइन कार्यालय, टिमुरे, रसुवा	२०६२, जेठ
३	क्वारेन्टाइन कार्यालय, भैरहवा, रुपन्देही	२०३१	११	क्वारेन्टाइन कार्यालय, कृष्णनगर, कपिलवस्तु	२०६२, बैशाख
४	क्वारेन्टाइन कार्यालय, नेपालगञ्ज, बाँके	२०३२	१२	क्वारेन्टाइन कार्यालय, बिरगंज, पर्सा	२०३१
५	क्वारेन्टाइन कार्यालय, गड्डाचौकी, कञ्चनपुर	२०६० कार्तिक	१३	क्वारेन्टाइन कार्यालय, काठमाडौं एयरपोर्ट	२०३१
६	क्वारेन्टाइन कार्यालय, भण्टावारी, सुनसरी	२०६२ जेठ	१४	क्वारेन्टाइन कार्यालय, भुलाघाट, बैतडी	२०६२
७	क्वारेन्टाइन कार्यालय, मलगांवा, सर्लाही	२०६१ चैत्र	१५	क्वारेन्टाइन कार्यालय, लोमान्थाङ, मुस्ताङ	२०६२
८	क्वारेन्टाइन कार्यालय, जलेश्वर, महोत्तरी	२०४१			

३. आ.व २०७७/०७८ को लक्षित कार्यक्रमहरूको वार्षिक प्रगति विवरण

प्लाण्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन केन्द्रको आ.व. २०७७/०७८ मा हासिल गरेका लक्षित कार्यक्रमहरूको प्रगति विवरण निम्नानुसार छ ।

३.१ वार्षिक प्रगति सारांश

३.१.१ प्लाण्ट क्वारेन्टाइन शाखा तर्फ

विरुवा स्वस्थता प्रमाणपत्र तथा आयात इजाजत पत्र वितरण सम्बन्धी वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन अन्तर्राष्ट्रिय बाली संरक्षण महासन्धि (International Plant Protection Convention, IPPC) ले विरुवा र विरुवाजन्य उपजहरूको आयात-निर्यात संगसँगै हानीकारक रोग, कीरा तथा भारपात युक्त वस्तुहरूको प्रवेश र विस्तारमा हुन सक्ने खतरालाई निर्मूल गर्न गठन गरिएको “एसिया र प्रशान्त क्षेत्रीय बाली संरक्षण आयोग (Asia & Pacific Plant Protection Commission, APPPC)” को सन् १९६५ मा नेपालले सदस्यता प्राप्त गरिसकेपछि “विरुवा संरक्षण ऐन, २०६४ र विरुवा संरक्षण नियमावली, २०६६” विधिवत जारी गरी प्लाण्ट क्वारेन्टाइन कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै आएको छ । विरुवा आयात-निर्यातका लागि वैधानिक निकायको रूपमा रहेको राष्ट्रिय प्लाण्ट क्वारेन्टाइन कार्यक्रमले नेपालमा आयात गरिने विरुवा र विरुवा उपजमा नियमले निषेध गरेकोमा बाहेक आयात इजाजत पत्र प्रदान गर्ने कार्य गर्दछ भने निर्यात गरिने विरुवा र विरुवा उपजमा वस्तुको स्वास्थ्य परिक्षण गर्ने, अवस्था हेरिकन उपचार गर्ने गराउने र विरुवा स्वस्थताको प्रमाण-पत्र प्रदान गर्ने कार्य गर्दछ । यस आर्थिक वर्षमा विरुवा स्वस्थता प्रमाणपत्र र पैठारी इजाजत पत्र गरी ७२,३४६ जारी भएका छन् ।

३.१.१.१ विरुवा स्वस्थता प्रमाण पत्र तथा निर्यात विवरण

विरुवा र विरुवाजन्य उपजहरूको निर्यातसँगै हानीकारक रोग, कीरायुक्त वस्तुहरू विस्तार नहुन् भनेर अन्तर्राष्ट्रिय बाली संरक्षण महासन्धि र विरुवा संरक्षण ऐन र नियमावलीले गरेको व्यवस्था अनुसार निर्यात गरिन लागेका वस्तुहरूमा तिनीहरूको स्वस्थता परिक्षण गरी स्वस्थ पाईएमा विरुवा स्वस्थताको प्रमाण पत्र प्रदान गरिन्छ । विरुवा संरक्षण ऐन, २०६४ र नियमावली, २०६६ को अधिनमा रही कृषि/वनजन्य वस्तुहरूको निर्यातमा यस रा.प्ला.क्वा.कार्यक्रम र अन्तर्गतका १५ वटा सिमा र विमानस्थल नाका चे.पो.हरूबाट आ.व. २०७७/०७८ को यस अवधिमा जम्मा ६१७० वटा विरुवा स्वस्थता प्रमाण पत्र प्रदान गरिएको छ । यि मध्ये सबभन्दा बढि विरुवा स्वस्थको प्रमाण पत्र क्वारेन्टाइन कार्यालय, काँकडभिट्टाबाट २४८५ वटा वितरण भएको छ ।

३.१.१.२ प्रवेश अनुमति पत्र वितरण तथा आयातित परिमाण

नेपाल भित्र विदेशबाट खास गरी उपभोग्य तथा बीउ विजन ल्याउने उद्देश्यले विरुवा र विरुवा उपजहरूको आयात गरिन्छ । साथै अनुसन्धान र खेतीका लागि बीउ विजनको रूपमा पनि उल्लेखनीय मात्रामा आयात हुने गर्दछ । यस अवधिमा ६६१७६ वटा पैठारी इजाजत पत्र वितरण भएको छ । सबै भन्दा बढि क्वा. कार्यालय भैरहवाबाट (१६५०० वटा) वितरण भएको देखिन्छ ।

३.१.१.३ अन्य गतिविधिहरू

❖ आयात निर्यात हुन कृषिजन्य वस्तुहरूको अभिलेख अद्यावधिक: कृषि तथा वन जन्य वस्तुहरूको आयात

निर्यातको तथ्याङ्क अद्यावधिक गर्ने कार्य मातहतका प्लाण्ट क्वारेन्टाइन कार्यालयहरूद्वारा भई रहेको छ । आयातित वस्तुहरूमा मुख्यतया आलु, प्याज, धान, मकै, गहुँ, तरकारी, फलफूल, तरकारीका बीउ, मकैको बीउ, धानको बीउ, दलहन, जौ र गेडागुडी पर्दछ । फलस्वरूप कृषिजन्य वस्तुहरूको आयात तथा निर्यातको परिमाण र मूल्यबारे जानकारी प्रदान हुने भएको छ ।

- ❖ क्वारेन्टाइन जनचेतना अभिवृद्धि कार्यक्रम : आन्तरिक क्वारेन्टाइन लागु गर्नु पर्ने बीउ तथा विरुवाहरूको एक क्षेत्रबाट अर्को क्षेत्रमा ओसार पसार गर्दा रोग कीराहरू फैलिन सक्ने सम्भावनालाई न्यून गर्न कृषक एवं सर्वसाधारणहरूमा प्लाण्ट क्वारेन्टाइनको उद्देश्य र प्लाण्ट क्वारेन्टाइनको कार्यहरूबारे यस कार्यक्रम तथा अन्तर्गतका कार्यालयद्वारा प्लाण्ट क्वारेन्टाइन सम्बन्धी जनचेतना जगाउने कार्यहरू अन्तर्क्रिया गोष्ठी,पत्र पत्रिका तथा एफ.एम.को माध्यमबाट निरन्तर रूपमा भई रहेको छ ।
- ❖ यस कार्यक्रम तथा अन्तर्गतका क्वारेन्टाइन कार्यालयहरूद्वारा नियमित रूपमा विभिन्न ठाँउमा पोष्ट इन्ट्र क्वारिन्टन निरीक्षण गर्ने कार्य सम्पन्न भएको ।

तालिका ३.१ विभिन्न कार्यालयहरूबाट प्रदान गरिएको विरुवा स्वस्थताको प्रमाण पत्र तथा प्रवेश इजाजत पत्र संख्या आर्थिक वर्ष २०७७/२०७८ को आयात इजाजत पत्र तथा विरुवा स्वस्थता प्रमाण पत्र संख्या

क्र.सं.	कार्यालय	आयात इजाजत पत्र	विरुवा स्वस्थताप्रमाण पत्र
१	प्लाण्ट क्वारेन्टाइन तथा व्यवस्थापन केन्द्र, हरिहरभवन, ललितपुर	२७३	११
२	क्वारेन्टाइन कार्यालय काँकडभिट्टा	३२२५	२४८५
३	क्वारेन्टाइन कार्यालय, पर्सा	१६०३४	९९५
४	क्वारेन्टाइन कार्यालय रुपन्देही	१६५००	२५२
५	क्वारेन्टाइन कार्यालय, बाँके	८२१०	३८२
६	क्वारेन्टाइन कार्यालय, गड्डाचौकी, कंचनपुर	३५७४	३८
७	क्वारेन्टाइन कार्यालय, विराटनगर, मोरंग	८०७२	१११९
८	क्वारेन्टाइन कार्यालय, भण्टाबारी, सुनसरी	२०५३	०
९	क्वारेन्टाइन कार्यालय, जलेश्वर, महोत्तरी	२७६१	०
१०	क्वारेन्टाइन कार्यालय, मलंगवा, सर्लाही	२१११	१
११	क्वारेन्टाइन कार्यालय, कृष्णनगर, कपिलवस्तु	२३३३	०
१२	क्वारेन्टाइन कार्यालय, एयरपोर्ट, काठमाडौँ	१४४	८८७
१३	क्वारेन्टाइन कार्यालय, तातोपानी, सिन्धुपाल्चोक	६६८	०
१४	क्वारेन्टाइन कार्यालय, टिमूरे, रसुवा	२१८	०
१५	क्वारेन्टाइन कार्यालय, लोमान्थांग, मुस्तांग	०	०
१६	क्वारेन्टाइन कार्यालय, भुलाघाट, बैतडी	०	०
	१६ कार्यालयहरूको जम्मा	६६१७६	६१७०

३.१.२ विषादी पञ्जिकरण तथा व्यवस्थापन तर्फ

९२३ विषादी खुद्रा बिक्रेता इजाजतपत्र नवीकरण भएको, १०२ वटा नयाँ इजाजतपत्र जारी भएको, १०२ वटा विषादी

पन्जीकरण तथा नवीकरण भएको तथा विषादीको सुरक्षित प्रयोग तथा व्यवस्थापन प्रमाणपत्र २८३ वटा जारी भएको जस्ले गर्दा विषादी नियमन तथा व्यवस्थापनमा सहयोग पुगेको छ ।

३.१.३ मुख्य मुख्य उपलब्धिहरू

- Quarantine सम्बन्धी कार्यक्रमको Digital documentation
- Fall Armyworm सम्बन्धी तथ्यपत्र छपाई तथा कृषक स्तरमा वितरण
- कृषि बालीहरूको शत्रुजीव जोखिम विश्लेषण गर्ने (किवि, एभोकाडो, ड्रगन फ्रुट)
- PRA tools सञ्चालन तालिम
- आयातित प्रजनन सामग्रीहरूको Comodity Specific Import Requirement निर्धारण गर्ने
- खाद्यान्न-२(मकै, धान) तथा तरकारी-२(बोडी, प्याज) को शत्रुजीव जोखिम विश्लेषण गर्ने
- विषादीको तथ्यांक पुस्तिका र विषादीको प्रयो विधि पुस्तिका प्रकाशन
- International Year of Plant Health 2020 मनाउने
- Pest Survey and Surveilence (Citrus Canker, Greening, Citrus Psylla etc.)
- Publication and distribution of IPM Protocol
- Writeshop on the Development of IPM Protocol on Citrus
- क्वारेन्टाइनमा कार्यरत कर्मचारीहरूका लागि Personal aid वितरण
- National Agricultural Pest Database Software निर्माण

३.१.४ निकायगत उपलब्धिहरू:

नेपाल सरकार (कार्य विभाजन) नियमावली, २०६९ अनुसार सम्बन्धित मन्त्रालय/निकायबाट सम्पादन गरिएका कार्यहरू र वार्षिक कार्यक्रमहरूको कार्वान्वयनबाट प्राप्त उपलब्धी तथ्याङ्क सहित उल्लेख-

क्र. सं.	विवरण	इकाई	तृतीय चौमासिक		वार्षिक	
			लक्ष्य	प्रगति	लक्ष्य	प्रगति
१	क्वारेन्टाइनमा कार्यरत कर्मचारीहरूका लागि Personal aid खरिद(अध्ययन/सर्वेक्षण/अनुसन्धान)	पटक	०	०	१६	१६
२	Writeshop on the Development of IPM Protocol on Citrus	पटक	०	०	१	१
३	Publication and distribution of IPM Protocol	पटक	०	०	१	१
४	Pest Survey and Surveilence (Citrus Canker,Greening, Citrus Psylla etc.)	निरन्तर	०	०	१	१
५	प्राविधिक पुस्तिका प्रकाशन	पटक	१	१	१	१
६	International Year of Plant Health 2020 मनाउन	पटक	०	०	१	१
७	विषादी खुद्रा बिक्रेताका लागि पुनर्ताजगि तालिम	पटक	१	०	३	२

८	खाद्यान्न-२ (मकै, धान) तथा तरकारी-२ (बोडी, प्याज) को शत्रुजीव जोखिम विश्लेषण गर्ने	पटक	१	१	१	१
९	आयातित प्रजनन सामग्रीहरूको Comodity Specific Import Requirement निर्धारण गर्ने	पटक	१	१	१	१
१०	कृषि बालीहरूको शत्रुजीव जोखिम विश्लेषण गर्ने (किवि, एभोकाडो, डूगन फ्रुट)	पटक	१	१	३	३
११	Fall Armyworm सम्बन्धी तथ्यपत्र छपाइ तथा कृषक स्तरमा वितरण (छपाई खर्च)	पटक	०	०	५००००	५००००
१२	Quarantine सम्बन्धी कार्यक्रमको Digital documentation गर्ने(अन्य)		०	०	१	१

३.२ प्लाण्ट क्वारेन्टाइन एवं विषादी व्यवस्थापन केन्द्र र अर्न्तगतका कार्यालयहरूको वार्षिक प्रगति विवरण (आ.व.२०७७/०७८)

प्लाण्ट क्वारेन्टाइन एवं विषादी व्यवस्थापन केन्द्र र अर्न्तगतका कार्यालयहरूको आ.व. २०७७/०७८ को सरदर भारित र वित्तीय प्रगति क्रमशः ८०.८५ र ६४.९८ प्रतिशत रहेको छ ।

तालिका नं.३.२.१ प्लाण्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन केन्द्र तथा अर्न्तगतका कार्यालयहरूको भारित तथा वित्तीय प्रगति विवरण

आ.व. २०७७/०७८ को वार्षिक भारित तथा वित्तीय प्रगति (बजेट रु. हजारमा)						
बजेट शीर्षक नं. ३१२००१०४		वार्षिक चालु बजेट	वार्षिक पुँजिगत बजेट	वार्षिक जम्मा बजेट	भारित प्रगति प्रतिशत	वित्तीय प्रगति प्रतिशत
क्र.सं.	कार्यालय					
१	प्लाण्ट क्वारेन्टाइन एवं विषादी व्यवस्थापन केन्द्र, हरिहरभवन, ललितपुर	५४४६८.००	२३१५.००	५६७८३	७३.३	५०.९४
२	क्वारेन्टाइन कार्यालय, काकडभिट्टा, भापा	७५३५.००	३१५.००	७८५०	९०.	७५.४९
३	क्वारेन्टाइन कार्यालय, विराटनगर, मोरङ	६५२८.००	२४०.००	६७६८	९२.	७४.४८
४	क्वारेन्टाइन कार्यालय, भैरहवा, रुपन्देही	६९२८.००	१८५.००	७११३	१००.	८७.९५
५	क्वारेन्टाइन कार्यालय, नेपालगञ्ज, बाँके	६७५९.००	१०४५.००	७८०४	८०.	८५.८३
६	क्वारेन्टाइन कार्यालय, गड्डाचौकी, कञ्चनपुर	६६७७.००	३७५.००	७०५२	८४.	६४.४५

बजेट शीर्षक नं. ३१२००१०४		वार्षिक चालु बजेट	वार्षिक पुँजिगत बजेट	वार्षिक जम्मा बजेट	भारित प्रगति प्रतिशत	वित्तीय प्रगति प्रतिशत
क्र.सं.	कार्यालय					
७	क्वारेन्टाइन कार्यालय, भण्टावारी, सुनसरी	५५७९.००	१९०.००	५७६९	९०.	७८.३३
८	क्वारेन्टाइन कार्यालय, मलगांवा, सर्लाही	५१७३.००	०.००	५१७३	१००.	७७.३६
९	क्वारेन्टाइन कार्यालय, जलेश्वर, महोत्तरी	५७४९.००	४८०.००	६२२९	१००.	६८.८९
१०	क्वारेन्टाइन कार्यालय, तातोपानी, सिन्धुपाल्चोक	६४४७.००	१११५.००	७५६२	७२.	६७.६९
११	क्वारेन्टाइन कार्यालय, टिमुरे, रसुवा	७१७९.००	३२०.००	७४९९	८०.	६८.२९
१२	क्वारेन्टाइन कार्यालय, कृष्णनगर, कपिलवस्तु	५९१५.००	३६०.००	६२७५	८०.	६९.७१
१३	क्वारेन्टाइन कार्यालय, बिरगंज, पर्सा	६९२७.००	८०.००	७००७	८२.	८७.३७
१४	क्वारेन्टाइन कार्यालय, काठमाडौं एयरपोर्ट	६७२४.००	२२०.००	६९४४	७०.	७७.०३
१५	क्वारेन्टाइन कार्यालय, भुलाघाट, बैतडी	३१६८.००	०.००	३१६८	७०.	४४.८२
१६	क्वारेन्टाइन कार्यालय, लोमान्थाड, मुस्ताङ्ग	३४३५.००	२६०.००	३६९५	८०.	४०.८९
	१६ कार्यालयहरूको जम्मा	१४५१९१	७५००	१५२६९१	८०.८५	६४.९८

३.२.२. प्लाण्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन केन्द्रको प्रगति (कच्चेबारी)

आ.व. २०७७/०७८ मा प्लाण्ट क्वारेन्टाइन एवं विषादी व्यवस्थापन केन्द्र र अन्तर्गतका कार्यालयहरूले हासिल गरेको एकमुष्ट भारित प्रगति ६४.९८ प्रतिशत भएको छ ।

तालिका नं. ३.२.२ प्लान्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन केन्द्रको प्रगति

वार्षिक विकास कार्यक्रम

बजेट तर्जुमासंग सम्बन्धित आर्थिक प्रशासन नियम २०(१) बमोजिमको फाराम

बजेट फारम नं ६.४.१
रा.यो.आ.फा.नं. १

१. आ.ब. २०७७/७८
२. बजेट शिर्षक नं. ३१२००१०४
३. मन्त्रालय : कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय
४. विभाग/संस्था : कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय
५. कार्यक्रम/आयोजनाको नाम: प्लान्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन कार्यक्रम
६. यस अवधिको बजेट रु : ५६४६२
क. आन्तरिक : (१) नेपाल सरकार रु: ५६४६२
ख. वैदेशिक : १. ऋण रु. (२) अनुदान
७. आयोजना शुरु भएको मिति : सालवसाली
८. आयोजना पुरा हुने मिति :
९. आयोजना/कार्यालय प्रमुखको नाम : सहदेव प्रसाद हमाराई

१०. यस अवधिको खर्च रु
११. आयोजनाको कुल लागत रु
क. आन्तरिक : १. नेपाल सरकार :
२. संस्था/स्थानीय निकाय/अन्य :
३. जनसहभागित रु.
ख. वैदेशिक : १. ऋण रु.
२. अनुदान रु
११. चौमासिक/वार्षिक बजेट तुलनामा खर्च प्रतिशत
१२. शुरुदेखी यस अवधिसम्मकव कुल खर्च प्रतिशत (कुल लागतको तुलनामा)
१३. बित्तिको समय प्रतिशतमा (कुल लागतको तुलनामा)

रकम रु हजारमा

क्र. सं.	कार्यक्रम/ क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	आ.ब. २०७७/७८ को										
				वार्षिक लक्ष्य		तृतीय चौमासिक लक्ष्य		प्रगती चौमासिक प्रगती		हाल सम्मको				
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भारित	परिमाण	भारित	
१	२		३	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०
अ)	पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु													
११.१.२.३३६	कार्यालयमा स्लाइडिङ गेट र रयारेज निर्माण	३१११२	पटक	१	०.६८	५००	१	०.६८०५	५००	१	०.६८	१	०.६८	
११.३.७.५०३	लेटेष्ट प्रविधिको ल्यापटप (7 th Generation) (कार्यालय संचालनसंग सम्बन्धी यन्त्र, उपकरण तथा मेशीन औजार)	३११२२	संख्या	२	०.२६	१५०	०	०	०	०	०.००	०	०.००	०

क्र. सं.	कार्यक्रम/ क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	आ.ब. २०७७/७८ को																					
				वार्षिक लक्ष्य				तृतीय चौमासिक लक्ष्य				प्रगती चौमासिक प्रगती													
				परिमाण	भार	बजेट	व्यय	परिमाण	भार	बजेट	व्यय	परिमाण	भारित	भारित	परिमाण	भारित									
११.३.२२.६	प्रिन्टर	३११२२	संख्या	१	०.०४	२५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
११.३.२२.६९	योजना अनुगमन शाखाको लागि २७ इन्चको Desktop Monitor खरिद	३११२२	संख्या	१	०.१८	१००	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
११.३.२२.१८५	लाइब्रेरी स्तरोन्नति तथा रेकर्ड maintain गर्न डेक्सटप खरिद	३११२२	संख्या	१	०.१४	८०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
११.३.२२.१८७	मिडिड तथा तालिमा हलमा AC जडान	३११२२	संख्या	१	०.२८	१६०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
११.४.४२.२२	कार्यालय परिसरमा Mosaic Tiles जडान तथा कम्पाउण्ड बाल मर्मत	३११६१	पटक	१	०.५३	३००	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
११.६.१५.६	National Agricultural Pest Database Software खरिद	३११३४	संख्या	१	१.७६	१०००	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	क) पूँजीगत खर्च कार्यक्रमको जम्मा:				४.०८	२३१५					०.८८१	५००													
	आ) चालु खर्च अन्तरगतका कार्यक्रमहरु																								
१.१.१.३	रा.प.प्रथम (स्थायी कर्मचारी)	२११११	जना	१	१.३४	७६२	१	०.४१३९	२३५	१	०.४१	२३५	१	०.४१	२३५	१	०.४१	२३५	१	०.४१	२३५	१	०.४१	२३५	१
१.१.१.४	रा.प.द्वितीय (स्थायी कर्मचारी)	२११११	जना	५	६.०६	३४४०	५	१.८६५	१०५९	५	१.८६	१०५९	५	१.८६	१०५९	५	१.८६	१०५९	५	१.८६	१०५९	५	१.८६	१०५९	५
१.१.१.५	रा.प.तृतीय ((स्थायी कर्मचारी)	२११११	जना	८	८.३२	४७२७	८	२.५०७८	१४२४	८	२.५०	१४२४	८	२.५०	१४२४	८	२.५०	१४२४	८	२.५०	१४२४	८	२.५०	१४२४	८
१.१.१.६	रा.प.अनं.प्र (स्थायी कर्मचारी)	२११११	जना	७	५.९२	३३६४	७	१.८२२७	१०३५	७	१.८२	१०३५	७	१.८२	१०३५	७	१.८२	१०३५	७	१.८२	१०३५	७	१.८२	१०३५	७
१.१.१.७	रा.प.अनं.द्वितीय (स्थायी कर्मचारी)	२११११	जना	१	०.७५	४२८	१	०.२३०७	१३१	१	०.२३	१३१	१	०.२३	१३१	१	०.२३	१३१	१	०.२३	१३१	१	०.२३	१३१	१
१.१.१.२५	ह.स.चा. पाँचौं स्तर (स्थायी कर्मचारी)	२११११	जना	१	०.९२	५२५	१	०.२८३५	१६१	१	०.२८	१६१	१	०.२८	१६१	१	०.२८	१६१	१	०.२८	१६१	१	०.२८	१६१	१
१.१.१.३०	का.स. पाँचौं स्तर (स्थायी कर्मचारी)	२१११२	जना	३	२.३४	१३२६	३	०.७१८५	४०८	३	०.७२	४०८	३	०.७२	४०८	३	०.७२	४०८	३	०.७२	४०८	३	०.७२	४०८	३

क्र. सं.	कार्यक्रम/ क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	आ.ब. २०७७/७८ को											
				वार्षिक लक्ष्य			तृतीय चौमासिक लक्ष्य			प्रगती चौमासिक प्रगती		हाल सम्मको			
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भारित	परिमाण	भारित		
१.२.२.१	स्थायी कर्मचारीको मंहगी भत्ता (महंगी भत्ता)	२११३२	जना	२९	१.१८	६७२	२९	०.३६६३	२०८	२९	०.३७	५८	१.१८		
१.२.८.१	प्रसूती स्याहार भत्ता(शिथु स्याहार भत्ता)	२११३९	जना	२	०.०१८	१०	१	०.००८८	५	०	०.००	१	०.०२		
१.२.१०.१	पाले पहरा को लागि भत्ता(अन्य)	२११३९	जना	२	०.०३५	२०	०	०	०	०	०.००	२	०.०४		
१.३.१.१	निजामती कर्मचारीहरुको पोशाक खर्च(कर्मचारी पोशाक)	२११२१	जना	२९	०.५१	२९०	२९	०.५१०७	२९०	०	०.००	०	०.५१		
१.६.४.१	कर्मचारीको योगदानमा आधारित बीमा कोष खर्च(कर्मचारीको योगदानमा आधारित बीमा कोष खर्च)	२१२१३	जना	२९	०.२४	१३५	२९	०.०७५७	४३	२९	०.०८	२९	०.२४		
२.१.२.७	फ्यामिगोसन च्याम्बर किर्तिपुरका लागि विजुली महसुल (विजुली महसुल) (विजुली महसुल)	२२१११	महिना	१५४८	०.४६	२६०	४	०.०९१६	५२	४	०.०९	८	०.४६		
२.१.२.८	केन्द्रका लागि विजुली महसुल(विजुली महसुल)(विजुली महसुल)	२२१११	महिना	८००	०.२२	१२५	४	०.०७४	४२	४	०.०७	१२	०.२२		
२.१.५.५	विजुली जडान तथा मर्मत	२२१११	पटक	१	०.१२	७०	१	०.१२३३	७०	१	०.१२	१	०.१२		
२.१.३.१	जारको पिउने पानी(पिउने पानी)	२२१११	जार	१६०	०.१७	९६	६४०	०.०५६४	३२	६४०	०.०६	१२८०	०.१७		
२.१.३.२	ट्याङ्करको पानी(पिउने पानी)	२२१११	संख्या	२	०.०८	४८	८	०.०२८२	१६	८	०.०३	१६	०.०८		
२.१.६.१	टेलिफोन महसुल(टेलिफोन महसुल)	२२११२	महिना	५	०.२६	१५०	४	०.०८८१	५०	४	०.०९	१२	०.२६		
२.१.६.६	सह सचिव संचार सुविधा(टेलिफोन महसुल)	२२११२	महिना	१	०.०२	१२	४	०.००७	४	४	०.०१	८	०.०२		
२.१.७.१	ईमेल/ इन्टरनेट/ वेबसाइट(ईमेल/ इन्टरनेट/वेबसाइट)	२२११२	महिना	१	०.४५	२५७	४	०.२२३७	१२७	४	०.२२	१२	०.४५		

क्र. सं.	कार्यक्रम/ क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	आ.ब. २०७७/७८ को											
				वार्षिक लक्ष्य			तृतीय चौमासिक लक्ष्य			प्रगती चौमासिक प्रगती			हाल सम्मको		
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भारित	प्रगती	भारित	परिमाण	भारित
२.१.७.२१	किर्तिपुर कार्यालयमा इन्टरनेट शुल्क	२२११२	पटक	१	०.०४	२०	०	०	०	०.००	०	०	०.००	१	०.०४
२.१.९.२	हुलाक / कुरियर खर्च(हुलाक / कुरियर खर्च)	२२११२	महिना	१	०.०४	२४	४	०.०१४१	८	०.०१	४	४	०.०१	१२	०.०४
२.२.२.११	मोटरसाईकलको लागि पेट्रोल(इन्धन कार्यालय प्रयोजन)	२२२१२	लीटर	२८८०	०.४५	३१४	९६०	०.१७९६	१०२	०.१८	९६०	९६०	०.१८	२८८०	०.४५
२.२.२.२०	अन्य गियर आयल ब्रेक आयल आदि(इन्धन कार्यालय प्रयोजन)	२२२१२	लीटर	३६	०.०६	३६	१२	०.०२११	१२	०.०२	१२	१२	०.०२	३६	०.०६
२.२.२.३६	चार पाङ्ग्रे सवारी साधनको लागि डिजल(इन्धन कार्यालय प्रयोजन)	२२२१२	लीटर	२८८०	०.४१	२८८	९६०	०.१६९१	९६	०.१७	९६	९६०	०.१७	२८८०	०.४१
२.२.२.६२	मोटरसाईकलको लागि मोबिल (कार्यालयको इन्धन) (इन्धन कार्यालय प्रयोजन)	२२२१२	लीटर	९६	०.१७	९६	३२	०.०५६४	३२	०.०६	३२	३२	०.०६	९६	०.१७
२.२.२.६३	मातहतको कार्यालयहरूको अनुगमन भ्रमण(कार्यालयको इन्धन)(इन्धन कार्यालय प्रयोजन)	२२२१२	लीटर	१२००	०.२१	१२०	४००	०.०७०४	४०	०.०७	४००	४००	०.०७	१२००	०.२१
२.२.२.६४	कार्यक्रम सन्चालन भ्रमणका लागि सवारी साधन इन्धन(कार्यालयको इन्धन) (इन्धन कार्यालय प्रयोजन)	२२२१२	लीटर	८००	०.१४	८०	२००	०.०३४२	२०	०.०४	२००	२००	०.०४	८००	०.१४
२.२.३.१४	ग्याँस रिफिल(इन्धन- अन्य प्रयोजन)	२२३१४	पटक	१८	०.०५	२७	६	०.०१५८	९	०.०२	६	६	०.०२	१८	०.०५
२.२.३.५४	सौर्य उर्जाबाट पावर ब्याकअपका लागि ब्याट्री खरिद (Battery Cabinet सहित)	२२३१४	पटक	४	०.३३	१८७	०	०.०४७५	२७	०.००	०	०	०.००	४	०.३३

क्र. सं.	कार्यक्रम/ क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	आ.ब. २०७७/७८ को											
				वार्षिक लक्ष्य			तृतीय चौमासिक लक्ष्य			प्रगती चौमासिक प्रगती		हाल सम्मको			
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भारित	परिमाण	भारित		
२.३.१.१५	चार प्रांसे सवारी साधन मर्मत(सवारी साधन मर्मत)	२२२१३	पटक	३	१.३३	७५५	१	०.४४९१	२५५	१	०.४५	३	१.३३		
२.३.१.१६	मोटरसाईकल मर्मत(सवारी साधन मर्मत)	२२२१३	पटक	२१	०.३७	२१०	८	०.१२३३	७०	८	०.१२	१६	०.३७		
२.३.२.१	कम्प्युटर/ल्यापटप मर्मत खर्च(मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च)	२२२२१	वटा	१२	०.०९	५०	४	०.०००	०	४	०.००	१२	०.०९		
२.३.२.२७	फोटोकपि, प्रिन्टर, ईनभटर, स्क्रयानर, मर्मत(मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च)	२२२२१	पटक/संख्या	१२	०.११	६०	४	०.०३५२	२०	४	०.०४	१२	०.११		
२.३.२.१	शौचालय मर्मत तथा सुधार	२२२३१	पटक	१	०.५३	३००	०	०	०	०	०.००	१	०.५३		
२.४.१.३७	कार्यालय सञ्चालनको लागि स्टेशनरी तथा मसलन्द सामान खर्च(कार्यालय मसलन्द सामान खर्च)	२२३११	पटक	१२	०.७७	४३५	४	०.४८४३	२७५	४	०.४८	१२	०.७७		
२.४.१.३९	टोनर तथा मसी(कार्यालय मसलन्द सामान खर्च)	२२३११	संख्या	२०	०.१८	१००	०	०.०५२८	३०	०	०.०५	२०	०.१८		
२.४.१.२.१	कार्यालयमा आवश्यक विल तथा कार्यालय सामग्री छपाई (छपाई खर्च)	२२३१५	संख्या	५	०.२६	१५०	१	०.०८८१	५०	१	०.०९	५	०.२६		
२.४.१.४.३	सूचना प्रकाशन खर्च(विज्ञापन तथा सूचना प्रकाशन)	२२३१५	पटक	३	०.१३	७५	०	०.०४४	२५	१	०.०४	३	०.१३		
२.४.४.७	वेब साइट अपडेट(नवीकरण खर्च)	२२४१२	पटक	१	०.१८	१००	०	०	०	०	०.००	१	०.१८		
२.४.७.१	रिक्त रहेको सवारी चालक सेवा करार(व्यक्ति करार)	२२४१३	संख्या	१	०.४६	२६४	१	०.१५५	८८	१	०.१५	१	०.४६		
२.४.७.२	कार्यालय सरसफाई सेवा करार(व्यक्ति करार)	२२४१३	संख्या	१	०.२५	१४४	१	०.०८४५	४८	१	०.०८	१	०.२५		

क्र. सं.	कार्यक्रम/ क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	आ.ब. २०७७/७८ को									
				वार्षिक लक्ष्य		तृतीय चौमासिक लक्ष्य		प्रगती चौमासिक प्रगती		हाल सम्मको			
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भारित	परिमाण	भारित
२.५.७.३	कार्यालय सहयोगी सेवा करारमा लिने(व्यक्ति करार)	२२४१३	संख्या	१	०.४१	२३४	१	०.१३७४	७८	१	०.१४	१	०.४१
२.५.७.४	सेवा करारका कर्मचारीलाई चाडपर्व खर्च(व्यक्ति करार)	२२४१३	संख्या	५	०.१९	१०९	०	०	०	०	०.००	५	०.१९
२.५.७.५	सेवा करारका कर्मचारीलाई पोशाक खर्च (व्यक्ति करार)	२२४१३	संख्या	५	०.०९	५०	५	०.०८८१	५०	०	०.००	५	०.०९
२.५.७.९७	रिक्त रहेको कम्प्युटर अपरेटर करार-१(व्यक्ति करार)	२२४१३	महिना	१	०.६०	३३८	१	०.१९९	११३	१	०.२०	१	०.६०
२.५.७.१०७	फ्यामिगेसन च्याम्बर कितिपुरका लागि का.स. करार-१, चौकदार व्यक्ति करार-१(व्यक्ति करार)	२२४१३	संख्या	२	०.८२	४६८	२	०.२७४७	१५६	२	०.२७	२	०.८२
२.५.८.३४	इन्टरनेट लगायत इलेक्ट्रिकल सामान (कम्प्युटर, फ्याक्स, फोटोकॉपी, प्रिन्टर) को स्थहार संभार र व्यवस्थापन (सेवा करार)	२२४१३	जना	१	०.१७	९६	१	०.०५६४	३२	१	०.०६	१	०.१७
२.६.२.२	विविध प्रशासनिक भ्रमण(आन्तरिक भ्रमण)	२२६१२	पटक	५	०.१४	८०	०	०.०३५२	२०	०	०.०४	५	०.१४
२.६.२.१०	सरुवा भएर जाँदाको भ्रमण खर्च (आन्तरिक भ्रमण) (आन्तरिक भ्रमण)	२२६१२	पटक	२	०.११	६०	०	०	०	०	०.००	२	०.११
२.६.२.२२	विभिन्न गोष्ठी/ कार्यक्रममा भाग लिने(आन्तरिक भ्रमण)	२२६१२	पटक	६	०.१८	१०५	२	०.०६१६	३५	२	०.०६	६	०.१८
२.९.२.८	सवारी साधन बीमा, नविकरण(बीमा सवारी साधन)	२२२१४	संख्या	२७	०.६८	३८५	०	०	०	०	०.००	२७	०.६८

क्र. सं.	कार्यक्रम/ क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	आ.ब. २०७७/७८ को									
				वार्षिक लक्ष्य			तृतीय चौमासिक लक्ष्य			प्रगती चौमासिक प्रगती		हाल सम्मको	
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भारित	परिमाण	भारित
२.९.६.४	कार्यालयमा दैनिक चियापान खर्च तथा अन्य भैपरि आउने विविध खर्च(चियापान खर्च)	२२७११	महिना	१२	०.४८	२७०	४	०.१७९६	१०२	४	०.१८	१२	०.४८
२.९.९.३	पूजा आजा खर्च (अन्य विविध खर्च)	२२७११	पटक	१	०.०४	२०	०	०	०	०	०.००	१	०.०४
२.९.९.६८	विभिन्न मिडिडहरुका लागि खाजा खर्च(अन्य विविध खर्च)	२२७११	पटक	१५	०.१३	७५	१५	०.०४४	२५	१५	०.०४	१५	०.१३
२	प्लाण्ट क्वारान्टिन नियमन तथा अनुगमन कार्यक्रम				०.००		०	०	०	०	०.००	०	०.००
१.२.४.५९	प्लाण्ट क्वारान्टिन समितीको बैठक(बैठक भत्ता)	२११३४	पटक	१	०.०७	४०	०	०	०	०	०.००	०	०.०७
२.४.१.२.१७	विरुवा स्वस्थता प्रमाणपत्र तथा प्रवेश अनुमती पत्रको लेटर हेड छपाई(केन्द्र तथा अन्तर्गतका कार्यालयहरुको लागी(छपाई खर्च)	२२३१५	पटक	१	०.५३	३००	०	०	०	०	०.००	१	०.५३
२.५.५.१४	National Phytosanitary Data-base Framework संचालन तथा स्तरोन्नती (परामर्श सेवा खर्च)	२२४१२	पटक	१	०.१८	१००	०	०	०	०	०.००	१	०.१८
२.६.१.१.३७	फाइटो अडिट सम्बन्धी तालिम(कर्मचारी दक्षता बृद्धि तालिम (प्रमाण पत्र दिने)	२२५११	पटक	१	०.४४	२५०	०	०	०	०	०.००	०	०.००
२.६.१.१.६५	Plant Quarantine Lab Handling तालिम (कर्मचारी दक्षता बृद्धि तालिम (प्रमाण पत्र दिने))	२२५११	पटक	१	०.५३	३००	१	०.५२८३	३००	०	०.००	०	०.००

आ.ब. २०७७/७८ को													
क्र. सं.	कार्यक्रम/ क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	वार्षिक लक्ष्य			तृतीय चैमासिक लक्ष्य			प्रगती चैमासिक प्रगती		हाल सम्मको	
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भारित	परिमाण	भारित
२.७.७.१६०	तरकारी वालीमा जीवनाशक विषादीको प्रयोगको स्तर अध्ययन गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने (अध्ययन/सर्वेक्षण/अनुसन्धान)	२२५२२	पटक	१	२.६८	१५२३	०	०.०४०५	२३	०	०.००	०	०.००
२.७.७.१६१	क्वारेन्टाइनमा कार्यरत कर्मचारीहरूका लागि Personal aid खरिद (अध्ययन/सर्वेक्षण/अनुसन्धान)	२२५२२	पटक	१६	०.३७	२०८	०	०	०	०	०.००	१६	०.३७
२.७.२५.७५१	सन्तलाजात फलफूल निर्यातका लागि Protocol सम्बन्धी कार्यक्रम (अन्य)	२२५२२	पटक/संख्या		०.००		०	०	०	०	०.००	०	०.००
२.७.२५.७५१.१	Workshop on the Development of IPM Protocol on Citrus		पटक	१	०.४४	२५०	०	०	०	०	०.००	१	०.४४
२.७.२५.७५१.२	Validation and finalization of the Protocol		पटक	१	०.०९	५०	०	०	०	०	०.००	१	०.०९
२.७.२५.७५१.३	Publication and distribution		पटक	१	०.१३	७५	०	०	०	१	०.१३	१	०.१३
२.७.२५.७५१.४	Development of SoP for Packhouse and approval by NPPO		पटक	१	०.७०	४००	०	०	०	०	०.००	०	०.००
२.७.२५.७५१.५	Pest Survey and Surveillance (Citrus Canker, Greening, Citrus Psylla etc.)		निरन्तर	१	०.७०	४००	०	०	०	०	०.००	१	०.७०
२.७.२५.७५१.६	Workshop to update the surveillance protocols and develop management protocols of citrus greening, citrus psylla and canker)		पटक	१	०.३५	२००	१	०.३५२२	२००		०.००	०	०.००
२.७.२५.७५१.७	Workshop to prepare sampling protocol		पटक	१	०.०९	५०	०	०	०	०	०.००	०	०.००

क्र. सं.	कार्यक्रम/ क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	आ.ब. २०७७/७८ को									
				वार्षिक लक्ष्य			तृतीय चौमासिक लक्ष्य			प्रगती चौमासिक प्रगती		हाल सम्मको	
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भारित	परिमाण	भारित
२.८.१.२.४५	पोष्ट इन्ट्री क्वारेन्टिन निरीक्षण गर्ने(अनुगमन मूल्याङ्कन तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन भ्रमण खर्च)	२२६११	पटक	२४	०.६६	३७५	८	०.२३७७	१३५	८	०.२४	२४	०.६६
२.८.१.२.४६	विरवा स्वस्थता प्रमाणिकरण प्रक्रिया निरीक्षण गर्ने(अनुगमन मूल्याङ्कन तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन भ्रमण खर्च)	२२६११	पटक	१२	०.३७	२१०	४	०.१२३३	७०	४	०.१२	१२	०.३७
२.८.१.३.५०	मातहतका क्वारेन्टिन कार्यालयहरु अनुगमन निरीक्षण तथा e-phyto अद्यावधिक गर्ने(अनुगमन मूल्याङ्कन तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन भ्रमण खर्च)	२२६११	पटक	१८	०.५५	३१५	६	०.१८४९	१०५	६	०.१८	१८	०.५५
३	राष्ट्रिय विरवा संरक्षण संगठन कार्यक्रम				०.००							०	०.००
१.२.४.५.५	राष्ट्रिय बाली संरक्षण संगठनको बैठक (बैठक भत्ता)(बैठक भत्ता)	२११३४	पटक	३	०.१६	९०	१	०.०५२८	३०	१	०.०५	१	०.०५
२.४.१.२.४४	चौमासिक बुलेटिन तयारी तथा प्रकाशन(छपाइ खर्च)	२२३१५	पटक	३	०.१८	१०५	१	०.०६१६	३५	१	०.०६	१	०.०६
२.४.१.२.४५	प्राविधिक पुस्तिका प्रकाशन(छपाइ खर्च)	२२३१५	पटक	१	०.२६	१५०	१	०.२६४२	१५०	१	०.२६	१	०.२६
२.४.१.३.१२	पत्रपत्रिका तथा लाइब्रेरीका लागी पुस्तक खरिद(पत्रपत्रिका तथा पुस्तिका)	२२३१५	पटक	१	०.१४	८०	०	०	०	०	०.००	१	०.१४
२.७.२.५.४११	International Year of Plant Health २०२० मनाउने(अन्य)	२२५२२	पटक	१	०.३५	२००	०	०	०	०	०.००	१	०.३५
२.८.१.२.२३	राष्ट्रिय विरवा संरक्षण संगठन अन्तर्गतका कार्यक्रमहरुको अनुगमन निरीक्षण (अनुगमन मूल्याङ्कन तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन भ्रमण खर्च)	२२६११	पटक	१२	०.३२	१८०	४	०.१०५७	६०	४	०.११	१२	०.३२

आ.ब. २०७७/७८ को

क्र. सं.	कार्यक्रम/ क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	वार्षिक लक्ष्य						तृतीय चौमासिक लक्ष्य				प्रगती चौमासिक प्रगती		हाल सम्मको	
				भार		बजेट		परिमाण	भार	बजेट		परिमाण	भारित	परिमाण	भारित	परिमाण	भारित
				परिमाण	०.००	०.३२	१८०	६	०.१६	२००	१	०.१६	१००	१	०.१६	२	०.३५
४	विषादी व्यवस्थापन तथा पञ्जीकरण कार्यक्रम	२११३४	पटक	०.००	०.३२	१८०	६	०.१६	२००	१	०.१६	२	०.३५	०	०.००	०	०.००
१.२.४.६०	विषादी समिति उपसमितिको बैठक(बैठक भत्ता)(बैठक भत्ता)	२२३१५	पटक	०.३२	१८०	६	०.१६	२००	१	०.१६	२	०.३५	०	०.००	०	०.००	
२.४.१.२.४१	विषादीको तथ्यांक पुस्तिका र विषादीको प्रयो विधि पुस्तिका प्रकाशन (छपाइ खर्च)	२२४१२	पटक	०.३५	२००	१	०.१६	२००	१	०.१६	२	०.३५	१	०.१६	२	०.३५	
२.४.५.१३	विषादी पञ्जीकरण तथा इजाजत पत्र वितरण Software अपडेट(परामर्श सेवा खर्च)	२२५१२	पटक	०.१६	१००	१	०.१६	१००	०	०.००	१	०.१६	१	०.१६	१	०.१६	
२.६.४.२.४०	विषादी खुद्रा विक्रेताका लागि पुनर्ताजगी तालिम (उद्यमशीलता, रोजगारी मुलक/सशक्तिकरण/सीप विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि तालिम)	२२६११	पटक	०.६०	३४०	३	०.६०	३४०	१	०.२४६६	१४०	२	०.३६	०	०.००	२	०.३६
२.६.१.२.२५	जीवनाशक विषादी व्यवसायको स्थलगत नियमन तथा अनुगमन(अनुगमन मुल्याङ्कन तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन भ्रमण खर्च)	२२६११	पटक	०.५५	३१५	१८	०.५५	३१५	६	०.१८४९	१०५	१८	०.५६	६	०.१८	१८	०.५६
२.६.२.१.७	विषादी खुद्रा विक्रेताका परीक्षा संलग्नार्थ भ्रमण खर्च (आन्तरिक भ्रमण)(आन्तरिक भ्रमण)	२२६१२	पटक	०.४४	२४८	१८	०.४४	२४८	६	०.११९८	६८	१८	०.४४	६	०.१२	१८	०.४४
५	शत्रुजीव जोखिम विश्लेषण कार्यक्रम			०.००						०					०		०.००
२.५.३.२.२६	खाद्यान्न-२(मकै, धान) तथा तरकारी-२(बोडी, प्याज) को शत्रुजीव जोखिम विश्लेषण गर्ने(अन्य)	२२४११	पटक	३.५२	२०००	१	३.५२	२०००	०	०.८८०५	५००	१	३.५३	०	०.००	१	३.५३

क्र. सं.	कार्यक्रम/ क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	आ.ब. २०७७/७८ को									
				वार्षिक लक्ष्य		तृतीय चौमासिक लक्ष्य		प्रगती चौमासिक प्रगती		हाल सम्मको			
				परिमाण	भार	परिमाण	भार	परिमाण	भारित	परिमाण	भारित		
२.५.३.२७४	आयातित प्रजनन सामग्रीहरूको Comodity Specific Import Requirement निर्धारण गर्ने (अन्य)	२२४११	पटक	१	१.७६	१०००	०	०.५२८३	३००	०	०.००	१	१.७६
२.६.१.५४	PRA tools सञ्चालन तालिम (कर्मचारी दक्षता बृद्धि तालिम (प्रमाण पत्र दिने)	२२५११	पटक	१	०.५३	३००	०	०	०	१	०.५३	१	०.५३
२.७.७.१५९	कृषि बालीहरूको शत्रुजीव जोखिम विक्षेपण गर्ने(किवि,एभोकाडो, ड्रागन फुट) (अध्ययन/सर्वेक्षण/अनुसन्धान)	२२५२२	पटक	३	०.८८	५००	१	०.३५२२	२००	१	०.३५	३	०.८८
२.७.३.४३८	नियमित शत्रुजीवहरूको सूची अद्यावधिक गर्ने(अन्य)	२२५२२	पटक	१	०.८८	५००	१	०.७०४४	४००	०	०.००	०	०.००
२.८.१.२४२	शत्रुजीव जोखिम विक्षेपणका लागि फिल्ड भ्रमण(अनुगमन मुल्याङ्कन तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन भ्रमण खर्च)	२२६११	पटक	१४	०.४३	२४५	६	०.१४९७	८५	६	०.१५	१४	०.४३
६	सर्भे एण्ड सर्भेलेन्स कार्यक्रम				०.००			०				०	०.००
२.४.१.२.४२	Fall Armyworm सम्बन्धी तथ्यपत्र छपाइ तथा कृषक स्तरमा वितरण(छपाइ खर्च)	२२३१५	संख्या	५००००	०.५९	३३७	०	०	०	५००००	०.५९	१०००००	०.५९
२.५.३.२७१	Agricultural Pest Survey and Surveillance गर्ने (गाई, आलु, मकै, केराउ, सिमि, बाडी, किवि) (अन्य)	२२४११	पटक	१	१०.५७	६०००	०	६.१६३८	३५००	०	६.१६	१	२.९६
२.५.३.२७२	निर्याजन्य जडिबुटीको Pest Survey and Surveillance गर्ने (Attees, Satawar, Indreni, Bikhma, Bai bidang, Kala-dana)	२२४११	पटक	१	८.८१	५०००	०	४.४०२७	२५००	०	४.४०	१	२.६०

क्र. सं.	कार्यक्रम/ क्रियाकलाप	वर्ष शीर्षक	इकाई	आ.ब. २०७७/७८ को											
				वार्षिक लक्ष्य			तृतीय चौमासिक लक्ष्य			प्रगती चौमासिक प्रगती			हाल सम्मको		
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भारित	भारित	परिमाण	भारित	भारित
२.५.३.३१२	जडिबुटीको Pest Survey and Surveillance गर्ने (Amla, Shikakai, Pakhanved, Nagbeli)	२२४११	पटक	१	८.८१	५०००	०	६.५१६	३७००	०	६.५२	१	५.२८		
२.५.३.३३२	Agricultural Pest Survey and Surveillance गर्ने (टमाटर, खुर्सानी)(अन्य)	२२४११	पटक	२	३.१७	१८००	०	०	०	०	०.००	२	२.२०		
२.५.५.२९	पेष्ट डाटाबेस सफ्टवेयर स्तरोन्नती (परामर्श सेवा खर्च)	२२४१२	पटक	१	०.१८	१००	०	०	०	०	०.००	०	०.००		
२.६.१.८६	Pest Survey Survey Surveillance तालिम(अधिकृत स्तरिय)(२ हप्ते)	२२५११	पटक	१	१.१४	६५०	०	०.०८८१	५०	०	०.००	०	०.००		
२.७.२५.७४०	विभिन्न वालीहरुको शत्रुजीवहरुको Factsheet तयार	२२५२२	पटक	३०	०.३७	२१०	१०	०.१२३३	७०	३०	०.३७	३०	०.३७		
७	योजना तथा तथ्यांक व्यवस्थापन कार्यक्रम				०.००							०	०.००		
२.४.१२.४३	वार्षिक प्रगती प्रतिवेदन प्रकाशन(छपाइ खर्च)	२२३१५	संख्या	२००	०.१८	१००	०	०	०	०	०.००	०	०.००		
२.५.३.३३०	Quarantine सम्बन्धी कार्यक्रमको Digital documentation गर्ने(अन्य)	२२४११	पटक	१	०.५३	३००	०	०	०	०	०.००	१	०.५३		
२.६.६.४०८	चौमासिक तथा वार्षिक प्रगती समीक्षा गोष्ठी	२२५२२	पटक	२	०.३५	२००	१	०.१७६१	१००	०	०.००	१	०.१८		
२.६.६.४०९	कार्यक्रम तर्जुमा गोष्ठी	२२५२२	पटक	१	०.२६	१५०	०	०	०	०	०.००	१	०.२६		
	ख) चालु खर्च कार्यालयको जम्मा:				१५.९२	५४४६८		३५.५३२	२०१७६		३०.६५		६९.४८		
	कुल जम्मा				१००.००	५६७८३		३६.४१२	२०६७६		३१.५३४		७३.३		
					तृतीय चौमासिक भारत प्रगती प्रतिशत										
					वार्षिक भारत प्रगती प्रतिशत										

तालिका नं. ३.२.३.: आ.व.२०७७/०७८ को वार्षिक अवधिमा प्रगति नपुगका कारणहरू

क्र.सं.	बजेट उप शीर्षक नं.	कार्यालय संख्या	आयोजना/ कार्यक्रमको नाम	प्रगति स्थिति -%)		प्रगति नपुगका जायज कारणहरू
				भारित	वित्तीय	
प्लाण्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन कार्यक्रम (३१२००१०४)						
१	३ १ २ ० ० १ ० ४	प्लाण्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन केन्द्र, हरिहरभवन, ललितपुर		७३.३	५०.९४	कोभिड १९ का कारण धेरै बजेट रहेका कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयन गर्ने चरणको अन्तिम अवस्थामा पुगेको अवस्थामा लकडाउनको कारण खर्च हुन नसकेको । धेरै जसो कार्यालयहरूमा दरबन्दी अनुसार पदपूर्ति नभएका कारण तलब भत्तामा कम खर्च हुन गएकाले वित्तीय प्रगति कम हुन गएको । सर्भे सर्भिलेन्स अन्तर्गतका कार्यक्रमहरूलाई बहुवर्षियमा संशोधन गर्न मन्त्रालयमा अनुरोध भएको र सोको लागी यस आ.व.मा परामर्शदाताको पूर्ण प्रस्ताव स्वीकृत भइसकेको र आगामी आ.व. २०७८/७९ मा कार्यान्वयन हुने भएकाले वित्तीय प्रगति कम देखिएको ।
२		क्वारेन्टाइन कार्यालय, काकडभिट्टा, भापा		९०.	७५.४९	
३		क्वारेन्टाइन कार्यालय, विराटनगर, मोरङ		९२.	७४.४८	
४		क्वारेन्टाइन कार्यालय, भैरहवा, रुपन्देही		१००.	८७.९५	
५		क्वारेन्टाइन कार्यालय, नेपालगञ्ज, बाँके		८०.	८५.८३	
६		क्वारेन्टाइन कार्यालय, गड्डाचौकी, कञ्चनपुर		८४.	६४.४५	
७		क्वारेन्टाइन कार्यालय, भण्टावारी, सुनसरी		९०.	७८.३३	
८		क्वारेन्टाइन कार्यालय, मलगांवा, सर्लाही		१००.	७७.३६	
९		क्वारेन्टाइन कार्यालय, जलेश्वर, महोत्तरी		१००.	६८.८९	
१०		क्वारेन्टाइन कार्यालय, तातोपानी, सिन्धुपाल्चोक		७२.	६७.६९	
११		क्वारेन्टाइन कार्यालय, टिमुरे, रसुवा		८०.	६८.२९	
१२		क्वारेन्टाइन कार्यालय, कृष्णनगर, कपिलवस्तु		८०.	६९.७१	
१३		क्वारेन्टाइन कार्यालय, बिरगंज, पर्सा		८२.	८७.३७	
१४		क्वारेन्टाइन कार्यालय, काठमाण्डौ एयरपोर्ट		७०.	७७.०३	
१५		क्वारेन्टाइन कार्यालय, भुलाघाट बैतडी		७०.	४४.८२	
१६		क्वारेन्टाइन कार्यालय, लोमान्थाङ मुस्ताङ		८०.	४०.८९	
प्लाण्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन कार्यक्रम (१६ कार्यालयको जम्मा)				८०.५८	६४.९८	

३.३ आर्थिक विवरण

३.३.१ विनियोजित बजेट, निकास र खर्च विवरण

प्लाण्ट क्वारेन्टाइन एवं विषादी व्यवस्थापन केन्द्र र मातहतका कार्यालयहरूको आ.व. २०७७/०७८ को कुल विनियोजित बजेट रु.१५,२६,९१,००० मध्ये रु. ९,९२,२०,००० खर्च भएको थियो । यस आ.व.मा विनियोजनको तुलनामा खर्च प्रतिशत ७९.७६ प्रतिशत छ । जसको विस्तृत विवरण तालिकामा दिइएको छ ।

तालिका ३.३.१ प्लान्ट क्वारेन्टाइन एवं विषादी व्यवस्थापन केन्द्र र मातहतका कार्यालयहरूको आ.व. ०७७/७८ को विनियोजित वजेट, निकास र खर्च विवरण
आ.व. २०७७/०७८ रकम रु हजारमा

क्र. सं.	कार्यालयको नाम	वार्षिक विनियोजित वजेट रु. हजारमा		वार्षिक पुँजीगत रु. हजारमा		वार्षिक कुल रु. हजारमा		वार्षिक विनियोजनको तुलनामा खर्चको प्रतिशत
		चालु	पुँजीगत	बजेट	निकास / खर्च	बजेट	निकास / खर्च	
प्लान्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन कार्यक्रम								
१	प्लान्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन केन्द्र, हरिहरभवन, ललितपुर	५४४६८.००	३१५.००	५४७८३	२३१५.००	१६८७	५४७८३	५०.९४
२	क्वारेन्टाईन कार्यालय, काकडभिट्टा, भापा	७५३५.००	३१५.००	७८५०	३१५.००	२४५	७८५०	७५.४९
३	क्वारेन्टाईन कार्यालय, विराटनगर, मोरङ	६५२८.००	२४०.००	६७६८	२४०.००	२३९	६७६८	७४.४८
४	क्वारेन्टाईन कार्यालय, भैरहवा, रुपन्देही	६९२८.००	१८५.००	७११३	१८५.००	१८५	७११३	८७.९५
५	क्वारेन्टाईन कार्यालय, नेपालगञ्ज, बाँके	६७५९.००	१०४५.००	७८०४	१०४५.००	१०३८	७८०४	८५.८३
६	क्वारेन्टाईन कार्यालय, गड्डाचौकी, कञ्चनपुर	६६७७.००	३७५.००	७०५२	३७५.००	३७४	७०५२	६४.४५
७	क्वारेन्टाईन कार्यालय, भण्टावारी, सुनसरी	५५७९.००	१९०.००	५७६९	१९०.००	१९०	५७६९	६४.४५
८	क्वारेन्टाईन कार्यालय, मलगाँवा, सर्लाही	५१७३.००	०.००	५१७३	०.००	०	५१७३	७७.३६

क्र. सं.	कार्यालयको नाम	वार्षिक विनियोजित बजेट रु. हजारमा		वार्षिक पुँजीगत रु. हजारमा		वार्षिक कुल रु. हजारमा		वार्षिक तुलनामा खर्चको प्रतिशत		
		चालु	पुँजीगत	बजेट	निकास / खर्च	बजेट	निकास / खर्च			
१	क्वारेन्टाईन कार्यालय, जलेश्वर, महोत्तरी	५७४९.००	४८०.००	६२२९	४७०	५७४९.००	३८२१	४२२९	४२९१.००	६८.८९
१०	क्वारेन्टाईन कार्यालय, तातोपानी, सिन्धुपाल्चोक	६४४७.००	१११५.००	७५६२	१०५९	६४४७.००	४०६०	७५६२	५११९.००	६७.६९
११	क्वारेन्टाईन कार्यालय, टिपुरे, रसुवा	७१७९.००	३२०.००	७४९९	३०१	७१७९.००	४८२०	७४९९	५१२१.००	६८.२९
१२	क्वारेन्टाईन कार्यालय, कृष्णनगर, कापिलवस्तु	५९१५.००	३६०.००	६२७५	३५५	५९१५.००	४०१९	६२७५	४३७४.००	६९.७१
१३	क्वारेन्टाईन कार्यालय, बिरगंज, पर्सा	६९२७.००	८०.००	७००७	८०	६९२७.००	६०४२	७००७	६१२२.००	८७.३७
१४	क्वारेन्टाईन कार्यालय, काठमाण्डौ एयरपोर्ट	६७२४.००	२२०.००	६९४४	२१९	६७२४.००	५१३०	६९४४	५३४९.००	७७.०३
१५	क्वारेन्टाईन कार्यालय, भुलाघाट बैतडी	३१६८.००	०.००	३१६८	०	३१६८.००	१४२०	३१६८	१४२०.००	४४.८२
१६	क्वारेन्टाईन कार्यालय, लोमान्थाड मुस्ताङ	३४३५.००	२६०.००	३६९५	२५९	३४३५.००	१२५२	३६९५	१५११.००	४०.८९
	१६ कार्यालयहरूको जम्मा	१४५१९१	७५००	१५२६९१	६७०१	१४५१९१	९२५१९	१५२६९१	९९२२०	६४.९८

३.३.२ राजश्व विवरण

प्लाण्ट क्वारेन्टाइन एवं विषादी व्यवस्थापन केन्द्र र मातहतका कार्यालयहरूको वार्षिक राजश्व विवरण यस प्रकार रहेको छ ।

क्र.सं.	कार्यालय	वार्षिक राजश्व (रु.)
१	प्लाण्ट क्वारेन्टाइन एवं विषादी व्यवस्थापन केन्द्र	२९६८७५०
२	क्वारेन्टाइन कार्यालय कार्यालय, काकडभिड्डा, भ्रपा	९७६७००
३	क्वारेन्टाइन कार्यालय कार्यालय, विराटनगर, मोरङ	१५०२९००
४	क्वारेन्टाइन कार्यालय, भैरहवा, रुपन्देही	३४१२७००
५	क्वारेन्टाइन कार्यालय, नेपालगञ्ज, बाँके	१७४९०००
६	क्वारेन्टाइन कार्यालय, गड्डाचौकी, कञ्चनपुर	९३५९००
७	क्वारेन्टाइन कार्यालय, भण्टावारी, सुनसरी	४४१८००
८	क्वारेन्टाइन कार्यालय, मलगंवा, सर्लाही	४२२३००
९	क्वारेन्टाइन कार्यालय, जलेश्वर, महोत्तरी	५४६४००
१०	क्वारेन्टाइन कार्यालय, तातोपानी, सिन्धुपाल्चोक	१३६०००
११	क्वारेन्टाइन कार्यालय, टिमुरे, रसुवा	४३६००
१२	क्वारेन्टाइन कार्यालय, कृष्णनगर, कपिलवस्तु	४७२९००
१३	क्वारेन्टाइन कार्यालय, बिरगंज, पर्सा	३३१२०००
१४	क्वारेन्टाइन कार्यालय, काठमाण्डौ एयरपोर्ट	१२९६८१
१५	क्वारेन्टाइन कार्यालय, भुलाघाट बैतडी	०
१६	क्वारेन्टाइन कार्यालय, लोमान्थाड मुस्ताङ	०
	१६ कार्यालयहरूको जम्मा	१७०५०६३१

३.३.३ बेरुजु विवरण

प्लाण्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन केन्द्र र मातहतका कार्यालयहरूको यस आ.व. मा कायम हुन आएको जम्मा बेरुजु रु.६,९०,७१६.७० मध्ये रु.५,२७,३६९.६७ फछौट भएको छ जुन ७६.३५ प्रतिशत हुन आउँछ र फछौट हुन बाँकी बेरुजु रु.१,६३,३४७.०३ देखिन्छ । विभिन्न कार्यालयहरूबाट फछौट भएको वार्षिक बेरुजु तालिकामा दिईएको छ ।

तालिका नं ३.३.३.१. आ.व. २०७७/०७८ सम्मको कार्यालयगत वार्षिक बेरुजु विवरण

क्र.सं.	बजेट उप शीर्षक नं.	आयोजना / कार्यक्रमको नाम	नियमित गर्नुपर्ने बेरुजु	अशुल गर्नुपर्ने बेरुजु	पेशकी	जम्मा	बेरुजु फाँट रकम
१		प्लाण्ट क्वारेन्टाईन तथा विषादी व्यवस्थापन कार्यक्रम	१३५२९	१५१२.३३	१६७०००	१८२०४२	१६७०००
२		केन्द्र, हरिहरभवन, ललितपुर	५४०			५४०	
३		क्वारेन्टाईन कार्यालय, काकडाभिट्टा, भ्रापा	१६०४१.६८	१८२०		१७८६१.६८	
४		क्वारेन्टाईन कार्यालय, विराटनगर, मोरङ	१०१०१.०३			१०१०१.०३	
५	३	क्वारेन्टाईन कार्यालय, भैरहवा, रुपन्देही	३१०००	५१०.७५		३१५१०.७५	
६	१	क्वारेन्टाईन कार्यालय, नेपालगञ्ज, बाँके		१९२५		१९२५	
७	२	क्वारेन्टाईन कार्यालय, गड्डाचौकी, कञ्चनपुर				०	
८	०	क्वारेन्टाईन कार्यालय, भण्टावारी, सुनसरी				०	
९	०	क्वारेन्टाईन कार्यालय, मलगांवा, सर्लाही				०	
१०	१	क्वारेन्टाईन कार्यालय, जलेश्वर, महोत्तरी		६००		६००	
११	४	क्वारेन्टाईन कार्यालय, तातोपानी, सिन्धुपाल्चोक	७९६४१.६७	६२६८.५६		८५९१०.२३	७८५९१.६७
१२		क्वारेन्टाईन कार्यालय, कृष्णनगर, कपिलवस्तु		२५२८.१		२५२८.१	
१३		क्वारेन्टाईन कार्यालय, बिरगंज, पर्सा				०	
१४		क्वारेन्टाईन कार्यालय, काठमाण्डौ एयरपोर्ट		३६६०५		३६६०५	
१५		क्वारेन्टाईन कार्यालय, भुलाघाट बैतडी	२८८७७८	३२३१४.९		३२१०९२.९	२८१७७८
१६		क्वारेन्टाईन कार्यालय, लोमान्थाड मुस्ताङ	०			०	
जम्मा			४३९६३२.०४	८४०८४.६४	१६७०००	६९०७१६.७	५२७३६१.६७
					बेरुजु फाँट प्रतिशत		
					७६.३५		

३.४ कार्यक्रम कार्यान्वयनका क्रममा देखिएका चुनौतिहरू

- Quarantine Pest नियमन सम्बन्धी गतिविधि संचालन गर्न Quarantine Pest Research Unit, Reference Lab र Referral Lab स्थापना तथा घोषणा नभएकाले SPS Application मा कठिनाई भएको ।
- प्रयोगशाला क्षमतामा अभिवृद्धि गर्दै Accrediation गर्न एवं मानव संसाधनको विकास र नयाँविरुवा संरक्षण नियमावली तयार गरी WTO को Obligation को प्रतिवद्धताहरूलाई समय सापेक्ष रूपमा लागु गर्न अन्य प्राविधिक कार्यहरूको लागि बजेट र संरचनाभित्र दक्ष जनशक्तिको अभाव रहेको ।
- Heat treatment, Methyl bromide fumigation को पूर्वाधार विकास भइसकेको र ISPM No.15 अनुरूप काठका प्याकेजिङ सामग्री वस्तुहरूमा प्रयोग गर्न तयारी अवस्थामा रहे तापनि IPPC को लोगो, राष्ट्रिय मापदण्डहरू र पूर्ण दक्ष जनशक्तिको अभावले काममा केही बाधा रहेको ।
- राष्ट्रिय विरुवा संरक्षण संगठनको कार्य गर्न तोकिएको प्लाण्ट क्वारेन्टाइन एवं विषादी व्यवस्थापन केन्द्रसँग सम्बन्धित सरकारी गैर सरकारी तथा अध्ययन-अनुसन्धान संस्थाहरू बिच समन्वय गरी PRA, PFA तथा सर्भे सर्भेलेन्सबाट प्राप्त Pest Status सम्बन्धी Data हरूको Documentation गर्ने प्रणालीको विकास भएमात्र प्लाण्ट क्वारेन्टाइनलाई विरुवा र विरुवाजन्य उपजहरूको व्यापार सहजीकरण गर्न आधार तयार हुने छ ।

३.५ भावी कार्यदिशा

- National Pest Status लाई update गर्ने र more comprehensive बनाउने ।
- Pest Management को लागि Safety Measures को Assurance गराउने ।
- विषादीको सुरक्षित प्रयोग गर्ने गराउने ।
- राष्ट्रका विरुवाहरूलाई विदेशी रोगकीरा भारपातहरूबाट बचाउन तथा आयातित वस्तुहरूको गुणस्तर कायम राख्नको लागि प्लाण्ट क्वारेन्टाइन सेवालालाई सक्षम एवं सुदृढ बनाउँदै लाने ।
- शत्रुजीव मुक्त कृषिजन्य उत्पादन तथा व्यापार सहजीकरणको लागि बगैचा दर्ता, भण्डारण तथा प्याकेजिङ घर निर्माण, क्वारेन्टाइन रोगकीराको सर्भे सर्भेलेन्स तथा शत्रुजीव जोखिम विश्लेषणमा जोड दिई कृषिजन्य उपजको अन्तर्राष्ट्रिय व्यापारमा योगदान पुऱ्याउने ।
- क्वारेन्टाइन रोगकीराको छिटो, छरितो तथा विश्वसनीय परीक्षण गर्नसक्ने गरी प्लाण्ट क्वारेन्टाइन प्रयोगशालाको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।
- प्रस्तावित व्यापारिक नाका विस्तार तथा संधियता उन्मुख देशको मागलाई सम्बोधन गर्न देशको क्षमता तथा आवश्यकताको आधारमा क्वारेन्टाइन कार्यालयहरू विस्तार गर्ने ।
- नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणाली मार्फत जारी गरिने आयात इजाजत पत्र तथा विरुवा स्वस्थता प्रमाणपत्रलाई सहजीकरण, सरलीकृत गर्दै सबै नाकाहरूमा एकरूपता कायम गर्ने ।

खण्ड-8

कर्मचारी विवरण

प्लाण्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन केन्द्र र अन्तर्गतका कार्यालयहरूको स्वीकृत नयाँ संगठनात्मक संरचना अनुसार चा.लु आ.व. २०७८/७८ मा कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण

१. प्लाण्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन केन्द्र, हरिहरभवन

सि. नं.	दर्जा	श्रेणी	सेवा/समुह	नाम थर	स्थायी ठेगाना	शैक्षिक योग्यता	कैफियत
१	प्रमुख	रा.प.प्र.प्रा	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण	श्री सहदेव प्रसाद हुमागाई	कालिका न.पा.- ६, चितवन	MSc.Ag	
२	ब.बा.सं.अ	रा.प.द्वि.प्रा	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण	श्री महेशचन्द्र आचार्य	र.न.पा.-१, चितवन	MSc.Ag	
३	ब.बा.सं.अ	रा.प.द्वि.प्रा	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण	श्री फणिन्द्र राज देवकोटा	चन्द्रागिरी न.पा.-१४, नै काप, काठमाडौं	MSc.Ag	
४	ब.बा.सं.अ	रा.प.द्वि.प्रा	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण	श्री मनोज पोखरेल	बिजुवार-७, प्युठान	MSc.Ag	
५	ब.बा.सं.अ	रा.प.द्वि.प्रा	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण	श्री प्रकाश पौडेल		MSc.Ag	
६	ब.बा.सं.अ	रा.प.द्वि.प्रा	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण				रिक्त
७	कृ.प्र.अ	रा.प.तृ.प्रा	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण	श्री देवराज भुसाल	भरतपुर-१०, चितवन	MSc.Ag	
८	बा.सं.अ	रा.प.तृ.प्रा	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण	श्री माधव भट्ट	सिरानचोक गा.पा. वडा नं.-५, गोरखा	MSc.Ag	
९	बा.सं.अ	रा.प.तृ.प्रा	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण	श्री किरण घिमिरे	भरतपुर-१, चितवन	MSc.Ag	
१०	बा.सं.अ	रा.प.तृ.प्रा	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण	श्री सुनिता पाण्डे तिमिल्सिना		MSc.Ag	PMAMP, Solukhumbu काजमा
११	बा.सं.अ	रा.प.तृ.प्रा	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण	श्री महेश तिमिल्सिना	गोदावरी-०६, ललितपुर	MSc.Ag	
१२	बा.सं.अ	रा.प.तृ.प्रा	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण	श्री शृणु कुमारी भ्रा	बनौली, दनौली- ८, महोत्तरी	MSc.Ag	
१३	आ.इ.टी.अ	रा.प.तृ.प्रा	विविध सेवा	श्री टंक माया आचार्य	काठमाडौं-३१		

सि. नं.	दर्जा	श्रेणी	सेवा/समुह	नाम थर	स्थायी ठेगाना	शैक्षिक योग्यता	कैफियत
१४	प्रा.स	रा.प.अन. प्र.प्रा	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण	श्री गिता खड्का	प्लाड-८, रुकुम	Isc.Ag	
१५	प्रा.स	रा.प.अन. प्र.प्रा	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण				रिक्त
१६	प्रा.स	रा.प.अन. प्र.प्रा	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण				रिक्त
१७	प्रा.स	रा.प.अन. प्र.प्रा	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण				रिक्त
१८	प्रा.स	रा.प.अन. प्र.प्रा	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण				रिक्त
१९	लेखापाल	रा.प.अन. प्र.प्र	सा.प्र./प्र	श्री लेखराज कोइराला	सिन्धुली		
२०	नासु	रा.प.अन. प्र.प्र	सा.प्र./प्र	श्री कमल मरासिनी	बुटवल उप.म. पा.-५, रुपन्देही	स्नातकोत्तर	
२१	खरिदार	रा.प.अन. द्वि.प्र	सा.प्र./प्र	श्री पेशल कुमार वाग्ले	वर्दीवास न.पा.-५, महोत्तरी	स्नातक	
२२	क.अ	रा.प.अन. प्र.प्रा	सा.प्र./प्र	श्री सुदिप बुढाथोकी	खजुरा-०३,		
२३	ह. स. चा.	श्रेणी विहिन	ईमेकानिकल	श्री श्याम कृष्ण महर्जन	बबरमहल, काठमाडौं	साधारण लेखपढ	
२४	ह. स. चा.	श्रेणी विहिन	ईमेकानिकल	श्री विनोद महर्जन	महालक्ष्मी न.पा., ललितपुर	साधारण लेखपढ	करार
२५	का. स	श्रेणी विहिन	सा.प्र./प्र	श्री चन्द्रा कुमारी कुवँर	काभ्रे-२	साधारण लेखपढ	
२६	का. स	श्रेणी विहिन	सा.प्र./प्र	श्री सुदर्शन पुरी	गोदावरी-०४, ललितपुर	साधारण लेखपढ	
२७	का. स	श्रेणी विहिन	सा.प्र./प्र	अर्पणा पोडेनी		साधारण लेखपढ	करार
२८	का. स	श्रेणी विहिन	सा.प्र./प्र	श्री विन्दी माया पासवान		साधारण लेखपढ	करार
२९	का. स	श्रेणी विहिन	सा.प्र./प्र	श्री कृष्ण गोपाल महर्जन		साधारण लेखपढ	करार
३०	का. स	श्रेणी विहिन	सा.प्र./प्र	माया निरौला		साधारण लेखपढ	करार

२. क्वारेन्टाइन कार्यालय, काकडभिड़ा, भापा

सि. नं.	दर्जा	श्रेणी	सेवा / समुह	नाम थर	स्थायी ठेगाना	शैक्षिक योग्यता	कैफियत
१	ब. बा. सं. अ	रा.प. द्वि.प्रा	कृषि सेवा / बाली संरक्षण				रिक्त
२	बा.सं.अ	रा.प. तृ.प्रा	कृषि सेवा / बाली संरक्षण	देविन्द्र शाहु	अर्जुनधारा न.पा.८, भापा		
३	बा.सं.अ	रा.प. तृ.प्रा	कृषि सेवा / बाली संरक्षण				रिक्त
४	प्रा.स	रा.प. अन.प्र.प्रा	कृषि सेवा / बाली संरक्षण	चन्देश्वर ठाकुर	सबैला न.पा.११, धनुषा		
५	खरिदार	रा.प. अन.द्वि.प्र	सा.प्र./प्र	मुकुन्द शिवाकोटी	मेचीनगर न.पा.६, भापा		
६	स.ले.पा.	रा.प. अन.द्वि.प्र	सा.प्र./प्र	सविन सिग्देल	मेचीनगर न.पा.१३, भापा		
७	का.स	श्रेणी विहिन	सा.प्र./प्र	चुडामणि पोखरेल	मेचीनगर न.पा.६, भापा		करार
८	का.स	श्रेणी विहिन	सा.प्र./प्र				रिक्त

३. क्वारेन्टाइन कार्यालय, बिरगंज, पर्सा

सि. नं.	दर्जा	श्रेणी	सेवा / समुह	नाम थर	स्थायी ठेगाना	शैक्षिक योग्यता	कैफियत
१	ब.बा. सं.अ	रा.प. द्वि.प्रा	कृषि सेवा / बाली संरक्षण	काफिल अहमद	सि.न.पा.-१, रुपन्देही		
२	बा.सं.अ	रा.प. तृ.प्रा	कृषि सेवा / बाली संरक्षण				रिक्त
३	बा.सं.अ	रा.प. तृ.प्रा	कृषि सेवा / बाली संरक्षण				रिक्त
४	प्रा.स.	रा.प. अन.प्र.प्रा	कृषि सेवा / बाली संरक्षण	पल्टन प्रसाद चौहान	मर्चवारी-३ रुपन्देही		
५	प्रा.स.	रा.प.अन. प्र.प्रा	कृषि सेवा / बाली संरक्षण	रामनरेश साह	डाम्हीमडइ, महोत्तरी		
६	सह-लेखापाल	रा.प. अन.द्वि.प्र	सा.प्र./प्र	सोनु कुमार सोनी	पकहा मैनपुर-१, पर्सा		
७	खरिदार	रा.प. अन.द्वि.प्र	सा.प्र./प्र	संतोष कुमार	पचरुखी-५, रौतहट		
८	का.स.	श्रेणी विहिन	सा.प्र./प्र	दशरथ महतो धानुक	वी.म.न.पा.-१५, पर्सा		करार
९	का.स.	श्रेणी विहिन	सा.प्र./प्र				करार

४. क्वारेन्टाइन कार्यालय, भैरहवा, रुपन्देही

सि.नं.	दर्जा	श्रेणी	सेवा/समुह	नाम थर	स्थायी ठेगाना	शैक्षिक योग्यता	कैफियत
१	ब.बा.सं.अ	रा.प.द्वि.प्रा	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण	कुलदिप धिमिरे	भरतपुर-१५, चितवन	M.Sc. Ag	
२	बा.सं.अ	रा.प.तृ.प्रा	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण	हरि प्रसाद खनाल	तिलोत्तमा-३, रुपन्देही	I.Sc. Ag	
३	बा.सं.अ	रा.प.तृ.प्रा	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण				रिक्त
४	प्रा.स	रा.प.अन. प्र.प्रा	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण				रिक्त
५	खरिदार	रा.प.अन. द्वि.प्र	सा.प्र./प्र	लक्ष्मी के.सी.			
६	सह- लेखापाल	रा.प.अन. द्वि.प्र	सा.प्र./प्र	नरेश केवट	रोहिनी गा.पा. १, रुपन्देही		
७	का.स.	श्रेणी विहिन	सा.प्र./प्र	सरिता खड्का	सिद्धार्थनगर ३, रुपन्देही		
८	का.स.	श्रेणी विहिन	सा.प्र./प्र	सुबाश चन्द्र नाउ	रोहिनी गा.पा. ७, रुपन्देही		

५. क्वारेन्टाइन कार्यालय, विराटनगर, रानी

सि.नं.	दर्जा	श्रेणी	सेवा/समुह	नाम थर	स्थायी ठेगाना	शैक्षिक योग्यता	कैफियत
१	ब.बा.सं.अ	रा.प. द्वि.प्रा	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण				रिक्त
२	बा.सं.अ	रा.प. तृ.प्रा	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण	नन्द किशोर सिंह	राजबिराज- ०२, सप्तरी		
३	बा.सं.अ	रा.प. तृ.प्रा	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण				रिक्त
४	प्रा.स	रा.प. अन.प्र.प्रा	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण				रिक्त
५	खरिदार	रा.प. अन.द्वि.प्र	सा.प्र./प्र	निशा कोइराला	दमक, भापा		
६	स.ले.पा	रा.प. अन.द्वि.प्र	सा.प्र./प्र	मन्जु अधिकारी			
७	का.स.	श्रेणी विहिन	सा.प्र./प्र	गोपाल बहादुर मानन्धर	विराटनगर		
८	का.स.	श्रेणी विहिन	सा.प्र./प्र	प्रभु यादव	राजबिराज, सप्तरी		

६. क्वारेन्टाइन कार्यालय, गड्डाचौकी, कञ्चनपुर

सि.नं.	दर्जा	श्रेणी	सेवा/समुह	नाम थर	स्थायी ठेगाना	शैक्षिक योग्यता	कैफियत
१	ब.बा.सं.अ	रा.प.द्वि.प्रा	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण				रिक्त
२	बा.सं.अ	रा.प.तृ.प्रा	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण	प्रमोद ठगुन्ना	भि.न.पा. १८, कञ्चनपुर		
३	बा.सं.अ	रा.प.तृ.प्रा	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण				रिक्त
४	प्रा.स	रा.प.अन. प्र.प्रा	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण				रिक्त
६	खरिदार	रा.प.अन. द्वि.प्र	सा.प्र./प्र	ओमकार प्रसाद विष्ट	शु.न.पा १०, कञ्चनपुर		
७	स.ले.पा	रा.प.अन. द्वि.प्र	सा.प्र./प्र				रिक्त
८	का.स.	श्रेणी विहिन	सा.प्र./प्र	दल वहादुर ऐर	शु.न.पा ९, कञ्चनपुर		
९	का.स.	श्रेणी विहिन	सा.प्र./प्र	प्रितम ठगुन्ना	दोगडाकेदार ४, वैतडि		

७. क्वारेन्टाइन कार्यालय, जलेश्वर, महोत्तरी

सि.नं.	दर्जा	श्रेणी	सेवा/समुह	नाम थर	स्थायी ठेगाना	शैक्षिक योग्यता	कैफियत
१	ब.बा.सं.अ	रा.प.द्वि.प्रा	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण				रिक्त
२	बा.सं.अ	रा.प.तृ.प्रा	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण	किशोर कुमार यादव	लहान-२१, सिरहा	Bsc. Ag	
३	प्रा.स	रा.प. अन.प्र.प्रा	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण				रिक्त
४	खरिदार	रा.प. अन.द्वि.प्र	सा.प्र./प्र				रिक्त
५	सह लेखापाल	रा.प. अन.द्वि.प्र	सा.प्र./प्र	सुनिल कुमार महतो	बटेश्वर-३, धनुषा		
६	का.स	श्रेणी विहिन	सा.प्र./प्र	खेधरु कापर	महोत्तरी-२, महोत्तरी		करार
७	का.स	श्रेणी विहिन	सा.प्र./प्र	रबिन्द्र यादव	सम्सी-४, महोत्तरी		करार

द. क्वारेन्टाइन कार्यालय, भण्टाबारी, सुनसरी

सि.नं	दर्जा	श्रेणी	सेवा/समुह	नाम थर	स्थायी ठेगाना	शैक्षिक योग्यता	कैफियत
१	ब.बा.सं.अ	रा.प. द्वि.प्रा	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण				रिक्त
२	बा.सं.अ	रा.प.तृ.प्रा	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण	डोमी चौधरी	सप्तरी		
३	प्रा.सं	रा.प. अन.प्र.प्र	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण	हरि प्रसाद साह	बिष्णुपुर, सप्तरी		
४	खरिदार	रा.प. अन.द्वि.प्र	सा.प्र./प्र	उत्सव ढकाल	इटहरी-२, सुनसरी		
५	का.स.	श्रेणी विहिन	सा.प्र./प्र	राकेश कु. साह	बिष्णुपुर, सप्तरी		करार
६	का.स.	श्रेणी विहिन	सा.प्र./प्र	सोमनाथ भट्टराई	सप्तरी		

९. क्वारेन्टाइन कार्यालय मलंगवा, सर्लाही

सि.नं	दर्जा	श्रेणी	सेवा/समुह	नाम थर	स्थायी ठेगाना	शैक्षिक योग्यता	कैफियत
१	ब.बा.सं.अ	रा.प. द्वि.प्रा	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण	श्री होमेन्द्र गुरमैता	रायपुर-१, सप्तरी	Msc.Ag	
२	बा.सं.अ	रा.प. तृ.प्रा	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण	श्री सुरेश कुमार शाह	मिथिला-८, धनुषा		
३	प्रा.स	रा.प. अन.प्र.प्र	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण				रिक्त
४	स ले पा	रा.प. अन.द्वि.प्र	सा.प्र./प्र				रिक्त
५	खरिदार	रा.प. अन.द्वि.प्र	सा.प्र./प्र				रिक्त
६	का.स.	श्रेणी विहिन	सा.प्र./प्र	श्री बिजेन्द्र यादव			करार
७	का.स.	श्रेणी विहिन	सा.प्र./प्र	श्री शंकर यादव			करार

१०. क्वारेन्टाइन कार्यालय, तातोपानी, सिन्धुपालचोक

सि.नं.	दर्जा	श्रेणी	सेवा/समुह	नाम थर	स्थायी ठेगाना	शैक्षिक योग्यता	कैफियत
१	ब.बा.सं.अ	रा.प. द्वि.प्रा	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण				रिक्त
२	बा.सं.अ	रा.प. तृ.प्रा	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण	कृष्ण अधिकारी	भरतपुर-१२, चितवन		

सि.नं.	दर्जा	श्रेणी	सेवा/समुह	नाम थर	स्थायी ठेगाना	शैक्षिक योग्यता	कैफियत
३	प्रा.स	रा.प. अन.प्र.प्र	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण				
४	खरिदार	रा.प. अन.द्वि.प्र	सा.प्र./प्र	राज कुमार कटुवाल	मभुवागढी-१५, खोटाड		
५	सह- लेखापाल	रा.प. अन.द्वि.प्र	सा.प्र./प्र	सुजता श्रेष्ठ	चौतारा साँगाचोक गढी- १. सिन्धुपाल्चोक		
६	का.स.	श्रेणी विहिन	सा.प्र./प्र	रबिन्द्र कार्की	चौतारा साँगाचोक गढी- १. सिन्धुपाल्चोक		करार
७	का.स.	श्रेणी विहिन	सा.प्र./प्र				

११. क्वारेन्टाइन कार्यालय, लोमान्थाङ्ग, मुस्ताङ्ग

सि.नं.	दर्जा	श्रेणी	सेवा/समुह	नाम थर	स्थायी ठेगाना	शैक्षिक योग्यता	कैफियत
१	बा.सं.अ.	रा.प.तृ.प्रा	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण				रिक्त
२	प्रा.स						रिक्त
३	खरिदार						रिक्त
४	स.ले.पा.						रिक्त
४	का.स.	श्रेणी विहिन	सा.प्र./प्र	राजु गुरुंग	मुस्ताङ्ग		करार

१२. क्वारेन्टाइन कार्यालय, नेपालगंज, बाँके

सि.नं.	दर्जा	श्रेणी	सेवा/समुह	नाम थर	स्थायी ठेगाना	शैक्षिक योग्यता	कैफियत
१	ब.बा.सं.अ	रा.प. द्वि.प्रा	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण	द्रोण बहादुर बुढाथोकी	स्वर्गद्वारी ५, प्युठान		
२	बा.सं.अ.	रा.प. तृ.प्रा	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण				
३	बा.सं.अ.	रा.प. तृ.प्रा	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण	राधे श्याम बरई	भैरहवा, रुपन्देही		
४	प्रा.स.	रा.प. अन.प्र.प्रा.	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण				रिक्त
५	खरिदार	रा.प. अन.द्वि.प्र	सा.प्र./प्र	भरत कार्की	विरेन्द्रनगर, सुर्खेत		
६	स.ले.पा.	रा.प. अन.द्वि.प्र	सा.प्र./प्र	यमराज बि.सी.	बर्दिया		
७	का.स.	श्रेणी विहिन	सा.प्र./प्र	चेतराम			
८	का.स.	श्रेणी विहिन	सा.प्र./प्र	मुलचन्द कहर			

१३. क्वारेन्टाइन कार्यालय, कृष्णानगर, कपिलवस्तु

सि.नं	दर्जा	श्रेणी	सेवा/समुह	नाम थर	स्थायी ठेगाना	शैक्षिक योग्यता	कैफियत
१	ब.बा.सं.अ	रा.प. द्वि.प्रा	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण	बुद्धिराम भट्टराई	वाण गंगा ३, कपिलवस्तु	B.Sc.Ag	
२	बा.सं.अ.	रा.प. तृ.प्रा	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण	नन्दलाल पाण्डे	बुद्धभुमी-१०, कपिलवस्तु	I.Sc.Ag	
३	खरिदार	रा.प. अन.द्वि.प्र	सा.प्र./प्र	विष्णु माभी	छहरा-३, पाल्पा		
४	स.ले.पा.	रा.प. अन.द्वि.प्र	सा.प्र./प्र				रिक्त
५	का.स.	श्रेणी विहिन	सा.प्र./प्र	बालजी कुर्मी	विजयनगर-३, कपिलवस्तु		
६	का.स.	श्रेणी विहिन	सा.प्र./प्र				रिक्त

१४. क्वारेन्टाइन कार्यालय, त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल, काठमाडौं

सि.नं	दर्जा	श्रेणी	सेवा/समुह	नाम थर	स्थायी ठेगाना	शैक्षिक योग्यता	कैफियत
१	ब.बा.सं.अ	रा.प. द्वि.प्रा	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण	नवीन शर्मा	गल्काट न.पा.२, बाग्लुङ., गण्डकी प्रदेश		
२	बा.सं.अ	रा.प. तृ.प्रा	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण				रिक्त
३	प्रा.स.	रा.प. अन.प्र.प्र	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण	राम शरण के.सी.	पनैति ५ काभ्रे		
४	खरिदार	रा.प. अन.द्वि.प्र	सा.प्र./प्र	कृष्ण प्रसाद चैलागाई	तातेपानी ५ जुम्ला		
५	स.ले.पा.	रा.प. अन.द्वि.प्र	सा.प्र./प्र	जानकी न्यैपाने	जानकी गा.पा.९ कैलाली		
६	का.स	श्रेणी विहिन	सा.प्र./प्र	कमला रेग्मी	वाल्लिड.१, स्याड.जा		
७	का.स	श्रेणी विहिन	सा.प्र./प्र	किरण चैधरी	गेदावारी न.पा.८, कैलाली		करार

१५. क्वारेन्टाइन कार्यालय, टिमुरे, रसुवा

सि.नं	दर्जा	श्रेणी	सेवा/समुह	नाम थर	स्थायी ठेगाना	शैक्षिक योग्यता	कैफियत
१	ब.बा.सं.अ	रा.प. द्वि.प्रा	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण	होम बहादुर वि क	भ.म.न.पा. २१, चितवन	MSC बन	अध्ययन विदामा
२	बा.सं.अ	रा.प. तृ.प्रा	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण				रिक्त
३	प्रा.स	रा.प. अन.प्र.प्र	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण	तुला बहादुर अधिकारी	तनँहु		
४	खरिदार						रिक्त
५	स.ले.पा.						रिक्त
६	का.स.	श्रेणी विहिन	सा.प्र./प्र	विक्रम भुजेल	रसुवा		

१६. क्वारेन्टाइन कार्यालय, भुलाघाट, बैतडी

सि.नं	दर्जा	श्रेणी	सेवा/समुह	नाम थर	स्थायी ठेगाना	शैक्षिक योग्यता	कैफियत
१	बा.सं.अ	रा.प.तृ.प्रा	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण	प्रमोद ठगुन्ना			रिक्त
२	प्रा.स	रा.प. अन.प्र.प्र	कृषि सेवा/ बाली संरक्षण				रिक्त
३	खरिदार						रिक्त
४	स.ले.पा.						रिक्त
५	का.स.	श्रेणी विहिन	सा.प्र./प्र	जनक बहादुर चन्द	बैतडी		करार

५. विविध

५.१ विषादी पञ्जिकरण (दर्ता) व्यवस्था र कार्यविधि:

विषादी पञ्जिकरणको लागि निवेदन दिनु पर्ने

जीवनाशक विषादी नियमावली २०५० (पहिलो संशोधन, २०६४) को प्रावधान बमोजिम कुनै विषादी आयात, निर्यात, उत्पादन वा व्यवसायिक प्रयोग गर्न चाहने व्यक्ति, संस्था वा निकायले त्यस्तो कार्य गर्नु अघि त्यस्तो विषादीलाई ऐनको दफा ९ बमोजिम पञ्जिकरण गराउनको लागि समितिले तोकिएको ढाँचामा पञ्जिकरण दस्तुर एक हजार रुपैयाँ समेत संलग्न राखी पञ्जिकरण गर्न तोकिएको कार्यालय, विषादी पञ्जिकरण तथा व्यवस्थापन शाखा समक्ष निवेदन (अनुसूची १) दिनु पर्नेछ ।

विषादी पञ्जिकरण गर्ने

- क) विषादी पञ्जिकरण गराउनको लागि कुनै निवेदन परेमा कार्यालयले आवश्यक जाँचबुझ गरी त्यस्तो विषादीबाट मानिस वा पशुपन्छीलाई वा पर्यावरणमा पर्ने असरलाई ध्यानमा राखि बिना कुनै शर्त वा शर्तसहित पञ्जिकरण गरी निवेदकलाई समितिले तोकिएको ढाँचामा विषादी पञ्जिकरणको प्रमाणपत्र दिने छ ।
- ख) विषादी पञ्जिकरण प्रमाण-पत्रको मान्यता अवधि ५ वर्ष हुनेछ ।
- ग) कार्यालयले विषादी पञ्जिकरण गर्ने सम्बन्धमा निवेदकहरूसँग मागेको विषादीसँग सम्बन्धित प्राविधिक जानकारी तथा तथ्याङ्कहरू प्राप्त नहुन्जेलसम्म विषादी पञ्जिकरण गर्ने छैन । अतः विषादी पञ्जिकरणको सम्बन्धमा कार्यालयले मागेको विषादी सम्बन्धी आवश्यक प्राविधिक तथा अन्य जानकारी समेत निवेदकले उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । विषादी पञ्जिकरणको आवेदन फाराम भर्दा खुलाउनु पर्ने कुराहरू तल दिइएको छ ।

विषादी पञ्जिकरणका लागि आवश्यक कागजातहरू

जीवनाशक विषादी ऐनको दफा ९ र जीवनाशक नियमावलीको नियम ३ को उप-नियम (१) र (२) अनुसार कुनै व्यक्ति, संस्था वा निकायले आयात, निर्यात, उत्पादन वा किनबेच गर्ने विषादी पञ्जिकरण गराई प्रमाण पत्र लिनका लागि विषादी पञ्जिकरण कार्यालयमा निवेदन दिदा तपशिलमा उल्लेखित जानकारीयुक्त कागजपत्रहरू निवेदन साथ अनिवार्य रूपमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

१. विषादी पञ्जिकरणका लागि समितिले तोकिएको ढाँचामा रु. ५ को टिकट सहितको निवेदन । (Application Form for Registration of Pesticide with 5 Rupees Ticket)
२. विषादीको प्रभावकारिता सम्बन्धी विवरण । (Efficacy Data)
३. पञ्जिकरण दस्तुर रु.१०००/- (Registration Fee Rs.1000/-)
४. विषादीको आयात तथा बिक्री वितरण गर्नका लागि कम्पनीले दिएको आधिकारिक वितरण पत्र । (Letter of Authorization)
५. मा उक्त विषादीको प्रयोग आवश्यक छ भन्ने पुष्ट्याई । (Statement of the need to use in Nepal)
६. संक्षिप्त रूपमा विषादीको प्रयोग विधि खुलेको कागजपत्र । (Summary of Intended Use Pattern)
७. वातावरणमा विषादीको बिषालुपना सम्बन्धी विवरण । (Ecotoxicological Data)

८. विषादीको अवशेष विश्लेषण विवरण । (Residue analysis)
९. भारत वा तेश्रो मुलुकमा विषादी पञ्जिकरण गरिएको प्रमाण पत्रको प्रतिलिपी । (Copies of Foreign Registration Certificate)
१०. विषादी आयात/उत्पादन वा किनबेच गर्दा प्रयोग गरिने सूचकपत्र - ३ प्रति । (3 Copies of the Original Label)
११. आयात गरिने विषादीको अनुमोदित सूचकपत्र । (Approved Labels)
१२. मा आयात गरिने विषादीको नेपाली भाषामा तयार गरिएको पर्चा । (Leaf lets in Nepali Language)
१३. मा उत्पादन र संश्लेषण गरिने विषादीको नेपाली भाषामा तयार गरिएको सूचकपत्र र पर्चा । (Labels and Leaf lets in Nepali Language)

विषादी पञ्जिकरण गर्न इन्कार गर्न सक्ने

कुनै विषादी पञ्जिकरण गर्न निवेदन दिने निवेदकले अधिराज्यमा त्यस्तो विषादीको उपयोगको आवश्यकता प्रमाणित गर्न नसकेमा वा कार्यालयको दृष्टिकोणमा त्यस्तो विषादीको उपयोगले मानिस वा पशुपन्छीलाई वा वातावरणमा प्रतिकूल असर पर्ने सम्भावना देखेमा सोको कारण उल्लेख गरी कार्यालयले त्यस्तो विषादीको पञ्जिकरण गर्न इन्कार गर्न सक्नेछ । सम्बन्धित निकायले विषादी पञ्जिकरण गर्न इन्कार गरेको कारण सहितको सूचना निवेदकलाई दिइने छ ।

विषादी पञ्जिकरण खारेज वा निलम्बन गर्न सक्ने

पञ्जिकरण भएको विषादीको निरन्तर प्रयोग अप्रभावकारी ठहरिएमा वा यस्तो विषादीको सामान्य प्रयोगबाट पनि मानिस वा पशुपन्छीलाई वा वातावरणमा प्रतिकूल असर पर्ने सम्भावना भएमा समितिले जुनसुकै समयमा पनि यस्तो विषादीको पञ्जिकरण खारेज गर्न वा कुनै खास खास समय सम्मको लागि निलम्बन गर्न सक्नेछ । यसरी खारेज वा निलम्बन गरिएको सूचना राजपत्रमा प्रकाशित गरिनेछ ।

उजुर गर्न

कुनै विषादी पञ्जिकरण गर्न इन्कार गरेको सूचना प्राप्त गर्ने निवेदकले त्यस्तो निर्णयको पूनरावलोकन गर्न समिति समक्ष लिखित रूपमा निवेदन दिन सक्ने छ र त्यस्तो निवेदनको सम्बन्धमा विषादी समितिले गरेको निर्णय अन्तिम हुनेछ ।

विषादी पैठारीको विवरण पेश गर्नु पर्ने

- विषादी पैठारी गर्न इजाजत प्राप्त प्रत्येक व्यक्ति, संस्था वा निकायले एक आर्थिक वर्षमा पैठारी गरेको विषादी, त्यसको परिमाण र मूल्य समेत उल्लेख गरी समितिले तोकिएको ढाँचामा प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको तीन महिना भित्र वा समितिले माग गरेमा सो भन्दा अगावै कार्यालय समक्ष विवरण पेश गर्नु पर्नेछ । यस प्रकारको विवरणबाट देशमा के कस्तो विषादी कति परिमाणमा खपत भएको भन्ने वारेको जानकारी हासिल हुनेछ र प्राप्त हुने विवरणबाट भावी योजना तर्जुमा गर्न बढी सहयोग मिल्न जाने छ ।
- पैठारी कर्ताले विषादी पैठारीको विवरण नदिएमा यस्तो विषादीको पञ्जिकरण कार्यालयको सिफारिशमा समितिले रद्द गर्न सक्नेछ ।

कन्टेनर र सूचक पत्रको स्वीकृति

- क) कुनै पनि विषादी बिक्री वितरण गर्न चाहने व्यक्ति, संस्था वा निकायले कन्टेनर र सूचक पत्रको स्वीकृतिको लागि कन्टेनर र सूचक पत्रको नमूना समेत संलग्न राखि समितिले तोकिएको ढाँचामा कार्यालय समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ ।
- ख) कार्यालयले स्तर अनुरूप कन्टेनर भए नभएको र सूचक पत्रमा उल्लेख गरिनु पर्ने सबै कुरा उल्लेख भए नभएको यकिन गरी कन्टेनर र सूचक पत्र स्वीकृत गर्नेछ ।

बिक्री वितरण गर्न नहुने

- क) वैज्ञानिक प्रयोग वा अनुसन्धानको प्रयोजनको लागि पैठारी गरिएको विषादी बिक्री वितरण गर्नु हुँदैन ।
- ख) कुनै पनि विषादी कार्यालयबाट स्वीकृत कन्टेनरमा नराखी बिक्री वितरण गर्न हुँदैन ।
- ग) कुनै पनि विषादी कार्यालयबाट स्वीकृत सूचक पत्र नटाँसेको कन्टेनरमा राखि बिक्री वितरण गर्नु हुँदैन ।

५.२ विषादी खुद्रा बिक्रेता, व्यवसायिक प्रयोगकर्ता, संश्लेषणकर्तालाई इजाजत पत्र दिने कार्यविधि इजाजत लिनुपर्ने

वातावरण, जनस्वास्थ्य जस्तो सार्वजनिक चासोको विषयलाई सर्वोपरी हितमा राखि कुनै पनि व्यक्ति, संस्था वा निकायले विषादी बिक्री गर्न, संश्लेषण (Formulation) गर्न वा छर्कने व्यवसाय गर्न चाहेमा विषादी पञ्जिकरण कार्यालयबाट इजाजत पत्र लिनु पर्नेछ ।

इजाजत पत्र:

विषादी व्यवसायमा एकरूपता र सामाज्यस्यता ल्याउने उद्देश्यले कुनै पनि व्यक्ति, संस्था वा निकायले इजाजतपत्र लिन चाहेमा समितिले तोकिएको ढाँचामा विषादीको खुद्रा बिक्रेताको इजाजतपत्रको लागि पाँचसय रुपैयाँ, विषादी छर्कने व्यवसायीको इजाजतपत्रको लागि पाँच हजार रुपैयाँ र विषादी संश्लेषण गर्ने इजाजतपत्रको लागि दश हजार रुपैयाँ समेत संलग्न राखी समिति समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ ।

क. विषादी खुद्रा बिक्रेता इजाजत पत्र

कुनै व्यक्ति, संस्था वा निकायले इजाजत पत्रको लागि निवेदन (अनुसूची २) दिएमा निर्धारण गरेको मापदण्डको कार्यविधिको अधिनमा रही खुद्रा बिक्रेतालाई इजाजत पत्र दिइने छ ।

इजाजत पत्र दिने कार्यविधि

इजाजत पत्र प्राप्त गर्न प्रत्येक पसलको कम्तिमा एकजना (पसल मालिक वा मेनेजर) ले अनिवार्य रूपमा निम्नलिखित काम गर्नु पर्ने हुन्छ ।

- क) जीवनाशक विषादी र विषादीबाट सुरक्षण र विषादी भण्डारण सम्बन्धी लेख, पुस्तिकाहरूमा दिइएको सामाग्री अध्ययन गर्नु पर्नेछ ।
- ख) विषादी सम्बन्धी सुरक्षण र भण्डारण विषयक परीक्षामा उत्तीर्ण हुनु पर्नेछ ।
- ग) विषादी रहेको भवनको निरीक्षण गर्न गराउन र परीक्षामा सामेल हुनको लागि सम्बन्धित कृषि ज्ञान केन्द्रका बाली संरक्षण अधिकृत (विषादी निरीक्षक) कहाँ सम्पर्क गर्नु पर्नेछ ।
- घ) विषादी खुद्रा बिक्रेताहरूसँग विषादी, त्यसको सुरक्षित प्रयोग र भण्डारण बारेमा स्वीकार योग्य स्तरको जानकारी छ भन्ने निधो गर्न विषादी समितिले जीवनाशक विषादी र तिनबाट सुरक्षण र जीवनाशक विषादी भण्डारण बारे

जानकारीहरू सम्बन्धी बेला वेग्लै पुस्तिकाहरूमा दिइएको जानकारीहरूको आधारमा परीक्षा लिने व्यवस्था रहेको छ ।

ड) परीक्षा उत्तीर्ण पश्चात विषादीको सुरक्षित भण्डारण तथा प्रयोग प्रमाणपत्र उपलब्ध गराइने छ । त्यस पश्चात सम्बन्धित जिल्लाको जि.कृ.ज्ञा.के. मा कार्यरत विषादी निरीक्षक (बा.सं.अ.) द्वारा चेकलिष्ट (अनुसूची-५) विषादी गोदाम/पसल निरीक्षण प्रतिवेदन भराई मापदण्ड बमोजिम प्राप्त चेकलिष्टको आधारमा विषादी खुद्रा बिक्रेतालाई विषादी खुद्रा बिक्रेता इजाजत पत्र प्रदान गरिने छ ।

च) विषादीको खुद्रा बिक्रेताको इजाजत पत्रमा उल्लेख भएका शर्त र अवस्थाहरू पालन गर्नु पर्नेछ ।

विषादी खुद्रा बिक्रेताले पालन गर्नुपर्ने शर्तहरू

१. यो इजाजत पत्र स्वीकृत भवन वा गोदाममा राख्नु पर्नेछ र जीवनाशक विषादी ऐन, २०४८ को दफा १३ बमोजिम नियुक्त विषादी निरीक्षक वा विषादी पञ्जिकरण कार्यालयद्वारा अधिकार प्रदत्त अन्य कुनै अधिकृतले खोजेमा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
२. तालिम प्राप्त वा कुशल स्टाफको परिवर्तन हुँदा सोको खबर विषादी पञ्जिकरण कार्यालयलाई अविलम्ब उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
३. जीवनाशक विषादी ऐनको दफा ११ बमोजिम सूचित विषादी वाहेक अन्य विषादी प्रयोग, आयात, निर्यात र उत्पादन गर्न नहुने । सार्वजनिक र जन चासोको विषयमा सर्वसाधारण सवैको जानकारीको लागि पञ्जिकृत विषादीको सूची हरेक पसलमा अनिवार्य रूपमा राख्नु र टाँस गर्नुपर्ने हुन्छ ।
४. विषादी खुद्रा बिक्रेताहरू कृषकहरू र अन्य प्रयोगकर्ताहरूसँग वरोवर सम्पर्कमा रहने गरेकोले, तिनीहरूसँग विषादी सम्बन्धी राय सल्लाह माग्ने गरिन्छ । सही सल्लाह दिनको लागि विषादी बिक्रेता र तिनीहरूका काम गर्नेहरूमा विषादी, त्यसको प्रयोग, फाइदा, बेफाइदाहरू र कृषकहरूले सुरक्षित किसिमबाट यस्ता विषादी प्रयोग गर्न अपनाउनु पर्ने सावधानीहरू सम्बन्धी राम्रो जानकारी हुनु पर्दछ ।

विषादी भण्डार

भण्डार गर्ने सुविधाहरू उपयुक्त हुनुको साथ साथै, पसल अथवा गोदाम घरहरूमा पनि यिनीहरूलाई सुरक्षित पूर्वक राख्नु जरुरी छ । सामानको सुरक्षा तथा अन्य सामानहरूसित समिश्रण र प्रदुषण हुन नदिन रती ठाउँमा कार्यरत कर्मचारी/कामदारहरूको स्वास्थ्यको सुरक्षाको निमित्त यो कार्य अनिवार्य र महत्वपूर्ण छ ।

विषादी सुरक्षित भण्डार सम्बन्धमा निम्न तथ्यहरूमा ध्यान दिनु पर्दछ ।

- विषादी बेचबिखन र खाद्य पदार्थहरू बिक्री हुने दुकान एउटै हुनुहुन्न ।
- विषादी मल, बीउ तथा खेतीका अन्य उपकरणहरूबाट टाढा नै राख्नु पर्दछ र गन्ध तथा पोखिएका विषादीहरूबाट बचाउनु पर्दछ ।
- ज्यादै विषालु विषादीहरू पनि दुकानमा उपलब्ध छन् भने यिनीहरूलाई मात्र विशेष रूपले ताला लगाउन हुने कपवोर्ड अथवा क्याविनेटहरूमा राख्नुपर्दछ । यदि दुकानमा यस प्रकारको व्यवस्था मिलाउन नसकिने अवस्था छ भने, ग्राहक तथा केटाकेटीहरूले नभेट्ने गरी ताला लगाउनु पर्दछ ।
- विषादी चिसो तर सुख्खा र सुर्यको प्रकाश सिधै नपर्ने ठाउँमा राख्नुपर्दछ । ओसको कारणले काठबोर्ड कन्टेनरहरू विग्रन सक्छ तथा कुनै कुनै विषादी ओसको कारणले वेकम्मा पनि हुन सक्छ ।
- न्यानो गरम अवस्थाहरूको कारणले पनि विषादी धेरै विग्रन सक्छ र सुर्यको प्रकाश विषादीहरूमा सिधै पर्नाले यिनीहरूमा टाँसेका लेबलको रंग उड्ने र पढ्न नसकिने हुनसक्छ ।

व्यवस्थापन प्रणाली

कुनै पनि विषादी सुरक्षा कार्यको सामान्य व्यवस्थापन प्रणाली एक अभिन्न अंग हो किनभने स्टोर तथा गोदाममा भएको विषादी बराबर चलाईरहनु पर्ने हुन्छ तथा यसबाट खतराहरू पनि बढी नै हुन्छन् ।

विषादी व्यवस्थापन कार्यक्रममा अपनाउनु पर्ने मुख्य क्षेत्रहरू निम्न अनुसार छन् :

- वट्टा अथवा बिग्रेको भाडामा भएका विषादी कहिले पनि नबेच्ने अथवा वट्टामा टाँसेको लेबल च्यातिएमा रंग उडेको अथवा भिजेको भए यसमा लेखिएको निर्देशिकाहरू पढ्न सकिन्न ।
- लेबल रहित भाडामा राखेर कहिले पनि नबेच्ने अथवा पेय पदार्थ राख्ने गरेको भाडा, खाद्य पदार्थ राख्ने गरेको भाडामा राखेर पनि नबेच्ने ।
- स्टकमा रहेका वोटलहरू अथवा पाकेटहरू फेरवदल गर्ने, धेरै समय अघि देखि स्टोरमा रहेका सामानहरूलाई तख्ताको अगाडी भागमा राख्ने र पहिले बेच्ने (First in & First out) । यो गर्ने गरेमा विषादीहरूको मिति नाच्ने अथवा विषादी वेकम्मा हुने सम्भावना कम हुन्छ ।
- विषादीका पाकेटहरू तख्तामा राम्ररी मिलाएर राख्ने, त्यसमा भएका लेबलहरू देखिने गरी राख्नाले विषादी भिक्दा वा छनौट गर्दा गल्ती हुने सम्भावनाहरू कम हुन्छन् र विषादीहरूलाई चाँग मिलाएर पनि नराख्ने ।
- प्राप्त भएका सबै विषादी रेकर्ड कायम गर्ने, प्राप्त भएको मिति र बेचेको मिति उल्लेख गरी राख्ने ।
- आईपुगेका सबै विषादीका भाँडाहरू राम्ररी निरीक्षण गर्ने र कुनै भाँडो चुहिएको छ वा विक्रो राम्ररी लागेको छ छैन र पाकेटहरू राम्ररी सील गरिएका छन्/छैनन् बारे समय समयमा जाँच गर्ने ।
- कुनै कुनै विषादी विशेष गरी अर्गानोफोस्फेट (Organophosphate) कीटनाशकहरूको विशेष गन्ध हुन्छ र यी कीटनाशकहरू हावा अथवा प्याकेटबाट खुल्ला भएमा अथवा कुहिन थालेमा यस प्रकारको गन्ध आउने गर्दछ । यदि कुनै प्रकारको गन्ध पाईएमा राख्ने गरेको ठाउँको राम्ररी निरीक्षण गर्नुपर्दछ ।
- भण्डार र दुकानलाई सफा सुगन्ध राख्नुपर्छ ।
- यदि कतै चुहिएको वा पोखिएको छ भने तुरुन्तै सफा गर्ने र त्यस ठाउँबाट प्रदुषण पर्दा गर्न नदिने ।
- विषादीको दुकान अथवा स्टोरमा काम गर्दा पुरा वाहुला भएको कमिज र सुरुवाल अथवा पाइन्ट पनि लामै हुनुपर्छ । यदि केहि गरि दुर्घटना परिहालेमा पनि विषादी पोखिएर छालासित सोभै सम्पर्कमा आउँदैन र प्रदुषण हुन पाउँदैन ।
- दुकान अथवा स्टोमा जहिले पनि एक दुई वाल्टिन पानीको प्रबन्ध मिलाई राख्नुपर्छ, केही गरी विषादीहरू पोखिए अथवा चुहिएर रहेको भएमा र पञ्जा नलगाई पुछपाछ गरिएका छन् भने यस्को कारणबाट दुषित भएको (छाला) भागलाई तुरुन्तै सफा गरिनु पर्दछ । यसो गरेमा विषादी सोसेको भएमा पनि कम गरिदिन्छ र विषाक्त हुनबाट पनि बचाउँदछ ।
- स्टोरमा एक वाल्टिन बालुवा वा सुख्खा धुरो तयार राख्नुपर्छ, यदि केहि गरी पोखिएमा ययको सहायताबाट तुरुन्तै सफा गर्न सकिन्छ र अन्य भाँडाहरूसित दुषित हुन सक्ने सम्भावना कम हुनुको साथै दुकान अथवा स्टोरमा कार्यरत अन्य व्यक्तिहरूलाई विषाक्तताबाट बचाउँदछ ।
- दुर्घटनाको समयमा लगाउन सुरक्षात्मक कपडा सदैव तयार अवस्थामा हुनुपर्दछ । (जस्तै कम्तिमा दुई जोर PVC पञ्जाहरू, रबरको बुटहरू, प्लाष्टिकको एप्रोन र फेर्नको लागि एकजोर पुरा लुगा) । आपतकालिन अवस्थामा यदि उपर्युक्त कुनै पनि सामानहरू उपलब्ध हुन सकेन भने हात, पैतला छोप्नको लागि प्लाष्टिकका थैलीहरू प्रयोग गर्ने र खुट्टा बचाउनको लागि कम्मरमा बोरा कस्ने ।

- पोखेका विषादीहरू सफा गर्न सावेल, कुचो उपलब्ध हुनुपर्छ र पोखेको सफा गरेपछि राख्नको लागि एउटा ड्रम अथवा केही वाल्टिनहरू, वाक्लो प्लाष्टिकका थैलीहरू समेत उपयुक्त ठाउँमा राखि राख्नुपर्छ ।

(ख) विषादी छर्कने व्यवसायी इजाजत पत्र

- क) कुनै व्यक्ति, संस्था वा निकायले व्यावसायिक रूपमा विषादी छर्कनको लागि निवेदन (अनुसूची-३) दिएमा समितिले विषादी प्रयोगका सम्बन्धमा चेक लिष्टमा निर्धारण गरेको मापदण्डका अधिनमा रही तत् सम्बन्धमा आवश्यक जाँचबुझ गरी इजाजत पत्र दिन उपयुक्त देखेमा कार्यालयले तोकेको ढाँचामा विषादी छर्कने व्यवसायीको इजाजत पत्र दिन सक्नेछ ।
- ख) विषादी छर्कने व्यवसायीले इजाजत पत्रमा उल्लेख भएका शर्त र अवस्थाहरू पालन गर्नु पर्नेछ ।

(ग) विषादी संश्लेषण इजाजत पत्र

- क) कुनै व्यक्ति, संस्था वा निकायले विषादी संश्लेषण गर्न निवेदन (अनुसूची-४) दिएमा विषादी संश्लेषणका सम्बन्धमा चेक लिष्टमा निर्धारण गरेको मापदण्डको अधिनमा रही इजाजत पत्र दिन उपयुक्त देखेमा समितिले तोकेको ढाँचामा विषादी संश्लेषण कर्तालाई इजाजत पत्र दिन सकिने छ ।
- ख) विषादी संश्लेषणकर्ताले इजाजत पत्रमा उल्लेख भएका शर्त र अवस्थाहरू पालना गर्नु पर्दछ ।

(घ) इजाजत पत्रको मान्यताको अवधि र नवीकरण

जीवनाशक विषादीको नियमावली बमोजिम प्रदान गरिएको इजाजतपत्रको मान्यताको अवधि तीन वर्षको हुनेछ । इजाजतपत्रको अवधि समाप्त भएको मितिले पैंतिस दिनभित्र नवीकरण दस्तुर बापत विषादीको खुद्रा बिक्रेताको इजाजतपत्रको लागि दुईसय रुपैयाँ, विषादी छर्कने व्यवसायीको इजाजतपत्रको लागि एक हजार रुपैयाँ र विषादी संश्लेषण गर्ने इजाजतपत्रको लागि दुई हजार रुपैयाँ संलग्न गरी नवीकरणको लागि समिति समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ । म्याद समाप्त भएको मितिले तीस दिनभित्र इजाजतपत्रको नवीकरण गर्न आएमा विलम्ब शुल्क बापत विषादी खुद्रा बिक्रेताको इजाजतपत्रको लागि थप तीन सय रुपैयाँ, विषादी छर्कने व्यवसायीको इजाजतपत्रको लागि थप एक हजार पाँच सय रुपैयाँ र विषादी संश्लेषण गर्ने इजाजतपत्रको लागि थप तीन हजार रुपैयाँ लिई नवीकरण गरिदिनु पर्नेछ । यसरी नवीकरण गरिएको इजाजतपत्रको मान्यताको अवधि दुई वर्षको हुनेछ । अवधिभित्र नवीकरण नगराइएका इजाजतपत्र स्वतः रद्द हुनेछन् ।

(ङ) इजाजत पत्र रद्द गर्न सकिने

विषादी समितिले इजाजत पत्र रद्द गर्न सक्नेछ, यदि,

- क) उपयोग गरिएको भवनमा भण्डारण र सुरक्षा सम्बन्धी प्रावधानहरू आवश्यकता अनुरूप नभएमा,
- ख) विषादीबाट सुरक्षण बारेमा स्तरयुक्त आवश्यक जानकारी राख्ने मध्ये कोही पनि नभएमा
- ग) भण्डारणमा लेबल नलगाएको वा पञ्जिकृत नगरेको विषादी भएमा
- घ) विषादी सुरक्षण र सञ्चालन कार्यविधि असुरक्षित भएमा,
- ङ) अपर्याप्त वा भुठो रेकर्ड भएको प्रमाणित भएमा
- च) विषादी व्यावसायिक प्रयोगकर्ता र विषादी संश्लेषण कर्ताले विषादी समितिले निर्धारण गरेको अनुरूप पूर्वाधार र अन्य कार्यहरू पुरा नभएमा ।

५.३ विषादी खुद्रा विक्रेता इजाजतपत्र, सुरक्षित विक्री वितरण, भण्डारण एवं प्रयोग संचालन कार्यविधि, २०७१

विषादी खुद्रा विक्रेता इजाजत पत्र, सुरक्षित विक्री वितरण, भण्डारण एवम् प्रयोग संचालन कार्यविधि २०७१

पृष्ठभूमि

विषादीको आयात, निर्यात, उत्पादन, खुद्रा विक्री वितरण, विषादी छर्कने र संश्लेषणका लागि गरिने पञ्जिकरण तथा इजाजत पत्र प्रदानको विषय एक संवेदनशिल विषय हो । विषादीको दुरुपयोग व्यवस्थापन गर्नका लागि सरोकारवाला निकायलाई थप जिम्मेवार र दक्ष बनाउनु जरुरी छ । विभिन्न समयमा गरिएको अध्ययन तथा सर्भेक्षणले विषादी प्रयोग सम्बन्धि सल्लाह र सिफारीसमा विषादी खुद्रा विक्रेताको भूमिका अग्रणी रहको छ । कृषकको पहुँच प्राविधिक भन्दा पनि सजिलै विषादी खुद्रा विक्रेता संग हुने हुँदा विषादीको समुचित र सुरक्षित प्रयोगको लागि विषादी खुद्रा विक्रेतालाई थप प्राविधिक ज्ञान दिनु पर्ने आवश्यकता छ । हाल भईरहेको ३ दिनको खुद्रा विक्रेता तालिमले विषादी व्यवस्थापनका सम्पूर्ण विषयहरु लाई समेट्न नसक्नेहुदा यो कार्यविधि तयार गरि नयाँ र अति आवश्यक विषय वस्तु तयार गरि तालिम अवधि ६ दिन कायम गरिएको छ । द्रुत विषादी अवशेष विश्लेषणबाट प्राप्त नतिजा हेर्दा कृषकले विषादी प्रयोग पश्चात परखनु पर्ने समय अवधि वारेमा विक्रेताहरु पनि अनभिज्ञ रहेको समस्यालाई सम्बोधन गर्न यो कार्यविधि तयार गरिएको छ । यस कार्यविधिको कार्यान्वयनले विषादी विक्री वितरण गर्ने व्यक्ति, संस्था वा निकायको विषादीको सुरक्षित विक्री वितरण, भण्डारण एवम् प्रयोग संबन्धि क्षमता अभिवृद्धि गर्नुका साथै खुद्राविक्रेता इजाजत पत्र प्रदान गर्ने कार्य थप मर्यादित र व्यवस्थित हुनेछ । विषादी व्यवस्थापनमा विषादी खुद्राविक्रेताको भूमिका महत्वपूर्ण हुने हुँदा विषादी विक्रेतालाई थप उत्तरदायी र जिम्मेवार बनाउनु नितान्त जरुरी भएकोले विषादीको न्यायोचित एवम् प्रभावकारी प्रयोग भई वातावरण र जनस्वास्थ्यमा पर्ने नकारात्मक असरलाई न्यूनीकरण गर्न सहयोग पुग्ने हुँदा जीवनाशक विषादी ऐन २०४८, जीवनाशक विषादी नियमावली २०५०(पहिलो संशोधन २०६४) अनुसार विषादी विक्री वितरण लाई थप व्यवस्थित बनाउन र विषादी व्यवस्थापन कार्यलाई प्रभावकारी ढङ्गबाट कार्यान्वयन गर्नको लागि यस विषादी खुद्रा विक्रेता इजाजत पत्र, सुरक्षित विक्री वितरण, भण्डारण एवम् प्रयोग संचालन कार्यविधि २०७१ जारी गरिएको छ ।

परिच्छेद १ प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ** (१) यो कार्यविधिको नाम “विषादी खुद्रा विक्रेता इजाजत पत्र, सुरक्षित विक्री वितरण, भण्डारण एवम् प्रयोग संचालन कार्यविधि, २०७१” रहेको छ ।

(२) यो कार्यविधि कृषि विकास मन्त्रालयबाट स्वीकृत भएको मितिबाट लागु हुनेछ ।

२. **परिभाषा:** विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा :

(क). “ ऐन ” भन्नाले जीवनाशक विषादी ऐन २०४८ सम्भन्नु पर्छ ।

(ख) “विषादी ” भन्नाले विरु, विरुवा, रुख, पशु, पंछी आदिमा लाग्ने घातक किटाणुहरु नाश गर्न प्रयोग गरिने जीवनाशक विषादी (पेस्टीसाइड्स) सम्भन्नु पर्छ ।

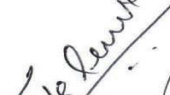
(ग) “निरीक्षक ” भन्नाले ऐनको दफा १३ बमोजिम नियुक्ति विषादी निरीक्षक सम्भन्नु पर्छ ।

३. **उद्देश्य :** यस कार्यविधिको उद्देश्य देहाय बमोजिम रहेको छ :

(क) विद्यमान विषादी खुद्रा विक्रेता इजाजत पत्र प्रदान गर्ने प्रक्यालाई परिमार्जित गर्ने

(ख) विषादी खुद्रा विक्रेताको क्षमता अभिवृद्धिका लागि सहयोग गर्ने

(ग) विषादी खुद्रा विक्रेतालाई विषादि व्यवस्थापनमा थप जिम्मेवार बनाउन सहयो गर्ने

परिच्छेद २

कार्यक्रम संचालन प्रकृया

४. सञ्चालन प्रक्रिया : यस कार्यक्रम देहाय बमोजिम सञ्चालन गरिनेछ :

(क) विषादी खुद्रा विक्रेता इजाजत पत्रको लागि तालिम अवधि ६ दिनको हुनेछ। प्रत्येक दिन ४ कक्षाका दरले जम्मा २४ कक्षा संचालन हुनेछ। तालिमको पाठ्यक्रम अनुसूचि - १ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ।

(ख) विषादी खुद्रा विक्रेता इजाजत पत्र लिन चाहने व्यक्ति, संस्था वा निकायले सम्बन्धित जिल्लाको जिल्ला कृषि विकास कार्यालयमा निवेदन, नागरिकताको फोटोकपि सहित आफ्नो विवरण शैक्षिक योग्यता खुलाई बुझाउनु पर्नेछ। इजाजत पत्र लिन चाहने व्यक्ती अग्रेजी राम्रो संग पढ्न सक्ने हुनु पर्नेछ। विषादी निरीक्षकले निवेदन उपर जाचबुझ गरि उपयुक्त उम्मेदवार देखेमा तालिममा सहभागी गराउनेछ। यदि निवेदक अनुपयुक्त भएमा सोको कारण लेखी निवेदक लाई जानकारी दिईने छ।

(ग) सम्बन्धित जिल्लाको विषादी निरीक्षकको संयोजकत्वमा जिल्ला कृषि विकास कार्यालयले तालिम संचालन गर्नु पर्नेछ।

(घ) तालिममा सहभागी सख्या २० देखि अधिकतम् २५ जना हुनुपर्ने छ। यदि एक जिल्लामा सो भन्दा कम भएमा छिमेकी जिल्लाका विषादी खुद्रा विक्रेतालाई पनि समावेश गर्न सकिने छ।

(ङ) इजाजत पत्र प्राप्त गर्नका लागि निवेदक व्यक्ति अनिवार्य रुपमा तालिम अवधिभर तालिममा सहभागी भई तालिम पश्चात लिईने परीक्षामा उत्तिर्ण हुनुपर्नेछ। उत्तिर्ण हुनलाई पूर्णाङ्क १०० मा ४० प्राप्ताङ्क हुनु पर्नेछ।

(च) परीक्षाको लागि प्रश्नपत्र विषादी पंजिकरण का वाली संरक्षण अधिकृतले तयार गरि विषादी रजिष्टारको स्विकृतीमा सिलबन्दी सहित जिल्लामा पठाउने र जाच पछि तुरुन्त सम्बन्धित जिल्लाको विषादी निरीक्षकले सिलबन्दी गरि विषादी पंजिकरण तथा व्यवस्थापन शाखामा पठाउनु पर्नेछ। प्रश्नपत्रको जाच विषादी पंजिकरणको जिम्मेवार अधिकृतले गर्नेछ। आवश्यकता अनुसार समयानुकुल प्रश्नपत्रमा परिमार्जन हुदै जाने छ।

(छ) विषादी खुद्रा विक्रेता ले विषादी विक्री वितरण गर्दा अनिवार्य रुपमा पर्खनु पर्ने अवधि विषादी को वट्टा वा अनुसूची - २ मा निर्धारित पर्चामा उल्लेख गर्नु पर्नेछ।

(ज) विषादी खुद्रा विक्रेता को इजाजत पत्र प्राप्त गरि विषादी कारोवार गरिरहेका विक्रेताको हकमा क्षमता अभिवृद्धि गर्नका लागि माग र आवश्यकताको आधारमा ३ दिनको पुर्नताजगी तालिम कार्यक्रममा राखी अनुसूची - ३, अनुसूची - ४, को तालिम तालिका अनुसार संचालन गर्न सकिनेछ। विषादी कारोवारमा ५ वर्ष पुगेका खुद्रा विक्रेतालाई अनिवार्य रुपमा तालिममा सहभागि हुने व्यवस्था विषादी निरीक्षकले गर्नु पर्नेछ। सहभागि लाई प्रमाण पत्र जिल्ला कृषि विकास कार्यालयले प्रदान गर्नेछ।

(ज) तालिममा समावेश हुने सहभागिलाई तालिम भत्ता एवम् भ्रमण खर्च को व्यवस्था हुने छैन।

(भ) तालिम संयोजक, प्रशिक्षक भत्ता, स्टेसनरी खर्च, खाजा खर्च प्रचलित नर्मस अनुसार हुनेछ ।

(ज) तालिमको लागि प्रशिक्षक आवश्यक भएको खण्डमा छिमेकी जिल्लाको विषादी निरीक्षक वा क्षेत्रीय वाली संरक्षण प्रयोगशालाको वाली संरक्षण अधिकृतलाई प्रशिक्षकको रूपमा लिन सकिनेछ ।

(ट) प्रश्नपत्र (पुर्णाङ्क १००) तयार गर्दा रु ५०० र उत्तर पुस्तिका परीक्षण प्रति पुस्तिका रु २५ का दरले रहने छ ।

परिच्छेद - ३

विविध

५. अनुगमन / मुल्याङ्कन :

कार्यक्रमको जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, क्षेत्रीय कृषि निर्देशनालय, विषादि पञ्जिकरण तथा व्यवस्थापन शाखा एवम वाली संरक्षण निर्देशनालयबाट अनुगमन मुल्याङ्कन हुन सक्नेछ । अनुगमन प्रतिवेदनको एक प्रति विषादी पञ्जिकरण तथा व्यवस्थापन शाखामा अभिलेखको लागि दिनु पर्नेछ ।

६. बाधा अडकाउ फुकाउ

यो कार्यविधि कार्यान्वयनको क्रममा पर्न आएका बाधा अडकाउहरु ऐन अनुसार गठन भएको प्राविधिक उप-समीतिले फुकाउन सक्नेछ ।

७. संशोधन र खारेजी

यो कार्यविधिमा नेपाल सरकारले आवश्यकता अनुसार संशोधन र खारेजी गर्न सक्नेछ ।

अनुसुचि १

(दफा ४को खण्ड क संग संबन्धित)

तालिम तालिका

क्र स	समय	विषयवस्तु	कैफियत
१ (पहिलो दिन)	१०:०० -१०:३०	नाम दर्ता/कार्यक्रम बारे जानकारी	
	१०:३०-१२:००	विषादी बारे जानकारी (परिभाषा, विश्व र नेपालमा यसको इतिहास)	
	१२:००-१:३०	जीवनाशक विषादी ऐन, २०४८	
	१:३० -२:००	खाजा चिया	
	२:००-३:३०	जीवनाशक विषादी नियमावली र विषादी व्यवस्थापन सम्बन्धि निर्देशिका २०७०	
	३:३० -५ :००	जीवनाशक विषादी र तिनका प्रकार	
२ (दोस्रो दिन)	१०:००-११:३०	विषादीको विघालुपन र यसका आधारमा विषादीको वर्गिकरण	WHO classification and LD 50

	११:३० -१:००	नेपालमा पंजिकृत विषादी विवरण र प्रतिबन्धित विषादी बारे जानकारी	
	१:०० -१:३०	खाजा चिया	
	१:३० -३:००	विषादी खुद्राविक्रेता, व्यावसायिक प्रयोगकर्ता, सश्लेषणकर्तालाई इजाजत पत्र दिने कार्यविधि	
	३:०० -४:३०	विषादीको संश्लेषण, विषादी प्रयोग बारे जानकारी	
३ तेस्रो दिन	१०:०० -११:३०	विषादीको सूचक पत्रासंकेत र शब्दहरु। प्राविधिक नाम, व्यापारीक नाम, विघालुपना, सावधानि	
	११:३० - १:००	विषादी र बातावरण। Bio accumulation, Bio magnification, Effect on tropic level and food chain)	
	१:०० -१ :३०	खाजा चिया	
	१:३० - ४:३०	विषादी खुद्रा विक्रेता पसलमा भ्रमण र अवस्थाको बारेमा प्रयोगात्मक अभ्यास (अनुसुचि ४)	
४ चौथो दिन	१०:००-११:३०	बाली उपचार शिविर आवश्यकता, संचालन प्रक्रिया र विकास क्रम	
	११:३० -१:००	रोगको क्षति पहिचान र व्यवस्थापन	
	१:०० -१:३०	खाजा	
	१:३० -३:००	हानिकारक किराको क्षति पहिचान र व्यवस्थापन	
	३:०० -४:३०	एकिकृत शत्रुजिव व्यवस्थापन	
५ पाचौ दिन	१०:००-११:३०	विषादी खुद्रा विक्रेताको लागि सुरक्षा, सुरक्षित विक्री वितरण, प्रयोग र भण्डारण	
	११:३० -१:००	जैविक विषादी को प्रयोग विधि, भण्डारण र शत्रुजीव व्यवस्थापन	
	१:०० -१:३०	खाजा	
	१:३० -३:००	विषादीको दुरुपयोग र दुरुपयोग व्यवस्थापनमा, पर्खने समयको अवलम्बन एवम सरोकार निकायको भूमिका	
	३:०० -४:३०	विषादीजन्य दुर्घटना र तिनबाट बच्ने उपायहरु	
६ छैटौ दिन	१०:००-११:३०	लाभदायक किरामा विषादीको असर (शुष्म जिवाणु, मौरी, परागसेचित कीरा आदिमा)	
	११:३० -१:००	विष लागेको लक्षण र प्राथमिक उपचार	
	१:०० -१:३०	खाजा	
	१:३० -३:००	Date expiry pesticide disposal technique	
	३:००-४:३०	परिक्षा संचालन र कार्यक्रम समापन	

अनुसुचि २

(दफा ४ को खण्ड च संग संबन्धित)

विषादी खुद्रा विक्रेताले विषादी संगै कृषकलाई दिनु पर्ने पर्चाको नमूना

क्र स	विवरण
१	विषादीको व्यापारी नाम :
२	प्रभावकारी हुने कुन रोग, कीरा वा भारपात
३	प्रयोग मात्रा र प्रयोग विधि:
४	पखनु पर्ने समय :
५	अन्य

अनुसुचि ३

(दफा ४ को खण्ड छ संग संबन्धित)

पुनर्ताजगी तालिम तालिका

क्र स	समय	विषयवस्तु	कैफियत
१ (पहिलो दिन)	१०:०० -१०:३०	नाम दर्ता/कार्यक्रम वारे जानकारी (खुद्रा विक्रेताको समस्या संकलन)	
	१०:३०-१२:००	जीवनाशक विषादी ऐन, २०४८ जीवनाशक विषादी नियमावली र विषादी व्यवस्थापन सम्बन्धि निर्देशिका २०७०	
	१२:००-१:३०	जीवनाशक विषादी र तिनका प्रकार	
	१:३० -२:००	खाजा चिया	
	२:००-३:३०	विषादीको विघालुपन र यसका आधारमा विषादीको वर्गिकरण	WHO classification and LD 50
	३:३० -५ :००	विषादी र ब्रानावरण ।Bio accumulation, Bio magnification, Effect on trophic level and food chain)	
२ (दोस्रो दिन)	१०:००-११:३०	विषादी विक्रेताको समस्यामा आधारित व्यवस्थापन	
	११:३० -१:००	वासी उपचार शिविर परिचय, महत्व, संचालन प्रक्रिया र विकास क्रम	
	१:०० -१:३०	खाजा चिया	
	१:३० -३:००	रोग किराको क्षति पहिचान र व्यवस्थापन	
	३:०० -४:३०	विषादी व्यवस्थापनमा एग्रोभेटको जिम्मेवारी र भूमिका	

Handwritten signatures and initials of the organizers and participants.

३	तेस्रो दिन	१०:०० - ११:३०	विषादीको सूचक पत्र(संकेत र शब्दहरु) प्राविधिक नाम, व्यापारीक नाम, विषालुपना, सावधानि	
		११:३० - १:००	जैविक विषादी को प्रयोग विधि, भण्डारण र एकिकृत शत्रुजिव व्यवस्थापन	
		१:०० - १ :३०	खाजा चिया	
		१:३० - ३:००	लाभदायक किरामा विषादीको असर (शुक्म जिवाणु, मौरी, परागसेचित कीरा आदिमा)	
		३:०० - ४:३०	Date expiry pesticide disposal technique	
		४:३०-५:००	कार्यक्रम समापन र प्रमाण पत्र वितरण	

अनुसुचि ४

(दफा ४ को खण्ड छ संग संबन्धित)

विषादी खुद्रा विक्रेता तालिमको लागि प्रयोगात्मक अभ्यास तालिका

क्र स	विवरण / विषयवस्तु	विधि तरिका	कैफियत
१	खुद्रा विक्रेताको इजाजत पत्र र पत्रमा उल्लेखित शर्त तथा नविकरण	सहभागिलाई देखाउने	
२	विक्रेताको अवस्था	केश अध्ययन, छलफल	उपकरण देखाइ चिनाउने र कार्यवारेमा जानकारी गराउने
३	विक्रेताको अनुभव	सहभागित्मक छलफल	विषादी बिक्री गर्दा भोग्नु पर्ने समस्याहरु,
४	कृषकलाई दिइने परामर्श तथा लिइने पृष्ठपोषण	सहभागित्मक छलफल	निरिक्षण एवम् अनुभव आदान प्रदान
५	पसलको निरिक्षण	अवलोकन	विषादी कसरी राखिएको छ? विधि ठीक छ की छैन? के के कुरामा सुधार गर्नुपर्ने छ ?
६	विषादीको Formulation मा आधारित वर्गिकरण	समूह अभ्यास	विभिन्न Formulation का विषादी देखाई अभ्यास गराउने
७	विषादीका प्रकार	समूह अभ्यास	प्रयोग को आधारमा वर्गिकरण गर्न लगाउने
८	विषादीको सूचक पत्र	सम्पूर्ण संकेत एवम् पर्चा हेर्न लगाई संकेतको जानकारी दिलाउने	व्यापारीक नाम, सामान्य नाम, संकेत (रातो, पहेलो निलो हरियो) प्रयोग विधि,सावधानीका संकेतहरु
९	जैविक विषादी र यसको भण्डारण	अवलोकन, छलफल	भण्डारणको अवस्था मूल्याङ्कन
१०	म्याद नाघेका विषादीको व्यवस्थापन	अवलोकन, छलफल	व्यापारीको अनुभव र तौरतरिका जानकारी लिने
११	पसलको सम्पूर्ण निरिक्षण	अभ्यास, छलफल र प्रस्तुती	प्रत्येक सहभागिलाई निरिक्षण का कममा देखिएका राम्रा तराम्रा पक्षको मूल्याङ्कन गराई के के मा सुधार गर्नु पर्ने छ समूह अभ्यास र प्रस्तुतिकरण गर्न लगाउने

नेपाल सरकार (मन्त्रीस्तरीय) को निर्णय

जीवनाशक विषादी ऐन २०४८ को दफा ७ अनुसार विषादी पञ्जिकरण (दर्ता गर्ने निकायको स्थपना र ऐनको दफा १३ अनुसार विषादी निरीक्षकको नियुक्ति गर्नुपर्ने व्यवस्था भएकोमा नेपाल सरकार (मन्त्रीस्तर) को मिति २०७५/०८/०२ को निर्णयले प्लाण्ट क्वारेन्टाइन एवं विषादी व्यवस्थापन केन्द्रलाई विषादी पञ्जिकरण (दर्ता गर्ने निकाय र कृषि ज्ञान केन्द्रमा कार्यरत बाली संरक्षण अधिकृत (रा.प.तृ.प्रा.) लाई विषादी निरीक्षक वा सो जिल्लामा नभएमा छिमेकी जिल्लाको कृषि ज्ञान केन्द्रमा कार्यरत बाली संरक्षण अधिकृत (रा.प.तृ.प्रा.) लाई विषादी निरीक्षक तोकेको छ । सो सम्बन्धीका कार्य गर्नमा आवश्यक सहयोगको लागि प्लाण्ट क्वारेन्टाइन एवं विषादी व्यवस्थापन केन्द्रले सातवटै प्रदेशमा रहेका भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयलाई मिति २०७५/०८/१८ को पत्रद्वारा अनुरोध गरिसकेको छ र सोहि अनुरूप काम हुँदै आईरहेको छ ।

५.४ जीवनाशक विषादी नियमावली, २०५० को संशोधन २०६४

जीवनाशक विषादी नियमावली, २०५० लाई समयानुकूल परिमार्जन वा संशोधन गर्दै लैजाने क्रममा विषादी समितिको शिफारिसमा नेपाल सरकारबाट संशोधन गरी जीवनाशक विषादी (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०६४ जारी गरेको र सोको सूचना नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन हुने प्रकृत्यामा छ । सो संशोधनमा निम्न अनुसार संशोधित व्यवस्था गरेको छ ।

जीवनाशक विषादी नियमावली, २०५० संशोधन व्यवस्था, २०६४

क्र. सं.	विवरण	नयाँ		नवीकरण ३५ दिनभित्र र थप ३० दिनभित्र विलम्ब दस्तुर सहित		
		दस्तुर रु.	मान्यता अवधि	दस्तुर रु.	विलम्ब दस्तुर	मान्यत अवधि
१.	पञ्जिकरण प्रमाणपत्र	१०००/-	५ वर्ष			
२.	विषादी खुद्रा बिक्रेता इजाजत पत्र	५००/-	३ वर्ष	२००/-	३००/-	२ वर्ष
३.	विषादी छर्कने व्यवसायी इजाजत पत्र	५०००/-	३ वर्ष	१०००/-	१५००/-	२ वर्ष
४.	विषादी संस्लेषण गर्ने इजाजत पत्र	१००००/-	३ वर्ष	२०००/-	३०००/-	२ वर्ष

५.५ विरुवा स्वस्थताको प्रमाणपत्र प्रदान गर्ने कार्यविधि

विरुवा र विरुवाजन्य वस्तुहरूको निर्यातसँगै हानीकारक रोग, कीरा तथा भारपातयुक्त वस्तुहरू विस्तार नहुन भनेर अन्तर्राष्ट्रिय बाली संरक्षण महासन्धि र विरुवा संरक्षण ऐन, २०६४ र ऐ. नियमावली २०६६ ले गरेको व्यवस्था अनुसार निर्यात गरिन लागेका वस्तुहरूको तिनीहरूको स्वस्थता परिक्षण गरी स्वस्थ पाईएमा विरुवा स्वस्थताको प्रमाणपत्र प्रदान गरिने गरिन्छ ।

संचालन कार्यविधि

- निर्यात कर्ताले आफूले निर्यात गर्न लागेको वस्तुहरू सम्बन्धमा निम्न कागजातहरू पेश गर्नुपर्छ ।
- विरुवा संरक्षण नियमावली, २०६६ को अनुसूची-१० बमोजिमको आवेदन फारम ।
- निर्यात गर्ने देशको आयात इजाजत पत्र वा मांग गरिएको आधिकारिक कागजपत्र ।

- विरुवाको उत्पत्ति (Origin of Consignment) सम्बन्धी प्रमाण ।
- वन जन्यवस्तुको हकमा वनको छुटपूजी संलग्न ।
- अनुसन्धान सामग्रीको हकमा जुन देशमा लानु पर्ने हो त्यस देशको अनुसन्धान संस्थाले सो सामग्री ल्याउन दिएको अनुमति वा सम्झौता पत्र ।
 - निर्यात कर्ताले उपरोक्त कागजातहरू संलग्न गरी आवेदन पत्र रुजु गराउनु पर्छ ।
 - निर्यात गरिने वस्तुको स्थलगत निरीक्षण वा नमुना जाँच गराउनु पर्दछ ।
 - वस्तुको अवस्था र आयात कर्ताको माग अनुसार गर्नु पर्ने प्राविधिक परिक्षणहरू गर्ने ।
 - प्राविधिक परिक्षणका लागि चेकपोष्टले आवश्यक देखेमा क्षेत्रीय बाली संरक्षण प्रयोगशाला वा अन्य निकायहरूको समेत सहयोग लिएर गर्न सकिन्छ ।
 - सामान्य संक्रमणयुक्त वस्तु फेला परेमा उपचार गर्ने र वस्तु स्वस्थ भएमा मात्र विरुवा स्वस्थताको प्रमाणपत्र प्रदान गर्ने ।

लाग्ने दस्तुर

- विरुवा स्वस्थताको प्रमाणपत्र शुल्क रु.१००।- मात्र ।
- उपचार खर्च निर्यातकर्ताले आफै व्यहोर्ने ।

५.६ आयात इजाजत पत्र प्रदान

नेपालको कृषि विकासमा आयातित श्रोतहरूको निकै उच्च स्थान छ । तर श्रोत आयात गर्दा आर्थिक महत्वका रोग, कीराले प्रवेश नपाउन भन्नाका लागि राज्यले आफ्नो र सम्बन्धित राष्ट्रहरूको पेष्ट स्थितिको आधारमा क्वारेन्टाइन पेष्ट तोकेको हुन्छ । नविन रोग, कीरा तथा फारपात प्रवेशको खतरा हेरी आयात गरिन लागेका वस्तुको लागि विरुवा संरक्षण ऐन २०६४ र नियमावली २०६६ को परिधिमा रही आयात इजाजत पत्र प्रदान गरिन्छ ।

कार्यविधि

- आयातकर्ताले आफूले आयातगर्न लागेको वस्तुहरू सम्बन्धमा निम्न कागजातहरू पेश गर्नु पर्छ ।

आयात पूर्व इजाजत पत्र लिनको लागि

- विरुवा संरक्षण नियमावली, २०६६ को अनुसूची-१ बमोजिमको आवेदन फारम भर्ने ।
- आवेदन साथ जुन देशबाट निर्यात गर्ने हो त्यस देशको Invoice समावेश गर्ने ।
- आयात गर्दा निर्यातित देशको विरुवा स्वस्थता प्रमाण पत्र (Phytosanitary Certificate) पेश गर्ने ।

प्रवेश सीमा नाकामा वस्तु ल्याई सकेको खण्डमा

- विरुवा संरक्षण नियमावली, २०६६ को अनुसूची-३ बमोजिमको Declaration फारम भर्ने
- निर्यातित देशको विरुवा स्वस्थता प्रमाण पत्र -Phytosanitary Certificate) पेश गर्ने ।
- उपरोक्त कागजातहरू संलग्न गरी आवेदन पत्र रुजु गराउने ।
- आयात कर्ताले आफूले आयात गर्न चाहेको वस्तुको विवरण खोली गरेको निवेदन उपर जोखिम मूल्याङ्कन गरी नियमानुसार आयात इजाजत पत्र प्रदान गर्ने ।
- आयातित वस्तुहरू प्रवेश नाकामा परिक्षण र आवश्यक देखिएमा उपचार गरी आयात गर्न दिइन्छ वा जफत गरी नष्ट गर्न सकिन्छ ।

लाग्ने दस्तुर

- आयात दस्तुर रु. २००१- मात्र ।

५.७ पोष्ट इण्ट्र सर्भे:

प्लाण्ट क्वारेन्टाइनले दिएको आयात इजाजत पत्र मार्फत प्रसारणका लागि भित्रिएका बीउ, विरुवा, कलमी आदि लगाईएका स्थानहरूमा गई पेष्ट सर्भे गरी आयातित वस्तुहरूबाट नयाँ रोग, कीरा, भारपातको प्रवेशले कृषि पर्यावरणमा परेका असर अनुगमन गरी सूचना संकलन गर्ने कार्य गरिन्छ ।

कार्य संचालन विधि

- आयात गरिएका बीउ, विरुवाहरू लगाईएका स्थानमा गई पेष्ट सर्भे गर्ने ।
- नेपाल सरकारले विशेष कार्यक्रमका लागि आयात गरेको बोट विरुवाहरू लगाईएका स्थलहरूमा निगरानीपूर्वक सर्भे गर्ने ।
- आवश्यकता अनुसार प्रयोगशाला परिक्षण गर्ने र अन्य निकायहरूको समेत सहयोग लिई समस्या पहिचान गर्ने ।
- प्राविधिक रिपोर्ट तयार गरी अद्यावधिक गर्ने ।
- नयाँ समस्या देखिएमा निदान गरी हाल्ले ।
- कार्यालयले आयातित बीउ, विरुवाहरूमा रोग, कीराको अवस्था बारे जानकारी लिन चाहेमा Post Entry Survey गराउने दायित्व पैठारी कर्ताको हुनेछ ।

५.८ आयात निर्यात हुने वस्तुहरूका अभिलेख अद्यावधिक

निर्यातजन्य वस्तुहरूको व्यवसायिक अतिलाई प्रोत्साहित गर्न देशको कृषि/वनजन्य वस्तुहरूको आयात-निर्यात परिणाम कृषि व्यवसायी/उद्यमी एवं विशेषज्ञहरू र नीति निर्माण कर्ताहरूलाई सुसूचीत गर्न अभिलेख अद्यावधिक गरिन्छ ।

कार्य संचालन विधि

- आयात निर्यात भैरहेका वस्तुहरू रेकर्ड राखि वार्षिक प्रतिवेदन प्रकाशन गर्ने ।

५.९ प्लाण्ट क्वारेन्टाइन कार्यालयहरूको कार्यविधि

१. आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्र भई रहेका विरुवा तथा विरुवाजन्य वस्तुहरूको प्रवेश र निकासीमा प्लाण्ट क्वारेन्टाइन प्रकृया अवलम्बन गर्ने गराउने ।
२. प्लाण्ट क्वारेन्टाइन कार्यालय नरहेको तर व्यापार भई रहेका नाकाको पहिचान गरी आवश्यकतानुसार मोबाईल क्वारेन्टाइन चेकपोष्ट खडा गरी कार्य गर्ने गराउने ।
३. सम्बन्धित अन्य निकायहरूसँग समन्वय कायम राखि प्लाण्ट क्वारेन्टाइन कार्यक्रम प्रभावकारी रूपले सञ्चालन गर्ने गराउने ।
४. प्लाण्ट क्वारेन्टाइन सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने गराउने ।
५. आवश्यकतानुसार प्रयोगशालाहरूसँग समन्वय गरी पेष्ट पहिचान तथा निदान गर्ने गराउने ।
६. विरुवा स्वस्थताको प्रमाणपत्र तथा आयात इजाजत पत्र प्रदान गर्ने गराउने ।
७. पोष्ट इण्ट्र सर्भे गर्ने गराउने ।
८. अन्तरक्रिया बैठक गर्ने गराउने ।
९. आयात निर्यात हुने वस्तुहरूको अभिलेख अद्यावधिक गर्ने गराउने ।
१०. आन्तरिक प्लाण्ट क्वारेन्टाइन कार्यक्रम संचालन गर्ने गराउने ।

जीवनाशक विषादी व्यवस्थापन ऐन, २०७६

प्रमाणीकरण मिति

२०७६/०५/१३

संवत् २०७६ सालको ऐन नं. ७

जीवनाशक विषादी व्यवस्थापन सम्बन्धमा व्यावस्था गर्न बनेको ऐन

प्रस्तावना: जीवनाशक विषादीको उत्पादन, संल्लेषण, निकासी, पैठारी, भण्डारण, बिक्री, वितरण, ओसारपसार, प्रयोग, विसर्जन जस्ता कार्यलाई नियमन गरी मानव तथा जीवजन्तुको स्वस्थ र वातावरणमा पर्ने प्रतिकूल प्रभावलाई नियन्त्रण गर्ने सम्बन्धमा आवश्यक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले, संघीय ससदले यो ऐन बनाएको छ ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :** (१) यस ऐनको नाम “जीवनाशक विषादी व्यवस्थापन ऐन, २०७६” रहेको छ ।
(२) यो ऐन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. **परिभाषा :** विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा, -

क) “केन्द्र” भन्नाले दफा १४ बमोजिमको प्लाण्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन केन्द्र सम्भन्धनु पर्छ ।

ख) “घरेलु विषादी” भन्नाले कृषक स्तरमा घरायसी तथा व्यापारिक प्रयोजनको लागि वनस्पतिजन्य र गहुँत, दूध लगायतका प्राकृतिक स्रोतबाट तयार गरिएको विषादी सम्भन्धनु पर्छ ।

ग) “जीवनाशक विषादी” भन्नाले बोट विरुवा, कृषिजन्य पदार्थ र वन तथा वन पैदावार जीव, पशुपन्छी, मानव स्वास्थ्य, भण्डारण, प्याकेजिङ्ग र निर्माण कार्यमा हानी पुऱ्याउने रोग, कीरा, सुलसुले, निमाटोड, फारपात, मुसा लगायतबाट बचाउन प्रयोग गरिने प्रडगारिक, वनस्पति, जैविक तथा रासायनिक वस्तु सम्भन्धनु पर्छ र सो शब्दले देहायका वस्तुलाई समेत जनाउँछ:-

१) हानिकारक जीवहरूको शिकार गरेर, परभक्षी बनेर, रोग लगाएर सोको वृद्धि कम गराउने तथा त्यस्ता जीवहरूलाई आकर्षण वा विकर्षण गर्ने वस्तु (फेरोमोन्स, एट्र्याक्टयान्ट, रिपेलेन्ट, डिरेन्ट)

२) हानिकारक जीवहरूको नियमित वृद्धि र प्रजनन कार्यमा असर पर्ने वस्तु (इन्सेक्ट ग्रोथ रेगुलेटर, इन्हिबीटर)

३) हानिकारक जीवहरूको नियमित वृद्धि नियन्त्रण गर्ने वस्तु (प्लाण्ट ग्रोथ इन्हिबीटर)

४) पात पतितङ्गर भर्ने वस्तु (डिफोलियन्ट),

५) ओसिलोपन कम गर्ने तथा सुकाउने वस्तु (डेसिकेन्ट),

६) फलफूल संख्या पतल्याउने वस्तु (थिनिङ एजेन्ट),

७) समय नपुग्दै फलफूल भर्ने लगायतका समस्याको नियन्त्रण गर्ने वस्तु,

- ८) कृषि बाली तथा कृषिजन्य पदार्थ उत्पादनसँग सम्बन्धित प्रयोगशालामा निसङ्क्रमण गर्न प्रयोग गरिने वस्तु (डिसइन्फेक्टल)
- घ) “तोकिएको” वा “तोकिए बमोजिम” भन्नाले यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियमा तोकिएको वा तोकिए बमोजिम सम्भन्नु पर्छ ।
- ङ) “निरीक्षक” भन्नाले दफा २४ बमोजिम नियुक्त जीवनाशक विषादी निरीक्षक सम्भन्नु पर्छ ।
- च) “प्रतिबन्धित जीवनाशक विषादी” भन्नाले मानव स्वास्थ्य, पशु स्वास्थ्य तथा वातावरणमा प्रतिकूल असर गर्ने विषादीको उत्पादन, संश्लेषण, निकासी, पैठारी, पञ्जिकरण, बिक्री, वितरण वा प्रयोगमा प्रतिबन्ध लगाइएको विषादी सम्भन्नु पर्छ ।
- छ) “प्रमुख” भन्नाले दफा १६ बमोजिमको केन्द्र प्रमुख सम्भन्नु पर्छ ।
- ज) “बोट विरुवा” भन्नाले जीवित वा वंश प्रसारणमा प्रयोग हुने वनस्पतिको डाँठ, हाँगा, गाँठ, कलमी, बोक्रा, जरा, पात, फल, फूल, बीउ र जर्मप्लाज्म लगायत सम्भन्नु पर्छ ।
- झ) “मन्त्रालय” भन्नाले कृषि सम्बन्धी हेर्ने विषय हेर्ने नेपाल सरकारको मन्त्रालय सम्भन्नु पर्छ ।
- ञ) “मिसावट गरिएको विषादी” भन्नाले विषादीमा हुनुपर्ने कुनै सक्रिय तत्व घटी वा वढी भएको, विषादीको प्रभावकारिता घटाउन थपिएको वस्तु वा विषादीको सूचकपत्रमा उल्लेख गरिए बमोजिमको गुण, मात्रा वा विशेषता नभएको विषादी सम्भन्नु पर्छ ।
- ट) “विरुवाजन्य पदार्थ” भन्नाले वनवस्पतिको डाँठ, हाँगा, गाँठ, कलमी, बोक्रा, जरा, पात, फल, फूल, बीउबाट बनेको पदार्थ समभन्नु पर्छ र सो शब्दले मृत वनस्पति वा त्यसको कुनै भागलाई समेत जनाउँछ ।
- ठ) “सक्रिय तत्व” भन्नाले विषादी संश्लेषण र उत्पादन गर्दा त्यसमा जैविक वा रासायनिक रूपमा सक्रिय रहेको तत्व (विषांश) सम्भन्नु पर्छ ।
- ड) “समिति” भन्नाले दफा ११ बमोजिमको जीवनाशक विषादी व्यवस्थापन समिति सम्भन्नु पर्छ ।

परिच्छेद-२

जीवनाशक विषादीको पञ्जीकरण

३. जीवनाशक विषादीको पञ्जीकरण गराउनु पर्ने : (१) कुनै व्यक्ति, संस्था वा निकायले कुनै जीवनाशक विषादी तथा त्यस्तो विषादीको सक्रिय तत्व समेतको उत्पादन, संश्लेषण, निकासी, पैठारी, व्यावसायिक प्रयोग, भण्डारण, बिक्री वितरण, ओसारपसार, प्याकिङ्ग वा पुनः प्याकिङ्ग गर्नुपूर्व केन्द्रमा पञ्जीकरण गराउनु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम पञ्जीकरण गराउन चाहने व्यक्ति, संस्था वा निकायले तोकिए बमोजिमको विवरण र ढाँचामा प्रदेशको कृषि सम्बन्धी विषय हेर्ने मन्त्रालय मार्फत वा सिधै केन्द्र समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ र सम्बन्धित प्रदेशको कृषि सम्बन्धी विषय हेर्ने मन्त्रालयमा प्राप्त निवेदन तोकिएको समयभित्र केन्द्रमा पठाउनु पर्नेछ ।
- (३) उपदफा (२) बमोजिम प्राप्त निवेदन उपर केन्द्रले आवश्यक छानबिन गरी तोकिएका शर्त पूरा भएको पाइएमा त्यस्तो जीवनाशक विषादीको पञ्जीकरण गरी सोको प्रमाणपत्र प्रदान गर्नु पर्नेछ ।
- (४) उपदफा (३) बमोजिम प्रदान गरिएको प्रमाणपत्रको अवधि तीन वर्षको हुनेछ ।

- (५) जीवनाशक विषादीको पञ्जीकरण गर्दा लामो शुल्क तथा सो सम्बन्धी अन्य व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ ।
- (६) उपदफा (३) बमोजिम पञ्जीकरण गरिएका विषादीको नाम मन्त्रालयले नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

४. **पञ्जीकरण नगरिएका जीवनाशक विषादीको प्रयोग गर्न नहुने:** (१)कसैले पनि दफा ३ बमोजिम पञ्जीकरण गरिएका बाहेकका जीवनाशक विषादीको उत्पादन, संकलश्रेषण, निकासी, पैठारी, व्यावसायिक प्रयोग, भण्डारण, बिक्री वितरण, ओसारपसार प्याकिङ्ग वा पुन प्याकिङ्ग लगायतका कार्य गर्नु गराउनु हुँदैन ।

- (२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि वैज्ञानिक प्रयोग वा अनुसन्धानको प्रयोजनको लागि केन्द्रको पूर्वस्वीकृति लिई जीवनाशक विषादी पैठारी गर्न बाधा पर्ने छैन ।

५. **पञ्जीकरण खारेज वा निलम्बन गर्न सक्ने :** (१)केन्द्रले देहायका अवस्थामा जीवनाशक विषादीको पञ्जीकरण खारेज वा निलम्बन गर्न सक्नेछ :

- क) पञ्जीकरण गरिएको जीवनशक विषादीले मानिस, जीवजन्तु वा विरुवाको स्वास्थ्य तथा वातावरणमा प्रतिकूल प्रभाव पारेको कारणले पञ्जीकरण कायम राख्न उचित नदेखिएमा,
- ख) जुन प्रयोजनको लागि विषादी पैठारी तथा संलश्रेषण गरिएको हो सोको प्रयोग प्रभावकारी नभएमा,
- ग) जुन प्रयोजनको लागि विषादी पैठारी तथा संलश्रेषण गरिएको हो, सोको गलत प्रयोग गरेमा,
- घ) पञ्जीकरण पश्चात राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा कुनै नकारात्मक असर पार्ने तथ्य फेला परेको वा परिस्थितिमा आएको कुनै परिवर्तनले गर्दा पञ्जीकरण खारेज वा निलम्बन गर्नु पर्ने अवस्था देखिएमा,
- ङ) पञ्जीकरण गर्दाका बखत तोकिएका शर्तहरूको उल्लङ्घन गरेको पाइएमा,
- च) यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम,निर्देशिका तथा मापदण्ड विपरीतको काम गरेको पाइएमा ।

- (२) पञ्जीकरण गरिएको विषादी खारेज वा निलम्बन गर्ने सम्बन्धी प्रक्रिया तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

६. **जीवनाशक विषादीको पुनः पञ्जीकरण :** (१) दफा ५ को उपदफा (१) को खण्ड (क), (ग), (ङ) र (च) का अवस्थामा बाहेक पञ्जीकरण प्रमाणपत्रको मान्यता समाप्त भएपछि पनि त्यस्ता जीवनाशक विषादीको प्रयोग गर्नुपर्ने आवश्यकता भएमा दफा ३ बमोजिम पञ्जीकरण गर्ने व्यक्ति, संस्था वा निकायले पुनः पञ्जीकरणको लागि केन्द्र समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(२) दफा ५ को उपदफा (१) को खण्ड (ख) को आधारमा पञ्जीकरण खारेज वा निलम्बन भएका जीवनाशक विषादीको हकमा त्यस्तो अवस्था विद्यमान नभएको आधारमा पुनः पञ्जीकरण गरी प्रयोग गर्न उपयुक्त हुने कुनै व्यक्ति, संस्था वा निकायलाई लागेमा पुनः पञ्जीकरणको लागि केन्द्र समक्ष निवेदन दिन सक्नेछ ।

- (३) उपदफा (१) वा (२) बमोजिम केन्द्र समक्ष पेश हुन आएको निवेदनको सम्बन्धमा आवश्यक

छानबिन गर्दा तोकिए बमोजिमका आधारमा पुनः पञ्जीकरण गर्न उपयुक्त हुने देखिएमा केन्द्रले त्यस्तो जीवनाशक विषादीको पुनः पञ्जीकरण गरी प्रमाणपत्र प्रदान गर्न सक्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम प्रदान गरिएको प्रमाणपत्रको अवधि तीन वर्षको हुनेछ ।

(५) जीवनाशक विषादीको पुनः पञ्जीकरण गर्ने आधार, सोको लागि लाग्ने शुल्क तथा अन्य व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

७. **पञ्जीकरण विषादीको नवीकरण:** (१) दफा ३ र ६ बमोजिम पञ्जीकरण भएको जीवनाशक विषादीको म्याद समाप्त हुनु पैतिस दिन अगावै केन्द्र समक्ष नवीकरणको लागि निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम परेको निवेदन उपर छानबिन गर्दा मानसिब देखिएमा केन्द्रले अर्को तीन वर्षको लागि पञ्जीकरणको नवीकरण गरिदिनु पर्नेछ ।

(३) जीवनाशक विषादीको नवीकरण सम्बन्धी अन्य प्रक्रिया तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद-३

इजाजतपत्र सम्बन्धी व्यावस्था

८. **इजाजतपत्र लिनु पर्ने :** (१) पञ्जीकरण वा पुनः पञ्जीकरण गरिएका जीवनाशक विषादीको उत्पादन, संश्लेषण, निकासी, पैठारी, ओसारपसार, प्याकिङ्ग गर्न चाहने कुनै व्यक्ति, संस्था वा निकायले सो कार्य गर्नु पूर्व केन्द्रबाट इजाजतपत्र लिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम इजाजतपत्र प्रदान गर्नु पूर्व केन्द्रले तोकिए बमोजिमको प्राविधिक जानकारी उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम दिइने इजाजतपत्रको अवधि तीन वर्षको हुनेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिमको अवधि समाप्त हुनुभन्दा पैतिस दिन अगावै तोकिएको दस्तुर सहित सम्बन्धित इजाजतपत्रवालाले नवीकरणको लागि केन्द्र समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(५) उपदफा (४) बमोजिमको अवधिभित्र निवेदन दिन नसक्ने इजाजतपत्रवालाले उपदफा (३) बमोजिमको अवधि समाप्त भएको मितिको पन्ध्र दिनभित्र दोब्बर दस्तुर सहित इजाजतपत्रको नवीकरणको लागि केन्द्र समक्ष निवेदन दिन सक्नेछ ।

(६) उपदफा (४) र (५) बमोजिम प्राप्त निवेदनका सम्बन्धमा आवश्यक जाँचबुझ गरी केन्द्रले अर्को तीन वर्षको लागि इजाजतपत्रको नवीकरण गरिदिन सक्नेछ ।

(७) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि जीवनाशक विषादीको बिक्री वितरण र छर्कने कार्यको इजाजतपत्र दफा ३ बमोजिम पञ्जीकरण गरिएको विषादीमध्ये विषादी बिक्री वितरण तथा विषादी छर्कने व्यवसायको इजाजतपत्र प्रदान तथा सोको नवीकरण तथा खारेजी गर्ने सम्बन्धी व्यवस्था सम्बन्धित प्रदेशको प्रदेश कानून बमोजिम हुनेछ ।

(८) यस दफा बमोजिम नवीकरण नगारउने इजाजतपत्र स्वतः खारेज भएको मानिनेछ ।

(९) उपदफा (१) बमोजिम इजाजतपत्र सम्बन्धी निवेदनको ढाँचा, सोको लागि लाग्ने दस्तुर, प्रक्रिया, इजाजतपत्र लिन चाहने व्याक्ति, संस्था वा निकायको योग्यता र इजाजतपत्रको नवीकरण सम्बन्धी अन्य व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

९. इजाजतपत्र खारेज गर्न सकिने : (१) कुनै इजाजतपत्रवालाले इजाजतपत्र प्रदान गर्दा तोकिएको शर्तको उल्लङ्घन गरेमा केन्द्रले जुनसुकै समयमा त्यस्तो इजाजतपत्र खारेज गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम इजाजतपत्र खारेज गर्नुअघि केन्द्रले सम्बन्धित इजाजतपत्रवालालाई पन्ध्र दिनको समय दिई इजाजतपत्र खारेज गर्नु नपर्ने कुनै मनासिब कारण भए पेश गर्नका लागि उचित मौका दिनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम इजाजतपत्र खारेज हुन नपर्ने कुनै कारण पेश भएमा वा सो समयभित्र कुनै जानकारी प्राप्त हुन नआएमा केन्द्रले पन्ध्र दिनभित्रमा इजाजतपत्र खारेज सम्बन्धमा आवश्यक निर्णय गरी सोको जानकारी सम्बन्धीमा इजाजतपत्रवालालाई दिनु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (२) बमोजिम इजाजतपत्र खारेजीको प्रारम्भ भई उपदफा (३) बमोजिम निर्णय नभएसम्मको अवधिमा उक्त इजाजतपत्र स्वतः भएको मानिने छ ।

१०. प्रदेशबाट इजाजतपत्र लिनु पर्ने : (१) पञ्जीकरण वा पुनःपञ्जीकरण गरिएका जीवनाशक विषादीको बिक्री, वितरण, भण्डारण, व्यवसायिक प्रयोग तथा जीवनाशक विषादी छर्कने व्यवसाय गर्न चाहने व्याक्ति, संस्था वा निकायले प्रदेश जीवनाशक विषादी व्यावस्थापन समितिबाट इजाजतपत्र लिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम इजाजतपत्र प्रदान गर्ने, नवीकरण गर्ने तथा त्यस्तो इजाजतपत्र खारेज गर्ने व्यवस्था प्रदेश कानूनले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद-४

समितिको गठन तथा काम, कर्तव्य र अधिकार

११. जीवनाशक विषादी व्यवस्थापन समिति : (१) जीवनाशक विषादी व्यवस्थापनका सम्बन्धमा आवश्यक पर्ने नीति निर्धारण गर्ने लगायतका कार्यमा नेपाल सरकारलाई आवश्यक राय, सुझाव तथा परामर्श उपलब्ध गराउन एक जीवनाशक विषादी व्यवस्थापन समिति रहनेछ ।

(२) समितिमा देहाय बमोजिमका सदस्यहरू रहनेछन् :-

क) सचिव, मन्त्रावलय	-अध्यक्ष
ख) सहसचिव, वातावरण सम्बन्धी विषय हेर्ने नेपाल सरकारको मन्त्रालय	-सदस्य
ग) महानिर्देशक, पशु सेवा विभाग	-सदस्य
घ) कार्यकारी निर्देशक, नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद्	-सदस्य
ङ) प्रमुख, स्वास्थ्य सेवा विभाग वा विशेषज्ञ प्रतिनिधि इपिडिमियोलोजी तथा रोग नियन्त्रण महाशाखा	-सदस्य
च) विषादी विशेषज्ञ, वन विशेषज्ञ, कृषि विशेषज्ञ र उपभोक्ता कृषकहरूमध्येबाट मन्त्रालयले मनोनीत गरेको कम्तीमा दुईजना महिला सहित पाँचजना	-सदस्य
छ) विषादी व्यवसायीहरूमध्येबाट मन्त्रालयद्वारा मनोनीत एकजना	-सदस्य
ज) उपसचिव (कानून), मन्त्रालय	-सदस्य
झ) प्रमुख	-सदस्य सचिव

(३) उपदफा (२) को खण्ड (च) र (छ) बमोजिम मनोनित सदस्यहरूको पदावधि तीन वर्षको हुनेछ

र निजहरू पुनः एक पटकको लागि मनोनीत हुन सक्नेछन् ।

(४) उपदफा (३) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि उपदफा (२) को खण्ड (च) र (छ) बमोजिम मनोनित कुनै सदस्यले समितिको हित विपरीत कुनै कार्य गरेमा निजको पदावधि पूरा नहुँदै मन्त्रालयले निजलाई हटाउन सक्नेछ ।

तर यसरी हटाउनु अघि निजलाई सफाई पेश गर्ने मनासिब माफिकको मौका दिनु पर्नेछ ।

(५) समितिले आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित विषयको विशेषज्ञलाई समितिको बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

१२. **समितिको बैठक र निर्णय :** (१) समितिको बैठक कम्तीमा छ महिनामा एक पटक बस्नेछ ।

(२) समितिको बैठक अध्यक्षले तोकेको मिति, समय र स्थानमा बस्नेछ ।

(३) समितिको कूल सदस्य संख्याको पचास प्रतिशतभन्दा बढी सदस्यहरू उपस्थित भएमा बैठकको लागि गणपूरक संख्या पुगेको मानिनेछ ।

(४) समितिको बैठकको अध्यक्षता अध्यक्षले गर्नेछ र निजको अनुपस्थितिमा बैठकमा उपस्थित सदस्यले आफूमध्येबाट छानेको सदस्यले अध्यक्षता गर्नेछ ।

(५) समितिको बैठकमा बहुमतले राय मान्य हुनेछ र मत बराबर भएमा अध्यक्षले निर्णायक मत दिनेछ ।

(६) समितिको निर्णय अध्यक्ष र सदस्य-सचिवबाट प्रमाणित हुनेछ ।

(७) समितिको बैठक सम्बन्धी अन्य कार्यविधि समिति आफैँले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

१३. **समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार :** (१) यस ऐनमा अन्यत्र उल्लिखित काम, कर्तव्य र अधिकारका अतिरिक्त समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-

(क) जीवनाशक विषादी सम्बन्धी नीति तर्जुमा गरी नेपाल सरकार समक्ष पेश गर्ने,

(ख) जैविक वनस्पतिजन्य तथा सुरक्षित रासायनिक विषादी उद्योगमा लगानी गर्न निज क्षेत्रलाई प्रोत्साहन गर्ने,

(ग) जीवनाशक विषादीको गुणस्तर निर्धारण तथा विषादीको व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्ने, गराउने,

(घ) जीवनाशक विषादीसँग सम्बन्धित अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि तथा सम्झौताको अनुमोदन तथा कार्यान्वयनको लागि नेपाल सरकारलाई आवश्यक सुझाव दिने,

(ङ) मानव, पशुपन्छी जीवजन्तुको स्वास्थ्य तथा वातावरण प्रतिकूल असर पार्ने जीवनाशक विषादीलाई प्रतिबन्ध लगाउने

(च) निरिक्षक वा प्रमुखले गरेको निर्णय विरुद्धको उजुरी सुन्ने,

(छ) कुनै पनि पदार्थ वा वस्तु विषादी भए वा नभएको सम्बन्धमा पहिचान गर्ने, गराउने,

(ज) जीवनाशक विषादी व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्डहरू स्वीकृत गरी लागू गर्ने, गराउने,

(झ) केन्द्र तथा उपसमितिलाई आवश्यकता अनुसार अधिकार प्रत्यायोजन गर्ने,

(ञ) तोकिए बमोजिमका अन्य काम गर्ने ।

(२) समितिले जीवनाशक विषादीको उत्पादन, सल्शेषण, निकासी, पैठारी, व्यवसायिक प्रयोग, भण्डारण, बिक्री वितरण, ओसारपसार, प्याकिङ्ग वा पुनः प्याकिङ्गको कार्यलाई सहज एवं सूचारु रूपले

सञ्चालन गर्नका लागि आवश्यकता अनुसार उपसमिति गठन गर्न सक्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम गठन हुने उपसमितिको काम, कर्तव्य, अधिकार तथा कार्यविधि सो उपसमिति गठन गर्दा समितिले तोके बमोजिम हुनेछ ।

(४) समितिले यस ऐन बमोजिम आफूलाई प्राप्त अधिकारमध्ये केही अधिकार केन्द्र, दफा ३९ बमोजिमको प्रदेश जीवनाशक विषादी व्यवस्थापन समिति वा उपसमितिलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।

परिच्छेद-५

पञ्जीकरण तथा व्यवस्थापन केन्द्र

१४. **केन्द्र रहने :** (१) जीवनशक विषादीको नियन्त्रण, नियमन, पञ्जीकरण तथा व्यवस्थापन लगायतका कार्य गर्न मन्त्रालय अन्तर्गत एक प्लाण्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यावस्थापन केन्द्र रहनेछ ।

(२) केन्द्रका लागि आवश्यक पर्ने जनशक्ति नेपाल सरकारले उपलब्ध गराउनेछ ।

१५. **केन्द्र काम, कर्तव्य र अधिकार :** यस ऐनमा अन्यत्र उल्लिखित काम, कर्तव्य र अधिकारका अतिरिक्त केन्द्रको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ:-

- क) समितिको सचिवालयको रूपमा रही आवश्यक कार्य गर्ने,
- ख) जीवनाशक विषादीको पञ्जीकरण तथा पुनः पञ्जीकरणको व्यवस्था मिलाउने,
- ग) जीवनाशक विषादीको पञ्जीकरण गर्दा अपनाउनु पर्ने प्रक्रिया तथा कार्यविधि निर्धारण गर्ने,
- घ) जीवनाशक विषादीको पञ्जीकरण, पुनः पञ्जीकरण वा पञ्जीकरण विषादीको नवीकरण गर्नको लागि प्राप्त हुन आएका निवेदनहरू उपर छानबिन गर्ने,
- ङ) जीवनाशक विषादीको पञ्जीकरण तथा पुनः पञ्जीकरण गरी प्रमाणपत्र दिने तथा सोको नवीकरण गर्ने,
- च) जीवनाशक विषादी सम्बन्धी कार्य गर्न इजाजतपत्र दिने तथा सोको नवीकरण गर्ने,
- छ) जीवनाशक विषादीको प्रयोगको लागि तोकिए बमोजिमका पूर्वाधार तयार गर्ने,
- ज) विषादी प्रयोग गर्दा आवश्यक पर्ने उपकरणहरूको मापदण्ड तोक्ने,
- झ) समितिले तोकेका अन्य काम गर्ने,
- ञ) तोकिए बमोजिमका अन्य काम गर्ने ।

१६. **प्रमुख :** मन्त्रालयले नेपाल कृषि सेवा, बाली संरक्षणको क्षेत्रमा कार्यरत राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणीको अधिकृतलाई जीवनाशक विषादीको पञ्जीकरण तथा व्यवस्थापन प्रमुखको पदमा काम गर्ने गरी तोक्न सक्नेछ ।

१७. **प्रमुखको काम, कर्तव्य तथा अधिकार:** (१) यस ऐनमा अन्यत्र उल्लिखित काम, कर्तव्य र अधिकारका अतिरिक्त प्रमुखको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ:-

- (क) केन्द्रको प्रमुख भई कार्य गर्ने,
- (ख) जीवनाशक विषादीको गुणस्तर तोकिएको मापदण्ड बमोजिम भए नभएको अनुगमन तथा परिक्षण गरी वा गर्न लगाई मापदण्ड विपरित भएको पाइएमा कारबाही गर्ने,
- (ग) जीवनाशक विषादीको पञ्जीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्ने, गराउने,

- (घ) केन्द्रले सम्पादन गरेको काम कारबाही सम्बन्धमा वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी समिति समक्ष पेश गर्ने,
 - (ङ) समितिले तोकेका अन्य कार्य गर्ने, गराउने,
 - (च) तोकिए बमोजिम अन्य कार्य गर्ने ।
- (२) प्रमुखले आफूमा रहेको अधिकार आवश्यकता अनुसार मातहतका अधिकृत कर्मचारीलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।

परिच्छेद-६

जीवनाशक विषादीको प्रयोग र व्यवस्थापन

१८. **जीवनाशक विषादीको प्रयोग :** (१) कसैले जीवनाशक विषादीको जथाभावी प्रयोग गर्न तथा त्यस्तो विषादीको अवशेष तोकिएको हदभन्दा बढी मात्रा हुने गरी उत्पादन तथा बिक्री वितरण गर्नु हुँदैन ।
- (२) मिसवट गरिएको वा कम गुणस्तरको जीवनाशक विषादी हो भन्ने कुरा थाहा पाउँदा पाउँदै कसैले पनि त्यस्तो विषादी विक्री, वितरण, भण्डारण वा प्रयोग गर्नु, गराउनु हुँदैन ।
- (३) जीवनाशक विषादीको बिक्री वितरण गर्ने ब्यक्ति वा संस्थाले सुरक्षित जीवनाशक विषादी तथा सो विषादी प्रयोग र विसर्जन गर्दा लगाइने सुरक्षित पहिरन समेत बिक्रीको लागि राख्नु पर्नेछ ।
- (४) जीवनाशक विषादीको उत्पादन ,संश्लेषण, निकासि, पैठारी, व्यावसायिक प्रयोग भण्डारण वा बिक्री वितरण तथा ओसारपसार वा विसर्जन गर्दा तोकिए बमोजिम आवश्यक सुरक्षात्मक उपाय अपनाउनु पर्नेछ ।
- (५) विषादी र खाद्य पदार्थको भण्डारण र बिक्री अलग अलग स्थानबाट गर्नु पर्नेछ ।
- (६) यस ऐन बमोजिम जुन उद्देश्यको लागि जीवनाशक विषादीको पञ्जीकरण गरिएको हो सोही प्रयोजनको लागि मात्र जीवनाशक विषादीको प्रयोग गर्नु पर्नेछ ।
- (७) जीवनाशक विषादी पैठारी वा संश्लेषण गर्नुअघि सो विषादीको कन्टेनर र नेपाली लेखिएको सूचकपत्र र पर्चाको ढाँचा समेत केन्द्रबाट स्वीकृत गराएर मात्र प्रयोग गर्नु गराउनु पर्नेछ ।
- (८) जीवनाशक विषादीको प्रयोग सम्बन्धी अन्य व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ ।
१९. **घरेलु विषादीको प्रयोग :** यस ऐन बमोजिम घरेलु विषादीको उत्पादन र वितरण वातावरणमैत्री ढङ्गले गर्नु पर्नेछ । साथै सो विषादीको पञ्जीकरण, उत्पादन, भण्डारण, ओसारपसार र बिक्री वितरणका लागि आवश्यक मापदण्ड तोकिए बमोजिम हुनेछ ।
२०. **वनस्पतिजन्य र जैविक विषादीको उत्पादन र प्रयोगलाई प्रोत्साहन गर्नु पर्ने :** मन्त्रालयले बाली, विरुवा, घर र भण्डारणमा लामे विभिन्न रोग वा कीराको व्यावस्थापन गर्नमा प्रयोग हुने वास्पतिजन्य र जैविक विषादी उत्पादन र प्रयोगलाई प्रोत्साहन गर्नु पर्नेछ ।
२१. **जीवनाशक विषादी उत्पादन तथा संश्लेषण :** (१) जीवनाशक विषादीको उत्पादन तथा संश्लेषण गर्दा मानव तथा पशु स्वास्थ्य र वातावरणमैत्री हुने गरी गर्नु पर्नेछ ।
- (२) विषादीको उत्पादन तथा संश्लेषण सम्बन्धी व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

२२. **जीवनाशक विषादीको प्रयोगमा प्रतिबन्ध लगाउने :** (१) समितिले केन्द्रको सिफारिसमा मानव तथा जीवजन्तुको स्वास्थ्य तथा वातावरण प्रतिकूल प्रभाव पार्ने जीवनाशक विषादीको उत्पादन, संश्लेषण, निकास, पैठारी, व्यावसायिक प्रयोग भण्डारण वा बिक्री वितरण तथा ओसारपसारमा प्रतिबन्ध लगाउन सक्नेछ।
- (२) मन्त्रालयले उपदफा (१) बमोजिम प्रतिबन्ध भएका जीवनाशक विषादीको नाम सम्बन्धी सूचना नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन गर्नु पर्नेछ।
- (३) जीवनाशक विषादीको प्रयोगमा प्रतिबन्ध लगाउने सम्बन्धी अन्य व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ।
२३. **म्याद नाघेका जीवनाशक विषादीको व्यवस्थापन:** (१) आयातकर्ताले पैठारी गरेका कुनै जीवनाशक विषादीको अवधि समाप्त भएमा आफ्नै खर्चमा सोको उचित व्यवस्थापन गर्नु पर्नेछ।
- तर उत्पादन, संश्लेषण, निकासी, पैठारी, व्यावसायिक प्रयोग, भण्डारण वा बिक्री वितरण, ओसारपसार, प्याकिङ्ग वा पुनः प्याकिङ्ग गरेको जीवनाशक विषादीको हकमा उक्त विषादीमा उल्लिखित म्याद भुक्तान हुने अवधिभन्दा एक महिना अगावै सम्बन्धित कम्पनी वा उद्योगले सोको उचित व्यवस्थापन गर्नु पर्नेछ।
- (२) कुनै व्यक्ति, संस्था वा निकाय, व्यवसायी वा उद्यमिले जीवनाशक विषादी सम्बन्धी कारोबार गर्दा तोकिए बमोजिम मापदण्डको अधीनमा यही म्याद नाघेका विषादीको व्यवस्थापन आफैले गर्नु पर्नेछ।
- (३) उपदफा (२) बमोजिम व्यावस्थापन गर्दा म्याद समाप्त भएको प्रतिबन्धित, टुटेफुटे वा चुहिएका जीवनाशक विषादी सम्बन्धित विषादी कम्पनी, उद्योग तथा व्यक्तिले पैठारीकर्ता मार्फत नै फिर्ता लैजाने व्यवस्था गर्नु पर्नेछ। त्यस्ता विषादीलाई तत्काल भण्डारण गर्नको लागि नेपाल सरकारले आवश्यक व्यवस्था गर्नेछ।
- (४) उपदफा (३) बमोजिम फिर्ता लैजाने तथा भण्डारण गर्ने सम्बन्धी मापदण्ड र कार्यविधि तोकिए बमोजिम हुनेछ।
२४. **निरीक्षक नियुक्त गर्ने :** (१) मन्त्रालयले आवश्यकता अनुसार कृषि विज्ञानमा स्नातक वा सो सरहको योग्यता पुगेका नेपाल कृषि सेवा, बाली संरक्षणको क्षेत्रमा कार्यरत राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणीको कर्मचारीलाई जीवनाशक विषादीको प्रयोग तथा व्यावस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्नका लागि जीवनाशक विषादी निरीक्षकको रूपमा नियुक्त गर्न सक्नेछ।
- (२) प्रदेश सरकारले आवश्यकता अनुसार कृषि विज्ञानमा स्नातक वा सो सरहको योग्यता पुगेका कृषि सेवा, बाली संरक्षणको क्षेत्रमा कार्यरत अधिकृत स्तरको कर्मचारीलाई जीवनाशक विषादीको प्रयोग तथा व्यावस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्नको लागि जीवनाशक विषादी निरीक्षकको रूपमा नियुक्त गर्न सक्नेछ।
- (३) उपदफा (२) बमोजिम निरीक्षक नियुक्त गरेको जानकारी सम्बन्धित प्रदेशले मन्त्रालयलाई दिनु पर्नेछ।
२५. **निरीक्षकको काम, कर्तव्य र अधिकार :** (१) यस ऐनमा अन्यत्र उल्लिखित काम, कर्तव्य र अधिकारका अतिरिक्त निरीक्षकको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-
- क) यो ऐन तथा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियमको पालना भए नभएको विषयमा अनुगमन गरी समितिमा

सिफारिस गर्ने,

- (ख) जीवनाशक विषादीको उत्पादन, संश्लेषण, निकासी, पैठारी, व्यावसायिक प्रयोग, भण्डारण, बिक्री, वितरण, ओसारपासार, प्याकिङ्ग, पुनः प्याकिङ्ग वा जीवनाशक विषादीको विज्ञापनको काम गरिने स्थानमा प्रवेश गरी आवधिक वा आकस्मिक रूपमा निरीक्षण गरी समितिमा सिफारिस गर्ने,
- (ग) अनुगमनको क्रममा मिसावट गरिएको वा कम गुणस्तरको जीवनाशक विषादी भेटिएमा त्यस्तो विषादीको बिक्री वितरण रोक्का राख्ने वा वितरण कक्षमा सिलबन्दी गर्ने,
- (घ) कुनै व्यक्ति, संस्था वा निकायमा रहेका जीवनाशक विषादीसँग सम्बन्धित प्रमाणपत्र, इजाजतपत्र, अभिलेख लगायतका कागजात तथा प्रमाणको अध्ययन विश्लेषण गर्ने ,
- (ङ) तोकिए बमोजिमको प्रक्रिया अपनाइ जीवनाशक विषादी तथा बालीको नमूना सङ्कलन विश्लेषण गर्ने, गराउने,
- (च) यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियमको उल्लङ्घन भएको शङ्का लागेमा सोको अनुसन्धान गर्ने, गराउने र सो सम्बन्धी प्रतिवेदन केन्द्र समक्ष पेश गर्ने,
- (छ) खण्ड (च) बमोजिम अनुसन्धान गर्दा ऐन तथा नियामावलीको उल्लङ्घन भएको पाइएमा त्यस्तो कायमा प्रयोग भएको उपकरण, जीवनाशक विषादी, अभिलेख, कागपत्र वा अन्य सम्बन्धित सामग्री जफत गरी सम्बन्धित उल्लङ्घनकर्ता व्यक्तिलाई जफतको भरपाई दिने,
- (ज) खण्ड (ङ) बमोजिम जफत गरीएका जीवनाशक विषादीको सुरक्षित तवरले भण्डारण गर्ने व्यावस्था मिलाउने,
- (झ) तोकिए बमोजिमका अन्य कार्य गर्ने ।

(२) दफा २४ को उपदफा (१) बमोजिम नियुक्त निरीक्षकले आफुले सम्पादन गरेका कामको चौमासिक प्रतिवेदन केन्द्र र दफा २४ को उपदफा (२) बमोजिम नियुक्त निरीक्षकले आफुले सम्पादन गरेको कामको प्रतिवेदन प्रदेशको कृषि सम्बन्धी विषय हेर्ने मन्त्रालय समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ।

२६. **नमूना सङ्कलन गर्ने** : (१) केन्द्रले जीवनाशक विषादीको गुणस्तर परीक्षण गर्ने प्रयोजनको लागि नमूना सङ्कलन गर्नु पर्नेछ ।

(२) जीवनाशक विषादीको नमूना सङ्कलन र विश्लेषण सम्बन्धी अन्य व्यावस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

२७. **प्रयोगशालाको स्थापना** : (१) जीवनाशक विषादीको गुणस्तर तथा अनुसन्धानात्मक परीक्षण लगायतका कार्य गर्नको लागि मन्त्रालयले जीवनाशक विषादी सम्बन्धी प्रयोगशाला स्थापना गर्न सक्नेछ।

(२) मन्त्रालयले तोकिएको मापदण्ड बमोजिम हुने गरी प्रदेश सरकारले विषादी सम्बन्धी प्रयोगशाला स्थापना गर्न सक्नेछ ।

(३) उपदफा (१) र (२) बमोजिमको प्रयोगशाला स्थापना नभएको लागि मन्त्रालयले हाल नेपाल सरकारको लगानीमा सञ्चालन भएका वा निजिस्तरमा स्थापना भई सञ्चालनमा रहेको मान्यताप्राप्त प्रयोगशालालाई उपदफा (१) र (२) बमोजिमको प्रयोगशालाको रूपमा काम गर्ने गरी तोक्न सक्नेछ ।

२८. **पञ्जीकरण नगरिएका तथा प्रतिबन्धित जीवनाशक विषादीको प्रचार प्रसार गर्न नहुने:** कुनै व्यक्ति, संस्था वा निकायले पञ्जीकरण नगरिएको तथा प्रतिबन्धित जीवनाशक विषादीका बारेमा गलत भ्रामक विवरण उल्लेख गर्न तथा कुनै अर्को जीवनाशक विषादीसँग भ्रम पर्ने तथा भुक्त्याउने नियतले प्रचार प्रसार गर्नु हुँदैन ।
२९. **विषादी विसर्जन गर्ने :** (१) जीवनाशक विषादीको विसर्जन गर्दा मानव, पशुपन्छी ,जलचर, बोट विरुवाको स्वास्थ्य तथा वातावरणमा प्रतिकूल असर नपर्ने गरी गर्नु पर्नेछ ।
 (२) जीवनाशक विषादी, विषादीजन्य फोहोर तथा सोको कन्टेनर नष्ट गर्नु पर्दा सो वस्तुको प्रकृतिका आधारमा छुटाछुटै विसर्जन गर्नु पर्नेछ ।
 (३) उपदफा (१) बमोजिम जीवनाशक विषादीको नष्ट गर्ने तरिका र मापदण्ड समितिले तोके बमोजिम हुनेछ ।
३०. **अभिलेख राख्नु पर्ने :** (१) जीवनाशक विषादीको उत्पादन , संश्लेषण, निकासी, पैठारी, व्यावसायिक प्रयोग , भण्डारण वा बिक्री वितरण, ओसारपसार तथा विसर्जन गर्ने व्यक्ति ,संस्था वा निकायले आफुले कारोबार गरेको विषादीको परिमाण, मूल्य तथा तोकिएको अन्य विवरण सहितको अभिलेख दुरुस्त राख्नु पर्नेछ ।
 (२) उपदफा (१) बमोजिम कारोबार गर्दा राखिएको अभिलेख निरिक्षक, प्रमुख वा केन्द्रले माग गरेमा त्यस्तो अभिलेख तत्काल उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
 (३) जीवनाशक विषादीको अभिलेख राख्ने सम्बन्धी अन्य व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ ।
३१. **आचार संहिता बनाउन सक्ने :** (१) केन्द्रले समितिको स्वीकृति लिई जीवनाशक विषादीको उत्पादन , संश्लेषण, निकासी, पैठारी, व्यावसायिक प्रयोग , भण्डारण वा बिक्री वितरण, ओसारपसार , प्याकिङ्ग वा पुन : प्याकिङ्ग गर्न कार्यमा संलग्न व्यक्ति , संस्था वा निकायले पालन गर्नु पर्ने गरी आचार संहिता बनाई लागू गर्न सक्नेछ ।
 (२) प्रदेश सरकारले उपदफा (१) बमोजिम बनाएको आचार संहिताको प्रतिकूल नहुने गरी प्रदेश भित्रका जीवनाशक विषादीको बिक्री वितरण, भण्डारण, व्यावसायिक प्रयोगकर्ता र थोक तथा खुद्रा बिक्रेताले पालना गर्नु पर्ने गरी आचार संहिता बनाई लागू गर्न सक्नेछ ।

परिच्छेद-७

कसूर, सजाय तथा क्षतिपूर्ति

३२. **कसूर गरेको मानिने :** कसैले देहाय बमोजिमका कुनै कार्य गरे गराएमा यस ऐन बमोजिमको कसूर गरेको मानिनेछ :-
- (क) दफा ४ विपरित पञ्जीकरण नगरिएका जीवनाशक विषादी उत्पादन, संश्लेषण, आयात, निर्यात, व्यावसायिक प्रयोग, भण्डारण, बिक्री वितरण, ओसारपसार, प्याकिङ्ग वा पुनः प्याकिङ्ग वा विसर्जन गरेमा,
- (ख) दफा ८ विपरित इजाजतपत्र नलिई जीवनाशक विषादी सम्बन्धी कारोबार गरेमा,
- (ग) दफा १८ विपरित जीवनाशक विषादीको अवशेष तोकिएको हदभन्दा बढी मात्रा हुने गरी उत्पादन तथा बिक्री वितरण गरेमा वा मिसावट गरीएको विषादी बिक्री वितरण गरेमा,

- (घ) दफा १८ विपरीत विषादीको जथाभावी प्रयोग वा मिसावटयुक्त विषादीको प्रयोग गरेमा,
- (ङ) दफा २२ विपरीत प्रतिबन्धित जीवनाशक विषादीको उत्पादन, संश्लेषण, निकासी, पैठारी, व्यावसायिक प्रयोग, भण्डारण, बिक्री वितरण, ओसारपसार, प्याकिङ्ग पुनः प्याकिङ्ग वा विसर्जन सम्बन्धी प्रचलित मापदण्ड विपरीत कार्य गरे, गराएमा,
- (च) दफा २३ विपरीत म्याद नाघेका जीवनाशक विषादी व्यावस्थापन नगरी बेचबिखन गरेमा,
- (छ) दफा २८, २९ र ३० विपरीत कार्य गरेमा,
- (ज) मापदण्ड पूरा नभएको वा नक्कली जीवनाशक विषादीको प्रयोग वा कारोबार गरेमा,
- (झ) जीवनाशक विषादी व्यावस्थापनमा अवरोध पुऱ्याउने,
- (ञ) वातावरणीय प्रदुषण हुने गरी जीवनाशक विषादीको प्रयोग गरेमा,
- (ट) यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम तथा मापदण्ड विपरीत हुने गरी अन्य कुनै काम गरे, गराएमा ।

३३. **दण्ड जरिवाना** : दफा ३२ बमोजिमको कुनै कसूर गरेमा देहाय बमोजिम दण्ड जरिवाना हुनेछ :-

- (क) खण्ड (क) बमोजिमको कुनै कसूर गरेमा पचास हजार देखि एक लाख रुपैयाँसम्म जरिवाना वा तीन महिनासम्म कैद वा दुवै सजाय,
- (ख) खण्ड (ख) बमोजिमको कुनै कसूर गरेमा दश हजारदेखि बीस हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना वा एक महिनासम्म कैद वा दुवै सजाय,
- (ग) खण्ड (ग) बमोजिमको कसूर गरेमा पचास हजारदेखि एक लाख रुपैयाँसम्म जरिवाना वा तीन महिनासम्म कैद वा दुवै सजाय
- (घ) खण्ड (घ) बमोजिम कसूर गरेमा पाँच हजारदेखि बीस हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना,
- (ङ) खण्ड (ङ) बमोजिम कसूर गरेमा पचास हजारदेखि दुई लाख रुपैयाँसम्म जरिवाना र एक महिनादेखि एक वर्षसम्म कैद वा दुवै सजाय,
- (च) खण्ड (च), (छ), (ज), (झ), (ञ) र (ट) बमोजिम कसूर गरेमा पाँच हजारदेखि बीस हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना वा एक महिनासम्म कैद वा दुवै सजाय ।

३४. **मुद्दाको अनुसन्धान र दायरी** : (१) यस ऐन बमोजिमको मुद्दाको अनुसन्धान तथा तहकिकात दफा २४ को उपदफा (१) बमोजिमको निरिक्षकले गर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम अनुसन्धान तथा तहकिकातको कार्य समाप्त भएपछि निरिक्षकले सरकारी वकीलको राय लिई मुद्दा चलाउने निर्णय गरेमा सम्बन्धित जिल्ला अदालतमा मुद्दा दायर गर्नु पर्नेछ ।

३५. **क्षतिपूर्ति सम्बन्धी व्यावस्था** : विषादी उत्पादन, संश्लेषण, निकासी, पैठारी, मिसावट, ढुवानी, व्यावसायिक प्रयोग, बिक्री वितरण तथा भण्डारणको प्रयोग वा विसर्जन गर्ने क्रममा कुनै दुर्घटना भएमा सम्बन्धित इजाजतपत्र प्राप्त व्यक्ति, संस्था वा निकायले पीडितलाई तोकिए बमोजिमको क्षतिपूर्ति दिनु पर्नेछ ।
तर दफा ३ र २ बमोजिमको कसूर गरेको मनिने कार्य गरेको कारणबाट कुनै प्रकारको क्षति पुन गएको अवस्थामा क्षतिपूर्ति दिइने छैन ।

३६. **जफत गरिने :** (१) दफा ३३ बमोजिम दण्ड जरिवाना भएमा उत्पादन, संलक्षण, निकासी, पैठारी, व्यावसायिक प्रयोग, भण्डारण वा बिक्री वितरण, ओसारपसार, प्याकिङ्ग वा पुनः प्याकिङ्ग गरिएको जीवनाशक विषादीलाई समेत जफत गरिनेछ।
(२) उपदफा (१) बमोजिम निरीक्षकले जफत गरिएको विषादी मुद्दाको अन्तिम किनारा नलागेसम्म त्यस्तो विषादीको सुरक्षित भण्डारण तथा विसर्जन गर्दा लाग्ने खर्च सम्बन्धित जीवनाशक विषादी धनीले नै बेहोर्नु पर्नेछ।
३७. **नेपाल सरकार वादी हुने :** यस ऐन अन्तर्गतको मुद्दामा नेपाल सरकार वादी हुनेछ।
३८. **पुनरावेदन गर्न सक्ने :** (१) निरीक्षक वा प्रमुखले गरेको निर्णयमा चित्त नबुझ्ने पक्षले उक्त निर्णय भएको मितिले पैंतीस दिनभित्र समिति समक्ष पुनरावेदन गर्न सक्नेछ।
(२) यस ऐन बमोजिम कसूर सम्बन्धी मुद्दामा जिल्ला अदालतले गरेको निर्णय उपर चित्त नबुझ्ने पक्षले पैंतीस दिनभित्र सम्बन्धित उच्च अदालतमा पुनरावेदन गर्न सक्नेछ।
३९. **प्रदेश जीवनाशक विषादी व्यवस्थापन समिति :** (१) जीवनाशक विषादीको बिक्री वितरण, भण्डारण, व्यावसायिक प्रयोग र विषादी छर्कने व्यवसायीलाई इजाजतपत्र दिने, नवीकरण गर्ने र सो कार्यको अनुगमन गर्ने, मन्त्रालयबाट तोकिएको मापदण्ड पालना गर्न लगाउने लगायतका विषादी सम्बन्धी कार्य गर्नका लागि प्रत्येक प्रदेशमा एक जीवनाशक विषादी व्यवस्थापन समितिको गठन हुनेछ।
(२) उपदफा (१) बमोजिमको समितिको गठन सम्बन्धित प्रदेश कानून बमोजिम हुनेछ।
४०. **अनुगमन सम्बन्धी व्यवस्था :** (१) जीवनाशक विषादी सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्यको अनुगमन गर्न जिम्मेवारी केन्द्रको हुनेछ।
(२) प्रदेश जीवनाशक विषादी व्यवस्थापन समितिले प्रदेशमा रहेका जीवनाशक विषादी सम्बन्धी काम कारबाहीको अनुगमन गरी प्रदेशको कृषि सम्बन्धी विषय हेर्ने मन्त्रालय र समिति समक्ष प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्नेछ।
तर प्रदेश जीवनाशक विषादी व्यवस्थापन समितिको गठन नभएको अवस्थामा समितिले अनुगमन गरी प्रतिवेदन दिन सम्बन्धित निकाय वा अधिकृतलाई तोकन सक्नेछ।
४१. **सहयोग गर्नु पर्ने :** (१) निरीक्षकले आफ्नो कर्तव्य पालना गर्ने सिलसिलामा सुरक्षा लगायतका कुनै सहयोग आवश्यक भएमा सम्बन्धित स्थानीय प्रशासनसँग माग गर्न सक्नेछ।
(२) उपदफा (१) बमोजिम निरीक्षकले सहयोग माग गरेमा त्यस्तो सहयोग उपलब्ध गराउनु सम्बन्धित स्थानीय प्रशासनको कर्तव्य हुनेछ।
४२. **भण्डारण गृह बनाउनु पर्ने :** नेपाल सरकारले प्रत्येक प्रदेशमा जफत गरिएका विषादीको भण्डारण गर्ने र विभिन्न कारणले प्रयोग गर्न नमिल्ने प्रकृतिका जीवनाशक विषादीको सुरक्षित विसर्जन नगरेसम्मका लागि सुरक्षित राख्न भण्डारण गृहको निर्माण गर्नु पर्नेछ।

४३. **विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सक्ने** : रासायनिक विषादीको प्रयोगबाट वातावरण तथा मानव, पशुपन्छी, जलचर, विरुवा लगायतका स्वास्थ्यमा पर्न सक्ने असरलाई न्यूनीकरण गर्न नेपाल सरकारले विकल्पमा विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सक्नेछ ।
४४. **नियम बनाउने अधिकार** : यस ऐनको कार्यान्वयनका लागि नेपाल सरकारले आवश्यक नियमहरू बनाउन सक्नेछ ।
४५. **निर्देशिका, कार्यक्रम तथा मापदण्ड बनाउन सक्ने**: यस ऐनको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि मन्त्रालयले यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेका नियमको अधीनमा रही आवश्यक निर्देशिक, कार्यविधि तथा मापदण्ड बनाउन सक्नेछ ।
४६. **खारेजी र बचाउ** : (१) जीवनाशक विषादी ऐन, २०४८ खारेज गरिएको छ ।
(२) जीवनाशक विषादी ऐन २०४८ बमोजिम भए गरेका काम कारबाही यसै ऐन बमोजिम भए गरेको मानिनेछ ।

७. प्लाण्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन केन्द्र अन्तर्गतका कार्यालयहरूको आयात निर्यात तथ्याङ्क

क्र. सं.	विवरण	डिप्टी	आयात गरि एको देश	श्रावण		भाद्र		आश्विन		कार्तिक		प्रथम वी जम्मा परिमाण		मंसिर		पौष		माघ		फाल्गुन		चैत्र		वैशाख		जेठ		असार		कुल जम्मा	
				परिमाण	मुन्य	परिमाण	मुन्य	परिमाण	मुन्य	परिमाण	मुन्य	परिमाण	मुन्य	परिमाण	मुन्य	परिमाण	मुन्य	परिमाण	मुन्य	परिमाण	मुन्य	परिमाण	मुन्य	परिमाण	मुन्य	परिमाण	मुन्य	परिमाण	मुन्य	परिमाण	मुन्य
२	तोरी		बर्दिया, बानास	११६७	१०४२१	३४१०	१८१४८०	४१८४	२७४८०४	६२४९	३३१११७	१६८११	८११७३३	४७६६	२४२४१८	२४४९	१२७४८	६८२६	३३३३८	११६७४	६१८७२	१०२	४८२६	१००	४८००	१००	४८००	३०	१४४०	४१८४९	३६१४३८
३	तीत, सुनित		भारत	३०	४२८०	१०८	१८४६	४४	१४४७	२४	४४००	२१७	३८८३	२४	४४००	२६	४४६	१०	१६०	१४	२६४०	१०	१६०	२०	३४२०	२०	३४२०		४६०	१८४२	
४	बदाम (मोमरुती)		भारत	४०	६४००	४४	४६०	६०	७६८०	१७०	२१६०	३२४	४१६००	३३२	४२४८	२७०	३४६०	४२६	४४१२२	८७	११११०	४४	६१२	१४	१२०३२	२६	३३२	३२	४०१६	१४७४	२४६०
	जम्मा			२१३७	१२०२४१	३६१३	२०८२८६	४३३४	२९३७२२	६४२४	३३१११७	१७८८८	१८३७६६	४२९३	३०३७६	२७४४	१६८८४	७३३०	४२९७०	११८४६	६३३३२	८८०१	४२०४८	८११४	३१४४२	१००१६	४८१२४	७८३७	३०८७३	१७१७०	४११३७८
	घा ताबा तरकारी																														
१	काउली		भारत				१०	१४४०	२२६	३६६	३६६	४०४६				११०	१६०	११४	३२०											१३७	१४१२
३	केला		भारत	१०	१६०						१०	१६०	२०	३२०																४०	६४०
४	भट्टा		भारत	४	८०	४	६४	४	७२	१०	१६०	२४	३६	२०	३२०	२४	४००	१४	२४०	३४	४६०	६०	१६०	२४०	४०००	११०	३०४०	८०	१२८०	७२२	११४२
५	सुनानी (हरियो)						४०	२०००	२००	८०००	२४०	१००००	३२	४१२	४०	६४०	४०	२०००	१२०	४८००	१२०	४८००	२००	८०००	७४	३०००	१०२	४०८०	१०३२	४८३२	
७	प्याज		भारत	७४०	२६२४०	८००	२८०००	२०	७००	२४	८४४	१४४४	४४८२४	४२	१८२०	३४२	१११६३	८३१	२१३७१	१११४	४०४२४	४१२	१७२०	१०४४	३४४७३	४४४	११३८०	४१७	२०८०८	८४४४	२८८८४
९	काका		भारत	१०	१६०			२४	४००	१४०	२४००	१८४	२१६०	२३	३६			२४	४००	१४०	२२४०									४४८	८१२८
१०	पोलभेडा		भारत	३०	४८०	१४०	२४००	२००	३२००	१७०	२७२०	४४०	८८००	४०	८००	४६	८१६	११४	३२०	६७	१०७२	३४४	४६८०	३६०	४६०	३४०	४४४०	३४०	४६००	२८७८	४४१६
११	परवल		भारत	४०	८००	४४	८८०	७०	११२०	१२०	११२०	२४४	४७०	४०	६४०	४४	७२०	४०	६४०	१२४	२०००	३२०	४१२०	४२०	६७०	४४०	७२०	४१२०	२३४०	३६००	
१२	लौका		भारत	२०	३२०	४०	८००	१४०	२४००	२००	३२००	४२०	६७०	२४	४००	४२	६७२	२०	३२०	१२४	२०००	१४०	२४००	१६०	२४६०	२४०	३८४०	६०	१६०	१६२२	२६४२
१३	पिरोला		भारत	४०	८००	६०	१६०	४४	८८०			१६४	२६४०					४४	८८०	१२०	११२०	७०	११२०	१०१	१६६	१४०	२४००	६४	१०४०	८११	१४२६
१४	कली		भारत	२४	४००	४०	८००	२०	३१७			१४	१४७			२४	४००	१४	२४०	२१	३६६	३८	६०८	४७	११२	४२	६७२		३८८	६२०२	
२०	मिठो		भारत	१२०	११२०	१०	१४४०					२१०	३३६०							२४	४००	१०२	१६३२	८०	१२८०	१२०	२०८०	४०	६४०	७७७	१२४२
	जम्मा			१०७०	३१२१०	१२२१	३३३४४	४१४	११०८१	११०१	२२८११	४०२४	१०७३४४	२६२	४१८०	४७४	१४६११	१३६४	३८१७१	२१२८	४८८८०	१७७०	४०४४०	२६४२	६६३११	२१७१	४०७४२	१६१४	३४४१८	२०४३१	४१३००७
	डा ताबा फलरुत																														
१	स्याउ		भारत	२१०	१३४४०	१२०	७६८०	२४०	१६०००	१४६	६१२०	१४६६	१८३३०			४२	३३८	६०	३८४०	२००	१२८००	२४०	१६०००	३००	११२००	१४०	८१६०	४०४	२६०७७		
२	काती		भारत	१२०	१६००	११०	४४०	२१०	१६८००	२४०	२००००	६१०	४६४४०	२४	२०००	३०	१४०	४०	३२००	४०	३२००	४०	४०००	१८०	१४४००	१४०	१२०००	६०	४८००	११४४	१३७४०
३	अंगुर		भारत											३०	११२०	३४	२२४०	१२०	७६८०	६४४	४१२१६	४२१	२६१४४	२०६	१३८४	१०	६४०	१४६६	१३८४		
४	अनार		भारत	१०	१६०	३०	२८८०	३४	३३६०	३२	३०७१	१०७	१०७४१	३०	२८८०	३०	२८८०	३४	३३६०	३२	३०७१	६०	४६०	११०	१०४६०	४४	४२८०	६०	४६०	६६६	६००१६
५	अपै		भारत	३२०	१०२४०									३२०	१०२४०																४६४००

क्र. सं.	विवरण	इकाई	आयात गरिएको देश	श्रावण		भाद्र		आश्विन		कार्तिक		प्रथम वीजमा परिमाण		मंसिर		पौष		माघ		फाल्गुन		चैत्र		वैशाख		जेठ		असार		कुल जम्मा			
				परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य
६	केरा		भारत	७०	१८१०	१२०	३२४०	२४०	६७२०	३२०	८६४०	७६०	२०४०	७५०	२०४०	७५०	२०४०	७५०	२०४०	७५०	२०४०	७५०	२०४०	७५०	२०४०	७५०	२०४०	७५०	२०४०	७५०	२०४०	७५०	२०४०
७	तलुवा		भारत																														
८	कौशे नौकत		भारत	६०	१४४०	१४०	३६००	२६०	६२४०	३२०	७९८०	७२०	१६६४०	२४	५७६	१२०	२८८०	११०	२४४०	१००	२४००	४०	१२००	४०	१६०	७०	१६८०	३०	७२०	२४२४	४०१६		
९	छोलाहा		पाकिस्तान	५१	३१८८	२०८	१३०००	७०	४३७५	१४४	१६२४	४८३	२०१८८																				
१०	शेकर																																
११	चेरी																																
	जम्मा			८४१	४०७८	७३८	३०४४०	१०७५	४३३२४	२०३२	११०२४७	४६८६	२३४४१९	११४	३०४४१	३३८	१४३४२	४६०	११८११०	१८६	१८४३८	१०४१	१४११२२	१३१४	२०२१७७	१४४६	२०२४२	६२०	३२७०	१६०७३	१४२८४४०		
	चा। बढीवृष्टी																																
१	बन्धन		पाकिस्तान																														
	छ। प्रशोधित सामग्री																																
१	गामल		भारत	४३५	२७८३	६७३	३४२६	३७२	१८८७	४१०	२०१०	१११०	१०१४७	४७९	२१४२९	२२१	११२७	४६२	२३६२	१०२	४२०२	१४८	८०४८	११०	४६१०	११३	४७३	१४०	७५०	४८५	२१९३०		
२	केसर धुलो		भारत	३	४३२	६	८६४	५	७२०	२	१०२	१६	२११८	४	५७६	४	४०४																
३	धुलो खुसीनी		भारत	२	२४०			४	६००			७	८४०	४	७२०	७	१०८८	१०	१४४०	१४	७५४	३	३६०	२	२३०								
४	मंगदाल		भारत	४४	४९३९	२६	२९२३	३३	३६६२	२४	१२२४	१२७	१२७१९	२८	३१३६	२६	२९२३	१९	२९२३	२०	२४००	११	१२६०										
५	हर दाल		भारत	९	१८६					१०	१४००	१०	१४००																				
६	कनिका		भारत	२१७	६१४४	२९२	१३४७	२०१	६४१९	१९२	१७२२	१०२	३२२२२	१२४	३११४	४२९	१३७८	६४६	२०६४९	७४४	३८४६९	३८३	११४०८	२०२	१०३०२	१४९	७५१९	१०७	४४४७	४६००	१८४७६९		
७	चना दाल		भारत	४६	३३६६	९	६४८	२०	१४४४	१४	७५४	१०	६११४																				
८	मास दाल																																
९	सोयाबिन																																
	जम्मा			८४६	४४६०	१००६	४८०१०	६३६	३१८३३	६४३	३४१६३	३१४९	१४८२८६	७४६	३८३१४	६१६	३००१२	११९२	४२०१३	१७९	४१४८७	४६७	३०८३०	३६६	१७६१०	२६२	१३३८२	२४७	१३१०७	११३२०	४१९६८		
	जा। औद्योगिक																																
१	सुपारी		इन्डोनेसिया	६०४	६८८६	९०	१०२६०	९०	१०२६०			७८४	८९३७	६०४	६८८६	९०	१०२६०	९०	१०२६०	९०	१०२६०												
	जम्मा			६०४	६८८६	९०	१०२६०	९०	१०२६०			७८४	८९३७	६०४	६८८६	९०	१०२६०	९०	१०२६०	९०	१०२६०												
	डा। काठको सामानहरू																																
१	विगत बर	इकाई	भारत	इन्डोनेसिया																													
	जम्मा																																

क्र. सं.	विवरण	इकाई	आयात गरिएको देश	श्रावण		भाद्र		आश्विन		कार्तिक		प्रथम वौजम्मा परिमाण		मंसिर		पौष		माघ		फाल्गुन		चैत्र		वैशाख		जेठ		असार		कुल जम्मा					
				परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य		
	डा मसला बारी																																		
१	लसुन		भारतीय	१०७	८२६०	४९	३९२०	५४	४३२०	५८	४६४०	२६	२१४४०	१०३	८२४०	६०	४८००	७९	६४६०	१०६	८४८०	४९	३९२०	८३	६६४०	१०	८००								
२	मीठ		भारत	५८	१५७६	२४	६६१०	२००	४४४००	१०४	२८३६०	३८७	१०४३६६	१४२	११३४४	११०	४१०९	२७६	७४४३६	२६३	७४०४३	२३४	६३६४८	२४९	७०४३०	५	९२२४	२०	४४४०	२०४	४४४०	२०४	४४४०	२०४	४४४०
३	अमिची मातो		चीन			१०	४८००	१८	८६४०	२४	१९४२०	५२	२४९६०							२०	२४०००	१२०	१४४०००	२६	३९२००	२४	२८८००	२४४	२४४	२४४	२४४	२४४	२४४		
४	मुकेको सुभासी		भारत	७५	९०००			२२०	२६४६६	८४	१०२००	३८०	४६६६६	२१०	३४६००	३१८	३८९४८	२७६	३३०६०	२६३	३१७८८	१०६	१२६८४	३२१	३८४६६	९३	११२०८	४१	६१९६	२४०	२४५१२	२४०	२४५१२	२४०	२४५१२
५	अमिचा		भारत	११२	१०७२	९९	९८३३	१०३	९८६९	५०	४८००	२८४	२४७४४	१२०	११४२०	११४	११०४०	३८८	३७४४८	२८०	२६८८०	१२०	११४२०	१८८	१८०४८	१८	१७८८	१०	१०८८	१०	१०८८	१०	१०८८	१०	१०८८
६	मीठ		भारत	१४	४३२९	७	२९२९	१४	४३२९	२७	८२६६	१२६	३८९३७																						
७	त्याइ		इन्डोनेसिया	२३	११८३	५०	२२६५	६९	३३२९	१०	४१२३	१४२	७८६०	८०	४०८४	२१	१०७८	१०	४१२३	२२	११२७	४६	२८४४०	४२	१६३०	४६	२८४४०	४२	१६३०	४६	२८४४०	४२	१६३०	४६	२८४४०
८	बनार मेडा		भारत	२०	२४००	२४	३१२४	५०	६२००	५४	६८७४	१४०	१८७४०	५२	६४००	४४	६८७४	५४	६८७४	७५	९३७५														
९	उत्त मती		भारत	१४	२९६८	११८	२४०९६	१०४	२२०४८	५२	११०४४	२८८	३१०९६	४०	८४८०			११	११२२२	११८	२४०९६														
१०	मेथी		भारत	२०	१९२०			४५	४३२०	२०	१९२०	८४	८१६०	५०	४८००	६०	४८००	१६२	१४४२२	६०	४८००	१०९	१०६६४	२०	१९२०										
	जम्मा			४४३	६७४८८	३६७	९२८७७	८७७	१०४९४८	४८६	१३००४	२१७६	४२९४२८	८८७	१४२९६८	८१९	१२९४४०	१३२९	११७८४६	११११	११०६२२	६९४	१४४०७६	१०२४	३०९३२४	३६४	१३२०९६	४०६	१४४४४०	११०६९	२०९३७७	२०९३७७	२०९३७७	२०९३७७	२०९३७७
	टा विक्रि विवरण																																		
१	धानको विक्रि (Hybrid)		इन्डोनेसिया														६४		१६०००													६४	१६०००		
२	धानको विक्रि (Hybrid)		भारत												१४	३७४०									४११	१०८२४०	१२९	३२१७०			४४५	१३८७०			
३	मुकेको विक्रि		भारत					२०९	४३२५४	१४९	३७३७०	३४८	८९४५५	२८	७०००	२१	४२४०	८६	२१४२३	१४९	३७३७०	१४	३७४०									१०९६	२४४०४०		
	जम्मा							२०९	४३२५४	१४९	३७३७०	३४८	८९४५५	१०३	२९६६०																	१०९६	२४४०४०		
	टा आत		भारत	८६०	२०६४०	११४०	२४६६२	१७७०	४२०००	१०९१	२४४६६	४७९१	११४४४८	२१२	६९१६	१६४	३९३४	४६	१३४४	४८	१११२	४०९	१२०४८	१११२	२६६८८	४४४	१३०४४	४१७	१२४०८	१२७५२	१३०५२	१३०५२	३०६४३०		
	जम्मा			८६०	२०६४०	११४०	२४६६२	१७७०	४२०००	१०९१	२४४६६	४७९१	११४४४८	२१२	६९१६	१६४	३९३४	४६	१३४४	४८	१११२	४०९	१२०४८	१११२	२६६८८	४४४	१३०४४	४१७	१२४०८	१२७५२	१३०५२	१३०५२	३०६४३०		
	डा अन्य																																		
१	गोब डिओसी/ब्रान		भारत	८१९	३२७०	४१५३	१६६१२०	४४४०	२२१६००	१४०२२	४६०८००	२४३३४	१८६३६०	१४८१९	६३३६००	११२९२	४४८४८०	१३८२७	५४३०८०	१३१०४	४२४४००	१२३२९	३९३६८०	६४६	२६२२०	७३३	२८२२०	२४९१	१६८४०	११६७६	४६६९००	४६६९००	४६६९००		
	जम्मा			३६३३	१४४९१६	४४४०	२२१६००	४४४०	२२१६००	१४०२२	४६०८००	२४३३४	११४०९१६	१४८१९	६३३६००	११२९२	४४८४८०	१३८२७	५४३०८०	१३१०४	४२४४००	१०३३४	३९३६८०	६४६	२६२२०	७३३	२८२२०	२४९१	१६८४०	१२७६७०	४०६६९२	४०६६९२	४०६६९२		
	कुल जम्मा			६६६७८	२४४०७९६	४८८७७	२४४०७९६	४८८७७	२४४०७९६	१९०८९	३०४९९९५	११३२८९	८९३०१२५	३६६४७	१६३०४१२	७०६४७	३०६४७८०	१३८२७	५४३०८०	१३१०४	४२४४००	१०८३४	३९३६८०	१०८३४	२६६८८०	११४०७	१६८४०	१३०७९	२०९३७७	३०९३७७	३०९३७७	३०९३७७	३०९३७७		

नेपाल सरकार
प्लाण्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन केन्द्र
क्वारेन्टाइन कार्यालय, विरगंज
वार्षिक निर्यात तथ्याङ्क : २०७७/७८

परिमाण: मे.ट.मा

मूल्य रु. हजारमा

क्र. सं.	सामानको नाम	इकाई	कुल देशमा	श्रावण		भाद्र		आश्विन		कार्तिक		मंसिर		पौष		माघ		फाल्गुन		चैत्र		वैशाख		जेठ		असार		कुल जम्मा		
				परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	
क)	जडिवुटी																													
१	चिराइलो	मे.ट.	भारत	५	२११७			५	१८६१					६	२३१९						२	८१८							११	७२७४
२	जटामसी													८	१८३	१२	१४०४												२०	२३८७
३	रिट्टा																	१	१०००										१	१०००
४	रुद्राझ	मे.ट.	चाइना																											
५	अकरकारा	मे.ट.	भारत	५	३५३४	७	४५८१							५	३५३४	७	४५८१												२५	१६२२९
५	पिपला	मे.ट.	भारत																											
६	तेजपात	मे.ट.	पाकिस्तान	१०	६५४५			१०	६५४५																				२०	१३०९०
७	विग कार्डामम	मे.ट.	पाकिस्तान					२०	७१४०					३८	१३३३८	२०	७०२०	१	३६७						२०	६००००	२०	६००००	११९	१४७८६५
८	बोझो													३	१८३														३	१८३
९	मजिठो		भारत	२	४६४			८	१९२६					०	८७					०	९३								११	२५६९
१०	टिमुर	मे.ट.	जमैनी																							५	५००	५	५००	
११	दारुहल्दी		भारत	८	५७६			३	१८०											२	१०८							१२	८६४	
१२	सेतकजरा		भारत			२६	३०९४			२८	३३३२			६१	२०५२३	३९	१३००५	२	९८	८४	९९९६	७५	८९२५	१६८	६७२०	५३	६३०७	५३७	७२०००	
	जम्मा			३१	१३२३६	३३	७६७५	४६	१७५५१	२८	३३३२			१२३	४१०४६	७८	२६०१०	५	१५५८	८८	११००२	७५	८९२५	१८८	६६७२०	७८	६६८०७	७७१	२६३९६१	

क्र. सं.	सामानको नाम	इकाई	कुन दे शमा	श्रावण		भाद्र		आश्विन		कार्तिक		मंसिर		पौष		माघ		फाल्गुन		चैत्र		बैशाख		जेष्ठ		असार		कुल जम्मा				
				परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	
१	मसुरो दाल	मे.ट.	सिगापुर	१४	१४९८९																						२६	३२८९	१२०	१८२७८		
	जम्मा			१४	१४९८९																						२६	३२८९	१२०	१८२७८		
ग)	औद्योगिक बाली																															
१	चिया (अर्गानिक)		जर्मनी	१	१३८५			६	८९९५	३	४२३	१	१६१८														१	४२४	११	१२८४५		
२	कफि बिन		जर्मनी	४	३६४८						५	४५६०			५	४५६०	५	४५६०							७	५३६९	२	१६१९	२७	२४३१६		
३	नेपाली सुती		द.कोरिया								१५	७१९४८					२९	१३९५३६							१४	२८८८६	४३	२८८८३५	१०१	५२९२०६		
४	जम्मा			५	४०३३			६	८९९५	२२	७६९३१																		३३	९०९४९		
५	सुटो	मे.ट.	जर्मनी																								३४	९९९२		९९९२	६८	१९९४४
	जम्मा				१००६६																					३४	९९९२		३४	९९९२	६८	३००२०
घ)	अन्य																															
१	पिना	पिना	भारत	१२७९	४१५६८	१५७४	५११५५	१९६८	६३९६०	१६३६	५३१७०	१४६०	४७४४०	१४३९	४६७६८	१२०६	३९१९५	१२०६	३९१९५	१११३	३५६१६	१०२०	३२६४०	१७७७	५७४०४	२७९९	८९५६८	१८४९७	५९७७८८			
२	नेपाली फुड		यू.एस.ए									५७	१३७६१	७८	१८६७८	८३	१९९३१	७८	१८६७८	१०	२२९०	८	१८०८	१०३	२४८४५	१२९	३१११८	५४४	१३११०६			
३	सलुज अफ ग्रेन	मे.ट.	भारत	१३२	२६४८	१०४	२०८०	७६	१५२४	११८	२३६०																		४३१	८६१२		
४	अन्य	अन्य	भारत																													
	जम्मा	जम्मा		१४११	४४२१६	१६७८	५३२३५	२०४४	६५४८४	१७५४	५५५३०	१५१७	६१२११	१५१७	६५४४५	१२८९	५९१२६	१२८४	५७८७३	११२३	३७९०६	१०२८	३४४४८	१९००	८२३४९	२९२८	१२०६८६	१९४७२	७३७०६			
	कुल जम्मा				८२५०७	१७११	६०९१०	२०९०	८३१३५	१७८२	५८८६२	१५१७	६१२११	१६३९	१०६४९१	१३६७	८५१३५	१२८८	५९४३१	१२१०	४८९०७	११३७	५३३६४	२०८८	१४९०६९	३०६६	२००७४४	२०४३१	१०४९७६६			

नेपाल सरकार
प्लाण्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन केन्द्र
क्वारेन्टाइन कार्यालय, मलंगवा
वार्षिक आयात तथ्याङ्क : २०७७/७८

परिमाण: मे.ट.मा

मूल्य रु. हजारमा

क्र. सं.	विवरण	इकाई	आयात गरिएको देश	श्रावण		भाद्र		आश्विन		कार्तिक		मंसिर		पौष		माघ		फाल्गुन		चैत्र		बैशाख		जेठ		असार		कुल जम्मा		
				परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	
	क) खाद्यान्न																													
१	धान	मेट.	भारत	१५१०	४३७८०	३६४	१०४५६	५९४	१७२२६	११६९	३३९०१	५३३८	१५४८०२	९८९९	२८६८३९	६३७	१८४७५९	४६७३	१३५४१७	३८८४	११२६३६	३०९६	८९७८४	१११०	३२१९०	१२४५	३६१०५	३९२४५	१०५४६३	
२	गहुँ	मेट.		७८	२४८०	१४६	४६७२	१२०	३८४०	२५	८००	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	११७९२
३	मकै (पशु दाना)	मेट.		०	०	०	४२	११७६	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	४४	१२३२	४४	१२३२	०	
	जम्मा	मेट.		१५८७	४६०२८	४१०	१४७९०	६९९	२००३९	११९४	३४६२६	५३३८	१५४८०२	९८९९	२८६८३९	६३७	१८४७५९	४६७३	१३५४१७	३८८४	११२६३६	३०९६	८८३२२४	१११०	३२१९०	१२४५	३६१०५	३९२४५	११५४८३	
	ख) दलहन (गेडागुडी)			०																									०	०
१	चना			७०	२०२७																								७०	२०२७
	जम्मा			७०	२०२७	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	७०	२०२७
	ग) तेलहन वाली			०			०																						०	०
१	बदाम (मोमफली)			०	०								२४	१५३६	१८	११५२		०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	४२	०
	जम्मा			०	०	०	०	०	०	०	०	०	२४	१५३६	१८	११५२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	४२	०	
	घ) ताजा तरकारी			०			०																						०	०
१	काउली			२	३२		०		०	१०	१६०	३	४८		०		०		०		०							१५	१९२	
२	केराउ (हरियो)			०																								१३३८	०	
३	प्याज			०	०	०	०	१३३८	३६१२६	८४७	२२८६९	१३३३	३५४५१	२०२	५४४४	८०३	२१६८१	४७०	१२६९०	९०७	२४४८९	१५४	२५७८	८०७	२१७८९	८२१	२२१६७	७२४	१९२३४८	

क्र. सं.	विवरण	इकाई	आयात गरिएको देश	श्रावण		भाद्र		आश्विन		कार्तिक		मंसिर		पौष		माघ		फाल्गुन		चैत्र		वैशाख		जेठ		असार		कुल जम्मा		
				परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण
४	गोलभेंडा			०															२८	४४८	२८	४४८	५३	८४८					१०९	०
५	परवल			०															३	४८									३	०
६	भिण्डी			०															१	१६									१	०
७	धोल			०										३	४८														३	०
	जम्मा			२	३२	०	०		३६१२६	८४७	२३०२९	१३१६	३४४९९	२०२	५४५४	८०६	२१७२९	४७०	१२६९०	९३९	२४००१	९८२	२६२०६	८६०	२२६३७	८२१	२२१६७	८४९३	५९१८७	
	ड) ताजा फलफुल							१३३८																					१००	०
१	स्याउ			१०००	६४०००	९००	५७६००	१००	६४००	०	३	१९२	३	१९२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१९०६		
२	अंगुर			०	०	०	०	०	०	०	०	३	१९२	४	२४६	०	०	०	०	०	०	०	१५	९६०	०	०	०	४७	०	
३	अनार			४०	४०००	४०	४०००	२५	२५००	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	७	७००	०	०	८७	१०४००		
४	सुन्तला			०							४	१६०	०	४	१६०	०	०	०	०	३	१२०	०	०	०	०	०	०	११	०	
५	केरा			०						२								३	१२०	१	४०					३	१२०	९	०	
६	कौचो नारियल			०						३	१२०	०	२४	९६०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२७	१२०	
	जम्मा			१०४०	६८०००	९४०	६९६००		८९००	५	१२०	७	३४२	३०	१३४४	८	४९६	३	१२०	१	४०	३	१२०	२२	१६६०	३	१२०	२०८७	१३८६२०	
	च) प्रशोधित सामग्री							०																					०	०
१	मैदा / पिठो			०																									२२३३	०
२	चामल			३४९६	१९५७९५	३४३०	१९७६८०	२२३३	१२४०४८	६८९	३८४८४	३४६	१९९३६	४२	२३४२	४१	२२९६	०	०	०	०	१२१	६७७६	०	३३७	३३७	८६९२	५४७१०७		
९	रहर दाल			३०	२८८०	३३	३१६८		०	६०	५७६०	२००	१९२००	४६	४४१६	३३	३१६८	१४०	१४४००	०	०	२५	२४००	१०	९६०	२४	२३०४	६९१	११८०८	
१३	चना दाल			१०	७२०	०	०		०	१०.०	७२०	९२	६६२४	६१	४३२२	८०	५७६०	२६३	१८९३६	०	३५	२५२०	०	७	५०४	५५८	१४४०			
१७	सुन्नि/ मकै			०																									२२३३	०
	जम्मा			३४३६	१९९३९५	३४६३	२००८४८	२२३३	१२४०४८	७४९	४४०६४	६४८	४४७६०	१४९	११९६०	१४४	११२२४	४१३	३३३३६	०	०	१८१	११६९६	१०	९६०	३६८	२८०८	९७८१	५७०३४५	
	छ) औद्योगिक																												०	०

क्र. सं.	विवरण	इकाई	आयात गरिएको देश				श्रावण		भाद्र		आश्विन		कार्तिक		मंसिर		पौष		माघ		फाल्गुन		चैत्र		वैशाख		जेठ		असार		कुल जम्मा	
			परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य
	जम्मा		०	०	०	०		१५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	३	१५		
१	जो आलु		०				०					३७	८८८	११०९	४५८१६	१७३	४१५२	१५२	३६४८	३५७२	८५७२८	१३७८	३३०७२	१५४४	३७०५६	२८४७	६८३२८	११६१२	२७८६८८			
	जम्मा		०	०	०	०	०	०	०	०	३७	८८८	११०९	४५८१६	१७३	४१५२	१५२	३६४८	३५७२	८५७२८	१३७८	३३०७२	१५४४	३७०५६	२८४७	६८३२८	११६१२	२७८६८८				
	झा अन्य						०																					०	०			
१	चोकर/चुली / भुसी/धानको सुस/बान		भारत	०																									२४४	०		
२	पिना		भारत	१२५	७४९०	३९६	१८९६०	२४४	१४६४०	३८६	२३९६०	१६६	९९६०	३८६	२३९६०	१०५	६३००	९९	४९४०	२६१	१५६६०	३६९	२२९४०		०	१०५	६३००	५४८६	१३९०७०			
३	अन्य/आलु कट	मेटन	भारत	०																									२४४	०		
	जम्मा		भारत	१२५	७४९०	३९६	१८९६०	२४४	१४६४०	३८६	२३९६०	१६६	९९६०	३८६	२३९६०	१०५	६३००	९९	४९४०	२६१	१५६६०	३६९	२२९४०	०	०	१०५	६३००	५४८६	१३९०७०			
	कुल जम्मा			१	१	४९३८	२९६९९८	३९६८	२०४९२८	३२०१	१२५९९९	७५१२	२४७२६१	१२५९९	३७३०९	७६३५	२२९७३२	५८१०	१९९२४१	८६५७	२३९०६५	३३३६९	९७६४५८	३५४६	९४५०३	५३८९	१३५८२८	१०३९३३	६२७१२६			

नेपाल सरकार
प्लाण्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन केन्द्र
क्वारेन्टाइन कार्यालय, तातोपानी, सिन्धुपाल्चोक
वार्षिक आयात तथ्याङ्क : २०७७/७८

परिमाण: मे.ट.मा

मूल्य रु. हजारमा

क्र. सं.	विवरण	इकाई	आयात गरिएको देश	श्रावण		भाद्र		आश्विन		कार्तिक		मंसिर		पौष		माघ		फाल्गुन		चैत्र		वैशाख		जेष्ठ		असार		कुल जम्मा	
				परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य
	क) ताजा फलफुल																											०	०
१	स्याउ	मे.टन वा रु. हजारमा	चिन	३५	२९९६	०	०	०	०	३५	२०७६	४१८	२७५५६	२९०५	१४४२५२	९९०.०	६९०२९	१०४०	७३५३०	२४२२२	१८०४८२	३०३७	२२३२९९	३४९८	२४९१०६	२९९०	१७२२६०	१५६९०	११४४७४०
२	नासपाती	मे.टन वा रु. हजारमा	चिन	०	०	०	०	०	०	०	०	३८	२२३०	९	५२६	०	०	०	०	१७	१०९२	३०	१७२९	०	०	१४	५४९७		
३	कटुस	मे.टन वा रु. हजारमा	चिन	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०.२	२३	०	०	०	०	०	०	०	०.२	२३
४	पिस्टाचियो (Pistachio)	मे.टन वा रु. हजारमा	चिन	०	०	०	०	०	०	०	०	३	२८३२	०	०	०	०	४	३५१०	०	०	०	०	०	०	०	०	७	६३४२
५	ओखर	मे.टन वा रु. हजारमा	चिन	०	०	०	०	०	०	०	०	३२	१४९६	१२५	३७७४१	८०	२३६६६	५६	१६४५२	४३	१४२९७	३१	९९६९	०	०	६३	१८२२४	४३०	१२९०३७
	जम्मा			३५	२९९६	०	०	०	०	३५	२०७६	४५०	३७०५२	२२७९	१८५२५५	९९९	८५२९३	१०९६	८९९८२	२४६९	१९८३९२	३०८५	२३३४३४	३५२८	२६०८३५	२२५३	१९०४८४	१६२९	१२८५६३९
	ख) प्रशोधित सामग्री																										०	०	
१	अंगार प्रशोधित क्रिस्मिस	मे.टन वा रु. हजारमा	चिन	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	३६	१०७१०	०	०	०	३६	१०७१०

क्र. सं.	विवरण	इकाई	आयात गरिएको देश	श्रावण		भाद्र		आश्विन		कार्तिक		मंसिर		पौष		माघ		फाल्गुन		चैत्र		वैशाख		जेष्ठ		असार		कुल जम्मा			
				परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य		
२	फर्सीको प्रशोधित वियौ	मे.टन वा रु. हजारमा	चिन	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२	५१६	०	०	०	०	५	१४६३	०	०	०	०	०	०	०	०	७	१९७९
३	सूर्यमुखिको प्रशोधित वियौ	मे.टन वा रु. हजारमा	चिन	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	७७	०	०	०	०	१	१७६	०	०	०	०	०	०	०	०	२	२५३	
	जम्मा			०	०	०	०	०	०	०	०	०	३	५९३	०	०	०	०	६	१६३९	३६	१०७०	०	०	०	०	०	९	१२९४२		
	ग) मसला वाली																											०	०		
१	लसुन	मे.टन वा रु. हजारमा	चिन	०	०	०	०	०	०	०	०	३०	३२४०	३४	३६१९	१२४	१३२३५	५२	५४८७	०	०	३३	३४७९	०	०	६७	७०९२	३४०	३६१५२		
	जम्मा			०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
	कुल जम्मा			३५	२९९६	०	०	०	०	३५	२०७६	४८०	४०२९२	२३०८	१८९४६७	११२३	९८४४८	११४८	९५४६९	२४७५	१९९९५१	३१५४	२४७६२३	३५२८	२६०८३५	२३२०	१९७५७६	१६६०६	१३३४७३३		

नेपाल सरकार
प्लाण्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन केन्द्र
क्वारेन्टाइन कार्यालय, टिमुरे, रसुवा
वार्षिक आयात तथ्याङ्क : २०७७/७८

परिमाण: के.जी.मा

मूल्य रु. मा

Particular	Shrawan	Bhadra	Ashwin	Kartik	Mangsir	Poush	Magh	Falgun	Chaitra	Baisakh	Jestha	Ashar	Total	Rate	Amount	Remarks
APPLE	941521	0	0	0	0	59000	0	0	89100	655490	1208178	688325	3641614	80	291329120	
GARLIC	309436	55480	91220	58800	29800	0	0	118700	121210	100300	59200	59400	1003546	125	125443250	
JIMBU	0	0	0	0	0	0	800	0	0	0	0	0	800	500	400000	
WALNUT	11900	39060	59780	138240	34650	0	32690	0	46130	79476	0	19600	461526	375	173072250	
JASMINE TEA	0	17420	0	0	0	0	4350	0	0	0	0	440	22210	1200	26652000	
DRY MUSHROOM	0	0	0	0	750	0	0	0	0	0	0	0	750	290	217500	
PEARS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	29550	0	0	29550	60	1713000	
Total	1262857	111960	151000	197040	65200	59000	37840	118700	256440	864816	1267378	767765	5159996		618827120	

नेपाल सरकार
प्लाण्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन केन्द्र
क्वारेन्टाइन कार्यालय, जलेश्वर, महोत्तरी
वार्षिक आयात तथ्याङ्क : २०७७/७८

परिमाण: मे.ट.मा

मूल्य रु. हजारमा

क्र. सं.	विवरण	इकाई	आयात गरि एको देश	श्रावण		भाद्र		आश्विन		कार्तिक		मंसिर		पौष		माघ		फाल्गुन		चैत्र		वैशाख		जेठ		असार		कुल जम्मा	
				परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य
क)	खाद्यान्न			०																									
१	धान	मे.टन	भारत	२८	६७२	८०	११२०	२६	६२२	७६	१८३४	२९६२	७१०८५	४१२५	९९००६	४६९१	११२५७	८२८२	१९८७७	८६०५	२०६५१६	६६१५	१५८७४८	१३४६	३२३०२	१२५६.८	३०१६३	३८०९२	९१४२१२
२	गहुँ	मे.टन	भारत		०			३२.०	१०२४	३०	९६०				१०८	३४५२	११७	६३०३	२२४	७६७	१४३४	४५८८७	४७४	१५१७५	१६६.६	५३३२	२६६६	८५३००	
३	मकै	मे.टन	भारत	०	०	०.३	८		०																			०.३	८
४	कोदो	मे.टन	भारत	०	०	०		४१.१०	१३१५																			४१	१३१५
	जम्मा			२८	६७२	८०	११२८	९९	२९६२	१०६	२७९४	२९६२	७१०८५	४१२५	९९००६	४७९९	११६०२८	८४७९	२०५०७२	८८२९	२१३६८३	८०४८	२०४६३५	१८२०	४७४७७	१४२३	३४४९५	४०७९९	१००८३५
ख)	दलहन (गोडागुडी)			०	०																								०
१	चना	मे.टन	भारत	०	०	०							११	७६७				६	४३२							४.५	३२४	२१	१५२३
३	केराउ	मे.टन	भारत	०	०	०																				०.६	४३	१	४३
४	मास कालोमास	मे.टन	भारत	०	०	०							५	५०९						०	२०					०.३	२९	६	५५८
५	रहर	मे.टन	भारत	०	०	०							३	२४०	६०	५७३	३०	२८८०	३२	३१०२	३०	२८८०	३२	३०७	५७	५४३७	२४४	२३३८८	
७	बकुला दाल	मे.टन	भारत	०	०	०							१	७२				१०	७२०	१.५	१०८					१०	७२०	२३	१६२०
८	गहत	मे.टन	भारत		०								१	८६	३	२१६												४	३०२
	जम्मा			०	०	०	०	०	०	०	०	०	२१	१६८४	६३	५९७९	४६	४०३२	३४	३२३०	३०	२८८०	३२	३०७	७२	६५५३	२९८	२७४३४	
ग)	तेलहन वाली			०	०																								०
१	तोरी	मे.टन	भारत	०	०	०														३.१२५	१५०	२०.०३	९६१				२३	११११	

क्र. सं.	विवरण	इकाई	आगत गरि एको देश	श्रावण		भाद्र		आश्विन		कार्तिक		मंसिर		पौष		माघ		फाल्गुन		चैत्र		वैशाख		जेष्ठ		असार		कुल जम्मा	
				परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य
	जम्मा			०	०	०														३,१२५	१५०	२०,०३	९६१					२३	११११
घा	ताना तरकारी			०		०																					०	०	
१	काजली	मेटन	भारत	०	०	०		०.२०	३	५३	८४२	१६	२८२०	१	११					०.४	६							२३१	३६११
२	मुला	मेटन	भारत	०	०	०						१	१३															१	१३
३	कोला	मेटन	भारत	०	०	१	८	३.६४	५८	१	१३			०.४	६	२	२४	९	१३८	११	१७	४	६४					३०	४८२
४	भाण्टा	मेटन	भारत	१	२०	०.४	६	९.७४	१५६	१२	१९७	११	१८३	१	१२			१३	२००	१	१९					१	८	५०	८०१
५	खुर्सानी (हरियो)	मेटन	भारत	०	०	०.१	२	६.३४	१०१	५	७६	१६	२६२	१७	२६९	९	१५०	१३	२१०	७	१११	२५	४०५	९	१३७	१	१३	१०९	१७३७
६	केराउ (हरियो)	मेटन	भारत	०	०	०						२९	४६७	९६	१५४३	४८	७७५	१५	२३४	३	४०							१११	३०५९
७	प्याज	मेटन	भारत	१०	३५२	२९	१०१२							१४४	५०६७	४९५	१७४३५	८२३	२८१७०	५०३	१७७२२	७६२	२६८२०	६९४	२४४३९	४६०	१६२०२	३९२१	१३८०२१
८	काका	मेटन	भारत	०	०	१	१९	०.७०	११	१	१३	१	१८	१	१८	१	१०			१	१३	१	८					७	१०९
९	गोलभेंडा	मेटन	भारत	०	०	०		२.२०	३५	०.२	३	११	१७३	२९	४७२	२२	३६०	३	४८	४	६६	३८	६०९	५२	८३६	१.३	२१	१६४	२६२२
१०	परवल	मेटन	भारत	६	९३	०.२	३	०.३५	६	२	२४	१	१०			०.३	५	९	१३६	१२८	२०५२	३५६	५६९८	१६१	२५८०	९.४	१५०	६७२	१०७५६
११	लोका	मेटन	भारत	०	०	२	३७	२.००	३२	४	६३	१	२३															१०	१५४
१२	घिरौला	मेटन	भारत	०	०	०														१	११							१	११
१३	फर्सी	मेटन	भारत	०	०	९	१४७	३१.८६	५१०	९	१४६			३५	५६२	९३	१४९५	२३१	३७०२	२४	३८५	७	११२					४४१	७०५९
१४	भेंडे खुर्सानी	मेटन	भारत	०	०	०		०.३०	५			४	७०	५	८२	२	३२	३	५५	२	३३	४	६६					२१	३४३
१५	बोडी	मेटन	भारत	०	०	०						०.२	३															०.२	३
१६	बन्दा	मेटन	भारत	०	०	०						५	७२	६	९४													१०	१६६
१७	भिण्डी	मेटन	भारत	०	०	०		२.८०	४५							३	४७	१८	२८०	५०	७९५	८	१२८					८१	१२९५
१८	सिमी	मेटन	भारत	०	०	०						४	५९			१	१८			२	३२							७	१०९
१९	काचो कटहर	मेटन	भारत	०	०	०									२	२४	६	८८	११	१७३	१४	२१७						३१	५०२

क्र. सं.	विवरण	इकाई	आगत गरि एको देश	श्रावण		भाद्र		आश्विन		कार्तिक		मंसिर		पौष		माघ		फाल्गुन		चैत्र		वैशाख		जेष्ठ		असार		कुल जम्मा		
				परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण
२०	गाजर	मेटन	भारत	०	०	०					५	७७	६	९८	६	९६	७	११०	१	११	२	३२							२७	४२४
२१	सोहिवन	मेटन	भारत	०	०	०								१	८			१५.१४	२४२	४.५	७२							२०	३२२	
२२	बुकुन्दर	मेटन	भारत	२	३७	६	१०३	२.६४	४२	१	११	२	३८	२	३२	२	२६	५	८२	५३	८४८	३.६८	५९	१	१३	१	१३	८१	१३०३	
२३	बिन्स	मेटन	भारत		०								०.२	३	१	१४	६	९३										७	११०	
२४	ओल	मेटन	भारत	१	२१	०.४	६																					२	२८	
२५	सकरखण्ड	मेटन	भारत		०												२	४८										२	४८	
२६	बकुला (हिरयो)	मेटन	भारत		०													१६	२५९									१६	२५९	
	जम्मा			०	५२३	४९	१३४४	६३	१००४	८७	१३८७	२६८	४२९	३४६	८३०१	६९२	२०५८३	११८२	३४७३८	८१९	२२७५	१२१५	३४०७४	९१७	२८००५	४७३	१६४०७	६१३३	१७३४२८	
७	ताजा फलकुल			०	०																							०		
१	स्थाउ	मेटन	भारत	०	०	८७	५५६०	१५८.०१	१०११३	५१४	३२८९६	२२६	१४४७३	३०८	१९७१९	१८	११४७											१३११	८३९१७	
२	मौसम	मेटन	भारत	०	०	०				१६१	७७२९	३९६	१८९८५															५५७	२६७४	
३	बयर	मेटन	भारत	०	०	०					२	८५	५	२३०	७	३३७	११	५३४										२५	११८८	
४	कागती	मेटन	भारत	०	०	०					२	१५१	४	२७४	६	३९७	२	१२३	०.४	२९	०.२	१४						१४	९८९	
५	अमला	मेटन	भारत		०						१	१४	१	१९	१	१५	२	३८										४	८७	
६	अंगुर	मेटन	भारत		०	०				८	४९७	४४	२८४७	३४	२२००	१७२	१०९८६	५२६	३३६८४	६६६	४२६३९	१३७५	८८००४					२८२६	१८०८५७	
७	अनार	मेटन	भारत	१२	११८२	८७	८३२३	१०६.०३	१०१७९	१८३	१७६११	७४	७२७	१११	१०६६०	९२४	८८७५५	१०८	१०३३६	८०	७६४९	६५	६२७	६१	५८८६	७४	७०७०	१८८६	१८१००९	
८	औष	मेटन	भारत	३३	१६०३	०														१३	६२५	११०	९११७	४३७	२०९९३	६४	३०८४	७३८	३५४२१	
९	सुन्तला	मेटन	भारत	०	०	०								२२१	१०६१९	२३८	११४००	१८१	८६६६	८	३६२	६	३००	२	१०१			६५५	३१४४८	
१०	मेवा	मेटन	भारत	०	०	०															१	१६						१	१६	
११	तरबुजा	मेटन	भारत	०	०	०											५	११३	१०८	२४९०	३९	९२६						१५१	३६२९	
१२	कौचो नरिवल	मेटन	भारत	०	०	०		४४.२५	२१२४	२	१०१					५	२३३	९	४१८	५	२२७	४	२००	३	१३७	६	२६९	७७	३७०७	

क्र. सं.	विवरण	इकाई	आयत गरि एको देश	श्रावण		भाद्र		आश्विन		कार्तिक		मंसिर		पौष		माघ		फाल्गुन		चैत्र		बैशाख		जेष्ठ		असार		कुल जम्मा			
				परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य
१३	लिपि	मेटन	भारत	०	०	०																			७	३४८			७	३४८	
१४	केरा	मेटन	भारत	२	१०६	२	११०	१.८४	८८	२०७	९९४४	८९	४२४१			१३	६३३	२८	१३४२	४४.३०४	२६४४	४८.७८२	२८२२	१५	७०१	३	१२०	४७४	२२७३		
	जम्मा			४८	२८११	१७६	१३९९३	३१०	२२४०४	१०७६	६८७८८	८३३	४७९३३	६८४	४३७२१	१३८३	११३८७४	८७१	४५२६३	९३४	४६७७४	१७६९	१०७६७०	४२४	२८१६७	१४६	१०४४३	८७२४	४७२१२३		
३	प्रशोधित सामग्री			०	०																									०	
१	चामल	मेटन	भारत	१५२	६०६६	७३८	२९५२४	४३७.४४	१७४०२	८६२	३४४९३	१११०	४४४०२	१३८९	४४४६४	१२५१	४००४८	१०४६	४२२३८	८७७.६४	३५१०६	१०८४.०४४	४३४०२	९०१	३६०२६	१२१८	४८७०३	११०७७	४४३०८४		
२	चिउरा	मेटन	भारत	०	०	०									९	३६८	२३	९२८											३२	१२९६	
३	मिठ्ठा	मेटन	भारत	४१	१६४२	८४	२६९१	८८.६०	२८३४	४४८	१४३३३	३४६	११३८६	४८४	१८६८४	१४७	४७६	२७१	८६८३	१८४.०६४	४९२२	४४९.४२८	१४३८४	२२१	७७४९			२८८६	९२३३७		
	जम्मा			२०३	७७०८	८२२	३२२१४	४२६	२०३३७	१३१०	४८८२६	१४६६	४४७८७	११७३	७४२४०	१४०८	४४१४२	१३४०	४१८४९	१०६३	४१०२८	१४३४	४७८८७	११२१	४३०८४	१२१८	४८७०३	१३९१४	४३६७७		
४	औद्योगिक			०	०																									०	
१	अलु	मेटन	भारत	११२	२६९६	८९	२१२९	४६.२०	१३४९	२६०९	६२६२२	२०१०	४८२४१	११९४	४७८८४	६१३	१४७६	४१७	१२४०९	१४६४	३७४३७	२१२४	४०९७४	१६०२	३८४३९	१२७२	३०४१८	१४४६३	३४९४१६		
	जम्मा			११२	२६९६	८९	२१२९	४६.२०	१३४९	२६०९	६२६२२	२०१०	४८२४१	११९४	४७८८४	६१३	१४७६	४१७	१२४०९	१४६४	३७४३७	२१२४	४०९७४	१६०२	३८४३९	१२७२	३०४१८	१४४६३	३४९४१६		
४	मसला वाली			०	०																									०	
१	लसुन	मेटन	भारत	०	०	०										५	४०८	३	२२०											६२८	
३	बेसार	मेटन	भारत	०	०	०											६	८०६	६३	८०६४										८८७०	
	जम्मा			०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	५	४०८	९	१०२६	६३	८०६४	०	०	०	०	०	०	०	०	१४९८	
१	राइस ब्रान	मेटन	भारत	०	०	०										२५	८०३	४२	१६८०												२४८३
	जम्मा			०	०	०										२५	८०३	४२	१६८०												२४८३
	कुल जम्मा			३९१	१४४९०	१२१७	४१६०८	१०४४	४८१४६	४१८८	१८४४१८	७३३९	२२७३३४	११४४	२७४८४७	८१८८	३२७३३२	१२४०७	३६६०६९	१३३१०	३८३२४३	१४७११	४४८१८२	६०१८	१८८२४८	४६०४	१४८२१९	८४४३७	२६७९१४६		

नेपाल सरकार
प्लाण्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन केन्द्र
क्वारेन्टाइन कार्यालय, नेपालगञ्ज, बाँके
वार्षिक आयात तथ्याङ्क : २०७७/७८

परिमाण: मे.ट.मा

मूल्य रु. हजारमा

क्र. सं.	विवरण	इकाई	आयात गरिएको देश		श्रावण		भाद्र		आश्विन		कार्तिक		मंसिर		पौष		माघ		फाल्गुन		चैत्र		बैशाख		जेष्ठ		असार		कुल जम्मा	
			परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य
	क) खाद्यान्न		०																											
१	गहुँ	मे.टन	भारत	३१८७	९४४९९	३७८१	११३४३०	४८४७	१४४१०४	३९८३	१२७४६२	२२४१	७४७२	९४	३०१४	६६	२०९९	३८६	१२६७२	४४१	१७३१४	३०७०	१८२४०	१८३३	४८६३६	३४	१०८८	२४०६३	७६३९१	
२	पपकर्म	मे.टन	अर्जेन्टिना	८४६६	२०४४७९																									
	जम्मा			८४६६		११८३४		१०४८९		८७२		१०२८४		३४८०		३९३४		८४७		२३६४		४८१०		७३७२		६३८४		९४३७४	२४६९९९	
	ख) दलहन (गोडागुडी)																													
१	चना	मे.टन	भारत	३८१	३०४११	६२४	४००००	३३२	२६४६०	३२६	२६०४६	१०६	८४९६	२६	२०६४	६	४८०	१८	१४००		०	६	४०४	११७	९९४४	८३	६६४०	२०२६	१६२६६	
२	राजमा	मे.टन	भारत	८८	७००८	११७	९३६०	७	४६८०	८१	६४०४	८	७३	३१	२८९८	४७	४४०३	७६	७२४८	९	९९६	४४	४४००	८६	६८८०	८४	६७२०	७३३	६२९२०	
३	सुगं	मे.टन	भारत	६	६२०			६	६२४	१४	१४४६	३४	३६१२														२७	२८३४	८७	९१४७
४	मास	मे.टन	भारत					०		०		०	०	०	०	०	०	०	६	६३०	९	९४४	४	४२०	२	२१०	२१	२२०४		
५	बदामा (मोमफली)	मे.टन																										०	०	
	जम्मा																											०	०	
१	तेरी	मे.टन	भारत	१४७६	९४४८४	१६४२	११८९४४	९४०	६७६४४	१४६	१०४१२	४९४	४२८४०	२८०	२०१२४	३८७	२७८६४	१४४९	९९७४०				१८७३	११९८७२	८२४	४२७६६	२०९	१४६३०	९९४१	६६४४००
२	ममफली	मे.टन	भारत					२२	१४४८					१३२	९४०४	१६८	१२१०३	९४	७६६८									४१६	३०८३३	
	जम्मा			१४७६		१६४२		९६२		१४६		७२७		४४८		४८१		१४४९				१८७३		८२४		२०९		१०३४७	७००२२३	
	घ) ताजा तरकारी																													
१	ताजा तरकारी	मे.टन	भारत	०		०		०		०	४६७	७६१६	४६१	७३७	२२४	३४८४	६९८	१११६८	७४०	१२०००	३४४	४४१२	९२	१४७२	१११	१७७	३१४८	४०४०४		

क्र. सं.	विवरण	इकाई	आयात गरि एको देश	श्रावण		भाद्र		आश्विन		कार्तिक		मंसिर		पौष		माघ		फाल्गुन		चैत्र		वैशाख		जेष्ठ		असार		कुल जम्मा		
				परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण
२	गोलभेडा	मे.टन	भारत	०	०		०		०	२००	३०००	१५३	३०६६	९१	१३७०	१४२	२२७४	३१८	४०९३	१०४	१६६४	२२४	३५८४	१०४	१६६४	१३६६	२१७५			
३	केराउ (हरियो)	मे.टन	भारत							४८	९६०	१४५६	२११२८	२२१	४४२४	४०१	८०१०	२२	४४०		०	७	२८०	७५	१२००	२२३०	४४५४२			
४	खुर्सानी(हरियो)	मे.टन	भारत							१२४	२४८४	१७	३४२०	१५०	३००६	२७०	४४००	१३६	४०६८	९१	१८१४	९३	१८६०	७७	१४४०	१११२	२३५९३			
	जम्मा						०			८३९		२२४१		६८६		१४११		१२२६		४४०		४१६		३६७		७८२६		१४०३६४		
	ड) ताजा फलफुल						०																							
१	केरा	मे.टन	भारत	०	०	४८	१२९६	१२०	३२४०	२०१	४४२७	१३५	३६३१	४०४	१०९४६	८६८	२३४३१	१३३६	३६०७६	१११२	३००२४	११२९	३०४८३	१३९	३७६३८	४४९३	१८२१९२			
२	अनार	मे.टन	भारत	०	०	१४	११२०	२४	१४३६	३६	३२४३	४०	३६३६	७३	६६०३	१२१	९६७०	७८	६२४०	१०१	८०४६	११०	८८००	७७	६९३०	६७४	४५८४४			
४	सुन्तला	मे.टन	भारत			१	४८	११०	११२०	४३९	१३१८२	१३९	४१७३	१६	४९२	१४५	४३४४		०		०		०		०	९३०	३९३५९			
५	इमली	मे.टन	भारत				०			०	०	०	०	०	०	०	०	०								०	०			
५	मैसम	मे.टन	भारत			०	०	२	९६																	२	९६			
६	किन्ना/ जुनार	मे.टन	भारत	०	०		०		०	१२	२८९	१२२	३०६०	२७	६७५	३९६	१८१४	१४९	४९६८		०		०		०	१४०	२४९८७			
८	तरबुजा	मे.टन	भारत			१	६४	५	३२०	१	२४	३	७०					६	१२०	१४१	३६२४	४६७	११२१८	२४८	४६७६	०	८९२	२१११७		
१०	खजुर	मे.टन	भारत				०																			०	०			
१०	मेवा	मे.टन	भारत			०	०		०	२	६०	५	१४०	४	१०८	८	१४४	७	२०१	१७	४९८	५	१२०	५	१२४	४३	१४१६			
११	तरबुजा	मे.टन	भारत					३											१०	३२०	१५	४८०	५	१६०	३	९६	३६	१०४६		
१७	चुकन्दर	मे.टन	भारत				०																			०	०			
३०	किन्नी	मे.टन	भारत																							०	०			
८	कुरिलो	मे.टन	भारत																							०	०			
१७	सुन्नि/ मकै	मे.टन	भारत																							०	०			
	जम्मा																									०	०			
१	चामल	मे.टन	भारत	१३४४७	६७७३१०	१७२९९	८६४१४०	११०४३	४७४७५६	१२०२४	६२४२४८	१७१११	८४४२४	१९१७९	९४८९७०	११६८६	४८४२८०	१००९९	४२४१७४	११४५१	४१४४६७	१३४६९	७०४६०९	११९८२	४९९१००	८७३३	४३६६४०	१४७७३३	८००३०७९	

क्र. सं.	विवरण	इकाई	आयात गरिएको देश	श्रावण		भाद्र		आश्विन		कार्तिक		मंसिर		पौष		माघ		फाल्गुन		चैत्र		वैशाख		जेष्ठ		असार		कुल जम्मा	
				परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य
२	रहर दाल	मे.टन	भारत	४३	४३२७	९०	९८१०	१७	१६६०	४	४००	९४	१०३१८	३८	४१२४	४८	४२८०	३९	४३३४	४०	४६००	४	४९२	३८	३९९०	७३	८०३०	४४८	४९३६६
३	चना दाल	मे.टन	भारत	१४६	१२४४८	११८	९४४०	३१८	२७३१४	१४४	१३३०४	१२८	१०८८८	७९	६७४	४७	४०२९	४९	४१३१	२६०	२२३६०	८	६४४	२४	२१६०	१२४	१०४४०	१४४६	१२४०८४
४	राजमा दाल	मे.टन	भारत	१४४	१३२२६	६९	४९३४	१४४	१३२०१	१२३	१०४३४	९२	९९६०			२००	२००००	१२४	१२४४०	४९	३४२६	७४	६६६०	१४९	१२६९०	१८०	१६२००	१३४३	१२३६७२
५	सुपुं दाल	मे.टन	भारत	१४३	१४७७४	९३	१०४९६	८३	९९३०	१	११०	२३	२६४६	३१	३४९९	२४	२७२६	४६	६३१७	१८	२०२४	१४	१६१०	१७४	१९४८८	११७	१३१०४	७७७	८६९४४
६	मास दाल	मे.टन	भारत	११८	१२८२९	१७८	१९४८०	३१९	३४७७७	२४७	२६९४६	९८	११००९	९३	१०३९४	१३८	१४४७८	१४४	१७७१७	१३७	१४४४७	७४	८२६६	१३४	१४८४०	२०९	२३४०८	१९०९	२०९९४९
७	मसुरो दाल	मे.टन	भारत					१६	१४४०	०.४	४४			१४	१२२४	६	४४०	४३	३४४०	३९	३३४	२	१८०	२६	२३४०	४०	३६००	१८७	१६९६३
८	अन्य	मे.टन	भारत																									०	
	छु) मसला वाली																												
१	अलैची सानो	मे.टन	भारत																									०	०
२	मेथी	मे.टन	भारत																									०	०
३		मे.टन	भारत																									०	०
४	तिल	मे.टन	भारत																							३	२८८	३	२८८
५	सौंफ	मे.टन	भारत																							३	३८४	३	३८४
६	चामसुरको विउ	मे.टन																								३		३	०
	जम्मा																								३		३	०	
१	धानको विउ (यु. एस.३१२)	मे.टन	भारत																		१०४	४०४००	१२०	४७६००			२२४	१०८०००	
२	धानको विउ (भि. एन.आर.)	मे.टन	भारत																		४४	१६२८०					४४	१६२८०	
	जम्मा																				४४	१०४	१२०				२८०	१२४२८०	
७	अन्य	सख्या																											

क्र. सं.	विवरण	इकाई	आयात गरि एको देश	श्रावण		भाद्र		आश्विन		कार्तिक		मंसिर		पौष		माघ		फाल्गुन		चैत्र		वैशाख		जेष्ठ		असार		कुल जम्मा		
				परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण
	ज) अन्य																													
१	सेया डी.ओ.सी.	मे.टन	भारत	७५९	४२४८४	१०५३	४९९६८	२४६६	१३८०९६	१४३६	८०४०४	२३२१	१२९९८८	९७१	४४३९३	२०२७	१३३४१२	१८१२	१०१४६६	१०००	४६०००	३९०	२३४००	२६६	१४९६०	३४	२१००	१४४३६	८३७७७२	
२	ताजा च्याउ	मे.टन	भारत	७५९																								७५९	०	
३	राइस ब्रान डी.ओ.सी.	मे.टन	भारत	७५८	११४८५	६३१	१००९६	४९७	७९४२	८९३	१४२८८	२८९२	२९९२०	३२४०	३४४०३	१४४१	१४४१०	३२४	४१८९	२७५	३९६३	२१७	३४६६	८५	१३६०	३६४	४८२४	११६७७	१४३३५६	
४	तेरीको पिना	मे.टन	भारत																					२५	९५०	२६	११४४	४१	२०९४	
	जम्मा			२२३६		१६८४		२९६३		२३२९		४२१३		४२११		३५६८		२१३६		१२७५		६०७		३७६		४२५		२७०२३	१८३२२२	
	कुल जम्मा																											३६६०७०	१४०३४६६९	

नेपाल सरकार
प्लाण्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन केन्द्र
क्वारेन्टाइन कार्यालय, नेपालगञ्ज, बाँके
वार्षिक निर्यात तथ्याङ्क : २०७७/७८

परिमाण: मे.ट.मा

मूल्य रु. हजारमा

क्र. सं.	विवरण	इकाई	कुल वे शमा	श्रावण		भाद्र		आश्विन		कार्तिक		मंसिर		पौष		माघ		फाल्गुन		चैत्र		वैशाख		जेठ		असार		कुल जम्मा			
				परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य
झ।	जडिवृटी																														
१	चिराइतो	मे.टन	भारत	११.५६	७८२४	०.२	८०	१	४१६	२	८१६	६	२४७१	१	५७१	०					३	१३३४	०.४	११२	१०	४६६६		०	४२.६५	१८५.४५.११	
२	गिछा	मे.टन	भारत	३५.५७	४८३८	५.७९	७८७४					१.६	२१८	०	०			०	०	१५.८	२२७५	५४	७७७६	१४.७	१८८३	०	०	१७१.५७	२४८३.३२		
३	कुटकी	मे.टन	भारत	११.९९	३०१४९	१.९७	४९६४	६.६६	१६२५०	४.४३	१०८२१	०.७	१७०८	७.२३	१७५५३	८.१४	१६९३१	४.६६	९७२					८.०७	१२९१४	४.७४	७५८९	५.५	११०२४	६४.०९	१३१७६.०४
४	पापणवेद	मे.टन	भारत	४३.२१	४८४०	६५.२६	७३०९	१०.३५	१०३५	३६.६	३६६०	४०.८	४०८०	२५.४३	२५४३	६०.७३	५०४१	४६.२	३६९६	३५.४७	२८३८	७७.२	६१७९	१४.१४	७३४२.९	३८.४९	३०७९.२	५७३.८८	५१६४२.२४		
५	कालो सुस्ती	मे.टन	भारत	४	१९२०	५.९	२८३२		०			३.१	१७४	३.२२	१८०६	२२.६७	१७९६		०	८.६३	४१४२	१.४	६२७	१०.३६	४९७३	२.२	९३३	६१.४८	२७०२.६६		
६	मजिठो	मे.टन	भारत	८.५५	१४१९.६					८.०८	१३४५			०.३५	५.८	१.७५	२९.४	३	४०४	०	०	८.८८	१४७८	८.९२	१५७१.१५		०	३९.४३	६६७१.२९		
७	सिसो जरा	मे.टन	भारत	१.१०	६९६	२.५	१४००	४.५९	२५७०														०.५६	२९१					८.७५	४८७०.२	
८	विष जरा	मे.टन	भारत			३.८	१२९६	०.४८	५७.६												०	२.७	१७२		०	२.१८	७८७.३	१.९६	३०३२.९		
९	चुत्रो बोक्रा	मे.टन	भारत	१०.३७	११६१		०	१३.४६	१५०८	८.१४	९१२										२.४६	२५६	२३.८९	२४८५	४.०८	३९२	०	०	६२.४	६७३१.३३	
१०	चुत्रो काठ	मे.टन	भारत			१७.५१	७००	६.५	२६०	१०.०७	४०३	१३.७४	५४९	२.८	११२०	७.७७	२८६८	५.८५	२३४२	४१.८७	१८४२	६६.७	२८०२	४३.५४	१७४	१५.४८	६१९.४	३७३.६७	१३६८०.७८		
११	अमल वेद	मे.टन	भारत	१.७४	५२९	२.१५	६४४.५							०.५	४६	०.५	४६	०.६	५५.२	०	०	०.५	४६	०.५	४६	०	०	६.४९	१४९२.६६		
१२	विष फेन्न	मे.टन	भारत	१.३०	१५६							४.९९	१५३९	१.७	५२४	२.९८	९११					१.२	३७०	१.७५	५३९		६.२	१९२४	२०.१२	५९९१.७४	
१३	बोझो	मे.टन	भारत					०.३	३६			२.११	२५४	१.५	१८०					१.१२	१३४			०.५९	७	५.७६	६९१		११.३८	१३६६.४	
१४	सुगन्धबाला माकै	मे.टन	भारत	१६.००	२०४८	७.४५	१५३.६	९.१	११६५	२.६६		६.७७	८६६	२.६	३३३	१.७५	२२४												४६.३३	५५८९.८८	

क्र. सं.	विवरण	इकाई	कुन दे शमा	श्रावण		भाद्र		आश्विन		कार्तिक		मंसिर		पौष		माघ		फाल्गुन		चैत्र		वैशाख		जेष्ठ		असार		कुल जम्मा		
				परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण
१५	सुगन्धकोकीला मार्के	मे.टन	भारत	१८.३५	१४६८	०.४८	३८.४					४.६८	५९९			१०	८००			६.६५	५३२								४०.१६	३४३७.४
१६	टिमुर	मे.टन	भारत	२१.१५	११५०३	२२.६	१२२१४	३५.०९	१८२१६	३.६	१८५८	२०१.५०	९५११२.६	२९८.८	१४११२०.९	९३.६५	३५९६२	२०.९	७२३७	३६.६	९५७७	५२.९५	१६९४४	५३.५५	१७३६	२५	८०२०	८६४.५९	३७४९७९.६६	
१७	काजलो बोक्रा	मे.टन	भारत	१६.२५	१९३०	१२.९	१०६५	१८.२	१६०२	१५	१३२०	२९.४९	२५९६	७.५४	६६४	५.९३	५२२	१९.०२	१७७४	१८.१८	१६००	३९.८३	३५०.७७	३५	३०८०	३	२६४	२१९.५४	१६७६७.३६	
१८	सिकाकाई	मे.टन	भारत	९.६०	९९८	६.३७	६५९			७.९२	७४०			०.८९	८५														२३.९	२४८३
१९	अतिस	मे.टन	भारत	०.६०	२४०	१.९८	७९२														२	२७२०			०.२	२७२			४.७८	४०२४
२०	काकर सिधी	मे.टन	भारत	३.४५	३३९२			२.९९	२८७०																	१.८	१४४०	८.२४	७६२२.४	
२१	पदमचाल	मे.टन	भारत	७.९८	१०८५	४.८७	६६२३	३	३८५	६.९७	८९२	११.१	१३२५	१३.९४	१६७३	१७.७१	२९२५	७.३७	८८४			१२.५४	१४०५	१४.३७	१७२५	२८.३७	३९७८	१७२.०५	२१३९९.४७	
२२	सेतक चिनि	मे.टन	भारत			५.४	२३३२८								२८	९६३२			२८.५	१०५५					२८	९९१२	१३८.५	४३२२६.५		
२३	जटामसी मार्के	मे.टन	भारत	१६.७०	१९०४	३.८५	४३९								१२.८३	१४१२												३३.३८	३७४६.६५	
२४	काली काठको दाना	मे.टन	भारत	८.२७	६२८५	३.५	२६६०			१.१	८८०	१३.७९	१०४८०.४	२.५९	१९६९	११.६	८८३६	१७.३७	१२९२३	१३.७	१०४१२	९.७	७२१७	२.८५	२९६९	०.२८३	२०२	८५.७३३	६४०३३.४४	
२५	सेतो मुल्सी	मे.टन	भारत									०.८७	५२५											१.६	९६०			२.४७	१४८५	
	जम्मा			२५६		३९८		११२		१०६		३४९		३९५		३५०		१७८		२१४		३६२		३०४		१५७		३०९२	८५५१८९	
टी	प्रसोधित सामग्री																													
१	जटामसी तेल	मे.टन	भारत									०.०२	६४०															०.०२	६४०	
२	सुगन्धकोकीला तेल	मे.टन	भारत									०.१२५	३९०															०.१३	३९०	
	जम्मा			०	०	०	०	०	०	०	०	०.१५																०.१५	९५०	
डी	मसला वाली																													
१	तेजपात	मे.टन	भारत	४१.६	२६६२	१०७.९	६९०६	२५.४९	१२३०	११.५५	६९३	३४.५	२५५३	२३.६	१४१६	३४.७	२२२१	६८.९२	४४११	६७.१८	४०३१	२७.०६	१६५१	७०.८२	४५३३	२१.२६	८०२०	५३४.५८	४०३२५.७३	
२	दालचीनी	मे.टन	भारत							८.१	११०२										१०.१५	१३८१			७	२४५०	२५.२५	४९३२.६८		

क्र. सं.	विवरण	इकाई	कुल दे शमा	श्रावण		भाद्र		आश्विन		कार्तिक		मंसिर		पौष		माघ		फाल्गुन		चैत्र		वैशाख		जेष्ठ		असार		कुल जम्मा		
				परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण
३	सुठो	मे.टन	भारत	४५	१००८०	२६.३२	५८९६	२६.१०	६५२५	२६.०४	६५१०																		१४६.३२	३४९३१.३४
४	सुठो पाउडर	मे.टन	भारत	५	१५६०	७	२१८४																					१२	३७४४	
५	अलैची	मे.टन	भारत												४.५५	२९४३													४.५५	२९४२.९४
	जम्मा			९२		१४१		५२		४६		३५		५१		३५		६९		६७		३७		७१		२८		७२२.७	८६०७७	
ण।	विउ विजन																													
थ।	अन्य																													
१	वेत	मे.टन	भारत																		२४.१६	७२५						२४.१६	७२४.८	
२	Distillary dry grain solid	मे.टन	भारत					३५.५०	७	४९.४३	९९			४८.७	९७			६९.०३	१३८	१६४.६३	३२९	१६२.३७	३२५	१९४.४	३८९	२८.३७	५७	७५२.४३	१५०५.१६	
३	Mustard cake	मे.टन	भारत																				३१७.९५	११७६४	१५०	५७००	४१९.५	१८४५९	८८७.४५	३५९२३.०३
	जम्मा							३६		४९				४९				६९		१८९		४८०		३४४		४४८		१६६४	३८१५३	

नेपाल सरकार
प्लाण्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन केन्द्र
क्वारेन्टाइन कार्यालय, काकडभिट्टा, भुपा
वार्षिक आयात तथ्याङ्क : २०७७/७८

परिमाण: मे.ट.मा

मूल्य रु. हजारमा

क्र. सं.	विवरण	इकाई	आयात गरिएको देश	श्रावण		भाद्र		आश्विन		कार्तिक		मंसिर		पौष		माघ		फाल्गुन		चैत्र		बैशाख		जेष्ठ		असार		कुल जम्मा	
				परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य
१	धान	मे.टन	भारत	८००	१९२००	७६२	१८२८८	०		२०३	४८७२	३००	७२००	४००	९६००	३५०	८४००	५०५	१२९२०	३९०	७४४०	२५०	६०००	१८०	४३२०	१५०	३६००	४२९०	१०९०४०
५		मे.टन	भारत		०																							०	०
३	कोदो	मे.टन	भारत	४००	९६००	६००	१४४००	०		४३९	१०५३६	९०	२९६०	१२०	२८८०	२००	४८००	१५०	३६००	१२०	२८८०	१५०	३६००	२००	४८००	१५०	३६००	२६९९	६२८५६
६	पपकर्म	मे.टन	अर्जेन्टिना		०																							०	०
	जम्मा			१२००		१३६२		९०		६४२		३९०		५२०		५५०		६५५		४३०		४००		३८०		३००	६९९९	१६६०५६	
	ख) दलहन (गिडागुडी)																												
१	चना	मे.टन	अष्ट्रेलिया	३००	२९०००	०	०	३५०	२४५००	२३८	१६६६०	२००	१४०००	५०	३५००	१९०	१३३००	१५०	१०५००	१८०	१२६००	५०	३५००	१४०	९८००	१५०	१०५००	१९९८	१३९८६०
२	सुग/बोडी	मे.टन	तान्जानिया			५००	४५०००	१००	९०००	७२	६४८०			५००	४५०००	१००	९०००	७२	६४८०	२००	१८०००	१००	९०००	०	०	७२	६४८०	१७९६	१५४४४०
३	भटमास	मे.टन	अष्ट्रेलिया					४०	२९६०																		४०	२९६०	
७	राहत	मे.टन																										०	०
८	सुन्याड	मे.टन																										०	०
९	रहर	मे.टन						३००	२४०००	९६	७६८०	१५०	१२०००	०	०	५०	४०००	१४०	११२००	२००	१६०००	१५०	१२०००	०	०	५०	४०००	१९३६	१०८८०
३	बदाम (मोमफली)	मे.टन																											
	जम्मा																												
	ग) ताजा तरकारी																												
१	काउली	मे.टन	भारत	३०	४८०	२८	४४८	३५	५६०	५०	८००	१५०	२४००	१००	१६००	१०५	१६८०	५०	८००	१८०	२८८०	१००	१६००	१०५	१६८०	९०	१४४०	१०२३	१६३६८

क्र. सं.	विवरण	इकाई	आयात परि एको देश	श्रावण		भाद्र		आश्विन		कार्तिक		मंसिर		पौष		माघ		फाल्गुन		चैत्र		वैशाख		जेष्ठ		असार		कुल जम्मा	
				परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य
२	मुला	मे.टन	भारत	०	६	१६	३८	६०८	३६	५७६	३०	४८०	६	९६	१५	२४०	३६	५७६	५०	८००	४०	६४०	४०	६४०	३६	५७६	३३३	५३२८	
३	करेला	मे.टन	भारत	५२	८३२	५०	८००	९०	१४४०	१०४	१६६४	४०	६४०	६०	९६०	८०	१२८०	१००	१६००	६०	९६०	९०	१४४०	८०	१२८०	७५	१२००	८८१	१४०९६
४	भाण्टा	मे.टन	भारत	१५	२४०	२१	३३६	७३	११६८	७८	१२४८	१५	२४०	३०	४८०	५०	८००	७०	११२०	३०	४८०	४०	६४०	३५	५६०	६०	९६०	४१७	८२७२
५	खुर्सानी(हरियो)	मे.टन	भारत	१०	१६०	०	०	५९	९४४	३५	५६०	३०	४८०	२८	४४८	५०	८००	४५	७२०	४०	६४०	५०	८००	६०	९६०	४५	७२०	४५२	७२३२
७	प्याज	मे.टन	भारत, चिन	१९७	३१५२	२००	३२००	०	०	१७३	२७८८	१९७	३१५२	२००	३२००	०	०	१७३	२७५८	२००	३२००	२५०	४०००	९०	१४४०	५०	२३००	१७३०	३४३७०
८	सखरखण्ड	मे.टन	भारत	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
९	काका	मे.टन	भारत	५३	८४८	४४	७०४	७२	११५२	८७	१३९२	६०	९६०	४०	६४०	५०	८००	७०	११२०	६०	९६०	३०	४८०	४५	७२०	६५	१०४०	६७६	१०८१६
१०	गोलभेंडा	मे.टन	भारत	१०	१६०	८०	१२८०	७०	११२०	५१	८१६	२०	३२०	६५	१०४०	७०	११२०	४५	७२०	३५	५६०	६०	९६०	५०	८००	४५	७२०	६०१	९६१६
११	परवल	मे.टन	भारत	१८	२८८	१३	२०८	३७	५९२	१६	२५६	२०	३२०	१५	२४०	४०	६४०	२०	३२०	२५	४००	३०	४८०	२८	४४८	२५	४००	२८७	४५९२
१२	लौका	मे.टन	भारत	०	२१	३३६	३५	५६०	३२	५१२	१५	२४०	१८	२८८	४०	६४०	३५	५६०	२०	३२०	२५	४००	५०	८००	४०	६४०	३३१	५२९६	
१३	गिरौला	मे.टन	भारत	०	०	०	०	०	०	१०	१६०	८	१२८	१०	१६०	२०	३२०	३०	४८०	१५	२४०	२०	३२०	२५	४००	१३८	२२०८		
१४	फर्सी	मे.टन	भारत	०	०	०	०	०	०	५	८०	०	०	८	१२८	१०	१६०	२०	३२०	१५	२४०	२०	३२०	१५	२४०	१३	१४८८		
१५	भेडे खुर्सानी	मे.टन	भारत	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१५	२४०	५	८०	१०	१६०	०	०	३०	४८०		
१८	चिचिन्डो	मे.टन	भारत	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
१९	टिडा/फर्सी	मे.टन	भारत	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
२०	भिण्डी	मे.टन	भारत	२७	४३२	७	११२	१६	२५६	२०	३२०	३०	४८०	२०	३२०	३५	५६०	२६	४१६	४०	६४०	३५	५६०	४०	६४०	४५	७२०	३४१	५४५६
२४	पिडालु	मे.टन	भारत	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
२९	हरियो धनियौ	मे.टन	भारत	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
३०	अन्य तरकारी ब्रोकाउली	मे.टन	भारत	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
३१	स्कूस	मे.टन	भारत	०	०	०	०	०	०	८	१२८	०	०	१०	१६०	०	०	२०	३२०	१०	१६०	१५	२४०	१२	१९२	७५	१२००		
	जम्मा																										९००२	१५०७२२	

क्र. सं.	विवरण	इकाई	आयात परिष्कार देश	श्रावण		भाद्र		आश्विन		कार्तिक		मंसिर		पौष		माघ		फाल्गुन		चैत्र		वैशाख		जेष्ठ		असार		कुल जम्मा	
				परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य
	ड) ताजा फलफूल							0																					
१	स्याउ	मे.टन	भारत, चिन	२३०	१४७०	५००	३२०००	७१०	४४४४०	१०८६	६९५०४	५०	३२००	२५	१६००	४०	२५६०	३२	२०४८	१२०	७६८०	६०	३८४०	४०	२५६०	२०	१२८०	२९१३	१८६४३२
२	मौसम	मे.टन	भारत	१०	६४०	२५	१६००	५०	३२००	२४	१५३६	०	०	१५	९६०	३०	१९२०	१८	११५२	२०	१२८०	१५	९६०	२५	१६००	१८	११५२	२५०	१६०००
४	कागती	मे.टन	भारत					०	१०	३२०	२	४८	३	७२	२	४८	३	९६	१०	२४०	८	१९२	६	१४४	५	१६०	४९	१३२०	
५	इमली	मे.टन	भारत					०			०	०	०	०	०	०	०										०	०	
६	अंगुर	मे.टन	भारत			३	१९२	५	३२०	८	५१२	४	२५६	३	१९२	५	३२०	३	१९२	६	३८४	१०	६४०	५	३२०	४	२५६	५६	३५८४
७	अनार	मे.टन	भारत	४४	४२२४	५२	४९९२	४६	४४१६	४४	४२२४	२५	२४००	३०	२८८०	२२	२११२	१५	१४४०	२५	२४००	३०	२८८०	२२	२११२	१५	१४४०	३७०	३५४२०
९	सुन्तला	मे.टन	भारत					८	३८४	७	३६४८	१५	७२०	३०	१४४०	८	३८४	७	३६४८	१५	७२०	२५	१२००	२०	९६०	३०	१४४०	३०३	१४५४४
१०	खजुर	मे.टन	भारत					०																			०	०	
१२	मेवा	मे.टन	भारत			२	६४	५	१६०	६	१९२	३	९६	२	६४	५	१६०	६	१९२	३	९६	२	६४	५	१६०	१	३२	४०	१२८०
१४	तरबुजा	मे.टन	भारत					३										१०	३२०	१५	४८०	५	१६०	३	९६	३६	१०५६		
१७	चुकन्दर	मे.टन	भारत					०																			०	०	
१८	किन्नो/ जुनार	मे.टन	भारत					०																			०	०	
३०	किवी	मे.टन	भारत																								०	०	
३१	जुनार	मे.टन	भारत																								०	०	
१९	कुश विरवा	सख्या	भारत																										
१९	टिक विरवा	सख्या	भारत																										
१	अन्य विरवा स्ट्रुवेरी	सख्या	भारत					३३०००	६२७०००	३००००	५७००००																६३०००	११९७०००	
२	ग्लोडिगोलस विरवा	सख्या	भारत																										
१	सयपत्री फुल	सख्या	भारत							४३	४१२८	०	०	०	०												४३	४१२८	

क्र. सं.	विवरण	इकाई	आयात परिणको देश	श्रावण		भाद्र		आश्विन		कार्तिक		मंसिर		पौष		माघ		फाल्गुन		चैत्र		बैशाख		जेष्ठ		असार		कुल जम्मा	
				परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य
२	अन्य	मे.टन	भारत																										
	ड) मसला वाली																												
४	अलैची सानो	मे.टन	भारत																									०	०
९	मेथी	मे.टन	भारत																									०	०
१०		मे.टन	भारत																									०	०
	जम्मा																											२५२२	२०१८८०
४४	चम्सुरको बिउ	मे.टन																											
	जम्मा																												
	पा) आलु	मे.टन	भारत, बंगलादेश	३८००	९९२००	४०००	९६०००	२९००	५०४००	८७२	२०९२८	२९००	५०४००	१०२०	२४४८०	४६०	११०४०	८९०	१९४४०	१५००	३६०००	७००	१६८००	२००	४८००	१५०	३६००	१७७२	४२५०८८
७	अन्य	सब्या																											
	थ) अन्य																												
१	पिना	मे.टन								३४६	२०७६०	०	०	०													३४६	२०७६०	
३	ताजा च्याउ	मे.टन																										०	०
२	सोया डिअ्रेसी	मे.टन		०	३५०	१८२००	५००	२६०००	४३०	२२३६०	११६२७२०	२००	१०४००	३५०	१८२००	५००	२६०००	४३०	२२३६०	४००	२०८००	३५०	१८२००	२२०	११४४०	२५०	१३०००	६९२६०	१३०४४००
३	पानको पात	मे.टन		०	०	०		३	३००	१.७	१७०				३	३००	१.७	१७०									९.४	९४०	
	जम्मा																											६९६१५	१३२६१००
	कुल जम्मा																											१२०९६२	४४०८८९०

नेपाल सरकार
प्लाण्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन केन्द्र
क्वारेन्टाइन कार्यालय, काकडभिट्टा, भूपा
वार्षिक निर्यात तथ्याङ्क : २०७७/७८

परिमाण: मे.ट.मा

मूल्य रु. हजारमा

क्र. सं.	विवरण	इकाई	कुन देशमा	श्रावण		भाद्र		आश्विन		कार्तिक		मंसिर		पौष		माघ		फाल्गुन		चैत्र		वैशाख		जेठ		असार		कुल जम्मा		
				परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	
क)	ताजा तरकारी																											०	०	
१	गोलभेंडा	मे.टन	भारत	५	५०	३	३०																					८	८०	
२	बन्दा	मे.टन	भारत	२००	२६००	१०२०	१३२६०			६८४	८८९२																	१९०४	२४७२	
३	अन्य तरकारी मूला	मे.टन	भारत			२०	३२०			०																		२०	३२०	
	जम्मा			२०५	२६५०	१०४३	१३६९०			६८४	८८९२																	१९३२	२४९४२	
ख)	बडिवुटी																													
१	सिराइनो	मे.टन	भारत, बंगलादेश	१३	२२४५	८	१४००	९	१४५५			१०	१५०	४	७००	५	८५५	२	३५०	२०	३५००	४	७००	५	८५५	२	३५०	८२	१४३५०	
२	बटामसी	मे.टन	भारत																									२.५	४३८	
३	रिछा	मे.टन	भारत			३२.५	१४९५					१	४६	०	०	२	९२	०	०	१	४६	०	०	२	९२	०	०	३८.५	१७७१	
४	अमला	मे.टन	बंगलादेश			६	५५०																					६	५५०	
५	मन्दिरो	मे.टन	भारत/ बंगलादेश			०.५	४६	२३	२१९६			१	९२	०	०	०.५	४६	०	०	१	९२	०	०	०	०	४.५	४१४	३०.५	२८०६	
६	बिस्केज					०.५	२३										०.५	२३	०	०	०	०	०	०	०	०	०.५	२३	१.५	६९
७	धुलो धुप/ धुपी पात							४	२४०																			४	२४०	
८	पदमचाल	मे.टन	भारत			७	८०५									२	२३०	३	३४५	०.५	५७.५	०	०	२	२३०	०	०	१४.५	१६६७.५	
९	चुत्रो बोक्रा	मे.टन				३	८७					१	२९						०	०	१	२९	०	०	०	०	५	१४५		
१०	अन्य बडिवुटी/तेज बोक्रा					०.५	४६					०.५	४६	०.५	४६	०.६	५५.२	०	०	०.५	४६	०.५	४६	०	०	३.१	२८५.२			
	जम्मा			१३	२२४५	५८	४६५.२	३६	३९३१																			१८८	२२५२२	

क्र. सं.	विवरण	इकाई	कुल वे शमा	श्रावण		भाद्र		आश्विन		कार्तिक		मंसिर		पौष		माघ		फाल्गुन		चैत्र		वैशाख		जेठ		असार		कुल जम्मा		
				परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण
ग)	प्रसोधित सामग्री																													
१	मसुरो दाल	मे.टन	भारत	३००	४३५००	२९४	४२६३०	१९२	२७८४०	३६८	४३३६०	४०	७२५०	८०	११६००	१२०	१७४००	९०	१३०४०	४०	७२५०	८०	११६००	१२०	१७४००	७०	१०९५०	१८१४	२६३०३०	
	जम्मा			३००	४३५००	२९४	४२६३०	१९२	२७८४०	३६८	४३३६०																	१८१४	१६७३३०	
घ)	औद्योगिक वाली																													
१	चिया (अर्गानिक)	मे.टन	भारत	६०	२९०००	०		३४	११९००			२०	७०००	१२	४२००						२०	७०००	१२	४२००	८	२८००	१.५	४२५	१७५.५	६१४२५
	जम्मा			६०	२९०००	०		३४	११९००																			१७५.५	६१४२५	
ड)	मसला वाली																													
१	अदुवा	मे.टन	भारत	१०००	४८०००	९००	४३२००	३००	१४४००	५००	२४०००																	२७००	१२९६००	
२	अन्य (अलैची)	मे.टन	भारत	४००	४०००००	४९०	४०८०००	६००	४८००००	६५०	४२००००	२००	१६००००	२५०	२०००००	३०५	२४४०००	१८०	१४४०००	२००	१६००००	२५०	२०००००	३०५	२४४०००	१८०	१४४०००	४९३०	३३०४०००	
	जम्मा			१५००	४४८०००	१४९०	४४९२००	९००	४९४०००	११५०	५४४०००																	६८३०	३४३३६००	
च)	अन्य																													
१	चोकर/चुन्नि/ भुसी/ घानको भुस/ ब्रान	मे.टन	भारत	१००	४०००	२९०	८४००	९०	३६००			६०	२४००	१२०	४८००	९०	३६००	११०	४४००	६०	२४००	१२०	४८००	९०	३६००	७५	३०००	११२५	४५०००	
२	पिना	मे.टन	भारत					१००	३२४००	२९०	७५६०																	१११०	३९९६०	
३	अम्मिसो	मे.टन	भारत	१०५०	५२५००	८००	४००००	९२०	४६०००	३६८	१८४००	७२०	३६०००	३००	१५०००	३५०	१७५००	२००	१००००	७२०	३६०००	३००	१५०००	३५०	१७५००	५००	२५०००	६५७८	३२८९००	
	जम्मा																											८८१३	४९३८६०	
	कुल जम्मा																											१९७५२	४९२३८८९	

नेपाल सरकार
प्लाण्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन केन्द्र
क्वारेन्टाइन कार्यालय, भण्टाबारी, सुनसरी
वार्षिक आयात तथ्याङ्क : २०७७/७८

परिमाण: मे.ट.मा

मूल्य रु. हजारमा

क्र. सं.	विवरण	इकाई	कुन दे शमा	श्रावण		भाद्र		अश्विन		कार्तिक		मंसिर		पौष		माघ		फाल्गुन		चैत्र		वैशाख		जेठ		असार		कुल जम्मा					
				परि माण	मूल्य	परि माण	मूल्य	परि माण	मूल्य	परि माण	मूल्य	परि माण	मूल्य	परि माण	मूल्य	परि माण	मूल्य	परि माण	मूल्य	परि माण	मूल्य	परि माण	मूल्य	परि माण	मूल्य	परि माण	मूल्य	परि माण	मूल्य	परि माण	मूल्य		
१) खाद्यत																																	
१	धान		भारत	२४६६.७५	३०००१.२४	२३४३.६२	३११२४.७५	२४२९११	३६४०६.६४	१६३३.४४	१४४२३.१०	४२९.४४	६४९३.१०	६१४४.१०	१२९१२.४४	४४४०.८२	११२९६३३०	४०४.०२	६११२४.७५	११४४.००	२९३४४.४०	३४४१.६३	४४१४४.४०	३४४१.६३	४४१४४.४०	३४४१.६३	४४१४४.४०	३४४१.६३	४४१४४.४०	३४४१.६३	४४१४४.४०	३४४१.६३	४४१४४.४०
२	गहुँ		भारत	६११.८१	१३८२३.८०	२२२०.३१	४६४०४.८०	३११.४४	६३८१.००	२८२८.०२	४४६३१.००	१४४१.२३	३४८४४.६०	१६८४.१४	३३४०२.००	४३४.८४	८४१६.८०	१२४४.८८	२४३४४.२०	३८१.२१	४४४४.८०	६३४६.४५	१३३१३४.४०	३०८०.०१	६१६०१.८०	६४४.८१	१२४१४.८०	२४४.८१	१२४१४.८०	२४४.८१	१२४१४.८०	२४४.८१	१२४१४.८०
३	मकै		भारत	१४६६.४१	२८४४८.२०	२९३१.२८	४८४४४.६०	१८१.८१	११४१६.२०	८४१.२४	१४४४४.००	३३११.४४	६३३८२.८०	२०४४.४०	४१४४४.८०	२४४४.४०	४४४४.४०	११८४.२१	३१४४४.८०	४४४.०१	११००.२०	२४४.३१	४०८४.८०	२४४.३१	४०८४.८०	२४४.३१	४०८४.८०	२४४.३१	४०८४.८०	२४४.३१	४०८४.८०	२४४.३१	४०८४.८०
जम्मा				४४१४.४०	४४१४४.२४	४४०३.३३	१४०३४४.१४	३४६६.३०	६२४११.८४	४६६३.४४	८८४११.१०	४४१४.११	१०४४०.४०	११३४.०६	१४४४४.३४	१०४४.३६	१४४४४.१०	४४४४.०२	४४४४४.४०	४४४४.३३	४४४४.४०	४४४४.४०	४४४४.४०	४४४४.४०	४४४४.४०	४४४४.४०	४४४४.४०	४४४४.४०	४४४४.४०	४४४४.४०	४४४४.४०	४४४४.४०	
२) ताजा तरकारी																																	
१	प्याज		भारत	१३४४.८४	३०४४४.४८	१६४०.४२	६३०४१.०	२४४३०	४६३०६.०	३३.२४	४४४.४०	०.००	०.००	२०४४.११	४८४१३.४८	१२४४.७५	२४०४४.०	२४०४.४०	४४३३३.४४	१४०६.२३	३०४३०.०६	२४४४.४०	४४०४.४४	४३४.१३	१४३४.४६	१४३४.४६	१४३४.४६	१४३४.४६	१४३४.४६	१४३४.४६	१४३४.४६	१४३४.४६	
३	पारस		भारत	०.२४	२.४०														२.४८	२.४८	१६६.६०	१६६.६०	२८४.४४	२८४.४४	१.४४	१.४४	२४.४८	२४.४८	२४.४८	२४.४८	२४.४८	२४.४८	
४	चटरा		भारत	०.१०	१.००						०.००																						
५	बोल		भारत	४.८४	४८.४०			०.००		०.००											६.७४	६७.४०			०.००		०.००	१४.४०	१४४.४०	२४.०४	२४०.४०	२४.०४	२४०.४०
६	पोलभेडा		भारत	०.००	०.००		३११.३१	३११३.१०	४०६.००	४०६०.००	११६.३०	११६३.००	११.००	११०.००			०.००				०.००						३.१४	३१.४०	३.१४	३१.४०	३.१४	३१.४०	
७	सिम्री		भारत	०.००	०.००			०.००		०.००	०.४१	४.१०	०.०१	०.१०			०.००													०.००	६.८०		
८	फर्सि		भारत	०.००	०.००		०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
९	भेडे खुर्सानी		भारत	०.००	०.००		०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	३.२८	३२.८०			०.००	०.११	१.२०	०.०४	०.४०	०.३०	३.००		०.००	०.००	०.००	१.३६	१३.६०	१.३६	१३.६०	
१०	बन्दा काउली		भारत	०.००	०.००		०.००	०.००	०.००	०.००	१४.८०	१४८.००	२२.४१	२२४.१०			०.००				०.००						२.१६	२१.६०	२.१६	२१.६०	२.१६	२१.६०	
११	काउली		भारत	०.००	०.००		०.००	०.००	०.००		३४.४४	३४४.४०	१८.३३	१८३.३०			०.००		१२.६३	१२६.३०							०.००	०.००	१२.६३	१२६.३०	१२.६३	१२६.३०	

क्र. सं.	विवरण	डिविजन	कुल वे शमा	श्रावण		भाद्र		अश्विन		कार्तिक		मंसिर		पौष		माघ		फाल्गुन		चैत्र		वैशाख		जेष्ठ		असार		कुल जम्मा		
				परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण
१२	चुक्रन्दर		भारत		०.००		०.००		०.००				०.००	०.२५	२.५०		०.००		०.००	०.५८	५.८०		०.००		०.००				१.१५	१५.००
१३	हीरो मटरकोला		भारत		०.००		०.००						०.००	४.१९	७.१०	१.८८	१८.८०	२.८८	२८.८०		०.००	१९.६५	१९६.५०		०.००		०.००	२२.५३	३६६.००	
१४	कुर्ली		भारत										४.३५	४३.५०	६.८०	६८.००	१.७६	१७.६०	६.६२	६६.२०	३.५२	३५.२०	५.३०	५३.००	०.००		५.१८	५१.८०	१९.६२	३५५.००
१५	मिण्टी		भारत																०.६६	६.६०	२.५५	२५.५०	१.२९	१२.९०					१२.३२	१२३.२०
१६	कोला		भारत										०.१५	१.५०				०.१०	१.००	१.५०	१५.००							१.७५	१६.५०	
१७	भाटा		भारत										३.१०	३१.००							०.५८	५.८०							०.५८	५.८०
१८	बोटी		भारत																		०.२५	२.५०							०.२५	२.५०
१९	सहजन		भारत																		१.००	१०.००							१.००	१०.००
	जम्मा			१३२५.०५	३०५७०.५८	१६५०.०५	३६०८१.१०	५७८.६१	८८७३.७०	५३९.२५	५३९१.५०	५७९.८२	५७९८.२०	२२५७.००	५८८१३.८८	१३५६.५५	२८२२१.५०	२२५६.८८	५८१५५.६५	१६३०.५१	३३१७८.८६	२५६६.३०	५०५०९.८५	५५५.३७	१६६२.८६	१५५५.७५	३२२२०.७८	१७७७.७५	३३७०३.८५	
	३) ताबा फलकुल																													
१	केग		भारत	०.००	०.००	३०९.५०	५२५९.८०	८.००	९६.००	५५.६०	५५६.२०	२५०.१०	५०८१.७०						०.००	२.६०	५५.२०	२९.६६	३६८.२२	२.६०	५५.२०	५.२०	८८.५०	३२.०६	१०७७.७५	
२	स्वाट		भारत	०.००	०.००	३०.८८	१२३५.१६	१८.८२	७४२.८०	५४.५५	२२९.८०				०.००					०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	५८५२.९६	
३	जाप		भारत	३.७०	१११.००										०.००	०.००				०.००	०.००	०.००	१२.४२	३७६.६०	७.१६	२२७८.८०	१२.०८	२७६२.५०		
४	मुईकटहर		भारत	६.००	१५०.००										०.००	०.००				०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	६.००	१५०.००	
५	सुन्ता		भारत												०.५०	५.००						०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.५०	५.००
६	बयर		भारत											०.००	०.००	०.८५	८.५०	१.२६	१२.६०		०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	१.२६	१२.६०	
७	नीरकत		भारत										१६.३०	५८१.००							०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	५८१.००	
८	अमता		भारत										०.००	०.०७	०.७०						०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.७०	
९	अनार		भारत											०.००	०.१८	५.८०	०.६६	६.६०	२.३६	१५.६०								३.०२	२५.००	
१०	तरकुवा		भारत																	७२.३०	७२३.००	१८३.३१	१८३३.१०					२७७६.९१	२७७६.९०	
११	कापीती		भारत	०.००	०.००	०.००	०.००	३.१०	१३९.५०	२.७०	१२१.५०	२९.८३	१२९२.३३	८१.५५	३६६५.२५	३३.०१	१५८१.०५	६३.७८	२८७०.१०	२८.३५	१२७५.३०	३१.२०	१५०५.००			१३.५०	५२७३.००	२९६.७५	१६२१०.०५	
	जम्मा			१.७०	२६१.००	३५०.२८	६५१५.१६	२९.९२	१०२८.३०	१०५.७५	३९१५.७०	२८६.२३	५९९३.०५	८१.५२	३६६५.१५	३५.३९	१५८५.८५	६५.७०	२९७१.२०	१०५.६०	२९८५.१०	२३८.२५	३६६६.९२	१५.०२	५९६.८०	१७५.५६	६५७०.२०	६०८.८६	३७८८१.२६	

क्र. सं.	विवरण	इकाई	कुल वे शमा	श्रावण		भाद्र		अश्विन		कार्तिक		मंसिर		पौष		माघ		फाल्गुन		चैत्र		वैशाख		जेष्ठ		असार		कुल जम्मा	
				परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य
	४) प्रशोधन सामग्री																												
१	चासत		भारत	४०४.७२	१०१४३.००	८०६.२३	२०१४४.०५	७४३.१०	१८८४७४.०	७७३.७१	११३११.०५	४६८.४१	११७१२.०५	६६३.३१	१६६३२.०५	३२४.११	८१२०७.०५	३१४.७८	७८१४४.०	१६०१७	४००४.२४	१४७३८	३३३४.४०	२३८.१४	४१७३.०५	१११.००	२१०४.००	१३१७.२०	१२१७६.२४
६	कृषिका		भारत	४३३.८३	१०६७४.००	३७८.२४	७६६४.००	२२१.००	४६८०.००	२६१.००	४२२०.००	३४१.४३	७१०३.०	६०६.७०	१२३४०.००	६६१.७१	१३३३४.२०	४७४.४८	१४२१.६०	१४७१४	२१६८.८०	४२.००	८४०.००	३४.०८	७०१.६०	७२.१३	१४४२.६०	१३०२.४८	७१७६.४०
	जम्मा			१३३८.४७	२०८२०.००	११८४.४८	२७८०८.०५	१८२.१०	२३४२७४.०	१०३३.७१	२४४३१.०५	८२८.०४	१८१०३.३४	१२७२.०१	२८७६६.०५	१८८.८२	२१३३१.४५	७८७.२६	१७६२४.६०	३०८.११	६१६३.०४	११६.४८	४७७४.६०	२७४.२४	६६७३.३४	१११.१३	४४१७.६०	२६११.६८	२०६११६.३४
५) जालु		भारत		२१३४.८३	३२०२२.१०	२११०.३३	४३६४४.१४	४७७४.१४	७७२४४.२४	१४८६.४६	१४३७८१.१०	३३७२.८७	४०४१३.०५	२६०३.०३	३१०४४.४४	४३०.२१	७७४४.३३	३३४.२८	४३१४.२०	७४१.६८	१११२.२०	२२१.८८१	३४४८३.३४	१४७३.०३	२२०४४.४४	३६८४.८६	४४२७२.१०	१०६८७.६०	४१६६६.०४
	जम्मा			२१३४.८३	३२०२२.१०	२११०.३३	४३६४४.१४	४७७४.१४	७७२४४.२४	१४८६.४६	१४३७८१.१०	३३७२.८७	४०४१३.०५	२६०३.०३	३१०४४.४४	४३०.२१	७७४४.३३	३३४.२८	४३१४.२०	७४१.६८	१११२.२०	२२१.८८१	३४४८३.३४	१४७३.०३	२२०४४.४४	३६८४.८६	४४२७२.१०	१०६८७.६०	४१६६६.०४
६) अन्य																													
१	पानको पात		भारत																										
	जम्मा			०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
	कुल जम्मा			१०७३.२२	१६६२१.६३	१३६४.४६	२४४२११.११	१०१०२.०५	१६७४४६.६०	१४८२८.०१	२६४७६६.१४	१०४४६.८७	१८८८८६.३९	१६१४७६.६२	२८८०२.३८	१३२८८.२३	२२१८०.०५	१०८३४.३२	१११००३.८१	४४८१.८०	११७७३.०४	१४८४४.८४	२८७४०२.१६	११४२०.१२	२०४४४०.०६	१६१२.८६	१६३१८४.४८	६३३७.१८	२४११४१.४७

नेपाल सरकार
प्लाण्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन केन्द्र
क्वारेन्टाइन कार्यालय, त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल, काठमाडौं
वार्षिक आयात तथ्याङ्क : २०७७/७८

परिमाण: मे.ट.मा

मूल्य रु. हजारमा

क्र. सं.	विवरण	इकाई	आयात गरि एको देश	श्रावण		भाद्र		आश्विन		कार्तिक		प्रथम चौ जम्मा परिमाण		मंसिर		पौष		माघ		फाल्गुन		चैत्र		वैशाख		जेठ		असार	
				परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य
	डा। तावा फलफूल																												
१	एमोकाहो	मे.ट.	युगाण्डा														१०.००	१२००.००	३३.६२	४०८०.००	३८.१३	४५६.००	२८.८१	३४८०.००	१.००	१२०.००	१११.६०	१३३६.००	
	जम्मा																१०.००	१२००.००	३३.६२	४०८०.००	३८.१३	४५६.००	२८.८१	३४८०.००	१.००	१२०.००	१११.६०	१३३६.००	
	चा। बढीपुटी																												
१	विभिन्न (वन लसुन, रातो च्याउ)	मे.ट.	भारत, पाकिस्तान		०.२६	५२२.००									१.००	१५००.००				०.१७	४२५.००							१.५३	२४४७.००
	जम्मा				०.२६	५२२.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	१.००	१५००.००	०.००	०.००	०.००	०.१७	४२५.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	१.५३	२४४७.००
	टा। विड विन																												
१	विभिन्न फलफूल विस्वा	पिस	टुकी, भारत, मियतनाम				४००.००	३००.००	१४४४९६.००	१३३९१०.००	१४४४९६.००	२३४४४.००	१९९१५.००	८८४०.००	६३३०.००	९९८५६.००	४४४९२०.००	६३३८५.००	१६९४६.२५	४९४४३.००	४४५४३.२५	४४५४३.२५	४४५४३.२५	४४५४३.२५	४४५४३.२५	४४५४३.२५	४४५४३.२५	४४५४३.२५	४४५४३.२५
२	विभिन्न तरकारी विउ	मे.ट.	केरिया, जापान, ताइवान, भारत	०.८२	८१५००.००	०.८२	९०३००.००	२.४३	१२९४४०.००	१.९४	१६८४०.००			२.००	१००००.००	०.२१	१०५०.००	१०.८५	४००००.००	०.१०	१०००.००	१.३०	१२९४५.००	०.९३	४६४५.००	०.२६	२४६०.००	२२.४४	४८०९६०.००
	जम्मा			०.८२	८१५००.००	०.८२	९०३००.००	४०२.४३	१२९४४०.००	१४४४९६.९४	२३४४४०.००	१४४४९६.००	२३४४४.००	१९९१५.००	८८४०.२१	१०५०.००	११८६६.८५	१०४९२०.८०	६३३८५.१०	२४९४६.२५	४९४४३.२५	४९४४३.२५	४९४४३.२५	४९४४३.२५	४९४४३.२५	४९४४३.२५	४९४४३.२५	४९४४३.२५	
	जम्मा																												
	कुल जम्मा			०.८२	८१५००.००	१.०८	९०८२२.००	४०२.४३	१२९४४०.००	१४४४९६.९४	२३४४४०.००	१४४४९६.००	२३४४४.००	१९९१५.००	८८४०.२१	११८००.००	११८६६.८५	१०४९२०.८०	६३३८५.०७	२४९४६.२५	४९४४३.२५	४९४४३.२५	४९४४३.२५	४९४४३.२५	४९४४३.२५	४९४४३.२५	४९४४३.२५	४९४४३.२५	४९४४३.२५

नेपाल सरकार
प्लाण्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन केन्द्र
क्वारेन्टाइन कार्यालय, त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल, काठमाडौं
वार्षिक निर्यात तथ्याङ्क : २०७७/७८

परिमाण: मे.ट.मा

मूल्य रु. हजारमा

क्र. सं.	विवरण	इकाई	कुन देशमा	श्रावण		भाद्र		आश्विन		कार्तिक		मंसिर		पौष		माघ		फाल्गुन		चैत्र		वैशाख		जेठ		असार		कुल जम्मा			
				परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य		
क)	बिहेवुटी, वनैदावार																														
१	त्रिभिन्न बिहेवुटी (टिमुर, अछामा लगायत अन्य)	मे.ट.	युरोप, अमेरिका, जापान	०.२६	११००.००	१.१३	१७००.००	१.१२	२७४५.००	१.६३	१४४३.००	२.१६	१३४०.००	०.६०	१४४५.००	०.४४	६४५.००	१.४६	११३०.००	४.१७	११८०.००	०.४०	३४०.००					२.३१	७४०.००	१७४८	१४३६८.००
२	वन पैदावार (बुढा, विभिन्न, श्रीखन्डा, रिटा अदी)	मे.ट.	युरोप, अमेरिका, जापान	८.४०	४२५.००	७.७८	३८७.००	२३.४३	१२४५.००	१७.०४	१४५.००	३२.१२	१११०.००	३४.४७	२३४०.००	१२.७८	७४५.००	१४.४३	८४०.००	२४.४१	११४४.००	१६.६४	४४६.००	१.४३	२३०.००			४.८६	३४७.००	१११.०१	११०४४.००
३	काठका सामान (मृत्तु, कुर्ची, मुबेट)	मिस	चिन	१२६.७६	२४३३.००	७७३.००	१४४०.६०	४१.७५	८३३.००	२०.७६	४१७७.२०	२२.०३	४४६०.००	१६३४.४०	३२६.९०	६१.७२	१२३४.४०	१४७४.००	३१.४८	४१४४.००	८३१.४०	४०००.००	८७.९८	२०२८.००	४०४९.६०	२०१३६.००	४१८३.००	४१८३.००	४१८३.००	३८६३३.३८	
	जम्मा			१२६.५०	४४६०.००	७७१.९१	३६२७.६०	४२००.३३	४८२५.००	२०.७४	४६३३.२०	२२.०६	४८१०.००	१६३८.०६	७०६.९०	६१.७४	२८३४.४०	१४७६.००	४११८.००	४१४४.४०	४०००.००	८७.९८	२०२४.४०	४०४९.६०	२०१४४.९६	४२०४.२०	४२०४.२०	४२०४.२०	४२०४.२०		
ग)	औद्योगिक बाली																														
१	चिया	मे.ट.	युरोप, अमेरिका, जापान	७.७४	२४०००.००	४.४४	१२०००.००	८.११	१८०००.००	४.४३	११०००.००	७.४१	११११०.००	३.६४	६४४४.८०	७.२४	१८०००.००	२.००	४४१७.७०	१७.२१	२२४७.७०	४.११	३०६७.२०	२.२६	२०२४.४०			४.६०	३२२२.८०		
२	कफि चिन	मे.ट.	युरोप, अमेरिका, जापान	६.६४	१३२७६.००	२.३७	३४४२.००	०.२७	४४४.००	११.८४	२९६२२.४०	३.४६	४२४०.००	०.६३	१४७०.००	२३.११	४७७७.४०	१.८४	३३३३.८०	४६.३४	११४८७.४०	४६.११	८४४१.००	०.४१	१४.८०			१०.८६	२७४४.००		
	जम्मा			१४	३७७६	८	१४४४२	८	१८४४४	१७	४०६७६	४२	१६३३१	४	८११४	३०	२४६४४	२०	७११२	६४	१३८३३	४२	११४१८	३	२१७८	१४	३०३८				
	कुल जम्मा			१२६.९१	४९७६६	७७९.०	१९१८०	४२०१	२३३३९	२०.७६	४७७०८	२२.०६	२४२११	१६३८४	१४१७६	६२६	२७८८९	१४७६६	१३०३०	४१६४०	२४२७१	४०६९	२०२४२	७२४८	२०६६०	३४६३२					

नेपाल सरकार
प्लाण्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन केन्द्र
क्वारेन्टाइन कार्यालय, भैरहवा, रुपन्देही
वार्षिक आयात तथ्याङ्क : २०७७/७८

परिमाण: मे.ट.मा

मूल्य रु. हजारमा

सामानको नाम	श्रावण	भदौ	असोज	कार्तिक	चौमासिक जम्मा	मंसिर	पौष	माघ	फागुन	चौमासिक जम्मा	चैत्र	बैशाख	जेठ	असार	चौमासिक जम्मा	वार्षिक जम्मा	मे. टन	वर (हजारमा)	जम्मा रु (हजारमा)
धान	२६३३००	१७०८००	२७००००	३०१००००	११४४३८००	२४७१६०	३११७९२	४८४३९००	४१४०२५८	१४६६१०१०	२७८१९८०	२४९३८४०	२२६१२००	१४६६२८२	९२०३३०२	३३३०८११२	३३३०८.११	२९	९६४९३४.२४
गहु	७७९१०००	९८००४००	८२६००००	८१७०००	२६६४६५००	७७८८१२७	२४१८११०	१६९२३००	३३४२२०४	१४३४९३४२	३६११२५	१६२६४६७	१९६०४५०	८४४६२८३	३७२३०२९	७४५१८८७	७४५१.८८	३२	२४४४६०३.८७
मकै	१००४००००	१०४४००००	१०१०३२००	९२४७८००	३९८४१०००	१२१२१४२	७८९९५२.८७	६९०९२२५	२८४४५१०	२६६४५८३०	२८७३५९	६२९८१८३	४८४२३५५	७९५४७६६	२१८९८८९३	८८४०४७२३	८८४०४.७२	३०	२६४२१७.६९
तोरी	१४२४००	१४४६००	३८०००	३४००००	६३४०००	०	०	१२७७४	३०६६४०	४३३९२५	२७६३२०	०	०	०	२७६३२०	१३७२४५	१३७२.४५	१००	१३७२४.५०
बदाम	०	०	०	०	०	६०००	०	७३	०	६०७३	०	०	०	०	०	६०७३	६.०७	१००	६०७.३०
काफ बिन	३०००	०	०	०	३०००	०	८०००	१८७८०	३४००	३०२८०	०	०	६०००	०	६०००	३९२८०	३९.२८	८०	३९४२.४०
चामल	१३८३२०००	१३००४००	१४०४३४००	१४५०४०००	४४६८९१००	१०६२२२८०	९७२९२०	९४४३००४	६७८३३६०	३६७०१४६५	९८९४०३६	१३२५०३४५	८९४०६६०	५८१९२४९	३७९१५२९०	११९३०६५५	११९३०६.६६	४६	६६८११७२.६८
कानिका	३६३४०००	३३०७८००	२४२४०००	२४३०००	९७०९८००	३७२४३९	१४४७४४२	२४४६७४५	१११६४४०	८८३३३६६	१०३२१५५	१०४१७३५	२२७०२०	१३३९८०	२४३४८९०	२०९७७५६	२०९७७.९६	३२	६७२९४.५९
DOC	३००६०००	०	२००७९००	२०१८०००	७०३९१००	१०८६९२५६	११२३२८४०.०२	८८०९६७७	८६००२७५	३९४९६०४८	४०३१३८५	२३४५६९५	१३८७६८१	१७४७४९०	१०४२२२५१	४७०४०९९	४७०४.१०	३०	१७०४०४.९७
जुनार	०	०	०	०	०	०	१८३२६९	७२३८७	४१८४१५	१३२४४२१	४४४०	०	०	०	४४४०	१३३००१	१३३०.००	६०	७९८००.०६
अमला	४४०००	०	१३०००	१४७००	७३७००	०	१८९२३	४३४४७७	१७३३८३५	२२८७२३५	१७४११००	२६४१२५	०	०	२०४८२२५	४४१९१६०	४४१९.१६	४०	२२०९५८.००
स्याउ	६६८८००	७०१५००	७९१०००	९८०००	२२३५४००	१४७०६०	१६३७०	०	२१५००	१८९२३०	०	२३७२०	२३१२०	०	४६८४०	२४६७२७०	२४६७.२७	८०	११७३८१.६०
केरा	४०२०००	६०३८००	१०४९१००	२०८२४००	४४९०२००	१४४०७८०	११४६२२९	२३४९९६७	३१४८१४९	१०१४०४५	३४४४९२९	३२७४३३२	२३०४०७९	१८२३२२७	१०९४७६७	२४४६२२२	२४४६२.२२	२७२	६६८१०८.७६
मुन्तला	०	८४६००	४४४०००	१४७००००	२१००६००	१०९१२५८	६३९२४०	१४९३९१	४२६३७३	२२९८६६२	२९७४०	०	०	०	२९७४०	४४२८६९२	४४२८.६९	४५	१९९२८७.५४
मौषमी	४४३३००	६३४००	४०५००	६०९०००	७६७२००	०	०	०	०	०	०	१२७०	०	०	१२७०	७८८४७०	७८८.४७	४५	३४४८१.५५
आप	१४९१०००	८०७०००	०	०	२४०६०००	०	०	०	०	०	१४८६०	१४००९५	२९२४३०	६३४४७३	१०८१८५८	३४८७८८	३४८७.८८	३०	१०४६३४.७४
कायती	६२४४००	६५००००	७०३००००	८०६०००	९११०४००	३७०८२	३००४८	३६८१२	५४९०४४	१४९०७३५	४३४८०१	४६३२९०	६३५७५५	४४१२९३	१९७०९९	१२६७६२३४	१२६७६.२३	७२	१९२६८८.८५
मेवा	३४८२००	३३०७००	३४९१०००	१६००००	११८७९००	१०२९७	८६९४५	१२०८०	५२९११३	८३७१९९	६७३४०७	३०४९७७	१३९९७	१०४०४०	१२१५४०३	३२४०९२२	३२४०.९२	३२	१०३७०९.५०

सामानको नाम	श्रावण	भदौ	असोज	कार्तिक	चौमासिक जम्मा	मंसिर	पौष	माघ	फागुन	चौमासिक जम्मा	चैत्र	बैशाख	जेठ	असार	चौमासिक जम्मा	वार्षिक जम्मा	मे. टन	दर (हजारमा)	जम्मा रु (हजारमा)
अनार	२१७००	२२०००	३०९१००	३०३०००	३७८४२००	२०४८०	७७२३६	६९०९६	९४३७३	२६११८४	१७९११०	४८४८४	८२१२८	४१४०२	३४१३०४	४३९६६८९	४३९६६९	६४	२८४७८४.७९
नरिवल	७३८००	७३९१००	८९०००	९८०००	१०००७००	६६३४०	१४०७४	१३९६४७	१८९७०	४४६४३२	१६९८०४	६७९०	२०३०	१०१८०	१८८८०४	१७३४९३७	१७३४९४	३२	४४४४९.९८
भुईकटहर	०	०	०	०	०	०	३०१०	०	०	३०१०	०	०	०	०	०	३०१०	३०१	३०	९०.३०
तवुजा	१४१९००	८००००	४४०००	०	१०८६९००	४१८१०	६०८८०	४७७७०	६७१२६	८३१७८६	२७२८७६	८४४२३६	९०९२८७	१६३३७४	४६६०७७३	६४७४४९	६४७९.४६	१४	९८६९१.८९
अंगुर	०	०	०	०	०	०	०	२६४००	०	२६४००	०	८१९०	०	०	८१९०	३४६९०	३४६९	४०	१७३४.४०
लिची	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०.००		०.००
क्रिचि	१००००	१००००	१०००	१०००	२२०००	०	०	२११०	९९००	१२०१०	६४००	०	०	०	६४००	४०४१०	४०.४१	१००	४०४१.००
गोलभेडा	२१२३००	३०२८००	१०२०४००	१२३००००	२७५६६००	४७७५४	१०७७३१९	७७६७८१	३४४४७९	२७७७९३	१३८२६४४	१७८२२४	८२९९४१	७४१०४४	३१३२४७३	८६७४३६६	८६७४.३७	१०	८६७४.३६
खोर्सानी	०	९०००	१२०००	१०००००	१२१०००	३१८४०	३१८०	०	३१८०	३८२००	०	०	४४२०	०	४४२०	१६३६२०	१६३६२	१००	१६३६२.००
आलु र सखरखण्ड	१०४७०००	१०४३००००	२००३९१००	२००१४००००	२४११८०१००	९४०७४३३	१२३५६१७४	८४७४४८३	४९४९१४७	३६१८७२३९	४०१४७७८	४६३२४४४	४०१०२००	८४६४४१७	२२४२१९४०	२९९८८९२८९	२९९८८९.२९	२४	७९९७४२.९४
लसुन	०	०	८२०००	३२४००	११४४००	८४०००	२८००००	०	२८०००	३९३०००	१९८०००	२८०००	२८०००	३०९००	२८४९००	७९२४००	७९२.४०	१२०	९४०८८.००
प्याज	८२७४०००	७०९४४००	०	०	१४३६९४००	८४०००	३०४४४४०	६००६४९३	४६०८४१३	१४७४४४४६	८४७२२८८	४७८४७४४	४२१४७६	४७८९६२६	२३३६२४६४	४३४८६४११	४३४८६.४१	३०	१६०४४२.३३
काउली	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०.००		०.००
चना	३००००	०	०	०	३००००	३००४०	०	०	०	३००४०	०	०	०	०	०	६००४०	६०.०४		०.००
केराउ	०	०	०	०	०	६४०६०	१४३७०	२४९८०	४४४४०	२९०२४०	०	१९४२२०	०	०	१९४२२०	४८४४७०	४८४.४७	३०	१४४३४.१०
कट फूलावर	०	०	०	२४०००	२४०००	८९४९६	११४३९०	८४६९०	११२४४२	४०२०४८	११६०	४०९०	४१००	४००१०	४१३६०	४७८४०८	४७८.४१	१००	४७८४०.८०
च्याउ	०	०	०	०	०	४६४९०	१२२६१४	१४१३७०	१२२३८२	४४९९४७	९१७२	४२००७	४२१८६	२२७८८	२०८७३३	६६८७०	६६८.७१	१६०	१०६९९३.६०
अन्य फलफूल	०	०	०	०	०	२४२७६१	३६०४४२	३९७४४४	४९४७३६	१४६६३९४	६७८६२०	४४९९४६	४०४९२६	२४८९३९	१८९३४३१	३४८९८२४	३४८९.८३	१६०	४४८३७२.००
अन्य तरकारी	३००००	१३०००	४२९०००	६६२०००	११३४०००	१८८१९६७	१९४२९६३	१९०४१७	१७२२७०	७४४२३७	१४०१६७	३६४८४०	१२७६७	६४९९८०	२६४४१८६	११२३१४७	११२३१.४६	१०	११२३१४.७७
विश्व र अन्य संख्या	८६००	१९४००	६८२४००	४४६००	७६६२००	१८००	०	०	३३८८६	३४६८६६	३२९१०	०	१८८२०	३४०२०	८६७०	८८८६३६	८८८६३६	०.१	८८८६३६.०
																			२८२६४०७०.४०

नेपाल सरकार
प्लाण्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन केन्द्र
क्वारेन्टाइन कार्यालय, भैरहवा, रुपन्देही
वार्षिक निर्यात तथ्याङ्क : २०७७/७८

परिमाण: मे.ट.मा

मूल्य रु. हजारमा

क्र. सं.	विवरण	इकाई	कुन दे शमा	श्रावण		भाद्र		आश्विन		कार्तिक		मंसिर		पौष		माघ		फाल्गुन		चैत्र		वैशाख		जेठ		असार		कुल जम्मा	
				परि माण	मूल्य	परि माण	मूल्य	परि माण	मूल्य	परि माण	मूल्य	परि माण	मूल्य	परि माण	मूल्य	परि माण	मूल्य	परि माण	मूल्य	परि माण	मूल्य	परि माण	मूल्य	परि माण	मूल्य	परि माण	मूल्य	परि माण	मूल्य
५	रिछा	मे.टन	भारत	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	५.३५	४२८	०	०	२३.२५	१८६०	०	०	०	०	०	०	०	०	२८.६	२२८८
२२	श्वेता	मे.टन	भारत	०	०	१५	६००	२३	९२०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	६७	२६८०	२७	१०८०	३६.१	१४४४	४९.५	१९८०	२१७.६	८७०४
२४	सुटो	मे.टन	भारत	०	०	०	०	०	०	१७	५४५७	०	०	०	०	०	०	०	०	६०.५	१९४२०	०	०	०	०	०	०	७७.५	२४८७७
२५	तेजपात	मे.टन	भारत	०	०	३२	४४८०	१०.२	१४२८	०	०	०	०	७८.८७	११०४६	२०४.२३	२८५९२	६९.२४	९६९३	२३०.०९	३२२००	६८.८८	९६४३२	२७.७	३८७८	१०७.४५	१४०४३	८२८.६३१	२०२७९२
२६	दालचीनी तेजबोक्रा	मे.टन	भारत	०	०	०	०	६.४४१	९०१.७४	२४.५	३५७०	०	०	३१.४३	४४००	२८.४२	३९९२.८	१०.१३	१४१८	६२.७९	८७९२	१३.७	१८७६	५.५	७७०	५४.४२	७६१.८८	२३८.४३१	३३३३९.३४
२७	सुक्रेको श्वेता	मे.टन	भारत	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	४४	५९८४	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	४४	५९८४
२८	चोकर/ चुन्नि/ भुसी/ धानको मुस/ बान	मे.टन	भारत	०	०	४५.९	११९३.४	२१	५४६	०	०	२४.२	६२९.२	०	०	०	०	०	०	६२.७९	१६९५.६	०	०	२७२.९५	४०६.८५	३३४.२६	९०२५	७६१.१	१३४९६.०५
३०	अम्मिसो	मे.टन	भारत	१७	४६१	१५.५	५११.५	१९	६२७	१९	६२७	१२	३९६	०	०	२०५.३	६७५	१६७	५४११	१०८	३५६४	०	०	०	०	०	०	५६२.८	१८५६२.५
३२	धुपी	मे.टन	भारत	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१८.५	४६२५	०	०	०	०	०	०	१८.५	४६२५	
३३	जम्मा			१७	४६१	१०८.४	६७८४.९	७९.६४१	४४२२.७४	६१.५	९६४४	३६.२	१०२४.२	११५.६४१	१५८७४	४८२.०५	४३३३३.८	३३०.१२	३७९०२	५४९.१७	५३५५६.६	१०९.४८	९९३८८	३४२.२५	६४९८.८५	५४४.६३	३३६६६.८	२७७७.१९२	३१४६६७.८९

नेपाल सरकार
प्लाण्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन केन्द्र
क्वारेन्टाइन कार्यालय, रानी, विराटनगर
वार्षिक आयात तथ्याङ्क : २०७७/७८

परिमाण: मे.ट.मा

मूल्य रु. हजारमा

क्र. सं.	विवरण	प्रथम चौमासिक		दोश्रो चौमासिक		तेश्रो चौमासिक		कुल परिमाण	कुल रकम
		जम्मा परिमाण (मे.ट.)	जम्मा रकम (रु.हजारमा)	जम्मा परिमाण (मे.ट.)	जम्मा रकम (रु.हजारमा)	जम्मा परिमाण (मे.ट.)	जम्मा रकम (रु.हजारमा)		
१	कनिका	३२७६.९१	५३५७७.४८	२४२६.३६	३९६७०.९९	१३४९.१२	२२०५८.११	७०५२.३९	११५३०६.५८
२	चामल	१९१९५.६४	९३६७४७.२३	११७८९.५५	५७५३३०.०४	१०१७४.८८	४९६५३४.१४	४११६०.०७	२००८६११.४१
३	गहु	१६८०९.४१	४८४१११	५८३२.१६	१६७९६६.२१	१५८३६.००५	४५६०७६.९४	३८४७७.५८	११०८१५४.१५
४	धान	१५११८.८१	३६२८३६.३२	५१८२८.६२	१२४३८८६.८८	४४४०६.०२८	१०६५७००.२७	१११३५३.४६	२६७२४२३.४७
५	मकै	७२०३२.४७	१३८३०२३.४२	३०५८६.५९	५८७२६२.५३	३६६५८.६३	७०३८४५.७२	१३९२७७.६९	२६७४१३१.६७
६	स्याउ	६४९७.५९	५३२१५२.६२	९२४९.१७	७५७५०७.०२	१३२४८.५४९	१०८५०५६.१६	२८९९५.३१	२३७४७५.८
७	प्याज	१८२४.१	४२०२७.२६	१२१३.४३	२७९५७.४३	४९१६.१६	११३२६८.३३	७९५३.६९	१८३२५३.०२
८	आलु	५३२७.५८	१२७८६१.९२	२५८०.४३	६१९३०.३२	७२७७.९४५	१७४६७०.६८	१५१८५.९६	३६४४६२.९२
९	आप	१७३.२९	८३१७.९२			८४८.५६९	४०७३१.३१	१०२१.८६	४९०४९.२३
१०	लसुन	८८१.६०	७०५२८	५७१.०३	४५६८२.४	१२३.९५४	९९१६.३२	१५७६.५८	५६३०४
११	मेथी	३२४.९९	२५९९९.२	५१.९४	४१५५.२	३३.०१	२६४०.८	४०९.९४	३२७९५.२
१२	धनिया	२५१.२७	२६६५४.७२	२९२.६३	३१०४२.१९	११२.३७	११९२०.२१	६५६.२७	६९६१७.१२
१३	कर्नग्रीट	५८	२०४१.६	१२५.२७	४४०९.५०			१८३.२७	६४५१.१
१४	मसुरो	१२२८.३१	१११३७०.८६	८२२.८	७४६०७.३९	३१५	२८५६२.६३	२३६६.११	२१४५४०.८८
१५	परवल	२६.३३	७८९.९					२६.३३	७८९.९
१६	पानपात	२१.९५	३५१२	२९.६८	४७४८.८	१८.१	२८९६	६९.७३	१११५६.८
१७	हरियो खुर्सानी	१६.६७	४१६.७५					१६.६७	४१६.७५
१८	मौसमी	१४६.५४	८७९२.४			५.५	३३०	१५२.०४	९१२२.४
१९	मेवा	१४.०९	९८६.३	२.७५	१९२.५	०.८७५	६१.२५	१७.७२	१२४०.०५

क्र. सं.	विवरण	प्रथम चौमासिक		दोश्रो चौमासिक		तेश्रो चौमासिक		कुल परिमाण	कुल रकम
		जम्मा परिमाण (मे.ट.)	जम्मा रकम (रु.हजारमा)	जम्मा परिमाण (मे.ट.)	जम्मा रकम (रु.हजारमा)	जम्मा परिमाण (मे.ट.)	जम्मा रकम (रु.हजारमा)		
२०	हरियो मटर	१०६४.६७	४२३५२.५७	७८४.४	३१२०३.४३	५४०.६४	२१५०६.६६	२३८९.७१	९५०६२.६६
२१	राइसग्रीट	२४	७२०					२४	७२०
२२	सोयाग्रीट	१९८.६३	६३५५.९६	१३९.८९	४४७६.४३	४२३.६६	१३५५६.७	७६२.१८	२४३८९.०९
२३	सुख्खा खुरसानी	२४४.५६	३५२१६.६४	१३०.४५	१८७८४.८	१७७.७२२	२५५९१.९७	५५२.७३	७९५९३.४१
२४	अनार	५०.५६	४८५३.७६	५६.६४	५४३७.४४	१०३.६२७	९९४८.१९	२१०.८३	२०२३९.३९
२५	तोरी	३८४४.७७	१९०७००.५९	९४७.३२	४६९८७.०७	२८३६.५५	१४०६९२.८८	७६२८.६४	३७८३८०.५४
२६	हल्दी	१९०.१५	२४३३७.३	८५.७	१०९६९.४३	१९०.५२	२४३८४.६५	४६६.३७	५९६९१.३८
२७	चुकन्दर	५.९१	१७७.३					५.९१	१७७.३
२८	गाजर	६.३४	९५.१					६.३४	९५.१
२९	अलैचीबोका	१.५	९०					१.५	९०
३०	धूलो खुरसानी	४१.५२	७८८८.८					४१.५२	७८८८.८
३१	सुपारी	३६.६	९१५०					३६.६	९१५०
३२	बोडी	१४.१२	९०३.६८	६७५.८१	४३२५१.८४			६८९.९३	४४१५५.५२
३३	कोदो	६६७.४६	१६९९३.५३	९९५.५४	२५३४५.६	६२१.३८	१५८२०.३३	२२८४.३८	५८१५९.४६
३४	ओल	६.२९	१२५.८					६.२९	१२५.८
३५	चनादाल	१२.३	४९२	४९	१९६०			६१.३	२४५२
३६	जीरा	१०५.६५	२५०१७.९२	११५.५	२७३५०.४	११२.०७	२६५३८.१८	३३३.२२	७८९०६.५
३७	मुमफली	६३.८५	४५९७.२	३०४.७९	२१९४४.८८	९०	६४८०	४५८.६४	३३०२२.०८
३८	चना	२४०.७२	१५४९०.३३	१२८२.०२	८२४९७.९९	१७५.४१	११२८७.६३	१६९८.१५	१०९२७५.९५
३९	ज्वानो	३५.४८	२९०५.४६	६१.४७	६७६०.४७	३१.०१	३४१०.४८	१२७.९६	१३०७६.४१
४०	नासपाती	२९६.७३	११५७२.४७	२४८.९३	९७०८.२७	१८९.५२	७३९१.२८	७३५.१८	२८६७२.०२
४१	गोलभेडा	१५.९४	५१०.०८					१५.९४	५१०.०८
४२	परवल	१५.४७	७७३.५			३.२	१६०	१८.६७	९३३.५
४३	तील	९३.८५	३२८४.७५	१०२.४८	३५८६.८			३३७८.६	६८७१.५५
४४	रजमा	२.९१	२३२.८	९.८४	७८७.२	६८	५४४०	८०.७५	६४६०

क्र. सं.	विवरण	प्रथम चौमासिक		दोश्रो चौमासिक		तेश्रो चौमासिक		कुल परिमाण	कुल रकम
		जम्मा परिमाण (मे.ट.)	जम्मा रकम (रु.हजारमा)	जम्मा परिमाण (मे.ट.)	जम्मा रकम (रु.हजारमा)	जम्मा परिमाण (मे.ट.)	जम्मा रकम (रु.हजारमा)		
४५	मस्यांग	२३.२	९२८					२३.२	९२८
४६	हरियो तरकारी	५.१६	१५४.८					५.१६	१५४.८
४७	किवी	०.२५०	६२.५					०.२५	६२.५
४८	तोरी पिना	८४.८८	२९८७.७७६	४२७.९	१५०६२.०८	२८८.१८	१०१४३.९४	८००.९६	२८१९३.८
४९	मुंगदाल	१२१	११६१६	२४	२३०४	५६.२	५३९५.२	२४४९	१९३१५.२
५०	कागती	४१.९३	३०१८.९६			२४०.६१७	१७३२४.४२	२८२.५५	२०३४३.३८
५१	सुपारी	२१०	६३०००					२१०	६३०००
५२	तरभुज	२.८९	६९.३६	७६.७१	१८४१.०४	१६४.२	३९४०.८	२४३.८	५८५१.२
५३	जौ	५	१५५			२४.२४	७५१.४४	२९.२४	९०६.४४
५४	रजमा	४.५	३६०					४.५	३६०
५५	चनादाल	८.५	५९५					८.५	५९५
५६	जै	८	२६८.८	८.९५	३००.७२	२६	८७३.६	४२.९५	१४४३.१२
५७	इमली	२१	१३४४	८८.०२	५६३३.२८	१२०.४६	७७०९.४४	२२९.४८	१४६८६.७२
५८	काजु	४२.४८	१२७४४					४२.४८	१२७४४
५९	अलैची	९.५६	१३४२२.२४	१०	१४०४०	१०	१४०४०	२९.५६	४१५०२.२४
६०	पपकन	१२५	८५५५	२०९	१४३०५.०	३६२	२४७७५.२८	६९६	४७६३५.२८
६१	वदाम	५४	१०८००					५४	१०८००
६२	मकैविउ	२१.०३	६३०९					२१.०३	६३०९
६३	ओखर	५९.८५	२९९२५					५९.८५	२९९२५
६४	चोकर			१४७.७९	२८३७.५७			१४७.७९	२८३७.५७
६५	वयर			७२.४४	१७३८.५६			७२.४४	१७३८.५६
६६	मरिच			१५	५०८९.५	२७	९१६१.१	४२	१४२५०.६
६७	अम्वा			१७.२१	४१३.०४			१७.२१	४१३.२१
६८	अंगुर			१३४.९७	८६३८.०८	५३४.३४५	३४१९८.०८	६६९.३२	४२८३६.१६
६९	रहर दाल			२२८	२५७४२.३४	१२३	१३८८७.३२	३५१	३९६२९.६६

क्र. सं.	विवरण	प्रथम चौमासिक		दोश्रो चौमासिक		तेश्रो चौमासिक		कुल परिमाण	कुल रकम
		जम्मा परिमाण (मे.ट.)	जम्मा रकम (रु.हजारमा)	जम्मा परिमाण (मे.ट.)	जम्मा रकम (रु.हजारमा)	जम्मा परिमाण (मे.ट.)	जम्मा रकम (रु.हजारमा)		
७०	आलस			२०	१६९६			२०	१६९६
७१	डागन फ्रुट			७.९९	१२५६.८३	५९.९१२	९४२४.१६	६७.९०	१०६८०.९९
७२	भटमास			११८४.७७	७५८२५.२८०	९९३.६५५	६३५९३.९२	२१७८.४३	१३९४१९.२
७३	सौफ			२०	२०००			२०	२०००
७४	धान भुस	१४५.८८	१४००.४५	३२७.७७	३१४६.५९२	२३	२२०.८	४९६.६५	४७६७.८४२
७५	मस्यांग			८९.९९	५७५९.३६	११०.४	७०६५.६	२००.३९	१२८२४.९६
७६	सुन्तला			३७५.२१	१८०१०.०८			३७५.२१	१८०१०.०८
७७	लवांग					१०	२३००	१०	२३००
७८	काठ					१४७८.१		१४७८.१	
७९	गुग्गुल					१०	२३००	१०	२३००
८०	हरियो नरिवल					१.७	४२.५	१.७	४२.५
८१	टमाटर					४४.४५६	१४२२.५९	४४.४५६	१४२२.५९
									१३६१२५६६.६

नेपाल सरकार
प्लाण्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन केन्द्र
क्वारेन्टाइन कार्यालय, रानी, विराटनगर
वार्षिक निर्यात तथ्याङ्क : २०७७/७८

परिमाण: मे.ट.मा

मूल्य रु. हजारमा

क्र. सं.	विवरण	प्रथम चौमासिक		दोश्रो चौमासिक		तेश्रो चौमासिक		कुल परिमाण	कुल रकम	निर्यात भएको मुलुक
		जम्मा परिमाण (मे.ट.)	जम्मा रकम (रु.हजारमा)	जम्मा परिमाण (मे.ट.)	जम्मा रकम (रु.हजारमा)	जम्मा परिमाण (मे.ट.)	जम्मा रकम (रु.हजारमा)			
१	तेजपात	२१२.१५	१६९७२.३२	५७५.७५	४६०६०	३८४.०१८	३०७२१.४४	११७१.९१८	९३७५३.७६	भारत
२	भारु	३८०.५	११७९५.५	७४६.७३	२३१४८.६३	४९३.५	१५२९८.५	१६२०.७३	५०२४२.६३	"
३	अदुवा	२३१.५	४६३०			७३	१४६०	३०४.५	६०९०	"
४	बन्दा	१५६८.०	१०९७६					१५६८	१०९७६	"
५	राइसब्रान	३४४.११	१३७६४.४	२८८.६५	११५४६	५८९.२६	२३५७०.४	१२२२.०२	४८८८०.८	"
६	धान भुस	४४.९८	१३४.९४			२४.१४	७२.४२	६९.१२	२०७.३६	"
७	गहुको पिठो	१०३.५	२०७०	६५	१३००	९९.५	१९९०	२६८	५३६०	जापान,
८	तोरीको पिना	७०२७.७	२२४८८६.४	९५४३.०३	३०५३७६.९६	८५५८.१२	२७३८५९.८४	२५१२८.८५	८०४१२३.२	भारत
९	रुद्राक्ष	११०.०७	२२०१.४	१६७	३३४०	१२९.२३२	२५८४.६४	४०६.३०२	८१२६.०४	"
१०	तेजवोक्रा	५२.१९६	२६०९.८	३०.२२	१५११	५१.७४९	२५८७.४५	१३४.१६५	६७०८.२५	"
११	चिया	१०४.६८६	७९०३७.९३	३०.०८	२२७१०.४	१७.३३४	१३०८७.१७	१५२.१	११४८३५.५	"
१२	आलस	६४	३३९२	३२	१६९६	६६.६	३५२९.८	१६२.६	८६१७.८	"
१३	मिक्स दाल	८.५०१	४२५.०५					८.५०१	४२५.०५	जापान
१४	जटामसी	२६	१४८४६	५२	२९६९२			७८	४४५३८	भारत
१५	चिराइतो	१	५०१			२	१००२	३	१५०३	"
१६	मजिठो	७.२३	८६७.६	१५.०६	१८०७.२	४.२	५०४	२६.४९	३१७८.८	"

क्र. सं.	विवरण	प्रथम चौमासिक		दोश्रो चौमासिक		तेश्रो चौमासिक		कुल परिमाण	कुल रकम	निर्यात भएको मुलुक
		जम्मा परिमाण (मे.ट.)	जम्मा रकम (रु.हजारमा)	जम्मा परिमाण (मे.ट.)	जम्मा रकम (रु.हजारमा)	जम्मा परिमाण (मे.ट.)	जम्मा रकम (रु.हजारमा)			
१७	आपको सुकुटी			३८.९	१२४४.८			३८.९	१२४४.८	"
१८	चुत्रो			१५.४०	३८५.०५			१५.४०	३८५.०५	"
१९	भटमास			२७७८.४५	४६७३००.५५	३.१०५	५२१.६४	२७८१.५६	४६७८२२.१९	"
२०	कत्था			१५.७६	१७६५१.२	४६	५१५२०	६१.७६	६९१७१.२	"
२१	रिटठा					८.१	४९४९.१	८.१	४९४९.१	"
२२	टिमुर					१.०५३	२५२.७२	१.०५३	२५२.७२	"
२३	विष जरे					२.३४५	७५०.४	२.३४५	७५०.४	"
२४	ठुलो सुकुमेल					५.०८५	४१४९.३६	५.०८५	४१४९.३६	"
२५	कोदो					२	४०	२	४०	जापान
२६	चिउरा					१०.७१२	१७०४.४९	१०.७१२	१७०४.४९	"
२७	मास दाल					०.९८	२९४	०.९८	२९४	"
२८	गहत					२१.७९१	३२४३.०९	२१.७९१	३२४३.०९	"
२९	सिलाम					०.२०४	६१.४६	०.२०४	६१.४६	"
३०	अथौडक्स चिया					५०.७०३	३६५०६.१६	५०.७०३	३६५०६.१६	"
३१	मस्यांग					२.४६९	६१७.२५	२.४६९	६१७.२५	"
३२	जुम्लासिमी					३	९४५	३	९४५	अमेरिका
३३	सिन्की					१.०३८	८२०.१६५	१.०३८	८२०.१६५	"
३४	लप्सीधुलो					१.९५७	५०२.९४९	१.९५७	५०२.९४९	"
३५	नेटल लिफधुलो					०.१९४	३७.६३६	०.१९४	३७.६३६	"
३६	कालो तिल					०.४८४	१५२.८९५	०.४८४	१५२.८९५	"
जम्मा रकम (रु.हजारमा)									१८०१२१६.११	

नेपाल सरकार
प्लाण्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन केन्द्र
क्वारेन्टाइन कार्यालय, कृष्णानगर, कपिलवस्तु
वार्षिक निर्यात तथ्याङ्क : २०७७/७८

परिमाण: मे.ट.मा

मूल्य रु. हजारमा

क्र. सं.	सामानको नाम	श्रावण		भाद्र		आश्विन		कार्तिक		मंसिर		पौष		माघ		फाल्गुन		चैत्र		वैशाख		जेठ		असार		कुल जम्मा		
		परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	
क	जडीवुटी																									०	०	
१	सौंफे																										०	०
१	टिमुर	११.९	१७८५०	७.२	१०८००											१०.०	१५०००									२९	४३६५०	
२	कुटकी	९.०	२१९६०	५	११४६८																					१४	३३४२८	
३	सुगन्धकोकीला			१६.२५	१३००			७.७	६९६										१५.०	१९२०						३९	३८३६	
४	सुगन्धवाल							९.३७	११९९	१०.२	१३०६															२०	२५०५	
ख	अन्य																										०	०
१	तोरी पीना																			२५.०	९००	३०.१५	१०८५	२५.००	९००	८०	२८८५	
कुल जम्मा		२१	३९८१०	२८	२३५६८	०	०	१७	१८९५	१०	१३०६	०	०	०	०	१०	१५०००	०	०	४०	२८२०	३०	१०८५	२५	९००	१८१	८६३०४	

नेपाल सरकार
प्लाण्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन केन्द्र
क्वारेन्टाइन कार्यालय, कृष्णानगर, कपिलवस्तु
वार्षिक आयात तथ्याङ्क : २०७७/७८

परिमाण: मे.ट.मा

मूल्य रु. हजारमा

क्र. सं.	सामानको नाम	श्रावण		भाद्र		आश्विन		कार्तिक		मंसिर		पौष		माघ		फाल्गुन		चैत्र		वैशाख		जेष्ठ		असार		कुल जम्मा				
		परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य			
क)	खाद्य																													
१	गहुँ																								१०६२.८	३१८८.४	१०६२.८	३१८८.४		
२	घान	४२२४.२	१२६२८६.४	४२२६.४	१२६२८६.४	२१४०.४	६००४०	१६७	४६००	०	०																११०८६.१	३२२८०२.४		
३	गहुँ	७८६३३.७	२४१६३८.४	३४६४.१	११०८८४.८८	०	०	६४	२०४८	०	०																११३१२.८८	३६४७५९.२८		
४	मकै	०	०	०	०	२११.१	७०३६.१	०	०	०	०																२११.१	७०३६.१		
ख)	तेलहन																													
१	तिल/सुमेति	४.१	४११.६८	०	०	०.२	२०	०	०	०	०																४.१	४१०	१०.२	१०४१.६८
२	तेली	०	०	०	०	०.१	४.८	०	०	०	०																०.१	४.८		
३	बदाम दाल	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०																०	०		
४	बदाम बोक्रा	०	०	०	०	१३३.४६	६६११.२	४२८.३	२६११४.४	४०१.४	३६६७८.२४	३३०.२४	२३०८८.३६	११०.७१	१२७७७.२४	४२	३७४४										१७४४.३	११०६६४.४४		
ग)	ताब तकारी																													
१	काउली	०.६	६	०.०८	०.८	७.४७	७४.७	१४३.१	१४३१.१	३१.१४	३११.४४	४.८६	४८.६			१	१०	२.६६	२६.६	०.३	३	०.२२	२.२	१.८२	१८.२	११०.१६	११०१.७४			
२	कुम्भिन्धो	०	०	०	०	०	०			०	०																०	०		
३	केला	६.८	६८.८	२.२४	२२.४	३.८६	३८.६	०.१	१.४	१.८२	१८.२४	१३.६	१३६	३०.६	३०६	३६.३३	३६३.३३	४७.३३३	४७३.३३	६.९६	६९.६					१.०४	१०.४८	१६०.८१३	१६१०.३१	
४	हरीचो खुर्सानी	०.७	७.१	४.४१	४४.१	१७.१	१७१.१	२१.६	२१६.६	२०.०४	२००.४	३४.४७	३४४.७	२७.६८	२७६.८	२९.७७	२९७.७	२७.८७	२७८.७	२७.७८	२७७.८	४.१७	४१.७	३३.१	३३१.०४	४.०२	४०.२१	२२७.११	६४९६.०६	
५	भट्टा	४.२	४०.३६	६.२४	६२.४४	७.१	७१.३	०.६	६	०	०			०.१७	१.७	४.४३	४४.३	१४.११	१४१.११	०.८४	८.४					३.६	३६.१	४४.७	४४४.७१	

क्र. सं.	समानको नाम	श्रावण		भाद्र		आश्विन		कार्तिक		मंसिर		पौष		माघ		फाल्गुन		चैत्र		वैशाख		जेष्ठ		असार		कुल जम्मा			
		परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य
६	गोतमेश्वर	७६.६	७६६.०६	१४६.६८	१४६६.८८	३२.१	३२१.८	१३४.०४	१३४०.४३	३११.६	३११६.०२	१२४४.२१	१२४४२.१६	१३१४.१४	१३१४१.४	७३०.४२	७३०४.२	१७७४.४८	१७७४४.८	३४६.०२	३४६०.२	३६.८३	३६८.३	४७१.१४	४७११.४	७५१४.४८	७५१४४.८		
७	परकत	२.८	२८.२	८.६७	८६.७	२.४	२४					१०.१२	१०१.२			०.४२	४.२	१४.३१	१४३.१	२४	२४००	१४.८१	१४८.१३	३.४६	३४.६	८.१७	८१.७		
८	लौका	४७०४	४७०४	३४४७	३४४७	०	०	६.१	६१	१४.१४	१४१.४	२१.४	२१४.०२	४१.०७	४१०.७	१६.४६	१६४.६२	११०.६४१	११०६.४१	१२.७	१२७	४.०६	४०.६३	१०७.३४	१०७३.४	४१.४०१	४१४०.१		
९	शिवामिर्च	३.७४	३७.४	१.४४	१४.४	२.३१	२३.१	४.२८	४२.८	४.४१	४४.१	१३.२४	१३२.४	१.७३	१७.३	१.७६	१७.६	११.३१	११३.१	१.७३	१७.३	१.७३	१७.३	२.१३	२१.३	२.१३	२१.३	१२००.१४	१२००१.४
१०	वन्द	१.४	१४.६	०.२	२	२.२८	२२.८	१.१	११.२	२४.७१	२४७.१	३०३.२४	३०३२.४	१३.४४	१३४.४					१.१८	११.८	०.४३	४.३	२.०३	२०.३	६०.२१	६०२.१	६०२१.१	
११	मिन्दी	११.१४	१११.४	३८.३४	३८३.४	१०४.८	१०४८.१	४१.३७	४१३.७	२४.८	२४८	११०.११	११०१.१	१३६.१३	१३६१.३	१३०.२७	१३०२.७	१७.६४	१७६.४	१.४२	१४.२	११.६७	११६.७	१६.७६	१६७.६	२४.२७	२४२.७	७२.३८	७२३.८
१२	प्यात्र	१०११.४६	१०११४.६	८३७.४३	८३७४.३	२१३.०२	२१३०.२	०	०	०	०	११३.१८	११३१.८	४१.४४	४१४.४	१४३.४६	१४३४.६	४२३.०४	४२३०.४	४.८६	४८.६	११३३.४४	११३३४.४	२८३.२८	२८३२.८	११३३३.४४	११३३३४.४	४१४.४४	४१४४.४
१३	आत्	२१३०.४२	२१३०४.२	४०३३०.१	४०३३०१.१	१२३३८.६१	१२३३८६.१	४४२२.११	४४२२१.१	१३०१४.८३	१३०१४८.३	२१४.७	२१४७.०	१७३३.१४	१७३३१.४	१०८६.११	१०८६१.१	४२८६.६४	४२८६६.४	३०८३३.१०	३०८३३१.०	११४२.१२	११४२१.२	१७१.१४१	१७११.४	१६२.१७	१६२१.७	४०६०.१२	४०६०१.२
१४	शहजन									०	०							१.४	१४									१.४	१४
१५	हरीशोमटर									११.४३	११४.३	३२१.२४	३२१२.४	२१३.४४	२१३४.४	१३.३८	१३३.८	१३३.८२	१३३८.२	०.२४	२.४							७३३.७३	७३३७.३
१६	बोढी							०.३२	३.२	०	०							१.३	३.४	०.१	१			०.२	२.४	१.१२	११.२	४४	
१७	मिमी									०.४७	४.७			०.०४	०.४	०.४७	४.७	१.१४	११.४								२.१२	२१.२	
१८	पिडालु			०.७	७					०	०																०.७	७	
१९	च्यउ									०	०														०.४४	४.४	१०.८	१०८	
२०	काको					१.१६	११.६	४.२	४२.६	११.८२	११८.२	०.८	८	४.६४	४६.४	८.१३	८१.३	४४.२२	४४२.२	१७.१८	१७१.८			०.४	४	१३३.६४	१३३६.४		
२१	कुतुरु	४.२	४२	०.८	८															१.७४	१७.४	२.४	२४	०.८	८.८	११.०४	१११.३		
२२	फर्सी	१३.११	१३१.१	२३.०८	२३०.८	१७.७	१७७.३	०.१	१	०.०६	०.६	६.१७	६१.७	२३७.४३	२३७४.३	४२.४८	४२४.८	३६६.६२	३६६६.२	७.१६	७१.६	१०	१००	४.३८	४३.८	४.३८	४३.८	८७२.११	८७२१.१
२३	तुोद	१.६६	१६.६			०.४८	४.८			०.४	४					०.०६	०.६	०.०८	०.८	१.७	१७	८.७७	८७.७	२.४७	२४.७	१४.८२	१४८.२		
२४	कटहर									०	०			१.४	१४	२.३१	२३.१	३.८४	३८.४	३.६	३६					११.१४	१११.४		
२६	कुन्दर	२.४७	२४.७	३.७१	३७.१	१.१	११.१	०.१	१	२.०४	२०.४	०.८	८	३.८२	३८.२	२.४३	२४.३			१.१	११	६.०४	६०.४	०.१	१	२३.१२	२३१.२		
२७	गाबर	१.४८	१४.८	२.७१	२७.१	३.६	३६.६			०.१४	१.४			१.७६	१७.६	०.३	३			०.४४	४.४	०.३१	३.१	२.०४	२०.४	१३.८३	१३८.३		

क्र. सं.	सामानको नाम	श्रावण		भाद्र		आश्विन		कार्तिक		मंसिर		पौष		माघ		फाल्गुन		चैत्र		वैशाख		जेष्ठ		असार		कुल जम्मा			
		परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य
२८	शुद्धा	५.६	५.३	८.८१	८.८१	४.३	४.३	०	०	१.१६	११.६									०.२५	२.५	३.३२	३३.२५	०.३	३	२३.८२	२३.८५		
२९	मुती															०.६	६										०.६	६	
३०	श्रोत	५.६	५.८	११.६०	११.६०	१५.३	१५.३	६.२	६.२	०	०																		
घ	ताबा फलकृत																												
१	स्याउ	३८२.३३	२४८१.७७	४०८.८७	२५११.६१	७६२.६	४१५७.१	३१०.९६	२४४९२.७५	६४१.१५	२०६४.४९	२०.४७	६४४.०४	०.३५	३.५	४.५६	४.५६	०.४	२०									२०३४.४९	१२१५६२.३
२	औष	१०१४.१४	४८६८.९१	३२०.४	१५३७.९					०.०२	१.२८			०.१९	४९.५			१५१.२६	७५६०.८	४४३.३१	२२६३५.७५	६६३.९२	३३१९६.३५	२४८८.०१	१२१४००.८५	४०४३.६४६	२३४०११.३४		
३	मुत्तला			३४.४८	१७७.२	१३४.१	६७८.८	१०४६.४३	४२३९२.९	६८४.२७	१६४२२.६	३८२.४४	११४७३.२६	१२१.४४	३६४६.२	६४४.४६	१९६३३.६३	७५.९३	२२४४.११	३.४३	१०३.०५	०.०४८	१.४४	१५.६	४६.१२	३१५४.०२८	११४८६१.७१		
४	मेवा	६४.७७	२०७९.९२	४०.३३	१२९०.६	२१.९४	७०२.१४	१४.७	४७०.४	२२.२५	७१२.२	३९.४६	१२६२.९७	४९.१६८	१५७३.३७	७५.४५१	२४१४.४३२	१४०.६३	४४००.४१	१८७.४६	४९९८.८८	१८८.४१	६०३२.४८	१०९.३३	३४९.८६	१५३.९९९	३०५२९.३६२		
५	केरा	९९०.१	२७९२.९९	८००.४९	३८४३.७६	२१४.३	१०२८६.६	२२०.३	१०५७३.२	४००.१	८००१.६८	८२१.२१	१३३९.४४	११३०.१४	१८०१०.४	१६२९.१३	२६००२.०९	१७३६.६३	२७४१८.११	२२६२.२५	३३१९६.०६	१३१०.९	२०९६१.६४	८४३.२	१३४१९.२८	१२४३५.७५	२४०३५५.९		
६	काची नीरका	२३.७३	११८६.५	१७.०५	८४२.७५	१९.२३	९६१.७५	१.८४	९२	०.१	४.३	७.५८	३७			३.०३	१४१.५	४.८६	२९३३.४	७४.५८	३७५९.४	०.२	१०	२३.६३	११८१.८	२२९.६३	११४८३.४		
७	झारू							१४.४२	७५६.४	४३.४७	२८२३.३	९६.०२	३८४११.०२	७३३.११	२२३४०.७५	१९२९.९७	७७१९९	१४३७.७६	६१४१०.४	४५६.९४९	२२२७७.९६	६०.६	२४२४.२	४.२६	१७०.४	४७७१५९	२४४८९२.४		
८	अनार	२४३.९३	२३१८.०४	३१९.९६	३०७६.६४	१२९.३	१२४२१	१०१.३४	१७९२.३	१३३.४८	१३३४२.२	१०९.४७७	१०९४७७	११३.७४	११३७४.५	६२६.७८	६१६८८.९	१५१.८९	१५१.८९	१.८७	१८०५.२	११९.९४	११९१४.८	१४३४.२	१४३४.२	२२९१४०.७	२२४७७.३८		
९	किवि			०.१५	७.५	०.३८	१९.१	१.५८	७.२५	०	०	४.०९	१०२२.४	१०.४७	२६४२.५	४.१४	१२८४.५			०.७७	१९२.५	०.११	२.८७	३.४९	८.७५	२६.३८	६१.७१		
१०	अमरुद	६.२	६२	१.९	१९			७.६५	७६.५	१६९.३२	३८७.८४	२८७.७६	४६०४.२	१९४.०५	३१२०.९२	४१.३४	८२१.४५	४६.७५	११३४.४	३१	६५१						७८.९४	१४३६१.३१	
११	किचो							२४.९८	१२४९.२	२०१.२	१००६१.२	६४९.९३७	३११६.९७	२०५४.२७	१७९२.९६	२३०१.२१	११०४८.४६	३३१.४६	१५९१.४१								४३३४.१४४	२११७७०.३	
१२	वेर							७.३	७	३४.०७	४४४.१२	१०४.०६	१६६३.०५	१६०२.२	१९४९.६४	१४९.१९५	२३८७.१२										१६३१६.६२५	६६१४.९३	
१३	स्ट्रेयो							०	०	०	०			०.०७	२.२४	०.८	४										०.८७	६.२४	
१४	छोपछो							०	०	०	०																०	०	
१५	मुद्कटहर	१.९७	६३.०४	१.८८	६०१.६९	६.१	१९६.४	३	१७.६	१.१५	२.८७	०.२४	७.६८			३.७६	३७.६			०.२५	२.५	२.१४	२१.४	२.५५	२५.५	३१.९६	१०८२.९६		
१६	निवृ/कासाती	७.५२	४६४३.८	६२.०५	४४६७.६	४.८	३४६१.५	१२.७	११८	०.४	३६.३	१.७२	१२२.४	२.६७	११०.०८	६.६५	४७.०३	३१.४०१	२८३३.८७	७४.०८	४३३३.८३	७७.१८	४४४७.३२	६४.००२	४६०.१४	४६७.४७३	३३६३५.७		
१७	नुनार/मौम	३६.१	२२४७.०२	१०६.९१	६९४९.४१	७.२१	४१४८.७८	४.४.३	३४.३५	१९.०७	१२२९.४५	३४.४९	२२०७.२४	२७.१३२	१.७६३.४८	३६.२३	२३४.४७	३७.४७	२४३४.७४	२४.०१	१४००.७९	११.६	६९१.३२	६.५	२४४.७	४७४.०२२	३०५२.४३		

क्र. सं.	सामानको नाम	श्रावण		भाद्र		आश्विन		कार्तिक		मंसिर		पौष		माघ		फाल्गुन		चैत्र		वैशाख		जेष्ठ		असार		कुल जम्मा		
		परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	
१९	तुकुत्र	२८.१८	२८१.८४	१९.६८	१९६.८६	१४.३	१४३.४	३०.९	३०९.९	२२.२	२२२.४	१८.९७	१८९.७६	३८.०१९	३८०.१९	११९.९७	११९९.७	६१४.२७	६१४२.७६	६१९.२	६१९२.०४	४३२.७७	४३२७.७	१८.०४	१८०.४	२०४.०४०९	२०८३९.४६	
२०	खुकुत्र	०	०	०	०	०	०	०	०	०.९९	२३.८४	४	४०	१.२९६	१२.९६	८.४९	८४.९	३२	३२०	९.०६	९०.६			४९.३	४९३.९८	१७.०४६	१८२.४९	
२१	अमला	०	०	०	०	४.७	७०४	०	०	०	०															४.७	७०४	
२२	सक्रकन्द							०	०	२०.४४	२०४.४४	४९.९४	४९९.४४	२७.९४	२७९.४												१०८.३३	१०८३.३९
२३	सिंघाडा							०	०	११.३	११३																११.३	११३
२४	नासपति													१.१४	२३			०.४९	७४.४	०.३८	७६			०.३४	१.३	२.६७	१०४.४	
२५	सुकुको बीकल													७.८७	१४.७४												७.८७	१४.७४
२६	डुंगल													०.४४	४४.२	४.६९	४६२.४२										४.६९	६१७.६२
२७	आस्वुखारा																	०.३	१९.४					०.४	१.४	०.८	२९	
२८	जेल																			०.२	४					०.२	४	
२९	शारदा																	४.४४	४४.४					३.९	११७	९.३४	११७.४	
३०	सिन्धी																			०.९६	२४.२					०.९६	२४.२	
३१	मन्टा																			०.४३	१४.९	२.८	८.४	३.३३	२४.३		३.३३	२४.३
३२	सिकू	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०			०.९६	४.२८											०.९६	४.२८	
३	भुलासुतको बोटविक्रम							०	०	०	०															०	०	
१	निबू/कागती							०	०	०	०															०	०	
२	औपै बोट							०	०	०	०															०	०	
	जम्मा							०	०	०	०															०	०	
छ	अन्य							०	०	०	०															०	०	
१	सौफ	०.१९	३४.४	०	०	०	०	०	०	०	०															०.१९	३४.४	

क्र. सं.	सम्मानको नाम	श्रावण		भाद्र		आश्विन		कार्तिक		मंसिर		पौष		माघ		फाल्गुन		चैत्र		वैशाख		जेष्ठ		असार		कुल जम्मा		
		परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण
२	श्रीनिया	०	०	०	०	२.७	३४८.९	०	०	०	०																२.७	३४८.९
३	ज्वानो																९.२	९०							९.०५	९२६	२.२५	२९६
४	मिना	९.२	९४४	०	०	९६.५	४०६२	०	०	०						६.९	९०६९.५							९५	३०००	३९.६	८३०५.५	
५	सुक्रेको सुर्जाती			९८.९२	९८९२.६	९८.४	९८४४.४	९६.५	८२५	४९९.९५	६०९६.९५	९८.८५	२३००.३९	९८.६५	२२५.३	९८.६	२२६९.२	३६.५५	४४९२.५	४६.९५	८४२२.५				९७.६६	२६४०.२	२६९.६५५	३४००९.९६
६	पानकोपत									०.३८	६०.८								०.०५	९०								
कुल जम्मा		९९९२७.०९	६२३०४८.४०५	९६९०३.७८	४९३७६२.५६	९९४९.५४	३०८४४५.५	६९४७.४३	२९७८८.७७	४९९९.०८५	९४२९९९.६२	७९०६.२४४	२९४०९९.२८	२४६९८.२६७	२४७२२०.६०८	९०७८८.७७६	३४२९४५.९३२	८४६३३.२६६	९९७५.५४४	७२४८.००५	९९२९३.५३३	४९४३.२२८	९३४०३९.०७	६८९८.४८२	३३८९४९.०३	९२६७५.०४३	३४०४१०८.९९५	

नेपाल सरकार
प्लाण्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन केन्द्र
क्वारेन्टाइन कार्यालय, गड्डाचौकी, कञ्चनपुर
वार्षिक आयात तथ्याङ्क : २०७७/७८

परिमाण: मे.ट.मा

मूल्य रु. हजारमा

क्र. सं.	विवरण	इकाई	आयात गरिएको देश	श्रावण		भाद्र		आश्विन		कार्तिक		मंसिर		पौष		माघ		फाल्गुन		चैत्र		बैशाख		जेठ		असार		कुल जम्मा	
				परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य
	क) ताजा तरकारी																												
१	आलु	मे.टन	भारत	३५२४	८४४५६	४२६८	१०२४३२	५९४७	१४२७२८	२३५६	५४१४४	१८३३	४३९९२	१४३०	३४३२०	१४४४	३४६८१	४४९०	१०७५४	२०८०	४९९०८	८९७	२१५१९	१०८०	२५९२१	१४४४	३४९२३	३०७०४	७३६८९७
२	काजली	मे.टन	भारत					१	८	२४	४४०	२८	५६८.४८	४	५९.२८		२	४४										५८	११२०
३	मुला	मे.टन	भारत					०	०											१	१४	१	१५					२	२९
४	करेला	मे.टन	भारत			०	१	०	६	१	२७	३	७४	३	५५													८	१६४
५	भण्टा	मे.टन	भारत			१	७	७	९४	१०	२१०	१३	३००	५	३६													३७	६४७
६	खुर्सानी(हरियो)	मे.टन	भारत			०	१	०	५	६३	१४१३	७३	१९०१	६७	१५००	५९	१४१९	२८	६८०	३६	८५८	९	२१४	२८	६९१	९	२०९	३७२	८८९१
७	केराउ (हरियो)	मे.टन	भारत					०	२	१	१९	३१.०७	७६	८३.१९	१९२१	४१.४२	९.७	१५.३५	३६८	७	१६९	३.६५	२२			०	४	१८४	४१९१
८	प्याज	मे.टन	भारत	११४९	३११०६	९३०	३२७२७							२२०	७७३६	८१	२१९१०९			२८	६८१	६७२	२३६३०	२६६	९२९३	३४४	१२०४०	३६८९	३४०३५२
१०	काका	मे.टन	भारत							३	५२	९	२०१०	३	६६	४	८९	३	७९	३	५९	२	४५	१	९	०	२	२७	२४१०
११	गोलभेंडा	मे.टन	भारत	१०	१५९३	२९९	५१४०	४३०	७४७५	४५९	९२७८८	७७३	३३२७	६८	१३१७	१	१४	४	८७	४०	१२४	५४	८८०	११८	१९३३	१७६	३१९०	२४३१	११८६६९
१२	परवल	मे.टन	भारत									०	८							१	२५	१	१०	१	२३	१	१६	४	८१
१३	लौका	मे.टन	भारत	१	१२	१५	१९३	१४	१७९	११	२१५	१०	२३१	१	१८	४	९४	६	१४९	२	३८			२	४३	३९	८१९	१०४	१९९१
१४	घिरौला	मे.टन	भारत			१	१३	०	१																			१	१४
१५	फर्सी	मे.टन	भारत	१	१४	१९	२४५	३	४०	९	१०९	१	२७.०४	०.३७	६.७२	०.९८	२४	०.४३	८	०	७			२	४१	१४	२८०	५१	८०१
१६	भेंडे खुर्सानी	मे.टन	भारत			१	१६४	२	२१	३२	६६७	५९.०३	१२९१.७६	५२.१६	११९१.९													१४७	३३३६

क्र. सं.	विवरण	इकाई	आयात परिणको देश	श्रावण		भाद्र		आश्विन		कार्तिक		मंसिर		पौष		माघ		फाल्गुन		चैत्र		बैशाख		जेठ		असार		कुल जम्मा		
				परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण
१८	बन्दा	मै.टन	भारत			१	१२			२	२८	१२६	२७६८	२०	३९७					०	९	१	२०			०	३	१५०	३२३७	
२१	भिण्डी	मै.टन	भारत			०	५	२	२३	२	५०	१	२५	८	९०													१४	१९३	
२२	सिमी	मै.टन	भारत					१	१४	०	२	२	४२	४	९६	१	२५	२	४६	५	१०९	०	५					१५	३३८	
२३	काचो कटहर	मै.टन	भारत																									०	०	
२७	गाजर	मै.टन	भारत					०	३	३	५४	३३.४३	६५४	३५.८६	७९६													७२	१५०७	
३२	चुकन्दर	मै.टन	भारत										१	३१	०	११	१	२			०	७	०	७	१	२	०	८	४	६८
३३	पिठालु	मै.टन	भारत			०	१						०	१					०	२			०	६	२	३२	४	८८	७	१३१
३४	स्कूस	मै.टन	भारत																									०	०	
३५	शाखर्छुट	मै.टन	भारत										२.३२	५१	१६६.६५	५९३२													१६९	५९८३
	च्याउ	मै.टन	भारत																								१	५	१	५
	जम्मा							०																				०	०	
	ख। तेलहन																												०	०
	बदाम									६०	१४४०	२४	५७६															८४	२०१६	
	ग। ताजा फलफुल							०																				०	०	
१	स्याउ	मै.टन	भारत	२२५	१४३९६	३९६	२०२११	४२४	२७४६	९२	५८८२									०	१						१	५	१०५८	६७६४१
२	मौसम	मै.टन	भारत	१	३६	१	२९	१	७					०	३	०	४											३	१४३	
३	बयर	मै.टन	भारत											०.२१	५.२८	०.१४	७.९२	०.१२	३.८४	२	६३.०४	०	३.२					३	८३	
४	कागती	मै.टन	भारत	२	१७६					८	५२८	१४.६१	१०५१.९२	१६.२१	११९२.९७	९.२	६४७.०४	५	३४३	१४	१०३४.७६	१२१	८६८४.३६	४६	१७७८	१९	९९९	२५५	३२३७७	
६	अंगुर	मै.टन	भारत	२५२	९८२५							२३	१४८६	७८	४०३२	१५०	९५९७	२५५	१६३४२	५५४	२९९३२	९९	६३४६	१६	१०२४	८	३७०	१४३६	७९१५४	
७	अनार	मै.टन	भारत	१४४	१३७७	११६	१११५६	७४	७४४	८१	७७५१	७	६७७२	५५	५२८७	८७	८३५८	६४	६१९१	६९	६६२०	७७	७४०२	४१	३९२८	१८	९४२०	९७७	९३८०३	
८	औप	मै.टन	भारत	२२२	८८६																							२२२	८८६	

क्र. सं.	विवरण	इकाई	आयात		श्रावण		भाद्र		आश्विन		कार्तिक		मंसिर		पौष		माघ		फाल्गुन		चैत्र		बैशाख		जेष्ठ		असार		कुल जम्मा			
			परि एको देश	परि माण	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य	परि माण	मुल्य
१	सुन्तला	मेटन	भारत						६४	३९४४	३६१	२०८५७	४०२	२२५२१	१४३	६९९२२	३३७	२१५९०	२७४	१३१३२	१२	७९८									१५१४	१४४७३
११	भुईकटहर	मेटन	भारत	१	५१	१	६३	५	१४४	१	५५	०	९	१	२															९	३२४	
१२	मेवा	मेटन	भारत	३	९६	२	७७	२	१०१	२	५८	०	६	०.६५	२०.८	१	२६	१	३५	२	७४	१	२६	१	२३	१	४५	१७	५८६			
१४	तरबुजा	मेटन	भारत											०	१	२	५०	१	३०	६७	२०१६	११४	२७३८	६२	१४७४			२४६	६३०९			
१६	काँचो नरियल	मेटन	भारत	३०	७४०	१९	४८२	३३	१३१०	४४	२०९१	२	६०	३	७२	१३	५८५	२२	८८४	१३	५२५	०	२०	१	२०	१९०	७६१४	३७०	१४४०४			
१९	अम्या	मेटन	भारत											१	२१	५	१८८	१	३८										७	२४८		
२०	नासपाती	मेटन	भारत					२	१३६																			२	१३६			
३१	केरा	मेटन	भारत	४७	१२८६	३७	९९६													२०९	६७०२	३१३	८४८८	१५२	४१२२	५९	१५९०	२३७	६४४३	१०६२	२९६३०	
३२	क्रिन्ना/ जुनार	मेटन	भारत	१	३६	१	२९	१	७१						६०	१४१४	३०	१२१८									०	१	९६	२८७७		
३३	खबुर	मेटन	भारत							०	४१																		०	४१		
	लिाचि	मेटन	भारत																						१२	११७०	३	१४४	१५	१३१४		
	अमला	मेटन	भारत																	०	१३								०	१३		
	स्ट्रुवोरि	मेटन	भारत														०	३३	०	९									०	४२		
	डुयागनफुट	मेटन	भारत													१	१०५	०	१०										१	११५		
	किवि	मेटन	भारत							०	४१	०	६९	२	२०६	०	३६	०	६०	०	५६								३	४६८		
	अन्य फलफुल	मेटन	भारत									०	६९	२	२०६												०	२	२	२७७		
	जम्मा			५६१४	१६२६०३	६०२७	१७३९८३	७०१५	१९०६७६	३४२४	१८८९६२	३४४४	९०६४३	२४३२	१३०९३५	२२७५	२९८८७३	५३८५	१५३०१२	३२५३	१०१७२१	२२०५	७५७४२	१७३७	६४९३३	२६००	७६६२९	६९१८	१७०८७४			

नेपाल सरकार
प्लाण्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन केन्द्र
क्वारेन्टाइन कार्यालय, गड्डाचौकी, कञ्चनपुर
वार्षिक निर्यात तथ्याङ्क : २०७७/७८

परिमाण: मे.ट.मा

मूल्य रु. हजारमा

क्र. सं.	विवरण	इकाई	कुन देशमा	श्रावण		भाद्र		आश्विन		कार्तिक		मंसिर		पौष		माघ		फाल्गुन		चैत्र		वैशाख		जेष्ठ		असार		कुल जम्मा		
				परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण
झ।	जडिबुटी																													
	विपजडा	मे.टन	भारत	२	८२५																								२,३५,८५	८२५,४७५
	पाषाणभेद	मे.टन	भारत	९	९५२	६.५	७२८	७.५	८४४				९.५	९५०															३२	३४७४
	रिठ्ठो	मे.टन	भारत	४	२९६	०.४	२७					५४,०४	३६२९	३४,२३	२२८७							३७	२४२९						९३०,०७	८६५९,०५
	कटाकि	मे.टन	भारत	६	७५४७																								५,८९६	७५,४६,८८
	टिमुर	मे.टन	भारत			९.८	५७६																						९.८	५७६
	तेजपत्ता	मे.टन	भारत			४.५	२८८	५	२९४	३.७७	२४९			८.९९	५२४														२९,०६	९३,४७,८४
	चिराइतो	मे.टन	भारत			०.४	९६																						०.४	९६
	जम्मा																												९९४	२२५,२५
	कुल जम्मा																												०	०

नुवाकोट जिल्लाको तामेमा कफिको बिरुवाको पोष्ट इन्ट्रि क्वारेन्टाइन निरिक्षण

पोल्याण्डबाट आयातित फूलका बिरुवाको पोष्ट इन्ट्री क्वारेन्टाइन

सिन्धुलीको जुनार चीन निर्यात गर्न सहजीकरणका जुनार बगैँचा

प्लाण्ट क्वारेन्टाइन तथा विषादी व्यवस्थापन केन्द्र र भन्सार विभाग बिच नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणाली सञ्चालन सम्बन्धमा माननीय मन्त्रीज्यूको समुस्पर्थितिमा हस्ताक्षर समारोह

NNSW Software Demonstration at Department of Customs